

SERXWEBÛN

JI SERXWEBÛN Û AZADIYÊ BI RÛMETTIR TIŞTEK NÎNE

Yıl: 20 / Sayı: 229 / Ocak 2001

Topyekün saldırıya karşı TOPYEKÜN DİRENİŞ

Meşru savunma hakkımızı kullanacağız

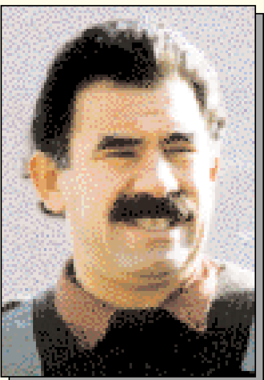
PKK Başkanlık Konseyi

Emekçi halklarımızın barış, demokrasi ve özgürlük mücadelesi bugün oligarşik gericiliğin topyekün saldırısıyla karşı karşıya bulunuyor. Son derece demokratik ve insani talepler etrafında gelişen cezaevleri direnişine karşı başvurulan katliam ve bunun hemen ardından devreye sokulan F Tipi cezaevine geçiş uygulaması, bu saldırının Türkiye cephesindeki insanlık düşmanı pratiğini gözler önüne seriyor. Bu alçakça katliama paralel olarak, diğer bir savaş cephesinin de Güney Kürdistan'da açıldığı görülüyor. Demokratik değişim ve dönüşüm sürecini sabote etmek isteyen oligarşik devlet, tam bir cephanelik haline getirdiği Güney Kürdistan'ı gerilla güçlerini boğacağı bir zemine dönüştürmek için çaba harcıyor. Uluslararası komplo çerçevesinde gerilla güçlerine nihai darbeyi indirmeden önce, Türkiye'nin tüm ilerici ve demokratik güçlerini ezerek, arka cephesini sağlama almaya çalışıyor.

Türkiye'de işbaşında bulunan hükümetin dört duvar arasına hapsettiği ve halkın davasına bağlılıkları dışında tamamen silahsızlandırdığı devrimci tutsaklara karşı düzenlediği katliam harekatına "*yaşama dönüş operasyonu*" adını takması kuşkusuz en büyük alçaklıktır. İnsanın en doğal hakkı olan yaşama hakkıyla alay eden böyle bir tanımlama, onun yaşamdan neyi anladığını tüm çıplaklığıyla ortaya koymaktadır. Onun için yaşam; halkın en seçkin evlatları olan devrimcileri ölüm hücrelerine doldurmak ve bu temelde binlerce devrimci tutsağı zamana yayılmış bir katliamla yok etmek, dışarıda hak aramayı ve özgürlük talep etmeyi olanaksız hale getirmek, böylece tam bir bakar-körler topluluğu yaratmak ve bunun sonucunda düzene kölece boyun eğen sürüleştirilmiş bir toplum gerçeğine ulaşmaktır. Bugün Türkiye'yi yöneten güçlerin demokrasiden anladıkları şey işte bu kadardır.

Mevcut koalisyon hükümetinin demokrasi ve özgürlük isteyen güçlerin üzerine kurşun ve bombayla yürümesinde elbette yadırganacak bir yan yoktur. 15 Şubat komplosuyla tırmandırılan ırkçı-şoven dalga üzerinde vücut bulan bu hükümet, Kürt halkına karşı cumhuriyet tarihinin en kanlı kıyım harekatını tamamlamak üzere oluşturulmuştur. Kendisini başta Kürt halkı olmak üzere emekçi halklarımıza karşı savaşa göre hazırlamış olan bu hükümet PKK'nin savaşı durdurmasıyla birlikte bir boşluğa düşmüş; ancak onun bu karakteri kesinlikle değişmemiştir. Bu hükümetin tepesindeki adamın egemenler hesabına umut celladı olarak yıllarca iş gördüğü ve büründüğü güvercin kisvesi altında tipik bir halk düşmanını gizlediği açıktır. Aynı koalisyon hükümetinin ikinci büyük ortağı olan MHP'nin devrimci ve ilerici güçlerin kanına girmiş kirli geçmişini unutmak olanaksızdır. Bu partinin en belirgin özelliği, Anadolu ve Mezopotamya topraklarını bir kimlikler ve kültürler mezarlığı haline getirmek istemesidir. Aslında DSP'yi de MHP'nin ikiz kardeşi saymak gerekir. Irkçı-şoven milliyetçilik, bunların ortak karakteridir.

Devamı 23'te

KENDİ SAĞLIĞIMI KENDİM YARATIYORUM

ABDULLAH ÖCALAN

Güneyli bazı güçlerin yapması gereken şey, arabuluculuk için devreye girmeleriydi. Rus-Çeçen, İspanya-Bask örneğinde olduğu gibi Barzani ve Talabani'nin yapması gereken şey de buydu. Talabani yalan söylemesin. Öcalan İmralı'dan savaş talimatı vermiyor. Tam aksine, PKK üniter yapıya bağlılık temelinde silahları bırakma da dahil, bu sorunu çözmek istiyor. Barzani ve Talabani Türkiye'ye, "*biz bu çözümde aracılık yapmak istiyoruz*" desinler. Barzani ve Talabani'ye düşen rol de budur.

16'da

İçindekiler

Şehitlerin anısı ölümle yaşam arasındaki köprüdür

Sayfa 24'te

DEMOKRATİK ÇÖZÜM halklarımızın özgürleşme seçeneğidir

Türkiye'de durum gittikçe daha belirginleşen bir tartışma düzeyi kazanıyor; bu olumludur. Siyasilerle askerler arasındaki tartışmanın tırmanması olarak ifade ediliyor. Böyle bir tartışma durumu var. Bazıları bunu fazla içeriği olmayan bir durum olarak değerlendirse de, hem ordu tarafından hem de siyasetçiler tarafından kullanılan söylemler basite alınacak sözler değil. Belki bu söylemin sahipleri bunu pratikleştirecek bir özü taşımayabilirler. Ama bu sözler öyle basite alınacak sözler değildir. Ecevit Türkiye siyasetçileri adına gizli görevlerden, dikta rejimi özlemcilerinden söz etti. Mesut Yılmaz, *"Askeri rejim gelse, diktatörlük olsa daha iyi mi olur; tersine karanlıklar düzeni ortaya çıkar"* dedi. Askerler bu durumu kendilerine yönelik, yine rejime yönelik bir tehlike olarak ortaya koydular, koyuyorlar da. Basın bu tartışmaları yansıtan bir ayna oldu. Bazı askerler, yolsuzlukların üzerine gidildiğini, sözde onları da ordunun, jandarmanın yaptığını söylemişler. Güya sorun biraz oradan çıktı. Bazı gazeteler "işi askerler yürütüyor, yine de düzen tutturucu, yolsuzluğu önleyici büyük askerlerdir" izlenimi veren yayın yaptı. Kavga bunun üzerine çıktı. Siyasi gücü kötüleme, karalama, onun yerine askeri rejimleri övme, askeri yönetimi en iyi yönetimmiş gibi gösterme –ki basın bu tartışmayı halen sürdürüyor– karşısında böyle bir tartışma gelişti. Hükümet partilerinden yayılan hava örtülü bir darbe girişimi olduğu izlenimini verdi. Sanki bir darbe girişimi oldu da buna izin vermediler. Girişim boşa çıkartıldı, bu tür girişimler üzerine gidiliyor gibi bir yaklaşımla hükümet kanadından, siyasi çevrelerden gelen açıklamalar, tepkiler bunu yansıttı. Ordu da her zamanki gibi kendini hakim kılmak üzere tehditlerini sürdürüyor. Gerçekte bir kavga var mı? Ecevit bu tür propaganda yapan askerlerin durumunun ele alınarak yargılanmasını istedi. Basına açıklama yapan mensuplarını ortaya çıkaramıyor Türk ordusu. Dünyanın en katı disiplinine sahip olan ordu böyle bir tespitte bulunamayacağını söylüyor ki, bu inandırıcı değil. *Özgür Politika* gazetesi, bu propaganda ve açıklamaları yapan generallerin ismini yayınladı. Esas olan tespit edememe değil de, ordu içindeki bu kesimlere tavır alamamaydı.

Gerçekten durum ne? Çok ileri düzeyde bir mücadele olmasa da, rejim içinde bir tartışmanın, mücadelenin olduğunu kabul etmek lazım. "Bu tartışmaların ciddiyeti yok, fazla bir anlamı da yok" diyerek basite almak da doğru değil. Böylesine bir tutum, Türkiye gerçeği ile de, bizim genelde yürüttüğümüz mücadele gerçeği ile de bağdaşmıyor. Rejim biraz böyle dalgalı yürüyor. Hükümet, rantçı çevrelerin dikta rejimi özlemleriyle, kendini gizli görevliler sayanların yeniden bir darbeyle askeri rejimi getirme, şiddeti tırmandırma yanlısı olduklarını ima etti. Böyle bir çaba var mı? Buna karşı hükümet gerçekten mücadele ediyor mu? Kuşkusuz bu tür güçler var. Hükümetin ANAP kanadı, AB çerçevesinde yeni bir yaklaşımın geliştirilmesinden yana ve bunun propagandasını yapıyor. DSP, bu oligarşik yönetimi olduğu gibi sürdürmek istiyor. Ama onun da kendine göre bir kurallar sistemi var. Çok uyumlu olmasa bile, ordu bu hükümeti istediği gibi yönlendirme çabasındadır. Her şeyde tam anlamıyla görüş birliğinde oldukları söylenemez. Ordu kendi yaklaşımlarıyla hükümeti yönlendirmek istiyor. Örneğin; Ecevit AB çerçevesinde bir toplantıdayken, Genelkurmay, AB ile ilişkilerine dair neyi kabul edecekleri, neyi kabul etmeyeceklerini içeren bir açıklama yaptı. Böylece ordu Ecevit'in toplantıda hiçbir söz söylemesine gerek kalmayacak, fırsat bırakmayacak kadar Türkiye'nin tutumunu kendisinin belirlediğini ve kararlarının Türkiye için bağlayıcı nitelikte olduğunu gösterdi. Bu bir yönlendirmedir tabii. Bugün de böylesine bir yönlendirme çabası ile ordu, yönetimdeki etkinliğinin azalmasının önüne geçmek ve o yönlü hiçbir gelişmeye fırsat vermemek istiyor. İçerde mücadelemizin dayattığı demokratik dönüşüm, dışarıdan AB çerçevesinde dayatılan demokratik eğilim, ordunun en azından Avrupa demokrasisi çerçevesinde belli sınırlara, daha geri sınırlara çekilmesini gerekli kılıyor. Bu noktada ordunun günlük siyasette daha aktif hale gelme durumu var. Hükümet zaten çok demokratik açılımcı değil, kendi içinde öyle bir programı ve birliği yok. Fakat bir yandan da ordu tarafından öyle bir sınırlandırma, yönlendirme, baskı ve esaret altında tutuluyor. Bu biçimde aslında demokratik dönüşümün, demokratik istemlerin ve faaliyetlerin önü alınmak; demokrasi güçleri, demokratik muhalefet bastırılmak, oligarşik yapı, yönetimiyle birlikte olduğu gibi korunmak, bu biçimde dünya kamuoyunda kabul edilir hale getirilmek isteniyor.

Demokratik gelişme mevcut yönetimi de etkiliyor

Son zamanlarda bunu zorlayan, demokratik değişimi dayatan gelişmeler oldu. Buna karşı tutumda bu tür demokratik mücadelelere karşı girişilen saldırılarda şu gerçek görüldü ki; gerçekte hiçbir demokratik açılıma müsaade etmek istemeyen çevreler, güçler var. Esas olarak bu, demokrasinin yok edildiği, demokrasi güçlerinin tasfiye edildiği bir ortamı yaratma çabasıdır. Bazı güçler buna *"demokrasi mücadelesi"* diyorlar. Bu çete güçleri bunu dayatıyorlar. Oligarşinin hakim kliği, yine çok ağır, bazı demokratik cilalamalarla sistemin sürdürülmesinden yana. Yönetim içerisinde bir gerçeklik ve bundan doğan bir iç mücadele var. Özellikle hiçbir adım atılmamasını isteyen, demokratikleşmede her şeye karşı çıkan çevreler var. Hükümetin kastettiği siyasetçiler, siyasi çevreler bunlardır. Bu eğilim sahipleri; ordu, polis ve siyasetçilerin içerisinde var. Çeteci-rantçı çevreler, faşist gerici kesimler her türlü demokratik açılımı veya demokratikleşme yönünde en küçük adımı bile kabul etmek istemiyorlar. Gelişen süreci de sabote etmek için ellerinden geleni yapıyorlar. Aslında demokratik değişimin Türkiye ortamına dayatılması, partimizin mücadelesinin kazandırdığı bir düzeydir. Buna karşı, hükümet dıştan gelen baskılarla biraz zorlandı. Kürtçe TV, yayın vb. bazı değişiklikler gündeme geldi. Rantçı-çeteci, faşist çevreler bunu sabote etmek istedi ve bunu sürdürmek istiyorlar. Mevcut tehdit girişimi, zindanlara yönelik saldırılar, Güney'e yönelik askeri sevkiyat, aslında içten gelen bir dayatmanın sonucunda Türkiye yönetiminde baş gösteren bir tartışma ortamını, kararsızlığı, hatta bazı değişiklikler yapma eğilimini tümden ortadan kaldırmak isteminin yansımaları oluyor.

Görüldü ki, demokratik gelişme hızlı, dayatıcı özelliğiyle mevcut yönetimi de etkiliyor. Özellikle AB ilişkilerinin baskısıyla da bazı değişiklikler gündeme gelebilir. Bunun önünü almak, bu tür girişimleri durdurmak, bu tür girişim adımlarına karşı tehdit olmak üzere, ordunun müdahalesi gündeme geldi. Ordu içinde özellikle bu tür çevrelerin baskısı oldu. Çevik kuvvet polislerinin çıkışı da aynı kapsamdadır.

Gerçekten mevcut devlet gerçekliğinde gizli görevliler ve dikta rejimi özlemcileri var mı? Eskiden gizli devlet deniliyordu. Bizim özel savaş yönetimi dediğimiz bu yönetim halen hakim, henüz tasfiye edilmedi. Türkiye'de yönetim içerisinde, ordu içinde, polis içinde, siyasal çevrelerde, basında, toplumun her alanında bu kesimler örgütlendiler. Özel tim uygulamalarıyla toplumun her kesiminde konumlandırıldılar. Bazı profesörler kendilerine özel tim görevi verilmesi için devlete başvurdular ve sivillerden de siyaset yapma, diplomasiye katılma, propaganda yürütmek üzere özel timler örgütlendirildi. Bu güçler tek tek değil, grup şeklinde örgütlüydüler. Yönetim düzeyinde etkileri ve temsilcileri var. Ancak bunlara karşı ciddi bir mücadele, devleti bunlardan temizleme, yönetimden uzaklaştırma yönünde bir gelişim olmadı. Dikkat edilirse, 1 Eylül sürecinden bu yana –1999'da–, parti olarak başlattığımız yeni süreçten bu yana zaman zaman demokratik değişim eğilimi ortama hakim oldukça, bu tür çevrelerden baskılar geldi. O havayı yıkmak, dağıtmak, dolayısıyla demokratik dönüşüm yönünde atılacak kısmi adımları bile engellemek üzere saldırılar oldu. Örneğin '99 kasımında Ahmet Taner Kışlalı öldürüldü ve bu şekilde bir baskı havası oluşturuldu. Yine 2000 yılının baharında, Kongremizin ardından her alanda baskılar, tutuklamalar, genel siyasi çevrelere ilişkin, özellikle HADEP ve belediye yönetimlerine yönelik baskı ve tutuklamalar yoğunlaştı. Sonbahar sürecinde AB ile tartışmalar gelişince, AB Katılım Ortaklığı Belgesi'nin ortaya çıkarılması sürecinde, YNK ve çevresindeki bölgesel güçlerin işbirliği temelinde tasfiye edilmemize yönelik planlar ve saldırılar boşa çıkartılınca, diğer yandan cezaevlerinden ve toplumun emekçi kesimlerinden demokratik açılım istemleri rejime dayatılınca, buna verilen karşılık ise bilinen baskılar ve operasyonlar oldu.

Değişim sürecini değişik biçimlerde sabote eden çevreler var. Bu bakımdan Türkiye ortamını üç kategoriye ayırmak doğru olacaktır. Bunlardan birincisi; özel savaş güçleri, yani rantçı-çete çevreleri, faşist güçlerdir. Bunlar hem hükümet içinde, hem de orduda, kısacası toplumun çeşitli yapılanmaları içinde yer edinmişlerdir. 12 Eylül'den, hatta 12 Mart 1971'den bu yana 30 yıllık bir süre içerisinde örgütlenip palazlandılar. Devletin içinde kimi zaman yönetimi ele geçirecek kadar hakim konuma geldiler. Bugün ise partimizin öncülük ettiği yeni süreç karşısında, en çok tasfiye ile karşı karşıya kalan bu çeteci-rantçı güçler, demokratik değişimi sabote etmek için yoğun çaba harcıyorlar.

İkinci kategoride, demokrasiyi isteyen güçler vardır. Son süreçte yürütülen çabalarla bu güçlerde belli bir gelişim ve ilerleme göze çarpmaktadır. Sendikalar, dernekler, çeşitli demokratik sol güçler, emekçi kesimler, partiler içerisinde liberal-demokratik çevreler bazında Türkiye ortamına etkileri söz konusudur. "20 yıllık bir savaş yaşandı, sonuç alınamadı; savaş beraberinde acıları da getirdi. Savaş yerine barış ve herkesin haklarının gözetildiği, birbirini dinlediği bir ortam ve sistemin gelişimi iyi olur" diyen çevrelere kadar bu etki uzanıyor –ki bu tür çevreler asker, polis, partiler vb–, birçok değişik güç ve kesim içinde kabul görüyor ve bu yaygınlaşıyor. Bu eğilim özel savaş rejimi tarafından bastırılmaya çalışıldı. Ama biz parti olarak Türkiye'deki demokratik gelişime ivme kazandıran bir yaklaşım geliştirince, bu kesimler de kendilerini daha yüksek sesle ifade etme imkanına kavuştular. Partimizin ısrarlı, kararlı demokratik tutumu, Parti Önderliği'nin nasıl bir yaklaşım içerisinde olunması gerektiğine dair ön açıcı perspektifleri bu kesimlere güç, umut ve cesaret verdi. Bu yönlendirme ile bir gelişme ortaya çıktı. Bu giderek bir mücadele haline geldi. Bazı aydın kesimlerinin "hiç olmaz, asla yaşanamaz" dedikleri demokratik mücadele süreci çok kısa bir sürede ortaya çıktı.

Mevcut statüyü demokrasi adına cilalayarak korumak isteyenler var

Bunun yanında üçüncü bir eğilim, Türkiye'deki mevcut yönetim gerçekliğidir. Oligarşik yapılanmayı demokrasi adına cilalayarak esas yapıyı korumak isteyen güçler var. Mevcut durumda yönetime hakim olan bu güçler mevcut düzenden çıkar sağlayan kesimler oluyor. Siyasi anlamda tutucu ve muhafazakardır-

lar. Aslında daha önce belirtilen iki tarafın baskısı altındadırlar. Mevcut tartışmalarda bunun yansımasını görmek mümkün. Bir yandan demokrasi mücadelesi yürütenlerin, diğer yandan rantçı-çeteci çevrelerin, faşist çevrelerin darbe tehditleri, bugün mevcut hükümetin daralan, sıkılmış bir tepkiyi yansıtmasına yol açıyor. Bu daralmayı, baskı altında kalışla anlamlandırmak gerekiyor. Seslerini bu denli yükseltmelerinin nedeni diğer iki gücün durumunda bir dengeyi görmeleridir. Eskiden demokratik güçlerin yeterince istemlerini dillendirmemesi durumu ve çeteci-rantçı çevrelerin baskısı ortama daha fazla hakimdi. Ama bugün bu çevrelere karşı bazı eleştiriler getiriliyor. Ecevit'in son olarak orduya yaptığı eleştiri var. Oysa ki, Ecevit ordu desteğiyle hükümete gelen bir güçtü. Mesut Yılmaz'ın askeri diktatörlüklerden söz etmesi, bunun karanlıklar rejimi olduğunu belirtmesi önemlidir. Yönetim anlamında ilk defa bu kadar net eleştiriler ortaya çıkıyor. Demek ki, güç ve cesaret aldıkları bir çevre var. Faşist çetelerin zaten bir baskı gücü vardı, ama bugün buna karşı bir demokratik mücadele gücü oluşmuş durumda ve bunlar bir denge düzeyine gelmişlerdir. Bu denge, tutucu oligarşik yapıyı sürdürmek isteyen mevcut yönetime daha yüksek sesle görüş açıklama imkanı verdi. Elbette ki, bir taraftan da demokratik kesimlere pratik olarak saldırılar yürütülüyor. Ama rantçı çevreleri de açık bir dille eleştirme gücüne de ulaştılar. Bu, onların gücünden ya da Ecevit'in görüş değiştirmesinden ileri gelmiyor. Bu, kaynağını, gücünü demokratik mücadelenin gelişmesinden alıyor. O olmasaydı, bu denli açık bir dille karşı çıkması, hele hele askeri kanadı da hedeflemesi asla mümkün olamazdı. 12 Eylül darbesi karşısında bile Ecevit bu kadar açık, net bir biçimde görüşlerini dile getiremeyip istifa etti. Kendine göre protesto ettiğini belirtti. Bugün ise istifa yerine eleştiriyor, karşı görüşte açıklama yapıyor. Gücünü ise demokratik gelişmeden alıyor, rantçı kesimin bu gelişme düzeyi ile geriletildiğini, ortama o kadar hakim olmadıklarını görüyor. Böylesine bir iç mücadele var. Bunları biz nerede gördük? Buna yol açan demokratik gelişmede, demokrasi güçlerinin gerçekte durumu ne? Mevcut durumu bir gelişme ise bunu daha ileriye götürmek nasıl olur? Kendi iç çelişki ve eksiklikleri nelerdir? Neden yeterince ilerleyemiyorlar ve nasıl ilerleyebilirler? Bizim önemli bir sorunumuz bu nokta. Çünkü biz de bu güçlerin içinde yer alıyoruz. Mücadelemizle bu hareketin öncüsü konumundayız.

Öne çıkan iki gelişme var; birincisi, Türkiye'yle doğrudan bağlı hale gelen Güney'deki gelişmeler. İkincisi de, zindanlardaki son durum.

Hükümet adına Ecevit bir açıklama yaparak, *"YNK'yi biz yönlendirdik, destek verdik, YNK bizim adımıza yürüttü"* dedi. Bugüne kadar "YNK yürütüyor" deniliyor, "Kürtler arası çatışmalar başladı" yaklaşımları kabul görüyordu. Bunun böyle olmadığını, Türkiye adına Ecevit ortaya koydu. Şu gerçek daha iyi ortaya çıktı ki, sorun Kürtler arası bir çatışmadan ziyade, ajan olarak kullanılan bazı Kürt çevrelerinin Türkiye'deki demokratik değişimi zorlayan rantçı kesimlerle birleşip Güney'deki uzantıları haline gelmesiydi. Güney'de bu örgütlerle demokratikleşme adımlarını geriletecek bir çalışma zeminini hazırlarken, Türkiye'de, yükselen demokratik talepleri bastırmaya yönelik saldırılar gündeme geldi. Yirmiden fazla cezaevinde tutuklular kendilerine yönelik gelişen saldırılara karşı koydu. Kendilerini savunmaya çalıştılar. Böyle bir mücadelenin uygulanış biçiminin ve yol açtığı sonuçların değerlendirilmesi, Türkiye'deki devrimci-demokratik güçler açısından önem arz ediyor.

“1982 direnişçiliği bazı temel değerler üzerinde ve son noktada ortaya çıktı. Bu temel değerler; insani, ulusal, halk kimliğiydi. Kendi inancını yaşama hakkıydı. Bunun yok edilmek istendiği anda, başka çare kalmadığı için ortaya çıktı. Son çare idi ve anlamlıydı. Burada kendisi için bir şey isteme değil, parti olma, ulus ve insan olma istemi vardı. Başka talepler yoktu.”

“Kesinlikle zindanlarda yürütülen direnişi demokratik ve anlamlı bulmak, demokrasi mücadelesinde bir dayanak yapmak esastır. Buna bu biçimde sahip çıkacağız, ama bu direnişleri bu düzeye götüren, bu kadar daraltıp kendi çıkarlarına bağlayan, dolayısıyla demokratik değişim gücünden düşüren anlayışlara karşı da mücadele edeceğiz. Onlar demokratik gelişmeye değil, demokratik güçlerin ezilmesine hizmet etmişlerdir.”

Zindanlarda direniş perspektifimiz 14 Temmuz direnişçiliğidir

Zindan direnişçiliği, 12 Eylül'den bu yana Türkiye ve Kürdistan'da gelişen bir olgu olarak topluma nüfuz eden, kanıtlanmış bir gerçekliktir. Bunların hepsi Amed'deki 14 Temmuz büyük ölüm orucu direnişinde ifadesini buldu. Topluma da, dağa da yansıyarak 15 yıllık mücadelede önemli bir yönlendirici kuvvet oldu. '82 yazında Amed Zindanı'ndaki ölüm orucu bu anlamda rolünü oynayan, büyük devrimsel gelişmelere, devrimci mücadelenin ve örgütlenmenin gelişmesine yol açıp, kalıcı etkilerde bulunan büyük bir eylem oldu. Neden böyle etkilerde bulundu? Çünkü eylem zamanında ve yerinde yapıldı, farklılıklarını ortaya koydu. Yok edilmek, her türlü imkanı elinden alınmak, kendi kendisine inkar ettirilmek istenen bir duruma getirilmeye karşı, insanın insani kimliğini, halkının ulusal, askeri-ideolojik kimliğini savunmak için başka yol kalmadığı bir yerde ve zamanda büyük bir kararlılıkla gelişen eylem oldu. O nedenle bu eylem partinin nefesi, halkın ulusal onuru oldu. İlerici insanlık kendi özünü orada görüp bu eyleme sahip çıktı. Eylemin haklılığı tartışma götürmez bir gerçekliktir. Bu temelde 15 yıldır cezaevlerinde bir direniş gerçeği yaşandı. Zaman zaman büyük eylemlere gidildi.

Partimiz '91'de düzenlediği Zindan Konferansı'nda bu eylem pratiğini değerlendirdi. Bu konuda bir çizgi oluşturdu. Bazı sapma ve yanlış anlayışların varlığı tespit edildi. Daha sonraki eylemlerde '82 direnişçiliğinden belli bir sapmanın olduğu tespitine varıldı. Yanlışlar mahkum edilip, düzeltilmesi için bir doğrultu belirlendi. '82 direnişçiliği bazı temel değerler üzerinde ve son noktada ortaya çıktı. Bu temel değerler; insani, ulusal, halk kimliğiydi. Kendi inancını yaşama hakkıydı. Bunun yok edilmek istendiği bir anda, başka çare kalmadığı için ortaya çıktı. İnsanın temel değerlerine sahip çıkmak isteyenlere başka bir tercih hakkı bırakılmayınca, "bunlardan kopamayız" denilerek yaşam ortaya konuldu. Bu son çare idi ve anlamlıydı. Burada kendisi için bir şey isteme değil; parti olma, ulus ve insan olma istemi vardı. Başka talepler yoktu.

Daha sonraki süreçlerde cezaevleri yönetimlerine 50-100'er maddelik listeler verip "bu istekler temelinde açlık grevine, ölüm orucuna gidiyoruz" denildi. O eylemde ise bunlar yoktu. "Biz ideolojimize sahip çıkıyoruz, ideolojimizle yaşama hakkımız var. Bu verilirse her türlü ortamda yaşarız, bu olmazsa partiye ve ulusa yok etme dayatılır ve imha-inkar hakim kılınmak istenilirse, biz bunu reddediyoruz" tavrını eyleme dökme oldu. PKK zaten Kürt halkına dayatılan imha ve inkarı reddetme hareketiydi; daha sonraki eylemlerde ise çarpıtma oldu, kendileri için istemler baş gösterdi. "Televizyon isteme, daha fazla havalandırma, yakınlarımızla daha çok görüşme vb." kendine isteme vardır. Bu küçük burjuvalıktır. Bir kişinin bireysel haklarını istemesi, demokratik bir tutum olabilir, fakat sosyalist-devrimci bir tutum değildir. Sadece kendi haklarının kısıtlanmasına karşı çıkmadır. Onun da bir anlamı var, ama kendi haklarına sahip çıkma, onu savunma ile, bir ulusun, toplumun, partinin adına hareket etme ayrı bir anlam taşır. Daha sonra bizim partimiz adına geliştirilen eylemlerde de buna benzer sapmalar oldu. '91 Zindan Konferansı bunu mahkum etti. Kendine isteme yanlıştır. PKK'li bir insan, sosyalist bir insan kendisi için istemez, kendisi için toplumu harekete geçiremez. Örneğin dışarıdaki birçok insan istenen taleplere sahip değil; bu toplumun yaşamadığı şeyi içeride istemek oluyor. Bu yönüyle talepler, adaletli ve gerçekçi değildi. Daha iyi yaşam isteniyor, ama orası nihayetinde bir cezaevidir. Bu tür eylem çizgisini doğru bulan bazı insanlar gerillayı sıkıcı buldular. "*Cezaevleri buradan daha demokratik*" gibi söylemlerle provakatif yaklaşımlar dillendirildi. Cezaevinde toplumun birçok imkanından yararlanıldı. Toplumda kitleler harekete geçirilerek insanlar burada yaşar hale geldiler. Bazı kişilerin yaşamı düzeltildi. Bu, elbette sosyalist bir tutum değildir. Bunu bir sapma olarak partimiz mahkum etti.

Yeni bir yıla girerken, 21. yüzyılın başında cezaevlerinde yeni bir direniş geliştirildi. Bu direniş neyi ifade ediyor? F Tipi'ne karşı çıkmak olarak ifadelendirildi. "*F Tipi'nde ölmektense, burada ölmeyi tercih ederiz*" dendi. F Tipi uzun süren bir hazırlık sonucu kararlaştırıldı; buna karşı tutumun ne olabileceği tartışılıp değerlendirildi. Politikayla uğraşan herkes gibi parti olarak bizler de bu durumları değerlendirdik. Kuşkusuz F Tipi insanı zorlayacak, insan üzerinde baskı oluşturma imkanını rejime verecek bir uygulamaydı. İnsani olmayan, demokratik kurallara, insanın manevi dünyasının korunmasına uygun olmayan bu sisteme karşı çıkmak, onu mahkum etmek demokratik bir haktır. Fakat 'bunun böyle olmaması için ne yapmak gerekli, tutum ne olmalı' sorusuna da gerçekçi cevaplar vermek gerekiyor. Tutuklular tarafından, "*F Tipi'ne girmeyeceğiz*" dendi. Cezaevinde tercih yapmak ne kadar doğrudur? Cezaevi cezaevidir. Parti Önderliği de bu baskıya işaret ediyor. İnsan üzerinde manevi bir baskı var. Bu manevi baskılara karşı koymak ideolojik özün bireyde yaratılmasıyla mümkündür. Eğer bir insan sadece bazı imkanlar çerçevesinde ayakta kalıyorsa, özü yoksa, sorun asıl buradadır. Böylesi bir insan, ölüm kalım anıyla karşı karşıya geldiğinde, o zamana kadar mücadele içinde olsa bile, o an ihanete gidecektir. F Tipi'ni, Türkiye'deki cezaevi sistemini reddetmek lazım, ama esas olarak siyasi tutukluluğu, düşüncenin suç sayıldığı bir adalet sistemini kabul etmemek kadar; siyasal görüşleri ifade özgürlüğünü, siyaset yapma özgürlüğünü istemek, bunun için aftan yana olmak; diğer yandan cezaevlerinin de insanlar için daha iyi yaşanılabilir, asgari düzeyde üretim yapılabilir bir alan haline getirilmesi gerekli. Fakat "şu iyi değil de bu iyi, şöyle iyisini istiyorum" adına ölüm derecesinde bir eylemliliğe girmek doğru değildir. Bunun için bu düzeyde bir eylem çizgisini parti olarak doğru bulmadık. Bilinen konferans çizgimize de dayanarak, bu eylem türünü, bu talepler üzerinden doğru, isabetli ve gerçekçi görmedik.

Tutukluların daha iyi koşullarda yaşaması demokratik bir eylemdir. Bu eylemleri de kabul etmek gerekli, ama bir militanın tek tutumu bu olamaz. Kişilere özgü bir arayış olabilir. Bunun için militanların yaşamlarını ortaya koymak doğru bir tutum değil; burada biz militanca bir tutum görmedik. Arkadaşlarımız da bu temelde hareket etti. Eylemler başladı, F Tipi'ne nakil süreçleri gelişti; çeşitli güçlerin eylemlerini, hak taleplerini biz demokratik olarak gördük, desteği esas aldık. Ama militanlarımızı ölüm orucuna yatıracak bir eylem olarak da görmedik. Eylemler geliştikçe bizim tarafımızdan destekleyici tavır alındı, açıklamalar yapıldı. Birçok cezaevinde ortam şiddetlendikçe de katıldık; sadece Bayrampaşa Cezaevi sözde uzlaştırma adına kendine göre çekilme kararı aldı. Biz parti olarak bu kararı reddettik. Ne "F Tipi'ne gitmeyeceğiz" diyerek ölüme yatmak, ne de "demokratik yaşamları için mücadele ediyorlar" diyerek onu başkalarıyla uzlaştırmaya çalışıp, geri adım atmak, onu zayıflatmak; ikisi de doğru değildir. O eylemi, onun taleplerini doğru bulmamakla birlikte, eylemlerinin anlamını doğru bulduk ve destek verdik. Türkiye'deki her türlü demokratik eyleme destek veriyoruz, onlarla birleşiyoruz. Bu temelde arkadaşlarımız her alanda katılım sağlayıp, direniş cephesinde yer aldılar. Ama kendilerini ölüme yatırmayı da doğru bulmadık. Sonuçta 30 kişi hayatını yitirdi. Dışarıda da aynı şeyi sürdürmek isteyenler oldu. Gerçekte ise demokratik mücadele yürüten, protesto eden çevreler vardı. Rejim dışarıdakini de, içeridekini de ezdi. Bu noktada eylemin doğruluğunu sorgulamak gerekiyor.

Bu eylemin kendi içinde de doğru bir taktik olmadığı, eylemin sona götürülmesi için yürütülen politikaların da doğru olmadığı açık. Kendi mantığı içinde de yürütülmesi doğru olmamıştır. Sonuç, içte ve dışta ezilme olmuştur. Talep yanlıştı ve bu talep üzerinden yürütülen eylem de doğru olamazdı. Eylemin bu düzeye gelmesinde en fazla zarar gören sol-sosyalist demokratik güçler oldu. Bu, çeşitli rantçı çevrelere ortamı açık hale getirdi. Bu çete çevrelerinin saldırıları bu eksende gelişti, onlara aktivite kazandırdı. Onları geriletemedi. O halde yanlışlıklar var, bu hataları görmek gerekiyor. "F Tipi'ne gitmeyeceğiz" diyerek ölüm orucu düzeyinde eylem yapmak, pratikte de bunu çatışmaya götürmek, yine kalıpçı-dogmatik yaklaşımlar sergilemek yanlıştır. Bunun zararını demokratik-sol güçler gördü.

Partimizin tutumu çok etkili olunca bazı çevreler –sapkınlık derecesinde kendilerini ortaya koyan bazı çevreler– eleştiriyorlarmış; "*devletle uzlaştı, geri çekildi, direnmiyor*" şeklinde. Bu bir küçük burjuva yaklaşımıdır. Nasıl ki, YNK Güney'de bizi Türk devleti ile savaşa sokmak için elinden gelen çabayı harcıyorsa, Türkiye'de de bazı sol güçler bizi TC ile savaşa sokmak istiyorlar. Bazıları halen Avrupa'da kendilerini yaşatıyorlar. Bunlar da, YNK de bir biçimde rant alıyorlar. Bugün biz savaşı durdurup yeni bir mücadele yaklaşımını esas alıp, bu temelde demokratik değişimi dayatınca, bazı çevrelerin kazançları gitti. Onun için Güney'de YNK, Türkiye'de bu solculuk saldırıyor. İttifak halindeler. Birisi düşünce olarak, diğeri askeri alanda saldırıyor. Ecevit YNK'yi yönlendirdiklerini açıkladı. O zaman bu solculuğu kim yönlendiriyor? Sormamız gerekiyor. Rantçı, çete çevreler yönlendiriyor. Kesinlikle zindanlarda yürütülen direnişi demokratik ve anlamlı bulmak, demokrasi mücadelesinde bir dayanak yapmak esastır. Buna bu biçimde sahip çıkacağız, ama bu direnişleri bu düzeye götüren, bu kadar daraltıp, kendi çıkarlarına bağlayan, dolayısıyla demokratik değişim gücünden düşüren anlayışlara karşı da mücadele edeceğiz. Onlar demokratik gelişmeye değil, demokratik güçlerin ezilmesine hizmet etmişlerdir. Yanlış bir siyasettir. Dar, kalıpçı, dogmatik, politikayı düşünmeyen, aslında politik gelişmeyle halka mal olup halkı yönlendiren değil de, solculuğu kendi yaşamı için araç yapan çevrelerin siyasetidir. Nasıl ki, Kürt yurtseverliğini kendi yaşamı için araç yapan ilkel milliyetçilik varsa –Celal Talabani gibi–, sosyalizmi de kendi yaşamı için araç yapan sosyalizm tekelcileri var. Bunlar bu işin sahibi, yürütücüsü, sorunların çözümeleyicisi değildirler. O açıdan direnişleri bu noktaya götüren anlayış, çizgi yanlıştır. Başarısızlığa uğramıştır, yaşanan kıyımda bu anlayışın payı vardır. Aslında hesap verilmesi, özeleştiride bulunulması gerekir. Bu anlayış sahipleri başkalarını suçlayarak kendilerini kurtaramazlar.

Devamı 31'de

Her PKK militanı parti çizgisinde yaşamak ve çizgi savaşımını vermek zorundadır

● PKK Başkanlık Konseyi

Partimiz içten ve dıştan ciddi tehlikelerle karşı karşıya bulunuyor. Uluslararası komplonun nasıl başladığı, nasıl yürütüldüğü ve nasıl sürdürülmek istendiği biliniyor. Partimiz üzerindeki dış tehlike budur. Kuşkusuz partimiz sadece dış tehlikelerle değil, dış tehlikelerden daha yoğun olarak içten gelişen tehlikelerle yüz yüzedir. Bizim için esas tehlike de içten gelenidir. Parti içinden gelen tehlike dıştan gelen tehlikeden daha büyük ve daha kapsamlıdır. Bunun için tehlikeye tek taraflı olarak bakamayız. *"İçinden kemiren kendi kurdu olmazsa ağaç çürümez"* sözü tam da bu gerçekliği ifade etmektedir. Eğer kendi içinden gelişen böyle bir durum parti için bir tehlike oluşturmazsa, dıştan gelen tehlike partimiz için fazla bir sorun teşkil etmez. Dış tehlike belki bazı kayıplara neden olabilir, ama PKK için büyük bir sorun oluşturmaz.

PKK tarihi iyi tahlil edildiğinde, birçok defa dıştan gelen tehlikelerle yüz yüze kalındığı görülecektir. Fakat bu tehlikeler PKK için fazla bir risk oluşturmamıştır. Buna karşılık esas olarak içten gelişen tehdit ve tehlikeler sorun teşkil etmiştir. Bu sorunlar partinin hedeflerine ulaşması, daha ileri adımlar atması ve başarı sağlaması önünde engel oluşturmuşlardır. Bunun için parti kadroları ve militanları esas olarak içteki tehlikeleri iyi anlamak zorundadır. Bu anlaşıldığında, parti ve devrim için sağlam bir duruşun sahibi olunur; parti dış tehlikelere karşı korunmuş olur. Eğer içteki tehlike anlaşılmaz, etkisizleştirilmez ve parti birliği sağlamlaştırılamazsa, dış tehlikelere karşı durulması kesinlikle imkansızdır. Bunun için partileşme ve örgütlenme üzerine bir yoğunlaşmayı sağlamak gerekiyor.

Göründüğü kadarıyla parti içinde birçok arkadaş kendi anladıkları gibi partiye yaklaşmakta, yani partiyi nasıl anlamak istiyorsa öyle anlamaktadır. Ancak hiç kimse partiyi kendi istediği gibi anlayamaz. Parti üyesi partiyi anlaşılması gerektirdiği gibi anlamak zorundadır. Eğer PKK, PKK gibi anlaşılırsa, o zaman partiye doğru yaklaşılmış olunur; PKK ile doğru bir birlik ve bütünlük sağlanır ve PKK'lileşme seviyesine ulaşılmış olur. Eğer bu böyle olmazsa, hiçbir zaman PKK ile bütünleşme sağlanamaz.

PKK'ye gelen insan nereye geldiğini bilmek zorundadır. Eğer nereye geldiğinin bilincinde olmazsa, o zaman partiye kendine göre bir katılım sağlamış olur. Bu tarz bir katılım ise tehlikelidir. PKK'ye gelen birçok insan nereye geldiğinin farkında ve bilincinde değildir. Böyle olunca bunlar partiye duygusal, niyetsel ve fiziksel bir katılım sağlıyorlar. Fakat özde ve çizgiyi esas alan bir katılım sağlayamıyorlar. İşte asıl sorunlar da bu noktadan itibaren başlıyor. PKK bir çizgidir. PKK'ye gelen insan çizgiye gelir. "Ben PKK'liyim" diyen insanın PKK'liliği, çizgi karşısındaki duruşuyla anlaşılır. Onun militanlığı, niyeti, duyguları ve fiziksel katılımıyla değil, çizgiyle anlaşılır. Asıl sorun ve önemli olan nokta, onun çizgi karşısındaki duruşudur. Eğer çizgiye katılım doğru sağlanırsa, partiye katılım da sağlanmış olur. Çizgiye gelmeyen kişi kendi çizgisiyle parti içinde yaşamış olur.

Birçok arkadaş duyguları ve niyetleriyle fiziki olarak parti içindeler; fakat çizgi sorununa gelindiğinde, PKK içinde kendi çizgileriyle yaşıyorlar. İşte parti içinde asıl tehlike oluşturan ve giderilmesi gereken sorun da budur. Eğer bu sorun giderilmezse, o zaman iş tehlikeli noktalara varır. Bir PKK militanı PKK çizgisiyle militandır. Eğer yönetimse PKK çizgisiyle yönetimdir ve o bu çizgiyle tanınır.

PKK, anlaşıldığı gibi sadece ideoloji, özgürlük ve pratik değildir. Bunların hepsi PKK çizgisinin birer bölümüdür. PKK çizgisi; ideoloji, siyaset, örgüt, pratik, özgürlük, askerlik ve kültürün bütünlüğüdür. PKK çizgisi bunun üslubudur, dilidir, tarzıdır, temposudur, yaklaşımıdır. İşte bunların hepsinin bütünlüğü PKK çizgisini oluşturur.

Fakat birçok arkadaş çizgiyi kendisine göre algılıyor. Aydın ve okumuş kesim çizgiyi sadece ideoloji olarak ele almakta; partileşmeleri de PKK'ye göre değil, kendilerine göredir. PKK'ye katılım PKK çizgisine katılımdır; PKK'ye katılmak PKK çizgisine gelmektir. Dolayısıyla eğer PKK'li olunmak isteniyorsa, PKK çizgisine katılım esas alınmak durumundadır.

Bizim pratiğimizde ortaya çıkan şey, aydın kesimde ideolojik olarak derinleşme ve gelişme sağlandığında, "Ben PKK'liyim" anlayışının gelişmesidir. Bu anlayış sadece bir yönüyle doğrudur. Kişi tartışmalarda ve konuşmasında PKK'li gibi görünür. Ama yaşama, göreve ve örgüte gelindiğinde, tamamıyla farklı bir kişilik ortaya çıkmaktadır.

Köylü kesimde ise, PKK'yi daha çok lım söz konusudur. Kişi partinin hangi yönü hoşuna gidiyorsa o yönüyle katılımı sağlayıp, diğer yönlerini ise hiçe saymaktadır. Burada aydın da, köylü de tam olarak parti çizgisine katılmıyor. İşte bu keyfiyettir, partiye kendine göre katılım ve kendine göre yaklaşımdır.

Adam bakıyor, partinin hangi yönü hoşuna gidiyorsa ve hangi yön kendisine yakınsa, o yönüyle bir katılım ve yaklaşım sergiliyor. Fakat diğer yönleriyle bir yaklaşım söz konusu olmuyor. Pratiğe, taktiğe ve siyasete katıldığında, böyle bir kişiliğin gerçekliği ortaya çıkmaktadır. Ne kadar katılım sağladığı, hangi yönleriyle partiye katıldığı, pratikteki duruşuyla ne kadar partileştiği bir bütün olarak ortaya çıkmaktadır. Kişi pratiğiyle partiye hizmet ediyor, fakat diğer yönleriyle ne kadar partilileştiği belli değildir. Bu durumu da düşmana hizmet etmekten başka bir sonuç vermemektedir.

"PKK, anlaşıldığı gibi sadece ideoloji, özgürlük ve pratik değildir. Bunların hepsi PKK çizgisinin birer bölümüdür. PKK çizgisi; ideoloji, siyaset, örgüt, pratik, özgürlük, askerlik ve kültürün bütünlüğüdür. PKK çizgisi bunun üslubudur, dilidir, tarzıdır, temposudur, yaklaşımıdır. İşte bunların hepsinin bütünlüğü PKK çizgisini oluşturur."

"Çizgi ideolojidir, ideolojiyi anlamışsam her şey tamamdır, sorun çözülmüş ve partileşme halledilmiştir" diye düşünmektedir. Bir kesim de çizgiyi sadece pratik olarak algılamakta; "Ben pratiği anladığım ve pratiğe katıldığım zaman partileşme sorunum kalmaz" diye değerlendirmektedir. Bir kısım arkadaş ise çizgiyi özgürlük olarak anlamakta; "PKK özgürlük içindir, eğer ben özgürlükte kendimi derinleştirirsem partileşme sorunum kalmaz" yanılgısına düşmektedir.

Tüm bunlar bir yönüyle doğrudur, ama eksiktir. Çünkü PKK çizgisi belki ağırlıklı olarak ideolojidir, fakat sadece ideoloji değildir. PKK çizgisi, ideolojiden pratiğe kadar bir bütünlük içerir. Eğer çizgi sadece ideoloji olarak anlaşılır ve sadece ideolojik katılım sağlanırsa, buna karşılık onun siyasetine, örgütüne, ölçülerine, özgürlüğüne ve pratiğine katılım olmazsa, ne kadar PKK'ye katılım sağlandığı söylenirse söylensin, kesinlikle PKK'li olunamaz. Kişi ideolojik katılımda dil ve üslup olarak ve kişilik olarak belki PKK'li görünür; ama kişilik olarak siyasette, özgürlükte, örgütte ve yaşamda sistemi ve düzeni yaşar. PKK kişiliği ikili olmaz. Yani hem parti hem de düzen kişiliği bir arada olamaz. Bu bir militanın kişiliği olamaz.

Bu noktada PKK çizgisini istedikleri biçimde algılayanlar yine kendine göre bir yaklaşım sergilemektedir. Bu kişiliklerin pratik olarak tanıma ve pratik olarak görme anlayışı görülmektedir. Kişi buna dayanarak sadece pratikte partiye katılım sağlamakla sorunların çözüldüğünü düşünür; kendisini daha çok pratiğe verir, emekçidir, fedakardır; bu noktada bir sorunu yoktur. Fakat sıra ideolojiye, siyasete ve taktiğe geldiğinde, burada daha farklı bir kişilik karşımıza çıkmaktadır.

Bayan arkadaşlarımıza gelince, bu kesimde de sadece PKK'nin özgürlüğe yaklaşımı noktasında bir derinleşme yakalanmakta, yani PKK'yi sadece özgürlük olarak değerlendirme ve özgürlük düzeyi ile anlama durumuna düşülmekte; özgürlük alanında bir gelişme yaşanmakta ve böylece partilileşme sorunlarının kalmadığı düşünülmektedir. Fakat diğer yandan bakıldığında, bunun tam tersi bir durum ortaya çıkmaktadır.

Bu yaklaşımlarda ilginç olan ise, aydın kökenli olan kişinin köylü kökenli arkadaşımıza, "Ben partiliyim, sen köylüsün" demesi; köylü kökenli olanın ise, "Ben partiliyim, ben pratiği yürütüyorum, sen partili değilsin" anlayışının ortaya çıkmasıdır. Halbuki parti çizgisi açısından bakıldığında her ikisinin durumu da aynıdır. Onların mantığına göre biri kendisini PKK'li görmekte, diğerini ise görmemektedir. Kendi mantıklarına göre bu doğrudur; ama PKK mantığı ve çizgisine göre yaklaşıldığında, ikisinin durumu da birbirinden farklı değildir. Her iki durumda da tek taraflı bir katılım söz konusudur.

PKK bir mantık hareketidir

Genel olarak partiye katılımlarda iki farklı durum karşımıza çıkmaktadır. Bunlardan birincisi, tamamen kendi gerçekliğiyle, yani duyguları, fiziği ve niyetleriyle partiye katılımdır. Böyle katılım sağlayanların partiye gerçek bir katılım sağladıkları söylenemez. Çünkü kişi bu durumda kendisini tam olarak çizgiye katmıyor. Böyle katılım sağlayanların ancak partiyi kendilerine kattıkları söylenebilir. Bunlar kendilerini partiye değil, partiyi kendilerine katmaya ve PKK'yi kendilerine benzetmeye çalışıyorlar. Bunların yaklaşımlarında ve pratiklerinde partiyi nasıl kendi hizmetlerine koyacakları düşüncesi ve çabası görülmektedir. Böylesi kimseler partinin olanaklarını, yetkilerini ve ilişkilerini nasıl kendi hizmetlerine koyacakları ve nasıl işleteceklerinin hesaplarını yapıyorlar. Pratiklerinde parti yoktur, bunların pratiğinde parti kayboluyor. Kendilerine verilen her değer kaybolup gidiyor. Bunlar parti için bir gelişme, başarı ve kazanç sağlayamaz, mevzi ve zafer yaratamazlar. Bir değirmen gibi partiyi ve parti imkanlarını öğütürler. Ortamımızda çıkan bir yaklaşım budur.

İkincisi ise; bazıları biraz kendi gerçekliğini, biraz da parti gerçekliğini esas almakta, böylece kendi çizgileriyle parti çizgisini birbirine yakınlaştırıp bir ittifak yaratmak istemektedir. Bu tip kişilikler bazı yönleriyle partiye katılım sağlıyorlar. Ama burada bütünlüklü bir katılım yoktur. Bunlarda da militanlık değil, ancak yurtseverlik gelişir. Yani bunlar hem kendileri için, hem de parti için çalışırlar. Pratiklerinde partiyi anladıkları zannedilse de, yaklaşımlarına bakıldığında yaptığı şeyleri kendine göre yapmakta, buna rağmen kendisini de militan olarak görmektedir. Parti militanı öyle olmaz. Her ikisi de parti militanı değildir. Biri partiyi kendisine katıyor, kendisi hiç katılım sağlamıyor. Bir diğeri ise partiyle ittifak yapıyor. Ortamımızda ağırlıklı olarak ittifakla yürüyenler çoğunlukta, kendisini tamamen partiye katanlar ise azınlıktadır. Partiye geliş ve partiye katılım, PKK gerçekliğine gelmektir. PKK gerçekliği, PKK'nin esasları ve çizgisidir. Fakat bunlarda görülen çizgi iki çizgidir, esasları iki esastır. Eğer partili bir militan olmak isteniyorsa, parti esaslarıyla bütünleşmek temel bir gerekliliktir. Militanlaşmak ve partilileşmek isteniyorsa, bireysel esasları bir kenara bırakmak bir zorunluluktur. Kişi kendi gerçekliğini aşamazsa, partilileşmede gelişme sağlayamaz. Bu durumda kişi ya partiyi kendi emrine ve hizmetine koyup üzerinde kendisini yaşatmak için katılım sağlar, ya da ittifakla yürümeye çalışır. Bu durumda parti örgütlenmesi hiçbir zaman sağlanamaz ve başarı elde edilemez; burada ancak kaybedilir.

Partiye gelen kişi ancak partiyi anlamaya çalışır; partinin kendisini anlamasını istemez. Bu önemli bir noktadır. Birçok arkadaş "parti bizi anlasın" anlayışı gelişiyor. Burada partinin kendisine göre düzenlenmesini istiyor. Parti kimseyi anlamaz; herkesin partiyi anlaması gerekir. Partinin düşüncesi ve görüşü, kişinin partiyi anlamasıdır. Burada katılım sağlayan kişi, partiyi anlamak zorundadır. Eğer bir kişi partiyi anlamaz ve dinlemezse, kesinlikle bir parti militanı olamaz. Bu anlayıştan ancak partiye zarar gelir; partilileşme, görev ve başarı gelişmez. Partiye gelen partiye kulak verir. Bu partinin neyi kabul ettiğini, neyi kabul etmediğini anlamaya çalışır. Kişi ancak partiyi anladığı zaman partilileşir ve militanlaşır.

Birçok arkadaş partiye doğru yaklaşmayıp, partiye göre partiyi anlamadığından, kendine görelik gelişmektedir. Birçok tartışmada partiyi kendine göre anlama durumları ortaya çıkmakta; neden böyle olduğu sorulduğunda ise, "Ben öyle anladım" denilmektedir. Kimse partiyi kendisine göre anlayamaz. Herkes partiyi parti esaslarına göre anlamak zorundadır. Kişi eğer parti içindeyse, partiyi doğru anlamak kaçınılmaz bir zorunluluktur. Kişi eğer partiyi kendine göre anlamışsa, kendisine göre temsil eder ve kendine göre bir pratiğin sahibi olur. Bu PKK'lilik değildir. Bu durumda parti hiç kimseyi kabul etmez. Ancak bazı arkadaşlar bu durumları normal olarak değerlendirebiliyor; kendi mantığı, çizgisi ve gerçekliğinin esas alınmasını doğal karşılıyorlar. Bunun yarattığı tehlikenin farkında ve bilincinde değiller.

Buna karşı yapılması gereken şey bellidir: Ya bu durum aşılır, parti mantığı ve çizgisine gelinir, ya da parti dışı olunur. İşte PKK çizgisinin bir özelliği de budur. PKK ya insanları kendi gerçekliğine ve çizgisine çeker, ya da buna gelmezse o insan parti içinde kalamaz ve parti dışı olur. PKK'nin diğer klasik partilerle arasındaki fark buradadır. Klasik komünist ve sosyalist partiler birçok kişiyi kendi saflarından atarlar. Ama PKK şu ana kadar böyle bir şey yapmadı, kimseyi kendi içinden atmadı. Çünkü PKK çizgisinin bir özelliği de ya kişinin çizgiye gelmesi, ya da iflah olmazsa zaten kendisinin parti içinde kalmamasıdır. Kişi kendi kendisini parti dışı eder; partiden ve çizgiden kaçar.

Birçok arkadaşın PKK çizgisini pratikleştirememesi nedeniyle bunu belirtme gereğini duyuyoruz. Kendileri bu çizginin içindeler, fakat çizgiden bihaber yaşıyorlar. Bu durumda nasıl bu çizginin militanı ve yöneticisi olunabilir? İşte bu durumda birçok arkadaş kendi mantığıyla yaklaşım göstermektedir. PKK bir mantık hareketidir. Eğer kişi PKK mantığını kendi mantığı yapamazsa, PKK çizgisinin esaslarına uygun bir bütünleşme ve militanlık düzeyini yakalayamaz. Kişinin kendi mantığının belki kendisine göre doğru yanları vardır. Ama kişinin mantığının doğru bulduğu şeyler belki PKK mantığına göre suç teşkil edebilir. Bunlar yaşandığı için tekrar tekrar belirtme gereğini duyuyoruz.

Şimdi yaşadığımız bu durum, '79'da partimizin yaşamış olduğu partileşme ve örgüt sorunlarının aynısıdır. '79 yılı partinin kendisinin resmi anlamda örgütlediği dönemdir. Fakat bu örgütlenmemiz Türk devletinin yönelimleri karşısında fazla duramadı ve ağır bir darbe aldı. Bu dönem parti tarihinde *"örgütsel kriz"* olarak geçer. Bu kriz çıktığında, örgütlenmeden sorumlu bazı arkadaşlarla birlikte parti örgütlenmesinin yediği bu darbeden kendimizi sorumlu gördük ve bazı neticelere de ulaştık. Mademki bizim sorumluluğumuz altında parti örgütlenmesi darbe yemiştir, o zaman yapabilecek arkadaşlara bu görevin verilmesi gerekir dedik; bu arkadaşların idaresinde çalışmalara katılmamızın daha uygun olacağını düşündük. Kendi mantığımıza göre bunu doğru gördük. Böyle bir yaklaşım bize mantıklı geliyordu. Partiye zarar vermemek için başka türlü de hizmet yapılabilir dedik ve bu durumda kendimizi taktik öncülükten geri çektik. Bu mantıkta kariyerizm ve yetki anlayışı da görülmüyordu. Kendi kendimize bu sonuçlara ulaştık. Tabii bunu kendimizce doğru buluyorduk. Sadece doğru bulmakla kalmayıp, fiili olarak da bunun gereklerini yaptık; yani kendimizi pratikten geri çektik.

Fakat Önderlik bu durumu anladı, kendimizi geriye çektiğimizde üzerimize geldi. Önderlik bize, *"Ya PKK içinde PKK'li gibi olursunuz, ya da PKK içinde duramazsınız"* dedi. Hiç kimsenin düşman ideolojisini PKK'ye dayatmaya hakkı yoktur. Önderlikle savaşımız bu noktada yaşandı. Önderlik görev yapmamız gerektiğini söyleyerek, *"Eğer görev yapılması gerektiği söylenmişse, bunun yapılması gerekir"* vurgusunu yaptı. Eğer bir görevin yapılması gerektiği kendisine söylenmişse, hiç kimse *"ben yapamam, başkası yapsın"* diyemez. Bunu söylediğinde, burada başka şeyler ortaya çıkar. Önderlik, bizim kendimizi görevden geri çekmemize engel oldu. Bize kalsaydı kendimizi geri çekerdik ve bu bizim hoşumuza da giderdi. Burada mütevazilik varmış gibi görülse de gerçeklik böyle değildir. Yani biz kendine göre olmayı yaşadık. Eğer parti bu yaklaşımımızı kabul etmiş olsaydı, bu partinin inkarı olurdu. Yani parti kendi kendisini inkar etmiş olurdu. Çünkü PKK bu tür anlayışlara karşı savaşarak partileşti.

Kendisine görev verildiğinde, birçok arkadaşın "ben yapmam, başkası yapsın, başkası daha iyi yapar" yaklaşımı içine girdiği görülüyor. Bir alana ve göreve gönderildiğinde, eğer bu alan veya görev kendisine ve kendi hesabına göre değilse, "ben şu anda bu göreve hazır değilim, fakat diğer bütün görevlere hazırım" diyebiliyor. Yani partinin ihtiyacı olan alana gitmeye ve göreve almaya hazır olmadığını söylüyor. Partinin düşündüğü dışında her şeye hazır olduğunu iddia ediyor. Neye hazırdır? Kendisi için olan her şeye hazırdır. Yani bu durumda parti içinde parti için kalmıyor, partinin ihtiyacına ve görevine göre kalmıyor, kendisi için kalıyor. Tabii bu şekilde parti örgütlenemez, bu şekilde partinin gelişmesi sağlanamaz. Bu yaklaşım, partinin imkanları ile kendisini örgütlemektir, kendisini yaşatmaktır, kendisini yürütmektir, kendisi için kendi kendisini pratiğe koymaktır. Buna "Urfalı mantığı" deniliyor. Urfa'da bir esnafa gittiğinizde, eğer bir parkaya ihtiyacınız varsa ve bunu almak istiyorsanız, esnaf ihtiyacınız olan parkayı size satmaz. Kendi istediği bir şeyi satmaya kalkar. Eğer esnaf o anda ayakkabı satmak istiyorsa, almak istediğiniz parka yerine size ayakkabı satar. İster yapı, ister yönetim düzeyinde olsun, bizim içimizde de birçok arkadaşa görev verildiğinde, "Bu görevi istemiyorum, şu görevi istiyorum" diyebiliyor. Bu ikisi aynı durumu ifade ediyor.

Fakat bir militan kendi ihtiyacına göre değil, partinin ve çizginin ihtiyaçlarına göre istekte bulunur. Yani eğer çizgiye geliyorsanız, çizginin isteklerini yerine getirirsiniz. Bu da görev ve hizmetle yerine getirilir. Parti içinde kendi ihtiyacı için değil, hizmet ve görev için kalınır. Bu pratikte çok yaşanan bir durumdur. Yani arkadaşların duruşunda görünen, her şeyin kendilerine göre olmasını beklemeleridir. Bu keyfiyetçiliktir, bireyciliktir. Bu kendine göre örgütlülüktür, kendine göre yürümektir. Bu kendi çizgisini esas almaktır. Eğer bir insan PKK içinde kendi çizgisine göre yürür ve kendi çizgisine göre olursa, partinin imkanlarını ve değerlerini kendi hizmetine koyar. Bu da parti içi hırsızlıktır. Partiden aldığı şeyleri kendi hizmetine ve çizgisine koymak, bunu partiye karşı kullanmak hırsızlıktır. Hem de büyük bir hırsızlıktır.

Parti, örgütü geliştirmek istediği için ideoloji, siyaset, örgüt, özgürlük, eleştiri, rapor, savaşçı, yetki ve maddiyat veriyor. Bunları başka bir şey için değil, partiyi büyütmek, geliştirmek ve başarıya götürmek için veriyor. Ama bunları parti hizmetinde değil de kendisi için kullanmak en büyük hırsızlıktır. PKK hırsızların yeri değildir, PKK içinde hırsızlık yapılmaz. Hırsızlık yapmak isteyen bir kişinin PKK içinde yeri yoktur.

Bunun için partileşme sorunu çok önemlidir. Eğer PKK çizgisine girilmez ve bu çizginin özellikleri anlaşılmazsa, niyet ne olursa olsun PKK'li olunmaz, PKK içinde yürünmez ve böyle bir durumda PKK yürütülemez. Bu durumda kişinin kendisi zarar görür. Birçok arkadaşın pratiğinde ortaya çıkan şey budur. Tabii niyette bu böyle değildir. Niyetler farklı, ama pratik farklı ortaya çıkmaktadır. Bu da anlamamak ve kavramamaktan dolayı gelişiyor. Bu durumdaki arkadaşlar kendi niyetleri ve pratikleri arasında sıkışıp kalıyorlar. Böylesi bir durum da zamanla inançta zayıflık yaratıyor. Bu tür kişilikler kendilerine olan inançlarını yitirerek, ya parti içinde ölü gibi yaşamaya başlıyorlar, ya da kaçıyorlar. Niyet ve duygularıyla yaklaştıkları için bu durum yaşanıyor. Niyette zarar vermek istemiyor, ama pratikte ortaya çıkan bunun tersi bir durum oluyor. '79'da kendi pratiğimizde yaşadığımız da buydu. Niyetimiz farklıydı, ama pratiğimiz farklı ortaya çıktı. Niyette partiye zarar vermemek için pratikten kendisini geri çekme durumu yaşandı. Ama bu durumda her iki şekilde de partiye zarar veriliyordu.

Parti içinde birçok kişi ya bir cenaze oluyor, ya da çekip gidiyor. Bu durumda da bunların hepsi kötüdür diyemeyiz. Bu da binde birdir. Doğru katılıyor, niyetleri iyi, pratiğinde iyi şeyler ortaya çıkıyor; ama partiyi kabul etmedi ve eleştirilere anlam veremedi mi, artık kendisine inancı kalmadığında çekip gidiyor. Tüm bunların doğru anlaşılması gerekiyor. Çizgi anlaşılıp kavranıldı mı, partide yaşanır. Yoksa kendi çizgisinin özellikleriyle her şeye yaklaştığında, hiç kimse parti içinde yaşam kaynağı bulamaz. Bireylerin çizgisi parti çizgisi olamaz.

> **"PKK çizgisi, ideolojiden pratiğe kadar bir bütünsellik teşkil eder. Eğer çizgi sadece ideoloji olarak anlaşılır ve sadece ideolojik katılım sağlanırsa, buna karşılık onun siyasetine, örgütüne, ölçülerine, özgürlüğüne ve pratiğine katılım olmazsa, ne kadar PKK'ye katılım sağlandığı söylenirse söylensin, kesinlikle PKK'li olunamaz."**

> **"Eğer bir insan PKK içinde kendi çizgisine göre yürür ve kendi çizgisine göre olursa, partinin imkanlarını, değerlerini kendi çizgisine ve kendi hizmetine koyar. Bu da parti içi hırsızlıktır. Partiden aldığı şeyleri kendi hizmetine ve çizgisine koymak, bunu partiye karşı kullanmak hırsızlıktır. Hem de büyük bir hırsızlık."**

Önderliğin esas savaşımı çizgi noktasında gelişmiştir

Bu noktada Önderlik gerçekliğini çok iyi anlamak gerekiyor. Önderlik, Kürdistan'da savaşı çok yoğun ve çok yönlü olarak geliştirdi. Önderliğin hassasiyeti ve savaşımı bu noktadadır. Önderlik kendisini nasıl tanıtıyor? Önderlik, *"Ben çizgi savaşçısıyım. Benim gerçekliğim ve esasım budur, ben böyle tanınırım"* diyor. O büyük bir çizgi savaşımı verdiği için bunları söylüyor. Önderliğin esas savaşımı çizgi noktasında gelişmiştir. Sömürgeciliğin Kürdistan'da yarattığı çizgiyi ayaklar altına alıp bu çizgiyi kırdıktan sonra, Kürdistan'da bir gelişme ve ilerleme sağlanmıştır. PKK'nin gelişmesi bu noktada oldu. Eğer PKK tanınmak, PKK diyalektiği ve Önderlik gerçeği anlaşılmak isteniyorsa, PKK'nin çizgi gerçekliği mutlak surette doğru anlaşılmalıdır.

Uluslararası güçler işte bunun için Önderliğe karşı saldırıya geçtiler. Bu saldırılar PKK diyalektiğine ve gelişmesine yöneltildi. PKK Önderliği Kürdistan'da bir çizgi yaratmak için çok büyük bir savaşım verdi. Bu savaşımı sömürgeciliğin yarattığı topluma ve kişiliğe karşı geliştirdi. Önderlik, toplumu ve onun bireylerini mevcut haliyle kabul etmedi. Açıkça, *"Bu halinizle sizi kabul etmem, sizi ne yapayım?"* dedi. *"Sizin için tek bir yol var, o da partilileşme yoludur; diğer yolların hepsi kapalıdır; zor ve zahmetli de olsa, hesabınıza gelse de gelmese de yol budur"* deyip gerçek çözüm yolunu gösterdi. Kürdistan'da hiç kimsenin beklemediği gelişmeler işte böyle sağlandı. Eğer Kürt toplumu, Kürt halkı, Kürt insanı ve hatta parti içindeki kadro kendi haline bırakılsa ve olduğu gibi kabul edilseydi, ne PKK gerçek PKK olur, ne Başkan Apo Ulusal Önder haline gelir, ne de bu gelişmeler yaratılabilir ve mevziler kazanılabilirdi.

1979'da biz de kendi halimizle parti içinde kalmak istiyorduk. Partiden ayrılmıyorduk, ama PKK'nin istediği gibi bir partili olamıyorduk. Kendimize göre bir PKK'li olmak istiyorduk. Bu da şimdi olduğu gibi birçoğumuzun hoşuna gidiyordu. Önderlik bu durumu kabul etmedi. Bu halimize bakıp, *"Ya PKK'de bir PKK'li gibi yaşarsınız, ya da bu partinin dışında kalırsınız"* şeklinde net tavrını ortaya koydu. Eğer bu durumumuzu kabul etseydi, o zaman bizim esaslarımıza gelmiş olurdu. Bizim esasımız da kendi çizgimizdi. Bu çizgi ise ölüm çizgisidir. Eğer Kürdistan'da bir gelişme sağlanmak isteniyorsa, bu ölüm çizgisine karşı savaşım verilmelidir. Bu çizgi aşıldığı noktada bir gelişme ve başarı sağlanmış olur.

Diğer örgütler neden Kürdistan'da bir gelişme sağlayamadılar? Bu örgütlerin imkanları mı azdı, az mı çalışma yürüttüler? Hayır! Bu örgütler Kürdistan gerçekliğini, Kürt toplum gerçekliğini, Kürt halk gerçekliğini anlayamadılar. Sömürgeciliğin yarattığı bir kişilikle Kürdistan'da bir gelişme sağlamak istediler. Tabii bu durumda da bir gelişme sağlayamadılar. Kürdistan tarihinde ilk defa PKK bir değişim, gelişme ve birlik sağladı. Bu da PKK çizgisiyle başarıldı. PKK oligarşinin çizgisiyle onun üzerine gitmedi, ona karşı alternatif bir çizgi geliştirerek savaşım verdi. Geliştirdiği bu alternatif çizgiyle başarıyı sağladı. PKK bu noktada çizgi savaşımı verdi. Ölüm çizgisini yere gömerek, yaşamı, disiplini yaratan bir çizgiyle bu gelişmeleri sağladı. PKK'nin ortaya çıkardığı sonuç budur.

Bütün bunları şunun için belirtiyoruz: Herkes "Ben PKK'liyim" diyor; hatta kendisi PKK yönetimidir, ama PKK çizgisinden haberi bile yoktur, partiden bihaberdir. Yöneticidir, ama insanları kendi haliyle kabul ediyor, kendi haline bırakıyor. Sonra da "Ben PKK'liyim, ben Önderliğe bağlıyım" diyor. Bu durum PKK ve Önderlik gerçeğine yüzde yüz terstir, ama bunun farkında ve bilincinde değildir. Önderliğin parti içindeki arkadaşları kendi haliyle kabul ettiği ve kendi haline bıraktığı hiç görülmüş müdür? Önderlik, bunda ısrar edenin üzerine ısrarla giderek, kişinin parti ortamında olduğu gibi kalmasına asla izin vermemiştir. Kürt insanını kendi haline bırakınız mı, kendisiyle birlikte her şeyi paramparça eder. Bu, gözler önünde olan bir gerçektir.

Bizde her yıl kış aylarında eğitim veriliyor. Ancak eğitimden çıkanlar ilkbahar ve yaz aylarından sonra sonbahara kalmadan tekrar eğitim ihtiyacı duyuyor. Çünkü tükeniyor, bitiyor. Eğitim onu ancak sonbahara kadar götürüyor. Eğer bir eğitim sürecinden daha geçmezse, artık ayağa kalkamayacak bir duruma geliyor. Bu gerçeklikle sürekli karşılaşmaktayız. Kişi eğitimden sonra görev için bir yere gönderildiğinde, bir iki ay, en fazla bir yıl sonra tekrar eski haline dönüyor. Durumuna bakıldığında, yine keyfiyetçiliğin, ahbap-çavuşluğun, eski kişilik ve pratiğin tekrar hakim olduğu bir duruma geldiği anlaşılıyor.

Tabii bu, Kürt toplumunun bir gerçekliğidir. Bu insanlar da bu toplumdan geldiklerine göre, böyle olması bir bakıma doğaldır. Bin yıllardır bu biçimde şekillenmiş olan bir toplumu beş veya on yılda dönüştürmek elbette zordur. Bu konuda hiç kimse kendisini kandırmasın. Biz köle bir toplumdan geliyoruz; her şeyimizin elimizden alınmış olduğunu söylüyoruz. Eğer her şeyiniz elinizden alınmışsa, o zaman siz ölüsünüz, yaşamıyorsunuz demektir. Bu, Kürt toplumunun bir gerçekliğidir. Bundan dolayı toplumsal gerçekliğimizde iyilik ve kötülük, yurtseverlik ve ihanet iç içe geçmiştir. Bu, parti içinde de birçok defa ortaya çıkan bir gerçekliktir. Bizler de o toplumdan geldiğimiz için, bunun yansıması bizde de görülmektedir. Bunun parti içindeki yansıması toplumda ortaya çıktığı gibi olmasa da özünde aynıdır. Kadroya bakıyorsunuz; biri parti çizgisi ve ölçüleriyle oynuyor, ama bunu normal görüyor. Birileri de ölçüleri hakim kılmaya çalışıyor, bunu da normal görüyor; ikisine aynı düzeyde yaklaşım gösteriyor. Burada farklılıkları görmüyor. Böylesi bir anlayışa karşı Önderliğin yaklaşımı; *"Yaşam ve ölüm aynı değildir"* şeklinde olmuştur. Bu iki olgu arasındaki farkı net bir şekilde ortaya koyarak, yaşam ile ölüm arasındaki mesafeyi genişletip birbirinden ayırarak gelişim yaratmaktadır.

Önderlik gerçeğinin esası yitirilen değerlerin yeniden yaratılmasıdır

Sömürgecilik Kürt toplumunun bütün yaşam damarlarını kurutmuş, adeta yaşamla tüm bağlarını koparmıştır. Eğer bu insanlarla ilgilenilmez, eğitilmez, denetlenmez ve örgütlendirilmezse gelişme sağlanamaz. Önderlik bundan dolayı yirmi dört saat durmadan bu sorunun üzerine eğilip kadroları eğiterek çözümü geliştirdi. Çünkü toplumsal gerçeklik sürekli eğitim, sürekli denetim ve sürekli ilgilenme isteyen ve ancak bu şekilde gelişim sağlayabilen bir durumu yaşamaktadır. Kürt insanı ancak böyle yürür. Denetim ve

ilgilenme biraz zayıfladı mı, ne yapacağını ve nereye gideceğini bilmeyen bir durumu yaşar hale gelir. Belki birkaç yıllık sürekli ilgilenme ile bu durum belli ölçüleriyle aşılabilir. Bilgisi, gücü ve iradesiyle yaşamayı öğrenebilir. Ama Kürt toplumundan birini bu seviyeye getirmek için yoğun bir emek ve uzun bir zaman gerekir. Eğer bir yönetici bu gerçekliği anlamaz ve uygulamazsa, Kürt insanını yürütemez, geliştiremez ve başarıya ulaştıramaz. PKK'de bir yöneticinin bu hususlardaki rolü önemlidir. Kürt insanını kendi haline bırakmamak, onun kendi halinde kalma ısrarlarına rağmen bunu kabul etmemek, sürekli bir savaşımla gelişme yaratıp başarıyı sağlamak temel bir görevdir.

Burada şu sonuç ortaya çıkıyor: Eğer sen yönetici isen, yapını eğiteceksin, ilgileneceksin ve denetleyeceksin. PKK çizgisi hiç kimsenin kendi halinde kendince yaşamasına izin vermez. Eğer sen çizginin militanı ve yöneticisi isen, çizginin istemlerine göre hareket edeceksin. Bunları gerçekleştirdikçe bir güç ortaya çıkarmış olacaksın. Böylelikle örgüt adamı olunur ve örgüt geliştirilir.

ğerlerin tekrar yeşertilerek açığa çıkartılmasıdır. PKK böyle ayağa kalkmıştır ve mücadelesini bu esaslar üzerinde geliştirmektedir.

PKK büyük değerler yarattı. Ancak bu değerler harcanmak istendi. Herkes bu değerlere el atmaya çalıştı. Bu değerlere böyle saldırırsan, düşmanların yaptığının aynısını yapıyorsun demektir. Böyle yaparsan, bir PKK üyesi ve PKK yöneticisi olamazsın. Birçok arkadaş bunları gördüğü halde, burada üç maymunları oynuyor. Görmedim, duymadım, bilmiyorum diyor. Peki, PKK çizgisi nedir, bu çizgi ne istiyor? Bu çizgi neyi kabul ediyor, neyi kabul etmiyor? Bunların bilincinde ve farkında olmak temel bir gerekliliktir. Bu çizginin de kabul ve ret ölçüleri vardır. Eğer kişi bu gerçeği anlayamazsa, yani neyin partinin olduğunu, neyin olmadığını, neyin partiyi geliştirip büyüttüğünü, neyin tasfiye ettiğini, neyin ölüme götürdüğünü bilemez ve bunları birbirinden ayırt edemezse, tasfiyeciliğin karşısında duramaz ve kendi cephesinde partiye zarar vermiş olur.

dir. Yazdıkları raporlarda, bu arkadaşlarımızın kendilerinin de içine girdikleri durumu anlayamadıkları açıkça görülmektedir. Bunlar, niyetleri ve pratikleri arasında sıkışıp kalmışlardır. Sorunu çözemiyorlar; niyetleri ayrı, pratikleri ayrıdır. İşte birçok arkadaş bu durumu yaşamaktadır. Bu duruma girmemek ve partiyi de zor bir duruma düşürmemek için çizgiyi anlamak gerekiyor. Çizgiyi anlamazsanız partiyi koruyamazsınız. Böyle olmazsa partiyi nasıl ve neyle koruyacaksınız?

Parti nedir? Parti çizgidir. Eğer bu çizgiyi kendi çizginiz ve özelliklerini kendi özeliğiniz haline getirirseniz, partiyi koruyabilirsiniz. Niyet ve duygularla parti korunmaz. Adam PKK yöneticisidir, kendisini yönetici olarak görüyor, ama çizgiden haberi yoktur. PKK yöneticiliğinin gereklerinin neler olduğundan bihaberdir. PKK yöneticiliği, özelliğini çizgisinden alır. Çizgiyi anlamazsanız, bu çizginin yöneticiliğinin özelliklerini anlayamazsınız. Eğer çizgiyi anlamazsanız, çizginin dilini, üslubunu, tarz ve temposunu anlayamazsınız. Her örgütün kendi dili, üslubu ve yöntemi vardır. Bu özgünlükleri de kendi çiz-

"Kürdistan tarihinde ilk defa bir değişim, gelişme ve birlik sağlandı. Bu da PKK çizgisiyle başarıldı. PKK sömürgeciliğin çizgisine karşı alternatif bir çizgi geliştirerek savaşım verdi. Geliştirdiği bu alternatif çizgiyle başarıyı sağladı. Ölüm çizgisini yere gömerek, yaşamı, disiplini yaratan bir çizgiyle bu gelişmeleri sağladı."

olamaz. Yöneticilik keyfe göre değildir, çizginin gereklerine göredir. Çizgi senden bu gereklilikleri istiyor. Eğer bir partiliysen, birlik yaratacaksın. Yönetimsen, yönetim ile yapı arasında birlik yaratacaksın. Kadro, örgüt ve halk arasında birlik yaratacaksın. Çizgi bunu gerektirmektedir. Eğer bunlardan birini ihmal edersen, çizgi dışı, çizgi karşıtı olursun. Oluşturulması gereken yönetim de bu çizginin esaslarına göre olmalıdır. Bu çizginin yöneticiliğinin gerekliliğini ve isteklerini yerine getireceksin. Herkesin bu çizginin hizmetine girmesi gerekir. Hiç kimse bu çizginin yaratmış olduğu imkanları kendisi için kullanamaz. Burada ortaya çıkan şey, yönetimin kendisini değil, çizgi savaşı verip çizgiyi hakim kılmasıdır. Ama bunu rağmen birçok yönetimimiz çizgide kendisini hakim kılıyor. Ya bireysel hakimiyet, ya da grup hakimiyeti sağlıyor.

PKK'de hakimiyet ve otorite çizgiyle gelişir. Çizgi hakimiyeti gelişirse, parti hakimiyeti de gelişmiş olur. O zaman yönetimin otoritesi parti otoritesi olur. Çizgiyi hakim kılmayan kendisini hakim kılar; kendisini hakim kılan da hiçbir şekilde partiyi temsil etmez. Bu yönetimi kabul etmeyen yapı, parti yönetimini kabul etmiyor anlamına gelmez. Çünkü burada yönetim kendisini hakim kılıyor. Adam "Ben parti yöneticisiyim, ben partiyim, beni kabul edeceksin" diyor. Tabii kabul etmediğiniz zaman da sizi teşhir ederek yıpratmaya çalışıyor. Bu durumda olan birisinin PKK yöneticiliğiyle hiç-

yor ve bunu yeterli sayıyor. Bu şekilde PKK yöneticiliği olmaz. PKK'li olmak demek, hem PKK'dekilere hem de PKK dışındakilere yöneticilik yapmak demektir. Bu da halkın ve örgütün birliğidir. Halkın ve örgütün birliğini sağlayamazsan, siyasi bir hareket olamazsın; birlik sağlayamaz ve bir gelişme yaratamazsın. Burada ortaya çıkan PKK yöneticiliği, PKK içerisindekini PKK'de tutmak, PKK dışındakileri de PKK çizgisinin hizmetine sokmaktır. Bu da parti ve halkın birlikteliğidir. Birliği sağlarsan, Kürdistan'da gelişme sağlayabilirsin; aksi durumda bir gelişme sağlanamaz. Önderlik kadroyu çizgide tuttu, yürüttü ve büyüttü. PKK dışındakileri de PKK çizgisinin hizmetine sokarak büyük bir gelişme ve birlik sağladı. Böylelikle herkesin yönetimi oldu; böylece herkesin kendisini içerisinde gördüğü bir yönetim gerçekliği ortaya çıktı.

Fakat bazıları toplumda nasıl yöneticilik yapıyorlarsa, partide de aynısını yapıyorlar. Toplumdaki yöneticilik tarzı feodalizmdir. Bir köydeki ağa tüm köyün ağası değildir, sadece kendi çevresindeki çıkar grubunun ağasıdır. Özünde tüm köylüler de ağayı kendi ağaları olarak görmezler. Ağa tüm işlerini çevresindekiler vasıtasıyla yürütür, bu da küçük bir gruptur. Tüm imkanlarını da bunların hizmetine sokar, bunlar da ondan faydalanır. Tabii ağa da onların ağası olur. Ağayı ağa olarak kabul edenler de bu küçük çıkar grubudur.

Bizim yöneticilik anlayışımızda orta-

İçimizde bazı arkadaşlar 'eksiklikleri ve yanlışlıkları eleştiriyorum' adı altında eleştiri yapıyorlar. Ama eleştiri adı altında ne yapmak istediklerini ve ne yaptıklarını kendileri de bilmiyorlar. Bunlar PKK'de eleştiri olduğunu öğrenmişlerdir. Partide eksikliğin ne olduğunu ve neyin eleştirildiğini düşünmeden, partinin eksiklikleri üzerinden kendisini örgütleyip gruplaşmalar yaratarak kendilerini yaşatmak istiyorlar. Ortaya çıkan sonuçlardan yararlanıp bunlardan dersler çıkarmak mümkündür. Devrimcilik eksiklikleri söyleyerek yönetime güç sunmak ve yardım etmek midir, yoksa yönetimi daha da zayıflatarak ortamı bozup moral, duygu, inanç ve coşkuyla oynamak mıdır? Adam kendi mantığına göre bu ikincisini hak olarak görüyor. Oysa PKK mantığına göre moral değer yaratmak gerekiyor. PKK çizgisi bunu gerektiriyor. Hem savaşçı hem de yönetici açısından yapılması gereken şey, moral değerleri geliştirmektir. Senin görevin yaratılan değerleri ve bu değerlerle yaşayan insanları geriletmek değildir. Eğer böyle yaparsa, bu bir militan ve yöneticinin değil, bir ajanın ve provokatörün pratiği olur. Bazı arkadaşlar kendi mantıklarına göre bunu yapıyor ve üstelik iyi yaptıklarını düşünüyorlar. Parti yıllardır savaşarak nice değerler yaratmıştır; milyonlarca insan bu değerlerle yaşamıştır ve yaşamaktadır. Buna karşılık burada yapılan şey ise bu değerlerin tüketilmesidir.

Önderlik ve Önderlik gerçeğinin esası, Kürdistan'da yitirilen ulusal ve insani de-

PKK yöneticisi özelliğini çizgiden alır

Geçen yılın 19 Mayısı'nda bir grup kaçıp YNK'ye sığındı. Onlarla birlikte gidenlerden bazıları geri döndü. Bazıları da gelmek istiyor, ama imkan bulup gelemiyor. Bunlar neden gittiler, neden geldiler? Bunu anlamak gerekiyor. Bu arkadaşların hepsi kötü müydü? Hayır. Ancak bunlar parti içinde niyet ve duygularla yaşıyorlardı. Süleyman onların bu durumlarını görüp duygularına hitap ederek kendilerini Süleymaniye'ye kadar götürdü. Süleymaniye'ye gittiklerinde gerçekliği gördüler. Bu sefer de nasıl geriye döneceklerinin hesabını yapıyorlar. Geri gelenler geldiklerinde ölü gibiydiler. Biz bunları eleştirmedik bile. Çünkü eleştiriyi anlayabilecek ve kaldırabilecek güçleri bile kalmamıştı. Bu arkadaşlar geldikten ve durumlarını gördükten sonra, amacımız bunları düştükleri bu durumdan kurtarmak oldu. Neden? Çünkü yaptıklarını düşman bile yapmazdı. Ama bunu kaldırabilecek güçleri yoktu.

Burada ortaya çıkan sonuç nedir? Eğer partide çizgiye göre yaşanmazsa, neyin çizgiye dahil olduğu, neyin dahil olmadığı, bu çizgiye neyin karşı olduğu, neye karşı savaşıp gelişme sağlandığı bilinemezse kaybedilir ve gelişme sağlanmaz. Sorun ihanet edip etmemek değil-

gisinden alır. Başkan Apo, PKK'yi kendi keyfine göre yönetmiyordu. Başkan Apo'nun yönetim tarzı çizgiye göreydi. Başkan Apo çizgiyi esas almıştı.

Eğer çizgiye gelmiyorsanız, çizginin yönetim esaslarına da gelemezsiniz. Birçok yönetici arkadaşımıza parti yapısından eleştiri gelmektedir. Zaten örgüt denilince ilk akla gelen yönetimdir. Eğer bir yönetici parti çizgisinde değilse, bu çizgiye göre bir şekillenme ortaya çıkmaz. Ancak yöneticiye göre bir şekillenme ortaya çıkar. Her eyalette, her birlikte, her bölgede ayrı ayrı şekillenmelerin ortaya çıkmasının nedeni işte budur. Yoksa PKK çizgisi ve bu çizginin yönetim esasları bellidir. Nerede olursanız olun, ister gerillada, ister Avrupa'da, isterse halk içinde olun, bu

bir ilgisi yoktur. PKK yönetiminin esasları sadece PKK'nin iç ortamı açısından geçerli değildir, bu esaslar PKK dışında da geçerliliğini korumak zorundadır. Buna tabi olmayan ve bunun gereklerini yerine getirmeyen biri PKK yöneticisi olamaz. Böyle bir kişi, PKK çizgisinin dışında ve karşısındadır. PKK yönetimi, Başkan Apo'nun yarattığı yönetimdir. İster Başkanlık Konseyi olsun, ister bir manga komutanı olsun, PKK'nin yönetim esasları herkes için birdir.

Önderlik hiçbir zaman sadece kadroya ve partiye yönetim olmadı; PKK dışındaki insanlara da yönetim oldu. Bunun için büyük bir savaşım verdi. Bu şekilde ve bu temeller üzerinde Kürdistan'da mücadele ve ulusal birlik gelişti. İşte bu yüz-

ya çıkan şey sadece bazılarının yöneticisi ve komutanı olmak ve kendisini herkesin yönetimi yapmamaktır. Yapı bu tip bir komutanı bir bütün olarak kendi komutanı olarak görmez. Bir PKK yöneticisi ve PKK'den yetki alan biri parçalanmışlık yaratamaz. Tersine komutan birlik yaratmak zorundadır. Nasıl yaparsa yapsın, o birlik yaratmakla yükümlüdür. Buna karşılık bizim bazı yöneticilerimiz parçalamayı seçiyorlar. Bazılarını kendi yakınına alıyor, bazılarını ise dışlıyorlar. Bazılarıyla ilgilenirken, bazılarıyla ilgilenmiyorlar. Halkın içinde birlik yaratmaya gidip kendilerine göre bazı ailelerle ilişki geliştiriyorlar, ama diğerleriyle ilişki geliştirmiyorlar. Çünkü bu aileler kendileri için stratejiktir. Eğer bin aile ör-

"PKK yöneticiliği, PKK içerisindekini PKK'de tutmak, PKK dışındakileri de PKK çizgisinin hizmetine sokmaktır. Bu da parti ve halkın birlikteliğidir. Birliği sağlarsan, Kürdistan'da gelişme sağlayabilirsin; aksi durumda bir gelişme sağlanamaz. Önderlik kadroyu çizgide tuttu, yürüttü ve büyüttü. PKK dışındakileri de PKK çizgisinin hizmetine sokarak büyük bir gelişme ve birlik sağladı."

esaslar açık ve nettir. Eğer farklı bir pratik ortaya çıkıyorsa, orada PKK çizgisi uygulanmıyor demektir.

PKK yönetimi, Başkan Apo'nun yöneticiliği genel bir yöneticiliktir. Yani PKK yönetimi bir kesimin veya bazılarının değil, genelin yönetimidir. Eğer yönetim herkesin yönetimi olmazsa, gerçek bir yönetim

dendir ki, PKK'li olsun ya da olmasın, bütün Kürt toplumu Başkan Apo'yu kendi yönetimi ve önderi olarak görüyor. Önderlik bu yönetim anlayışı ve tarzıyla PKK çizgisini oluşturdu.

Şimdi birçok yöneticimiz, PKK dışında olmasına rağmen kendisini PKK'li olarak görüyor. Sadece niyette PKK'li olmak isti-

gütlendirilmişse, bunu bin bir aileye çıkarmıyorlar. Adam kendisi için yemek ve yatma yeri buldu mu, bu kendisine yetiyor. Tabii bu da gelişme sağlamıyor ve birlik yaratmıyor. Partinin yarattığı birliği ve imkanları kendine göre kullanarak dağıtıp parçalıyor. Kendisine de "Ben PKK yöneticisiyim, PKK kadrosu-

"PKK çıkışından günümüze kadar bir Önderlik hareketidir. Önderliğe yaklaşım, kendi gerçekliğine yaklaşımdır. Parti ortamı ise ideolojik, siyasal ve örgütsel bir ortamdır. Bu ortamda her sözün, davranışın ve tutumun bir anlamı vardır. Bir söz söylendiğinde veya bir yaklaşım sergilendiğinde, bunun ideolojik, siyasal ve örgütsel bir anlamının olduğu iyi anlaşılmalıdır. "

yum" diyor. Aslında o, sömürgeciliğin yöneticisi ve kadrosudur. Çünkü sömürgecilik de parçalanmayı yaratıyor ve insanların birlik olmasını engelliyor. Fakat PKK çizgisi bunun tam tersidir. PKK çizgisi ulusal birliği sağlamak, iki ise üç yapmaktır. Fakat bizim bazı kadrolarımız bunun tersini yapıyorlar.

Yöneticimizin veya komutanımızın belki niyetinde bu yoktur, ama kişinin pratiği onun gerçekliğini ifade etmektedir. Kürt toplumunun gerçekliği ve kültür düzeyi yöresel ve ailecidir. Ulusal bir düzey yoktur. Bu düzeyi partimiz yaratıyor. Bu durumda kişinin ulusal düzeyi yakalaması için kendi çizgisinden çıkıp PKK çizgisine katılım sağlaması gerekir. Partiye katılan bir kişi parti ile tam bütünleşmedikçe, çizginin istemlerini de yerine getiremez. O partide ancak bir kesimle birlik olabilir.

Yapıya baktığımız zaman, yapı ve yönetimin hepsi bir bütün müdür? Yapının binde dokuz yüz doksan sekizi kendisini parti ile bütünleştiremiyor. Daha önce hangi alanda faaliyet yürütmüşse ve sivilde kimi tanıyorsa onunla, ya da sınıfsal özeliklerine yakın bulduğu kişilerle ilişkileniyor ve ilgileniyor. Particilik bu değildir. Bizde de ya altı, ya üstü, ya da herhangi bir kişiyi kabul etmeme, sadece küçük bir kesimi kabul etme durumu yaşanmaktadır. Bu, parti gerçekliği değildir. Partili bir insan tüm partiyle bütünleşir. Bu da merkezden tutalım, tüm savaşçılara kadar uzanır. Parti sadece merkezden oluşmaz. Parti tüm yapısı ve örgütlerinden oluşmuş bir birliktir. Tüm partiyle birliğini sağlamayan, parti içinde parçalanma yaratır, gruplaşma ve ahbap-çavuşluk geliştirir. Dikkat edilirse, parti içerisinde ahbap-çavuşluk ve buna benzer daha birçok anlayış görülmektedir. Kuzeyli-Güneyli, köylü-aydın vb. gruplaşmalar görülebilmektedir. Bunların hepsi kendi ölçüleriyle parti içerisinde yer almanın bir göstergesidir. Bu insanlar bu halleriyle kabul edilirse, parti grup grup, parça parça olur. Bu şekilde partileşme olmaz ve bu konuda başarı sağlanamaz. Bunun için partiye katılım partinin tümüne olmalıdır. Hoşuna giden şeylere katılmak, gitmeyen şeylere katılmamak olmaz. Hoşunuza gitse de, gitmese de, partiye gelmişseniz partinin tümüne katılmak zorundasınız. Parti ve partililik işte budur.

Militan her şeyiyle partili olandır

Parti değerlendirme ve çözümleme yapıyor. Ama kimi "benim değerlendirmem de budur" deyip partinin değerlendirmelerine katılmıyor. Halbuki onun değerlendirmesi kendisine göredir. Bu haliyle de kendisini partili bir militan olarak görüyor. Militan her şeyiyle partili olan insandır. Parti ne değerlendirme yapar, ne geliştirir ve ne derse, o doğrultuda hareket edip bunun pratiğini yapan kimsedir. Parti içinde bir Neval örneği vardı. Parti yıllarca kendisiyle savaştı. Önderlik '96'da bu kişiliğe savaş açtı ve savaşı bir noktaya kadar getirdi. Kendisi ülkeye gönderildiği zaman, Önderlik Neval meselesini bitirmişti. Ülkeye geldikten kaçıncaya kadar da fazla bir rolü olmadı. Çünkü PKK çizgisi ya seni çeker ya da iflah olmazsan tutunamazsın. Bu kişi de bundan dolayı kaçtı. '96'dan şimdiye kadar parti buna karşı birçok defa değişik tutumlar gösterdi. Neval bir alana gönderilip durumu net olarak ortaya çıksın diye kendisine bir bölük bayan arkadaşın sorumluluğu verildi. Kendisi için parti bitmişti. 'Ne kadar zarar verir ve tahribat yaratırsam kardır' mantığıyla hareket ediyordu. Ama hem bayan hem de erkek arkadaşlardan hiç kimse bunun tavırlarını sorgulayamadı. Oysa partili bir militanın bu tipin ne mal olduğunu anlaması gerekiyordu. Çünkü '96'-dan günümüze kadar parti bu kişiye karşı bir savaş yürütmüştü. Buna karşılık Neval parti karşıtı şeyler söylerken, kimse buna karşı sesini çıkarmadı. Söylediklerinin neyi ifade ettiğini sorgulamadı. Oysa hepsi de sözümona Önderliğe bağlı olduklarını söylüyorlardı.

PKK çıkışından günümüze kadar bir Önderlik hareketidir. Önderliğe yaklaşım, kendi gerçekliğine yaklaşımdır. Arkadaşların Neval'e yaklaşımları Önderliğe yaklaşımlarıydı. Eğer Neval'e doğru yaklaşılsaydı, Önderliğe doğru yaklaşılmış olurdu. Anlaşılan odur ki, arkadaşlar için partinin ve Önderliğin bir savaş yürütmüş olması o kadar önemli değildir.

İkinci hususa gelince, sen partinin bir militanısın. Parti ortamı ideolojik, siyasal ve örgütsel bir ortamdır. Bu ortamda her sözün, davranışın ve tutumun bir anlamı vardır. Bu partide anlamsız hiçbir şey yoktur. Bunların mutlaka bilinmesi gerekir. Bir söz söylendiğinde veya bir yaklaşım sergilendiğinde, bunun ideolojik, siyasal ve örgütsel bir anlamının olduğu iyi anlaşılmalıdır.

PKK büyük bir olaydır. PKK'ye gelen insan adım atıp büyümek zorundadır. Böylesi büyük bir ortamda ciddiyetsizliğin yeri yoktur. PKK'deki militanın gözleri, kulakları ve aklı açık olmalıdır. Görmeli, duymalı, tahlil etmeli ve çıkardığı sonuçlara göre yürüyüşünü belirlemelidir. Militan ve partili böyle olmak zorundadır. Halbuki bizim insanımızın önünde davul çalınıyor, ama o "ben bir şey duymadım" diyor. PKK militanı böyle olmaz. Eğer böyle olursa, tutumu siyasal ve örgütsel olamaz; bireysel, duygusal ve tepkisel olur. Çizgiye gelir ve çizgiye göre yaşarsa, tutumu da buna göre olur. Tüm tutumunu çizgiye göre belirler ve ölçüsünü esas alır. Çizginin gereklerine göre tutumunu ve yaklaşımını belirler. Eğer kendi çizgisini esas alırsa, o zaman tutumu da kendisine göre olur. Böyle birinin kendi hoşuna giden şeyler varsa, partinin tükenmesi umurunda bile olmaz. Hoşuna gitmeyen şeyler için gösterdiği refleks de tepkisel, duygusal ve bireyseldir. Partimiz içinde şu veya bu düzeyde yaşananlar işte bunlardır.

Yönetim nedir? Yönetim bu partinin hizmetine girip yemeğini yemek midir? Eğer hizmet etmiyorsan sana yemek verilmez, o yemek bile sana haramdır. PKK çizgisinde uzlaşma ve idarecilik yoktur. Bu gerçeğin kesinlikle iyi bilinmesi gerekir. PKK çizgisi bunların hiçbirini kabul etmez, hiç kimse bunlarla yaşayamaz. Ya bunlara karşı savaşır ve partinin hizmetine girersin, ya da öyle bir duruma gelirsin ki, bu parti içinde bir saniye bile kalamazsın. Bu, PKK çizgisinin bir gereğidir. Bizim böyle bir yaklaşımımızı gördüğünde Önderliğin tepkisi, *"Ya bu çizgiye gelirsiniz, ya da bu parti içerisinde size yer yoktur. Sizi bu partide tutan tek şey bu ise, o zaman bu partide kalamazsınız"* oldu. Eğer bunda ısrar edilirse, bu partiden kaçmaktan başka bir çare yoktur. Parti bu tür yaklaşımları asla kabul etmez.

PKK'de hak arayıcılığı büyük bir çizgi suçudur

Örneğin YNK ile yaşanan son savaşta bizim Doğu cephemiz işlemedi. Peki, neden işlemedi? Biz bunun nedenini çok iyi biliyoruz. Bazı arkadaşlar ilk savaşta sözde kendilerine bir konum elde ederek, kendileri için bir konum yaratmışlardı. İkinci saldırıyla bu konumlarını tehlikeye sokmak istemedikleri için savaşmadılar. Eski tarzlarında da ısrar ettikleri için, bu cephe rolünü oynayamadı. Sözde kendilerine göre bunda da başarılılardı ve bu nedenle konumlarını tehlikeye sokmak istemediler. Düşman Kani Cengî ve Boti'ye imha amaçlı kapsamlı bir saldırı yaptığında, tekmillerde saldırıların iki noktada cılız bir şekilde geliştiği belirtiliyormuş. Çatışmaların gerçekte çok kapsamlı ve şiddetli olduğunu bildikleri halde neden böyle söylüyorlardı? Çünkü kendilerinin de çatışmalara girmeleri gerekiyordu. Ama kendileri buna hazırlıklı değillerdi, kendilerini buna göre hazırlamamışlardı. Bir de bir konum elde etmişler; bunu partiye karşı kullanıyor, bununla kendilerini yaşatıyor ve konumlarını riske sokmak istemiyorlar. Bunun için de, "Çatışmalar şiddetli değil" diyor ve açıkça kendilerini kandırıyorlar.

Batı cephesi iyi işlemesine rağmen, bu cephe işlemediği için daha ileri mevziler elde edemedik. Yani burada her şeyi kendisi için kurban etme durumu söz konusudur. Çünkü kendi konumlarını koruma mantığı burada hakim olmaktadır. Bunların anlayışları kendileri için bir şeyler yapmaya çalışmaktır. Bunu bir hak olarak görüyorlar. Bununla kim kandırılmak isteniyor? Sorun buradaki yaklaşımdır, tehlikeli olan anlayıştır. Halbuki PKK çizgisinde böyle bir şey yoktur. PKK çizgisine göre bu büyük bir suçtur. Senin bir tek hakkın vardır; o da hizmet etme hakkıdır. Sen partiye gelmişsen, hizmet ve görev için gelmişsin. Partinin isteğine göre çizgiyi yürütmek için gelmişsin. Bu esaslar temelinde partiye geldin, parti de bu esaslar temelinde seni kabul etti. Senin bundan başka bir hakkın yoktur ve de olamaz.

Bu nasıl partili ve nasıl yöneticidir ki, kendisi için hak arayıcılığına giriyor? Kendisi için hak arayışında bulunan, acaba insanlık için hak arayışında bulunuyor mu? Bir ulusun hakkını arıyor mu? Ezilenlerin hakkını arıyor mu? Tabii aramıyor. Her şeyi kendisi için arıyor. Sen partiye bir ulusun hakkını aramak için geldin, kendine hak aramak için gelmedin. Bu büyük bir çizgi suçudur. Tüm arkadaşlar PKK'nin niçin kurulduğunu ve PKK'ye neden geldiklerini bilmek zorundadır.

PKK, sömürgeciliğin halkın elinden aldığı hakları geri almak için kuruldu. PKK'-ye gelen insan da bu hakları geri almak için bu partiye gelir. Başka bir şey için gelemez. Adam sözde savaşmış, bunları kendisine hak görüyor. Sen bir ulusun hakkını aramak için geldin. Hak dediğin budur. Militanlık ve devrimcilik budur. Fakat ortaya çıkan sonuç Sovyetlerin pratiğidir. Sovyetlerde partililer kendilerini partili olmayanlardan farklı görerek her şeyi kendilerine hak gördüler. Kendileri için hak olarak gördüklerini başkaları için görmediler. Böylece partiyle toplum arasında bir kopukluk ortaya çıktı. Bu da toplumda parti öncülüğünü tasfiyeye götürdü. Böylece halk partiyi öncüsü olarak görmekten vazgeçti. Parti içinde de yetkili ve yetkisiz ayrımı ortaya çıktı. Nasıl partili halkın üzerinde "ben çalıştım, ben savaştım" deyip her şeyi kendisi için hak görmüşse, parti içinde de yetkili olan, "ben yetkiliyim, benim hakkım" şeklinde bir yaklaşımın sahibi oldu. Yetkililerin içinde ise, en fazla yetkiye sahip olan daha fazla hak arayıcılığı yaptı. Bu durum da parti içinde parti öncülüğünü tasfiye etti. Çizgi böyle olamaz. Öncülük ve parti işte böyle yaklaşımlar yüzünden kayboldu ve sosyalizm tasfiye oldu. Sovyetlerdeki büyük burjuvazinin tamamıyla Komünist Parti içinden çıkması bunun açık bir kanıtıdır.

"Partili olan kendisini her şeyin üzerinde görüyor. Parti içindeki yetkili kendisini yetkisizin üzerinde görüyor ve bu durumu kendisine bir hak olarak kabul ediyor. Parti içinde böyle bir hak yoktur. Parti içinde ancak halka hizmet edilir; her şey halkın hizmetine sokulur. Partiye gelen hizmet için gelmiştir; bu kimse eğer bir yetkili ise, daha fazla hizmet etmek zorundadır. PKK çizgisi bunu gerektirir."

Şimdi PKK içinde de böyle bir tehlike var. Partili olan, kendisini her şeyin üzerinde görüyor. Parti içinde olduğundan her şeyi kendisi için hak sayıyor. Parti içindeki yetkili, kendisini yetkisizin üzerinde görüyor ve bu durumu kendisine bir hak olarak kabul ediyor. Bu büyük bir tehlikedir. Parti içinde böyle bir hak yoktur. Parti içinde ancak halka hizmet edilir, her şey halkın hizmetine sokulur. Partiye gelen hizmet için gelmiştir; bu kimse eğer bir yetkili ise, daha fazla hizmet etmek zorundadır. PKK çizgisi bunu gerektirir. PKK çizgisi bunun dışında başka hiçbir şeyi kabul etmez. Bunun aksi yapılırsa, bu açıkça bir çizgi düşmanlığıdır. Bu durumda çizgiye çağırılır; gelmediğinde ise artık parti dışıdır.

Şimdi parti adına birçok şey yapılıyor. Yani bazıları kendi çizgileri ve gerçeklikleri ile parti içindeler, partiyi kendilerine göre anlıyorlar; partinin yetkilerini ve imkanlarını kendi çizgilerinin hizmetine sokuyorlar. Partiyi kendilerinde kaybediyorlar. Düşmanlar da esas olarak bu pratikler üzerinde sonuç almak istiyor.

Parti dışından partiye karşı geliştirilen saldırılar parti için çok ciddi bir tehlike teşkil etmez. Bu saldırılar etkili olabilir ve partiye kayıp verdirebilir, ama PKK'yi tasfiye etmez. Bizim için asıl tehlike içten gelişiyor. Bu tehlike de kaynağını partileşme sorunundan, bazılarının partiyi kendine göre anlayıp yaşamalarından alıyor. İşte asıl tehlikeyi bu yaklaşımlar oluşturuyor. Bu anlayışlar parti birliğinin önünde engel teşkil ediyor. Partiyi sürekli geriletip parçalıyor, gruplaşma yaratıyor. Birçok güç bunlara dayanarak parti üzerine hesap yapıyor.

VII. Kongre'den sonra neden birçok devlet sınırsız bir şekilde partimizin üzerine geldi? Örneğin YNK hiçbir zaman bu biçimde partimizin üzerine gelme cesaretini gösterememişti. Eğer YNK buna cesaret ettiyse, PKK'nin bu konudaki eksikliğinden yararlanmak istediği içindi. Partimize dayatılan bu anlayışlar temelinde harekete geçen YNK, PKK'yi kendi etkisi altına alacağını sandı. Çünkü VII. Kongremiz devam ettiği sırada Küçük Zeki ve Süleyman çeşitli kanallarla YNK'ye bilgi aktarıyordu. Onun için de YNK, *"PKK bu kongrede dağılır"* diyebiliyordu. Bunlar somut ve kanıtlanmış bilgilerdir. 7. Kongre'de beş altı grup oluşmuştu. Tüm bu gruplar esasta birbirine karşı olsalar da, parti karşısında birlik oluşturmuşlardı. Hepsi partiye karşı ittifak içerisindeydi. Partiye karşı öyle bir saldırı geliştirdiler ki, tek amaçları partiyi bitirmekti.

Tabii bunlara karşı çok önemli bir savaşım verildi ve Kongre zorbela başarıya ulaştı. YNK bunlara dayanarak VII. Kongre'de partinin dağılacağını umut etti. Kongre'de bu beklenti gerçekleşmeyince, bu sefer Kongre'den sonra üzerimize gelmeye başladı. Tabii daha sonra Süleyman ve yanındakilerin kaçışı gerçekleşti. Bu gruptan geri dönen arkadaşlar *"Gittiğimiz ilk gün YNK 'acaba PKK bizimle savaşır mı, savaşmaz mı' diye sordu"* dediler. Süleyman da bunlara *"Konsey içinde bir iki kişi savaşabilir, ama diğerleri savaşmaz; üzerlerine giderseniz parti tasfiye olur"* diyor. YNK tüm bunları birleştirip üzerimize geliyor. Yoksa YNK'nin üzerimize gelmeye cesaret edebilecek bir gücü yoktur.

Parti Önderliğimiz kaçırıldığında, YNK bazı hesaplar yapmıştı. YNK yönetimi PKK'nin ayakları üzerinde duramayacağını umut ediyordu. Çünkü bu partinin Önderliği yakalanmıştı. Bu parti de bir Önderlik partisi olduğuna göre, bu durumda "PKK ayakta duramaz" hesaplarına girdi. Buna dayanarak bazı güçlerle ittifak geliştirip partimizin üzerine gelerek, uluslararası alanda ve ilişkilerde KDP'nin önüne geçmeyi ve KDP'-nin konumunu ele geçirmeyi hedefledi.

PKK'yi tasfiye ettiğinde itibarının daha fazla gelişeceğini hesapladı. Bu durumda Kuzey'de de etkisini artıracağını düşündü. PKK'nin tasfiyesiyle Kürdistan'ın tek hükümranı olacağına inandı. Süleyman da bu yönde bilgi verince, her şeyin tamam olduğunu sandı. Bu hesaplarla üzerimize geldi. Eğer PKK içinde bu durumlar yaşanmasaydı, üzerimize gelmek isteseydi bile daha ihtiyatlı gelirdi. Örneğin Önderlik kaçırıldığında da üzerimize geldiler, fakat ihtiyatlı geldiler; cepheden açık olarak üzerimize gelmediler. Süleyman ve ekibi kaçtıktan sonra, kedilerine verilen bilgilere dayanarak saldırılarını geliştirdiler. Hangi güç olursa olsun bu bilgiler doğrultusunda bize karşı yönelim içerisinde olurdu.

PKK tehlikeli süreçlerden büyük hamlelerle çıkmıştır

Parti içinde sağlam olmayan bir duruş, düşmanların parti üzerinde hesap yapmasına davetiye çıkarır. Eğer uluslararası komployu ve dıştan partimize yöneltilen saldırıları boşa çıkarmak, partiyi sağlam görmek, sağlam yürümek ve hedeflerimize ulaşmak istiyorsak, ilk önce içimizdeki düşmanı bertaraf etmek zorundayız. Eğer içimizdeki düşmanı etkisizleştiremezsek, dıştaki düşmanlarımızı yenilgiye uğratamayız. İçimizdeki düşman, partiye sızmış ajanlar ve provokatörler değildir. İçimizdeki düşman partileşmemek, parti çizgisine girmemektir. Kendi çizgisi ve gerçekliğiyle parti içinde yaşamak örgütselleşmeye engeldir. Bu durum kadroda örgütselleşmemeye neden olur, örgüt birliğinin gelişmesini ve örgütün yürümesini engeller. Örgüt içinde sorunlar çıkmasına, moralsizlik, dedikodu ve parçalanmanın gelişmesine yol açar, partiyi zayıflatır. Düşmanın komplo ve provokasyonları boşa çıkarılmak isteniyorsa, partileşmenin sağlamlaştırılması şarttır. Partileşme sağlanıp herkes parti çizgisine çekildiğinde, üzerimize ne kadar gelinirse gelinsin, her türlü tehlikeyi bertaraf etmek mümkün olur. Bunun için süreç partileşme ve militanlaşma sürecidir. Pratiği iyi tahlil edildiğinde, PKK'nin tehlikeli süreçlerden büyük hamlelerle çıktığı görülecektir. Parti birliği, parti militanlığı ve parti açılımları hep bu tür süreçler ve durumlarda gerçekleşmiştir.

İçinde bulunduğumuz süreç de böylesi bir süreçtir. Yani tehlikeler var. Fakat tehlike ne kadar büyükse, militanlaşma ve parti açılımı da buna paralel olarak büyük olur ve olmalıdır. Eğer bu doğru anlaşılır ve partileşme sağlanırsa gelişme kaydedilir. Aksi durumda parti tasfiye olmakla karşı karşıya kalır. Uluslararası komplo boşa çıkarılmak, militanlaşma geliştirilmek ve yeni bir gelişme sağlanmak isteniyorsa, partileşmeyi sağlam kılmak gerekir. Böyle bir durumda idarecilik olmaz. Örgüt tehlikelerden çıktığında belki idare edilebilir. Ama bu dönemde idarecilik olmaz. Bu dönemde örgüt idare edilmek istenirse komplo başarıya ulaşır. Özellikle en üstten en alta kadar tüm kademedekiler parti çizgisi ve militanlık esasları üzerinde duracaktır. Öyle ki, çizgiye gelmeyen, çizgiyle oynayan ve bunda ısrar eden, parti içinde bir saniye bile duramaz hale gelmelidir. Bu temel bir şarttır, dönemin bir gerekliliğidir. Bu durumda bulunanlar ya mücadeleyle çizgiye çekilir, ya da çizgiye gelmezse parti içinde artık kalamaz hale getirilir ki, partileşme sağlam olsun ve parti saldırılara karşı güçlü durabilsin. Bu olmazsa parti hem içten hem de dıştan gelen saldırılar karşısında duramaz.

Bu dönem bizden, tüm alanlarımızdan ne istiyor? Bu dönemde herkes partiden görev isteyecek, başka bir şey istemeyecektir. Yani partiyle birlik sağlayıp, görevi ve yetkisi neyi gerektiriyorsa bunun gereklerini yerine getirecektir. Her şeyini görevin hizmetine koyarak, görevini başarıyla gerçekleştirmeye çalışacaktır. Bunun dışında bir istekte bulunmayacak, başka bir sorumluluk arayışında olmayacaktır. İşte bu dönem böyle bir yaklaşımı gerektirmektedir.

Partimiz tehlikeli bir süreçten geçmektedir. Bu tehlikeli süreç atlatılırsa, o zaman hem eleştiride, hem de istekte bulunabilir. Ama bu süreçte bunlar olmaz. Bu süreçte herkes yoğunlaşmak, dikkatini ve düşüncesini parti birliği ve parti görevleri üzerinde toplamak zorundadır. Bunu esas alan, dönemin ve çizginin militanıdır; bu durumda çizgiyi temsil edebilir. Fakat böyle yapmayan, bahaneler bulan, eksiklikleri arayan, bunlar üzerinde siyaset ve hesaplar yapan kimse dönemi boşa çıkarır. Böylesi kimseler parti içinde düşmana hizmet içinde olurlar.

Partileşmede her dönemin bir özelliği ve gerekliliği vardır. Bazen arkadaşlar "Geçmişte böyleydi, Önderlik fiilen partinin başında olduğunda şöyleydi" diyorlar. Doğrudur, Önderlik fiili olarak partinin başında olduğu zaman öyleydi. Fakat şimdi Önderlik fiilen partinin başında değildir. Militan bunları görüp birbirinden ayırmalı, bunları birbirine karıştırmamalıdır. Bunları birbirine karıştırdı mı, altından çıkamaz. Bu konuda eski bayan yönetiminin soruşturmalarından önemli sonuçlar ortaya çıktı. Görevler ve süreçlerin birbirine karıştırılması halinde ne tür sonuçların ortaya çıktığı bu örnekte çok açık bir şekilde görülmektedir. Bir militan veya yönetim bunları görmez ve buna göre hareket etmezse, bu durum parti için felaket hazırlar. Bu arkadaşlar adeta böyle bir felakete yol açtılar. Şimdi kendileri de böyle yapmakla provokatif bir tutum sergilediklerini söylüyorlar. Fakat yaşanan tahribatlardan sonra bu neticeye ulaşılıyor.

Bir PKK militanı ve yöneticisi çizgi savaşımında militanlaşır

Burada partileşmeyenlerin ve parti çizgisine gelmeyenlerin nasıl sonuçlara yol açtıkları çok iyi görülmelidir. Her militan ve yönetim çizgide yaşamak ve çizgi savaşımı vermek zorundadır. Bir PKK militanı ve yöneticisi çizgi savaşımı ve çalışmasında militanlaşır ve bununla tanınır. Başka türlü tanınamaz, militanlaşamaz ve yönetim olamaz. Dönemin esası budur. Yani nerede olursa olsun, çizgi hakimiyeti esas alınır, yaşam çizgisi hakim kılınır; çizginin yaşamı, hakimiyeti, ölçüleri, ihtiyaçları, ahlakı, dili, yöntemi ve tarzı hakim kılınır. Bu, her yönetici ve savaşçının en temel bir görevidir. Yani herkes herkesi çizgiye çekmek ve çizgiden çıkmasına izin vermemek zorundadır. Eğer çizgi kaybolursa, her şey kaybolur ve elden gider. Eğer eksiklikler, yanlışlıklar, kötülükler ve aşınmaların ortadan kalkması isteniyorsa, çizginin hakim kılınması şarttır. Çizgi hakim kılınır ve bunun üzerinde örgütsel partileşme yürütülürse, burada örgüt sağlam temellere kavuşturulmuş olur. O örgüt yürür ve başarı sağlar.

Bu gibi durumlarda arkadaşlar, "niyetim böyle değildi, niyetim şöyleydi" diyorlar. Yani "ben niyetimle partideyim" demeye getiriyorlar. Niyetini sorguladığınız zaman da kendilerini partiye bağlayan bir şey kalmıyor. Tabii bu tehlikeli bir durumdur. Sorun niyet değildir, sorun çizgi sorunudur. Her şey çizgiyle netleştirilir. Tutumlar ancak çizgiyle gelişir. Yani ölçü kişinin neyle bu çizgiye dahil olduğu, neyle bu çizginin dışında kaldığıdır. Bu çizginin özellikleri birçok yönüyle ortaya çıkmaktadır. Eğer bu anlaşılmazsa, niyetle bazı şeyler yapılabilir; ama niyet birçok şeyi tersine de çevirir. Bunun olmaması için niyetler, duygular ve bireysel çizgi bir kenara bırakılarak doğru bir katılım yapılmalıdır. Çizginin ne olduğu, bu çizginin neyi kabul ettiği, neyi kabul etmediği, ne kadar bu çizgide kalındığı, hangi yönlerle çizgide kalındığı, çizginin içinde mi yoksa karşısında mı bulunulduğu iyi anlaşılmalı ve buna göre bir netleşme sağlanmalıdır.

Kişilik sorununun halledilmesi denilen şey işte budur. Kişilik sorunu partileşme sorunudur. Eğer kişilik sorunu halledilmek isteniyorsa, partileşme sorununun halledilmesi gerekmektedir. Bu da çizgiye gelmektir. Kişilik sorunu halledildiğinde, partileşme sorunu da halledilmiş olur. Böyle bir insan da fazla sorgulanmaz. Her alana ve göreve gönderilir. Eğer böyle olmazsa tehlikeli olur. Nereye giderse gitsin sorun olmaktan öteye gidemez.

PKK içinde kendine göre bir partileşme, yaşam ve duruş olamaz. Eğer öyle olsaydı, o zaman herkes "benim için görev, benim için alan, benim için yetki, benim için savaşçı" deyip bunların peşine düşer. Alan, görev, yetki, insan beğenmez; kendisine göre insan ister. Parti bir fabrika değil ki, sana göre insan üretsin! Böylesi kimseler insan tüketen bir makine gibi sürekli insan tüketmektedir. Bir kere parti çizgisi nedir, partinin insana yaklaşımı nedir, bunun bilincine ulaşmak gerekmektedir. Parti içinde hiç kimse kendisine göre insana yaklaşım gösteremez. Partiye gelen bir insan bir partili olarak kabul edilir ve parti çizgisinin gereklerine uygun olarak kendisine yaklaşılır. Zayıflığı, eksikliği ve yanlışlığı varsa eleştirilir. Bunlar kabul edilmez ve ortadan kaldırılır. Bu da temel bir görevdir.

Önderlik partiye gelen her insanı bir partili ve parti değeri olarak görmüş ve bununla partiyi büyütmek istemiştir. Böylece hem o insanı, hem de partiyi büyütmüştür. Önderliğin insana yaklaşımı budur. Fakat bizde bunun tam tersi yaşanmaktadır. Çizgi insana başka türlü yaklaşıyor, kendisi başka türlü yaklaşıyor. Fakat bunu da partinin imkanlarıyla yapıyor. Yüzde yüz çizgi karşıtı bir duruşun sahibidir, ama yine de "ben bu partinin militanıyım" diyor. Bu durum nasıl kabul edilebilir? Parti insanlarla parti olur, yani parti biziz. Eğer parti güçlendirilmek isteniyorsa, bu insanların güçlendirilmesi gerekmektedir. Bu, partinin güçlenmesi ve gelişmesidir. Eğer bu insanlar geliştirilmezse, hiç kimse "ben parti militanıyım, partinin başarısı için mücadele ediyorum" diyemez.

Savaşta başarının sahibi olanlar çizgide de başarının sahibi olmak zorundadır

Eğer bu sorunlar giderilmezse, ne kadar savaşılırsa savaşılsın, başarı kazanmak mümkün değildir. YNK ile savaşta da kahramanca savaşıldı. Birçok mevzi elde edildi. Ama sorun sadece bu değildir. Çünkü bu sonuçları yaratan arkadaşlara baktığımızda, çizgi noktasında durumlarının tehlikeli olduğunu görüyoruz. Bu nedenle elde edilen başarı parti için fazla önemli değildir. Asıl önemli olan, çizgi noktasında sağlanan gelişmedir. Savaşta başarının sahibi olanlar, çizgide de başarının sahibi olmak zorundadır. Eğer böyle olmazsa tehlike var demektir. Bu mantık kalıcı bir başarı ve çalışmanın sahibi olamaz. Hırsız hiçbir zaman kalıcı bir çalışmanın sahibi olamaz. Parti onu çizgi doğrultusunda büyütmek ve geliştirmek istiyor, ama o ise kendine göre yaklaşımlarla bunu boşa çıkarıyor. Bu anlayış partiyi geliştirmez, sürekli olarak partiyi tehlikeye sokar.

Asıl düşmanı dışarıda aramamak gerekir; onu kendi içimizde aramak durumundayız. Herkes asıl düşmanı kendisinde, kendi çevresinde aramalıdır. Kişi bu düşmanı kendisinde ve kendi çevresinde öldürdü mü, o zaman düşman olgusu da ortadan kalkar. İşte o zaman partinin başarısı kaçınılmaz olur. Bu gerçekliğin çok iyi anlaşılması gerekir.

PKK hiçbir zaman düşmanı dışarda aramadı; düşmanı esas olarak kendisinde aradı, buldu ve bertaraf etti. Düşmanı kendisinde yok ettiği ölçüde gelişme sağladı. PKK'nin başarısı ve büyüklüğü işte buradadır. Partimiz düşmanı parti içinde teşhis edip yok ettiği noktada parti birliği de gelişme sağlamış; parti moral, inanç ve coşkuda sağlam temeller üzerinde gelişme göstermiştir. Her arkadaştan istenen de budur.

Fedailik kendine ait olmaktan çıkmaktır. PKK militanlaşmasının esası da budur. Ancak buna yanlış yaklaşılmamalıdır. Fedailik hiç kimseye ait bir ayrıcalık değildir. Fedailik PKK'nin esasıdır. PKK'ye katılmak, kendisine ait olmaktan çıkmaktır. Bu durumda artık kendini yaşamak mümkün değildir. Bu durumda tek bir şey yaşanır; o da gelinen gerçekliktir, parti çizgisidir. Bu noktada birey kendisi olmaktan çıkar. Bu, PKK militan gerçekliğinin esasıdır. Partimiz buna fedailik dedi. Yani fedailik, PKK çizgisine gelmektir. Kendisine "Ben PKK militanıyım, PKK fedaisiyim" diyen bir insan artık birey olmaktan çıkmıştır. O artık kendisini yaşayamaz. O her yönüyle PKK'yi temsil etmek zorundadır. Bilinçte, cesarette, fedakarlıkta, emekte, kısacası her şeyde PKK'nin temsilini yapmak durumundadır.

Son YNK savaşında yer alan Özel Kuvvet Birlikleri'nin durumunu da değerlendirmek gerekir. Bu birlikte bulunan arkadaşların farklı alanlarda konumlandırılması gerektiğinde, buna gelmeme durumu yaşandı. Yani "biz istemeyiz, biz bir birliğiz, birbirimizden ayrılamayız" tarzında yaklaşımlar gösterildi. Tabii bu noktadan sonra fedailik bitiyor. Fedailik bu değildir. Burada bir aile birliği gibi bir yaklaşım ortaya çıkmaktadır. Fedailik ihtiyaca göredir, ihtiyaç nerede ise fedai oradadır. Gerektiğinde birlik de olur, gerektiğinde tek tek de olur. PKK militanlığı ihtiyaca göredir, PKK'li bu grup kültüründen çıkan insandır, militan ve öncü olan kimsedir.

YNK ile yaşanan savaşta yer alan Özel Kuvvetler'de bu noktada bir eksiklik yaşandı. Fakat bu arkadaşlar önemli başarılar da sağladılar. Eğer varolan eksiklikler giderilirse, bu birlikler parti için önemli bir rolün sahibi olur. Fakat arkadaşlar bu durumu kendileri için bir ayrıcalık olarak görmemeli; tam tersine çizginin istekleri ve özellikleri doğrultusunda bir duruşun sahibi olmalı, yani öncülük yapmalıdır. Nereye giderse gitsin öncülük etmelidir. Bu da çizginin oturtulmasıdır.

Partileşmenin sağlam temellere oturtulması gerekir. Dışarıya karşı yaptığımız savaş da zaten buna bağlı olarak gelişir. Mevcut durumda birçok alanda bu yönlü bir netleşme ve ayrışma yapılıyor. Birçok kişi çizgiye gelmediği için kovuldu. Artık bu partiyle olamayacakları kendilerine söylendi. Kendileri bu partiyi kendilerine benzetmek istediler; parti de bunları kendisine benzetmek istedi. Fakat her ikisi de olmadı. Bunlar partileşme sorununu aşamadıkları için, bu durumda partide kalamazlar.

Tabii PKK büyük bir partidir. PKK ne kadar büyürse, militanlaşma düzeyi de o kadar büyür. Militanlaşma ne kadar büyürse, örgütleşme ve halklaşma da o kadar büyür ve tehlikeler bertaraf edilir; yeni gelişmelerin yaratılması ve yeni mevzilerin kazanılması kaçınılmaz olur. Partimiz yoğun bir süreçten geçmektedir. Halk ayağa kalkmış durumdadır ve bu durum daha da gelişecektir. Halk artık partiyi daha iyi anlıyor, çizgiyi ve Önderliği daha iyi anlamaya çalışıyor, partinin isteğini pratikte daha iyi geliştiriyor. Bu noktada halk kadrodan daha ileri bir konumdadır. Kadro halkın gerisinde kalmaktadır. Kadronun geride kalmaması ve öncü görevini yerine getirmesi gerekiyor. Kadro öncü rolünü oynarsa, yaşanan gelişmelerden daha fazla bir ilerleme sağlamak mümkündür.

"Fedailik kendine ait olmaktan çıkmaktır. PKK militanlaşmasının esası da budur. Ancak buna yanlış yaklaşılmamalıdır. Fedailik hiç kimseye ait bir ayrıcalık değildir. Fedailik PKK'nin esasıdır. PKK'ye katılmak, kendisine ait olmaktan çıkmaktır. Bu durumda artık kendini yaşamak mümkün değildir. Bu durumda tek bir şey yaşanır, o da gelinen gerçekliktir, parti çizgisidir."

PKK Genel Başkanı Abdullah ÖCALAN yoldaş değerlendiriyor

PKK'DE ÖRGÜTSEL YÖNETİM ÇİZGİSİ VE SAVAŞIMI

Bir parti eğer gerçekten partileşmek, genel ideolojik-politik düzeyini pratik politikaya dönüştürmek istiyorsa, o zaman halledilmesi gereken en temel husus yönetim sorunudur. İdeolojik ve siyasi düzeyin bir de örgütsel düzeyi vardır. Her ideoloji ve politika kendine uygun bir örgüt ister. Eğer pratikleşmek isteniliyorsa, o zaman mutlaka örgütlenmek gerekir, çünkü bu olmadan pratik olmaz. İdeolojik-politik gelişim düzeyinde mevcut olanın örgütlenmeye ihtiyaç duymaması, hem de çok şiddetle örgütsel yönetimi yaşamaması düşünülemez. Şunu çok iyi biliyorum: Bir ideolojik-politik çizgi eğer hayat bulmak istiyorsa, müthiş örgütlenmek zorundadır. Çünkü pratikte başka türlü yol alınamaz.

Bir kişi eğer kendini bile örgütleyemiyor ve örgütsel işleyiş esaslarında kendi rolünün ne olduğunu anlamıyor ve kendini katmıyorsa, o kişi ideolojik-politik çizgiden mahrumdur. Bunun tersi de doğrudur. Bir kişi ne kadar örgütlüyse, örgütlenmede ne kadar mesafe alıyorsa, o kişide o kadar ideolojik-siyasi düzey vardır. Kişiyi örgütlenmeye iten şey, sahip olduğu ideolojik-siyasi düzeydir. Şimdi şu soruyu kendinize sorun ve durumunuzu görün: Siz neden kendinizi örgütleyemiyorsunuz ve partiyi neden örgütsüz bırakıyorsunuz? Görünen o ki, sizin ideolojik-siyasi amaçlarınız ya yoktur, ya çok muğlaktır, ya da olsa bile çok az gelişmiştir.

PKK'de Önderlik gerçeği demek örgütsel gelişme demektir. Benim başka hangi silahım var? Ben örgütlenme silahıyla işleri bu noktaya kadar geliştirdim. Sizin gibi diğer şeyleri, mesela elinizdeki silahları hiç kullanmadım. Napolyon'un, *"bir savaşı geliştirmek için ne lazımdır"* sorusuna verdiği cevap, *"para, para, para"*dır. Lenin de *"proleter savaşımı geliştirmek için örgütsel ilişki, örgütsel ilişki, örgütsel ilişki lazımdır"* der. Bu konu bu kadar veciz anlatılmıştır. Kadrolarımızın ise en çok gelemedikleri şey örgütsel işzeyinden kastettiğim ise; temel emek ölçülerine bağlı ve diğer sınıfların etkilerine karşı bilinçlenmekle kadroyu eğitmektir. Bu dört temel husus çerçevesinde kadroyu biçimlendirmem başarımın özüdür. Kadroyu sosyalist ideoloji, tarihsel ve güncel siyaset, yine ulusal sorunlarda bilinçlendirmek ve sınıf gerçeğini kavratmak temelinde eğittiğimizde ortaya çıkan PKK'nin örgüt düzeyi, örgütsel çizgisi, kadrosu ve örgütlenmesidir. İşte ben buna önderlik diyorum. Ben buyum ve gelişmeler bu temelde sağlanıyor.

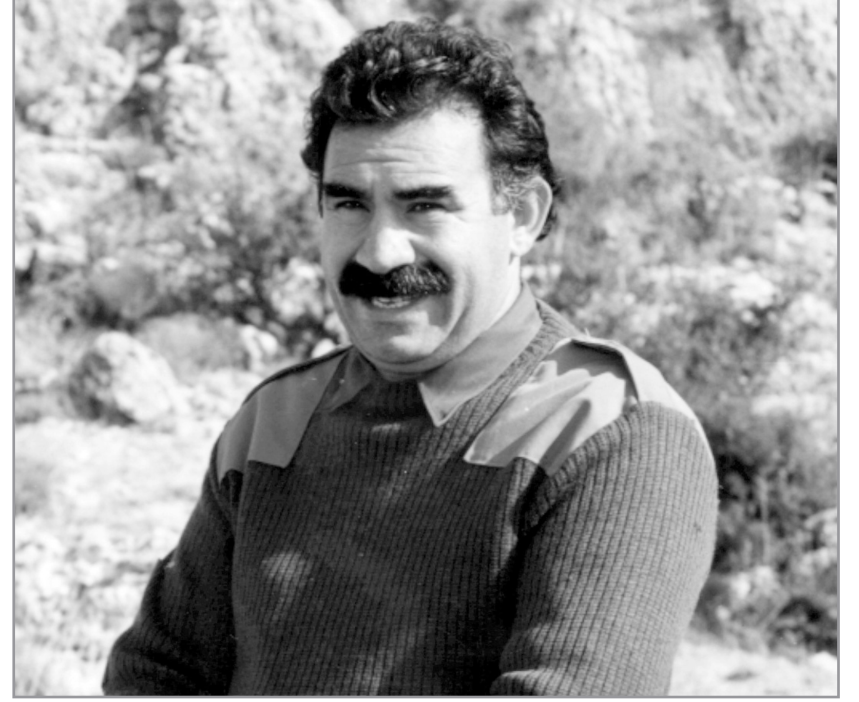
Şimdi bir de siz kadrolara, yarım kadro veya yetişmemiş kadrolara bakalım. Kendinizi bunun tersiyle yaşatıyorsunuz. Nasıl? İdeolojik düzey var mı yok mu, bu hiç umurunuzda bile değil. Yine gereken siyasal bilinçlenme ve yetkinlik var mı yok mu, bu da hiç umurunuzda değil. Tabii ulusal sorun ne kadar kavranıyor, yine sosyal gerçekliğimiz sizde ne kadar anlam buluyor, bunlar da hiç belli değil. Şimdi bu temel konularda ne olduğunuzu bile göz önüne getirmiyorsunuz. Ondan sonra da kendinizi sözde PKK'ye katıyor, örgütün içine giriyor ve "bu iş yürüsün" veya "bu biçimde kabul göreyim" diyorsunuz. İşte en tehlikeli kadro katılımı, örgütsel katılım budur.

Bu biçimde katılım, bir defa işin özüyle çelişiyor. Burada bizim temel hatamız da bu durumu dikkate almadan insanları kabul etmek oluyor. Bu hususlarda temel gelişmesi olmayanı hemen kapıyı açıp dahil etmemiz örgütümüze zarar verdi. Adam bir küçük-burjuva olduğu halde, biz onu proleter sınıf esasına göre aldığımızı sanıyoruz. Adam ulusal sorunun temel esaslarından habersiz ve bir inkarcı gibidir; ulusal duyguları ve seviyesi yoktur. Biz ona da kapıyı ardına kadar açmışız. Bunun yanında siyasi olarak da çok geri; devlet nedir, siyasi bilinç nedir, temel tarihi ve güncel siyasi gelişmeler nasıl olmuştur, bunlardan da fazla haberi yoktur. Ayrıca sosyalist ideoloji nedir, sosyalist kişilik nedir, bu konularda da ciddi bir gelişmesi olmayanları parti içine ulusal düzeyi çok geri olan, mahalli, aşiret ve aile kalıntısı olmaktan öteye gitmeyenlerin hücumu ile karşı karşıyadır. Böyle birçokları köylü ve küçük-burjuva kurnazlıklarıyla çevrelerini örgütlemişler. Sözümona ince akılları ve kurnazlıklarıyla temel temsilcilikleri işgal etmişler. Bu biçimde örgütü, ordulaşmayı durdurmuşlar. PKK'nin inanılmaz başarı olanaklarını bir kontradan daha fazla çarçur etmektedirler.

Aslında bir küçük-burjuva gibi kalmak hoşunuza gidiyor. Çoğunuz köylü kökenlisiniz, kent küçük-burjuva kökenlisiniz veya daha da geri bir konumdasınız. Siz bir kurtarıcı, kurtaran bir kadro gibi değil, "on kişi gelsin beni omuzunda taşısın" diyen bir ağırlık durumundasınız. Kadronun bütünüyle kurtuluşçu olması gerekirken, siz *"kuyunun dibindeki taşım, beni çekip çıkarın"* diyorsunuz. Nefessiz hasta adam durumuna düşmüşsünüz.

Dikkat ederseniz, ben buna büyük utanmazlık dedim. Neden? Çünkü kendisini örgüt içinde bu kadar ağırlık halinde tutan kişi utanmazdır. Neden gelişmiyorsunuz? Eğer kendinize saygılıysanız, o zaman neden kendinizi bir ağırlık biçiminde partiye dayatıyorsunuz? Sınıf mücadelesi yürütüyorsanız bunun kuralları var. O zaman *"ben fiilen sınıf adına PKK'nin örgütüyle savaşıyorum, ben örgütlenmeye gelmiyorum"* de ve ona göre davran. Şimdi siz PKK ile savaşmadığınızı söylüyorsunuz, ama çoğunuzun ağzından, çok ucuz bir biçimde *"ben örgütlenmeye gelmiyorum, örgütsel işleyişi hiç tanımıyorum; komite nedir, alt-üst ilişkisi nedir, azınlık-çoğunluk nedir, en önemlisi de politika nasıl hayata geçirilir, bunlardan hiç anlamıyorum"* sözleri çıkıyor. Hayır, öyle pratik olmaz.

Peki çizgi olmadan başarı olabilir mi? Şimdiye kadar küçük-burjuva reformist çizgiler, dışımızdaki güçler tarafından çok denendi, ama hiçbirisinin başarı şansı var mı? Geçmiş yıllara bakalım, en tecrübeli olduklarını söyleyenler bile *"hiçbir zaman silahlı mücadeleyi düşün-*

mez bir durumdadır. Siyasallıktan, mesela devletten, siyasal bilinçlenmeden pek anlamazlar, anladıkları ise sadece bir işbirlikçiliktir. Siyaset olarak sadece şu veya bu devlete dayanmayı bilirler. İktidar denilen olayın kenarından bile geçmezler. Sosyal olarak zaten yarı-feodal, küçük-burjuvadırlar. Bu sınıf yapısının sosyalist olması düşünülemez. Özellikle Kürdistan gerçeğinde bu çok somuttur. Dolayısıyla bunlar çağdaş bir örgütlenme geliştiremezler. Örgütlenme olmayınca da pratik olmaz ve zaten yoktur da.

Bir de PKK'deki duruma bakalım. Özellikle başlangıçta ideolojik ve siyasi bilinçlenmeye verdiği ağırlık ve yine bunun örgütlenmeye yansıtılması çok yüksek düzeydedir. Bu bir tarihsel süreci değiştirmiştir. Dikkat edelim ve iyi anlayalım. PKK'yi geliştiren husus yapılan eylemlilikler filan değildir, tam tersine bu eylemleri geliştiren PKK'nin mevcut ideolojik, siyasal, örgütsel çizgisi ve bunun gelişim düzeyidir. Eğer bu çizgi askeri sahaya, eylem alanına gerçekten biraz doğru yansıtılsaydı, şimdi büyük zaferler söz konusu olacaktı. Yine diğer sahalara da; örneğin, diplomasiye, propagandaya, basın-yayın faaliyetlerine, kültüre, ekonomiye de doğru yansıtılırsa, büyük gelişmelerin sağlanması işten bile değildir. Şu anda Kürdistan'da yaşanan aslında bir örgütsel çizgi savaşımıdır. Burada ya PKK'nin örgütsel çizgi savaşımı başarır ve zaferi sağlar, ya da bu örgütsel önderlik çizgisi başarılı olmaz, o zaman da her şey tekrar geriye, eski duruma düşer.

Bütün bunlar birçok arkadaşımıza oldukça basit geliyor ve *"ben biraz küçük-burjuva kalsam ne olur, ailemin yetiştirdiği gibi olsam, şu bölgenin mahalli üslubunu yaşatsam ne olur"* deniliyor. Tabii herkes böyle söylese, bu örgütlenmeye gelmemek, örgütlenmeyi inkar etmek olur ve ortada örgüt diye bir şey kalmaz. Bir köylü gibi isyan edebilir, savaşabilirsiniz. Bir küçük-burjuva gibi propagandacı olabilirsiniz. Yine bir işbirlikçi gibi siyaset de yapabilirsiniz. Zaten yapılan da budur ve pek umutlu bir gelişme göstermiyorlar. PKK tarihini incelediğimizde siyasal ilişkilerde işbirlikçiliğin tam aşılmadığını çok somut olarak göreceğiz. Avrupa'ya gidenlerin buranın yaşamına, yine Güney'e inenlerin işbirlikçilerin yaşamına adapte olmaları, diğerlerinin de gelişmemiş bir küçük-burjuva olmaktan, bir aileci, kabileci, bölgeci, uzlaşıcı olmaktan öteye gidememeleri bu anlama geliyor. İşte gerçekliğiniz budur.

Örgütlenebilmek eşittir zaferi yakalamaktır

Demek ki, PKK'nin çok ciddi bir örgütsel önderlik çizgisi ve onun büyük savaşımı var; öncelikle bunu tanıyacaksınız. Onun da ideolojik-siyasal düzey tarafından belirlendiğini çok iyi bileceksiniz. Ne kadar ideolojik-siyasi düzey gelişmesi varsa o kadar örgütsel önderlik vardır; ne kadar örgütsel önderlik varsa o kadar ideolojik-siyasi gelişme vardır. Bunlar etle tırnak gibi birbirine bağlıdır. Eğer bir kişi çok müthiş örgütleniyor ve örgütlüyorsa, onun partinin ideolojik-siyasi çizgisinden anladığı ve bu çizgiyi biraz özümsediği söylenebilir. Eğer bir kişi örgütlenmeden kaçıyor ve örgütsel işleyiş esaslarına gelmiyorsa, bilin ki o kişi ya başka bir sınıfın, ya sömürgeci etkilerin ajanıdır, ya da iflah olmaz bir karacahildir. Örgütlenmeye gelmeyen kişiler de en tehlikeli sapmayı ifade ederler.

Bugün örgütlenebilmek eşittir zaferi yakalamaktır. Örgütleyici olabilmek, başta ordu sahası olmak üzere hemen her sahada en doğru komuta çizgisini, önderlik çizgisini ve gücünü yakalayan kişi olmak demektir. Buna gelemeyenler PKK'de kaybettiren ve sömürgeciliğe en büyük hizmeti sunanlardır. Örgütsel önderlik çizgisine gelemeyenler, onu baltalayanlar, onun yerine kendi bireysel keyfi tutumunu esas alanlar ve örgütleyenler bugün en büyük tehlikeyi teşkil ediyorlar. Biraz parti tarihine bakıldığında siz de kendinizi dehşetle biraz daha iyi kavrarsınız. Neye ve nasıl hizmet ettiğinizi ve en önemlisi de doğruya nasıl yaklaşacağınızı görürsünüz. Eğer parti davasında ısrarlıysanız, bunun gereklerini kendinize yakıştırın ve özümsetin. Çünkü başka çareniz yoktur.

Şimdi başından beri bu partiyi buraya kadar getirirken, çok iyi biliyorum ki, genel laf düzeyinde herkes doğruları kabul etti; yani *"ideolojik çizgi belirttiğin gibi doğru, siyasi çizgi de doğru, ben savaşıma, eyleme, pratiğe de varım"* dedi. Aslında bu konularda öyle görü-

> "Eğer bir kişi çok müthiş örgütleniyor ve örgütlüyorsa, onun partinin ideolojik-siyasi çizgisinden anladığı ve bu çizgiyi biraz özümsediği söylenebilir. Eğer bir kişi örgütlenmeden kaçıyor ve örgütsel işleyiş esaslarına gelmiyorsa, bilin ki o kişi ya başka bir sınıfın, ya sömürgeci etkilerin ajanı, ya da iflah olmaz bir karacahildir. Örgütlenmeye gelmeyen kişiler de en tehlikeli sapmayı ifade ederler."

leyiş ve ilişkidir. Örgüt bağlarından kaçmak neredeyse bir tutkudur. Halbuki PKK önderliğinde bu tam tersidir; örgütsel ilişki bir tutkudur, kaçmak değildir.

Benim örgütsel ilişkiye ideolojik, siyasi ve ulusal boyutta getirdiğim çözüm, şu anda Kürdistan'daki bütün gelişmeleri belirleyen, bütün gelişmelerin altında yatan en temel çalışmadır. İdeolojik, siyasi, ulusal ve sosyal gerçekliğe göre şekillenen devrimci bir örgütlenme ilişkisi, yaklaşım tarzı ve kadro çalışması, Kürdistan'ı bugünkü düzeyine getirmiştir. Örgütlenmeye yaparken ideolojik düzeyden kastettiğim sosyalist bilinçle hareket ederek kadro yaratmak; siyasi düzeyden kastettiğim kadronun siyasi anlayışını geliştirmek; ulusal düzeyden kastettiğim var olan egemen sömürgecilik ve ona karşı ulusal gerçekliğin ne ifade ettiğini kadroya özümsetmek; sosyal bilinç dü-

doldurmuşuz. Sorun işte böyle ortaya çıkıyor. Biz de bu temelde sayısal ve niteliksel olarak gittikçe artan oranda belayı başımıza yağdırmışız.

Kürdistan'da yaşanan örgütsel bir çizgi savaşımıdır

Başlangıçta bunu yapmak belki de kaçınılmazdı. Hiçbirinizden başlangıçta dört dörtlük bir PKK kadrosunu bu temel kavramlar dahilinde yetiştirmek mümkün değildi. Ama bazıları yıllardır en sınırlı bir gelişmeyi bile kendilerine yakıştırmak istemiyorlar. Adam dört dörtlük bir küçük-burjuva; bunu şimdi dehşetle farkediyorum. Maalesef bizim örgüt, sınıf dışı, çok çarpık, ciddi bir siyasi gelişmesi olmayan, hele sosyalist ideolojiyle hiç bağlantısı olmayan,

medik ve düşünemiyoruz" diyorlar. Yine silah kullananlara bakın, en tehlikeli işbirlikçiliği oynamaktan geri duruyorlar mı? Hatta silahlı savaşımı kabul edip etmemeyi de bir tarafa bırakalım, herhangi bir politik mücadeleyi bile başarıyla yürütebiliyorlar mı? Daha da öteye, acaba kendilerini bir aile, kabile örgütü olmaktan çıkarabilmişler mi? Kürdistan'ın son kırk yıllık dönemi sözümona modern siyasal örgütlenmeler dönemi olarak değerlendirilir, ama gerçekten böyle tek bir örgüt var mı?

Peki bu neden böyledir? Bunun nedenlerini bir kez daha şöyle değerlendirebilirim: Bu örgütlenmelerin ilk başta öyle ciddi bir ideolojik eğitimleri yoktur. Siyasi olarak son derece geri oldukları gibi, ulusallığa da gelmiyorlar, aile ve aşiret zihniyetinden kendilerini kurtaramıyorlar. Ulusallık ilkesi bunlarda işle-

> "Bugün örgütlenebilmek eşittir zaferi yakalamaktır. Örgütleyici olabilmek, başta ordu sahası olmak üzere hemen her sahada en doğru komuta çizgisini, önderlik çizgisini ve gücünü yakalayan kişi olmak demektir. Buna gelemeyenler PKK'de kaybettiren ve sömürgeciliğe en büyük hizmeti sunanlardır. Bu çizgiye gelemeyenler, onu baltalayanlar, onun yerine kendi bireysel keyfi tutumunu esas alanlar ve örgütleyenler bugün en büyük tehlikeyi teşkil ediyorlar."

nüşte ciddi bir eksiklik de yok, ama benim istediğim gibi bir örgütlenmeye de hiç kimse gelmiyor. Şu anda benim en önemli yanım proleter örgütçülüğü, emek örgütçülüğünü çok radikal bir biçimde geliştirme yeteneğimdir. Buna gelir misiniz diyorum herkese? Hepsi *"hayır"* diyor. Deveye hendeği atlatırsın, ama bizimkileri örgütsel önderlik çizgisine getiremezsin: *"Her işi yaptır, ama beni örgütsel önderliğe veya işleyişe katma"* deniliyor. Vebadan kaçar gibi herkes bundan kaçıyor. Neden böyledir? Çünkü bu, en büyük devrimciliktir de ondan. Şunu açıkça söyleyeyim ki, örgütsel devrimi yapan ve örgütsel çizgiye gelerek kendini katan kişi, bütün gelişmenin ana halkasını yakaladığı gibi, çok iyi ideolojik-politik gelişmeyi sağlar. Parti tarihinden de iyi biliyoruz ki, partinin örgütsel çizgisine ve onun disiplinine az çok sahip olan kadromuz, savaşta da en büyük yararlılığı gösteren kadrodur.

PKK tarihini bir de bu temelde incelemeliyiz. Şunu çok açıkça göreceğiz ki ideolojik-siyasi çizgiye tam bağlı olanlar, örgütlenmeye en iyi gelenler, PKK'nin tarihi süreçleri başarıyla aşmasında rol oynamışlardır. Başlangıçtan beri genel düzeyde harekete çok sayıda katılan vardı. Daha 1979-80 arası dönemi göz önüne getirirsek, bunlar genelde *"söylenen her şey doğrudur"* diyorlar ve bunun lafını da ediyorlardı. Ama *"örgütsel sorumluluğa gel"* dediğimizde de çok azı buna geliyor, diğerleri kaçıyorlardı. **Haki**, **Mazlum**, **Kemal, Hayri** gibi arkadaşlar, işi örgütsel çizgi temelinde götürmekte kararlı olanlar, bu dönemin en parlak ve en sonuç alıcı çalışmasını yapan yardımcı arkadaşlarımızdı. Çok iyi biliyoruz ki, bu arkadaşlarımız, partinin ideolojik-politik çizgisinde güçlü oldukları gibi, örgütlenmeye de en iyi ve en disiplinli bir şekilde gelen arkadaşlardı. Onların yerleri tarihimizde gerçekten çok anlamlıdır. Nitekim en büyük direnişleri de onlar sergilediler. Aslında PKK'nin çekirdek kadrosu biraz da bu arkadaşlardan meydana geliyordu. **Haki**, **Mazlum**, **Kemal**, **Hayri** ve benzeri başka girişken kadrolar, o dönemin taşıyıcı gücüydüler. Neden? Çünkü doğru örgütlenmeye en itirazsız ve en canıgönülden katılan arkadaşlardı da ondan.

Tabii bu dönemde örgütlenmeye gelmeyenler de vardı. Kimdi bunlar? Bunlar yarı-feodal küçük-burjuva öğelerdi. Daha o zamandan kendilerini açığa çıkarmışlardı. Üç ay yürüdüler ve belli yol duraklarında dökülüp gittiler. Örgütlenme ve özellikle disiplin, onların canını sıkıyordu, bu nedenle hareketten vazgeçtiler. Sınıf gerçeklikleri ve ulusal yaklaşımları onları öyle bıraktı.

En kahramanca direnişleri, kesintisiz mücadeleyi PKK örgütlülüğüne en çok bağlı olan arkadaşlar sergilediler. Örneğin, **Hayri** arkadaş, *"PKK'nin örgütünden vazgeçemeyiz"* diyerek ölüm orucunu başlattı. Onlardan istenen, PKK'nin örgütsel varlığından uzak durmalarıydı. Eğer uzak dursalardı onlara her türlü bireysel yaşam olanağı sunulurdu. Nitekim bazı provokatörler vardı ve bunu açıkça ifade ediyorlardı. Daha sonra onlarla savaştık ve hala da savaşıyoruz. Bunlar daha o dönemlerde zindanda ve dışarıda örgütlenmeye gelmeyen kişiliklerdi. Benim de en büyük savaşımım bunlara karşı oldu. En son çıkan provokatör, PKK örgütlenmesiyle en çok oynayan ve zindanda arkadaşların disiplinini en çok bozan biriydi. Bu sorun teşkil eden tipleri inceleyin, en çok oynadıkları şey örgütsel çizgidir ve en çok yaptıkları da örgütlenmeye gelmemektir. Dağda da bu böyledir. Daha sonraki dağ pratiğinde açıkça görüldü ki, partinin örgütlenme ilkesine gelmeyenler en büyük tehlikeyi teşkil ettiler. Yani her sahada örgütlenmeye gelenler işin özünü ve başarısını teşkil ederken, buna gelmeyenler de en büyük zararı verdiler.

PKK'nin resmen ilanı ve ardından yurt dışına çıkışta, 15 Ağustos Atılımı'nın hazırlık çalışmalarında, I. ve II. Kongre, yine 1. Konferans süreçlerini çok iyi hatırlıyorum. Neyle karşılaştım? Örgütlenmeye gelmemenin ne tür zararlara yol açtığıyla karşılaştım. Bu yıllar aslında örgütsel çizgiyi geliştirme yıllarıydı. Biz örgütsel çizgiyi geliştirdikçe görüldü ki, bazı kişiler sukabağı gibi üstte kalmak istiyor, ama asla suya dalıp yüzmek istemiyorlar. Çabasız, emeksiz, örgütsüz yaşamak, ama PKK'nin de başında kalmak istiyorlar. Bu durumu ilk defa ve çok kapsamlı bir biçimde bu dönemde gördük. PKK'nin ideolojik-siyasi çizgisinin lafazanlığını yapıyor ve bir de başta kalmak istiyorlar, ama örgütsel çalışmalar söz konusu oldu mu, buna hiç yanaşmıyorlar. Örgütsel çalışma eğitimdir, propagandadır, kadro örgütlenmesi ve yönetimidir; *"buna hakkıyla katıl"* dediğimizde, *"hayır"* diyor. Bu durum giderek çok tehlikeli bir sapmaya vardı. Tabii bu PKK'nin örgütsel gerçekliğini sürekli bozmak, bu yönlü ne kadar çekirdekleşme sağlıyorsak onları dağıtmak ve yerine kendi ahbap-çavuş çalışmalarını geçirmektir. Bu temelde birkaç tane özelliği alıyor ve onlara yaşama hakkını veriyor. Sonuç parti aleyhine, parti çekirdeğinin aşılmasına yol açıyor. Bu, bir sürü çabamızın boşa çıkmasıdır.

PKK'nin çizgisi iyi uygulanırsa oldukça başarı kazanır

Ben bu yıllarda ne kadar kadro hazırlamak istediysem, bu çalışmayı, özellikle merkeze, (sözümona eski ve tecrübeli kadro adı altında) üşüşen bazıları kemirdiler. İlk defa örgütsel çalışmanın bunlar tarafından nasıl büyük bir tehlikeyle karşı karşıya bırakıldığını gördük. Bunlar açıkça *"ideoloji ve siyasete evet, örgütlenmeye hayır"* diyorlardı. Zaten örgütlenmeye *"evet"* demeleri, proleterleşmeleri, emek sahibi olmaları ve dolasıyla katılımı tam yapmaları demektir. İşte buna gelmiyorlar. Neden gelmiyorlar? Çünkü sınıf gerçekliği, hatta ulus gerçekliği, onları, böyle bir örgüt çizgisinde devrimci yapmaya elvermiyor. Lafta sosyalizmi benden daha fazla biliyor, yine siyasi kavramları da biliyor. Ama şunu da iyi biliyor; örgütlenmeye gelmek tamamen yoğunlaşmayı ve bütün gücü katmayı gerektiriyor. Bu ise her şeyini adaması, yani gerçek kişiliğini ortaya koyması demektir. Onun gerçek kişiliği ise başka bir kişiliktir. Aslında o kendi sınıfı için, inkarcılığı varsa inkarcılığı, dar milliyetçiliği varsa dar milliyetçiliği, aşiretçiliği varsa aşiretçiliği, aileciliği varsa aileciliği için partiye katılmıştır. Ailecidir, bölgecidir, inkarcıdır, böyle biri neden ulusal taleplere göre bir örgütlenmeye girsin? Ve sonuçta da girmiyor. Çünkü örgütlülüğe girmek onun gerçeğiyle tezat teşkil ediyor. Bunun sonucunda bir de bakıyoruz ki çelişkimiz kızıştı ve kendimizi büyük bir çizgi savaşımıyla karşı karşıya bulduk.

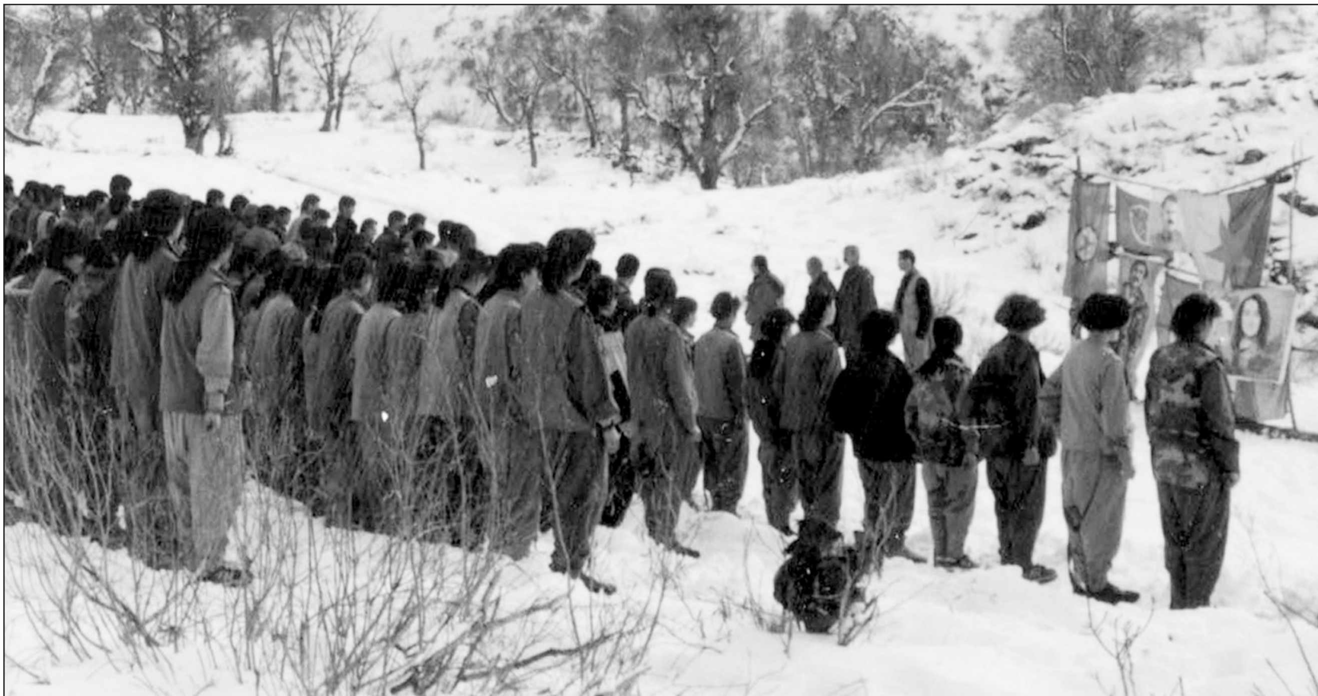
Pratiğimizde şunu çok açıkça gördük ki; PKK'nin çizgisi iyi uygulanırsa oldukça başarı kazanır. Ama buna gelmeme var. İçteki çizgi savaşımıyla uğraşımız, dışarıya yönelik verdiğimiz mücadeleye karşı en büyük engeli teşkil ediyor. Karşıtlarımıza kalsaydı, biz içte birbirimizle boğuşarak bir tek adım bile atamazdık. Böylece mücadele yoğun bir biçimde içe taşırılmış oldu. Bunu şöyle de izah edebiliriz: Dikkat edilirse, PKK'nin çizgi savaşımı '80'lere kadar daha çok dış reformist-işbirlikçi çizgi sahipleri ile oldu. Bunlar ulusal kurtuluş sorununa reformizmi ve işbirlikçiliği dayatıyorlardı. Son derece pasif, ciddi bir siyasi çalışma yapmadan, ulusal bilinci kötü ve çok geri bir düzeyde kullanarak, devrimsel gelişmenin önüne geçmek istiyorlardı. Biz bunlara karşı büyük bir ideolojik-politik savaşım yürüttük. Savaşımın sonuçları, ulusal kurtuluş saflarında bu çizginin ve dolayısıyla bu sınıfların etkinliğini daraltmak, özellikle devrimci ulusal kurtuluşçuluk önünde bir engel olmaktan çıkarmak oldu. Bunu '80'lere kadar başardık ve Kürdistan için geçerli tek doğru yolun PKK adı altında örgütlenen ulusal devrimci kurtuluş olduğu kabul gördü. Bu, bir çizgi savaşımıydı. PKK bu savaşımda başarılı oldu, ideolojik-politik ve örgütsel hattıyla kesin öncü-önder bir örgüt ve parti olabileceğini kanıtladı.

1980'den sonra biz, bu sınıfla savaşımı daha çok içte yaşamaya başladık. Zaten başlangıçta da bu sınıfın etkileri vardı. Fakat biz ağırlığı dışarıya vermiştik. Taktik gereği dışımızdakileri geriletmek için içimizdekilerle fazla uğraşmamıştık. Yani bir yerde bunları idare etmiştik. Bunu, ulusal kurtuluş saflarında karşımızda yer alan reformist-işbirlikçi çevreleri başarısızlığa uğratmak için yapmıştık. Bu başarılıyor ve biz partiyi daha da derinleştirmek, özellikle devrimci çizgiyi örgütlemek istiyoruz. Burada bunları artık taktikle idare etmek, bunların nazını çekmek mümkün değildir. Eğitmek istiyoruz eğitime gelmiyor; görev veriyoruz yürütmüyor, ama yine de *"PKK benim"* diyor. İşte bu bir çizgi savaşımı oluyor. Dikkat edilirse, özellikle III. Kongre'ye kadar bunlar, büyük bir muğlaklıkla, çizgiyi bozmakla, kadro üzerinde oynamakla ve çekiştirmekle sonuç almak istediler. Bu durum provokatörlerin kişiliğinde de kendini çok açıkça ele verdi. Bunlara karşı savaşımın anlamı şuydu: Ya bunların sınıf çizgisi hizipçiliğe ve dolayısıyla birkaç parçaya bölünmeye yol açacak, ya da bizim birlik çizgimiz bütün bu anlayışlara karşı örgütsel yoğunlaşmayı zafere ulaştıracaktı. İşte kıyamet burada koptu. İster bilinçli ister bilinçsiz olsun bunların gerçekliği böyleydi ve böyle olmaktan da kaçınılamazdı.

Çözümlemeler bu gerçeği çok açık bir biçimde gösterdi. Bu kişiler aslında kendi sınıfları, buna uygun siyasi ve ulusal amaçları için katılmışlardı. Biz ise kendi sınıfımız ve onun ulusal amaçları için katılmıştık. Onlar *"önderlik biziz"* diyorlar, ben ise *"biziz"* diyorum. İşte örgütsel önderlik çizgisine karşı savaş böyle oluyor. Hemen hemen bütün provokatörler ve çizgiyle oynayanlar *"bizim sosyal gerçekliğimiz bu, sen buna onay vereceksin"* diyorlar. Bazıları açıkça *"koalisyon yapalım, uzlaşalım"* diyorlardı. Yani o hep söylenilen *"çok seslilik", "her yiğidin bir yoğurt yiyişi"* meselesi. Tabii bu eşittir ideolojik-siyasi ve örgütsel birliği inkardır. Örgütsel birliğin yerine fitne-fesadı ve her ağzın kendine göre konuşmasını geçirmesidir. Ayrıca bunlarda kurnazlık ve başkalarının emeğine konmak da çok gelişmiştir. Ben çalışacağım, o da hesap yapacak ve benim ne zaman tasfiye olacağımı bekleyecek! Zaten bu yıllarda hep bunu bekliyorlardı. *"Ha bugün tasfiye oldu ha yarın; ha bugün PKK mirası bana kaldı ha yarın"* diye tiril tiril titriyorlardı. Tabii dışımızdakilerin de beklentileri vardı, ama biz onları unuttuk. Çoğu *"PKK üç ay sonra gider ve mirası bize kalır"* diyordu. Dışımızdakilerin bu miras beklentisi azaldı, bu sefer içimizdekilerin miras kavgası başladı. Gözümüzün içine baka baka adeta *"ne zaman sıra bize gelecek"* diyorlardı. Bazıları bunu çok açık söylüyorlardı. Çok dar bir ortamda, zor bela yarattığımız değerleri kişisel çıkarları için tüketmek istiyorlardı. Bu yüzden III. Kongre sürecimize gelirken, bunlara karşı kapsamlı çözümlere gitme ihtiyacı doğdu. Kimdir bunlar, neye hizmet etmek ve partiyi ne yapmak istiyorlar? Bu soruları sorduk ve sonuçta maskelerini düşürdük. Bilindiği gibi, birer feodal taslaktan, küçük-burjuva ukalasından öteye bir şey olmadıkları ortaya çıktı. Hiç çalışmadan PKK mirası üzerinde hanedanlık taslayanların, çok ucuz dünyalar kurmak isteyenlerin az olmadığı anlaşıldı. Tabii bu, aynı zamanda bir hesap sorma, yargılama dönemiydi. Gerekenler yapıldı ve az çok PKK'nin örgütsel işleyişi daha hızlı yürümeye başladı.

Bu anlamda diyebiliriz ki, '82 Kongresi'nden sonra ülkeye yöneliş, çizgiye gelmeme ve aynı zamanda çizgi üzerinde hesap kurma sahiplerini açığa çıkardığımız gibi, ıslah olacaklarsa ıslah etmek, olmazlarsa tasfiye etmek gibi bir süreci başlatıp çözüme doğru başarıyla da götürdük. 3. Kongremiz parti tarihimiz içinde böyle önemli bir durağı teşkil ediyordu. Bu örgütsel çizgiye gelmede en iddialı bir adım oluyor. Bu Kongre'de çok şiddetli bir çizgi savaşımı yaşanmıştır. Bazıları yaşam tarzları ve her türlü davranışlarıyla partiye ayrı bir tarz dayatmışlar ve partiyi boşa çıkarmak için komploya gitmek de dahil, ellerinden gelen her şeyi yapmışlardır. Fakat biz de bunlara bu fırsatı vermedik. Ancak örgütü işlemez duruma getirerek, birçok iyi niyetli arkadaş üzerinde oynayarak, bazılarını kaçırtarak, bazılarını intihara sürükleyerek, bazılarını bilinçsizlikleri, gerilikleri, ahbap-çavuşlukları, dar mahalli ve keyfi tutumları içinde işlemez kılarak partiye zarar verdiler. Dolayısıyla bu süreçte çizgi sınırlı bir uygulama gücünü kazandı.

Bu dönemde yapılan çözümlemeler temelinde daha sonraki süreç bir örgütsel derinleşme süreci oldu. Ancak biz örgütsel yönetim çizgisini ne kadar derinleştirmek istediysek, buna karşı tepkiler de o kadar arttı. Özellikle bu yıllar, temel silahlı savaşım yıllarıydı. Bu sefer silahlı savaşımda parti öncülüğüne gelememe ve parti öncülüğünü yerle bir etme anlayışları ortaya çıktı. Gerçekten PKK'nin önderlik çizgisinin ve örgütsel yönetim ilkesinin pratik gelişmesi en çok da askeri sahada yapılan saptırmayla boşa çıkarıldı. Hatta bu dönemde bırakın yalnız örgütsel yönetim çizgisini, parti bütünüyle öncü olmaktan çıkarıldı. Pratikte partiyi dışlayan ve parti öncülüğünü bir tarafa iten birkaç tane savaş ağası ortaya çıktı; Hogır ve benzerleri gibi. Bunlar aslında bir tas çorbaya kırk takla atan adamlardı. Ama biz bütün partiyi Botan'a taşırdığımızda (buna biraz zindan ve Avrupa da dahildir) bunlar mevcut gücü gördüler ve hızla gelişen eğilim bunun üzerinde ağalık kurmak oldu. Çünkü eskiden hırsızlık yaparak bulamadıklarını bir çırpıda ve hem de örgüt maskesi altında bulabilir hale geldiler. Zaten *"bir günlük paşalık bizim için yeterlidir, PKK ile bir gün keyfimizce oynarız bize yeter, eskiden hırsızlık içinde hayatımı ortaya atıyor ve ancak birkaç kuruş ya buluyordum ya bulamıyordum, şimdi ise paşa gibi yaşıyorum, hem de aylarca"* diyorlardı. İşte ufukları bu kadar. Yaşam anlayışları, felsefeleri böyle ve çok da gözükaralar. Çünkü eskinin

> "Zindanda ve dağda büyük direnişler yaşandı. Bu direnişler bir fırsat, hatta iktidar imkanını yaratmıştır. İşte Kürt diyalektiğinde burayı çok iyi görmek gerekir. Bu kişilik yüzyıllardan beri hiç iktidarlaşmamıştır. Şimdi PKK'de iktidarlaşma, maddi ve manevi zenginlik imkanı ortaya çıkıyor. Saldırı bu imkanlar ve fırsatlaradır. Bu aslında gerçek bir savaştır. Ama örgüt içinde bir savaş, bir çizgi savaşıdır."

hırsızı kelle-koltukta zor bela bir-iki vurgun yapabiliyorsa, şimdi bir örgüt ağası olmuş ve istediği kadar insanla, istediği kadar parayla oynuyor. Böyle bir kişilik ne yapar? Açık ki parti dışılık yapar ve parti onun hiç umurunda bile değil. Onun tüm yapacağı şey, köylü kökenli ise ağalığını konuşturmak, kent küçük burjuvasıysa örgütü boşa çıkarmak, aydın ukalası ise de demagojiyle kendini partiye kabul ettirmektir. İşte, neden PKK'nin silahlı savaşımı bir türlü istediği gibi geliştiremediği ve hep parti dışılığın yaşandığı bunlardan belli olmaktadır.

"1990'dan günümüze kadar sarfedilen çabalar, nitelikli kadro eğitiminin ardı arkasının kesilmemesi, yeterince nicelik gelişme ve PKK binasının oldukça iyi korunması, işte bugünkü iddialı konuma yol açmıştır. Artık çizgi devrimciliği oturacaktır. Bu, sadece PKK tarihinde değil, ulusal tarihte ve hatta sosyalizm tarihinde de önemli bir zafere ulaşmak olacaktır."

Çeteler partiyi denetimleri altına almaya çalışıyordu

Tüm gücümüzü pratiğe hazırladık ve 1986'lardan sonra gerillaya öncülük ettirecektik, ama bir baktık ki parti, parti olmaktan çıkarılıyor. Bunun üzerine çözümleme üzerine çözümlemeyi derinleştirdik ve kadro eğitimine ulaştık. Hemen her yıl daha derinlikli çözümlemeler ve daha nitelikli bir kadro eğitimini yaptık. Zaten başka türlü milim yol alamazdık. Çünkü karşı kuvvet de o kadar gelişiyor. Sen ne kadar parti öncülüğü, partileşme ve örgütleşme diyorsan, o da o kadar parti dışılık, örgüt dışılık, disiplin dışılık, keyfilik, bireycilik ve ağalık diyor. İşte böyle büyük bir çizgi savaşımı ile kendimizi karşı karşıya bulduk.

1990'lara doğru geldiğimizde bir baktım ki, bunlar en değme kontraları bile geride bırakmışlar. Aslında bunların bilinçli ajan olup olmadıklarının araştırmanın gereği bile yok. Neden? Çünkü en bilinçli ajanın bile bunlar kadar tahripkar olabileceğini düşünmek mümkün değil. Bu dönemde yeni bir önderlik gelişiyor, dışımızdaki bütün çizgiler iflas ediyor, biz biraz başarı yoluna giriyoruz ve daha da başarılı olabileceğimiz ortaya çıkıyor. İşte amansız bir biçimde bu gelişmenin üzerine çullanıyor, *"biz de bir tutum sahibiyiz, biz de bir kişilik sahibiyiz"* diyorlar. Peki nereden buldun bu kişiliği, nasıl buldun diye sorulsa parti içinde hırsızlık sonucu olduğu görülecek.

Zindanda ve dağda bu yıllarda büyük direnişler yaşandı. Şimdi bu direnişler bir fırsat, hatta iktidar imkanını yaratmıştır. İşte saldırı bu imkanlar ve fırsatlaradır. İşte Kürt diyalektiğinde burayı çok iyi görmek gerekir. Bu kişilik yüzyıllardan beri hiç iktidarlaşmamıştır. Şimdi PKK'de iktidarlaşma, maddi ve manevi zenginlik imkanı ortaya çıkıyor. Bizimkiyse aç ve yoksul; ideolojik açıdan, maddi açıdan, her bakımdan yoksul. PKK'deki büyüklüğü görünce iştahı kabarıyor ve ölümü bile göze alarak buna dalıyor. Bu aslında gerçek bir savaştır. Ama örgüt içinde bir savaş, bir çizgi savaşıdır. Bunların hiçbirisi *"biz PKK'li değiliz"* demiyor, hepsi *"biz PKK'liyiz"* diyor. Ama kendine göre bir PKK'lilik.

Şimdi herkes içinde bulunduğu korkunç durumu biraz daha iyi anlamaya çalışacaktır. Gerçekten kendisinin de biraz böyle olduğunu görecek ve kendine göre PKK'liliğin ne demek olduğunu anlayacaktır. Kendine göre PKK'lilik nasıl olur? Herkes *"ben kendi düşündüğüm gibi PKK'lilik yaparım, başka türlüsünü kabul etmem"* derse, o zaman ortada PKK kalır mı? Bu tür yaklaşımların PKK'ye karşı büyük bir savaşım olduğu açıktır. Sen ayrı telden çal, o ayrı telden çalsın, sen kendine göre bir üslup, bir tarz bir tempo seç, o başka seçsin; bu olur mu? Düşünün, her telden bir ses çıksa, orada nağme diye bir şey kalır mı? İnsan bir saat bile dinlemek istemez bu sesler karmaşasını.

Peki bu neden böyle oldu? Bu durum, tipik bir Kürt özgürlük gerçekleşmesinin bazı özellikleriyle ve sınıf mücadelesinin düzeyiyle bağlantılıdır. Zaten ideolojik, siyasi, ulusal, sosyal alanda doğru dürüst bir bilinçlenme ve eğitim yoktur. Bu Kürt tipinin, bizim yoğun bir eğitimle geliştirmek istediğimiz sosyalist tipin çok dışında bir durumu vardır. O bununla oluşmuş, biz ise tam da bu yıllarda sınıf öncülüğünü, gerçek örgüt ölçülerini bu tipe dayatıyoruz. Bu dayatma, buna hazır olmayan tiple çatışıyor. Burada kişilerin iyi niyetli olup olmaması da önemli değildir. Tabii bazıları da çok tehlikeli oluyorlar ve tepeden oynamak istiyorlar. Bizim Önderlik gerçeğimizi kendine göre sağ yorumluyor, sol yorumluyor, ahbap-çavuşça, fanatikçe, köylü tarzında, aydın tarzında, inkarcı tarzda yorumluyor, şöyle veya böyle yorumluyor ve *"benim için önderlik budur"* diyor. Bu önderlik tarzı değildir, o hala *"ben bu kadar anlarım"* diyor ve zaten anladığı kadar da uyguluyor.

Bilindiği gibi bunlar, özellikle III. ve IV. Kongrelerimizde neredeyse kendilerini başarıya gidecek kadar ağırlıklı sandılar. PKK'de çok tuhaftır, neredeyse temel bütün zirvelerimiz bunlar tarafından ele geçirmelik zirveler gibi göründü. Kuruluş toplantımızda zaten hemen herkes bir baştı veya Önderliği fazla tanıma durumları söz konusu değildi. II. Kongre sürecinde bunlar tam bir koalisyon örgütünü yaratmak istediler. Zaten baş provokatör öyle geldi, *"bir koalisyon yapalım"* diyordu. Yani bu *"sen benim kişiliğimi olduğu gibi kabul et"* anlamına geliyordu. Tabii *"kişiliğim"* derken, kendine göre anlayışları kastediyor. Ve daha sonra açığa çıktı ki, bu, TC'nin *"PKK nasıl doğmuşsa öyle yerin dibine gömülmeli"* anlayışıdır. Demek ki bizi daha o zamanda bir işbirlikçiliğe de çekmek istiyorlar. Bu şekliyle bilerek veya bilmeyerek devlete alet olma durumu çok yaygındır. Büyük ihtimalle bazıları bilinçliydiler, *"seni örgütlendirtmeyeceğiz"* diyorlardı.

Söz konusu parti zirveleri neredeyse bunlar için saldırı karargahları durumundaydı. O zaman baş provokatör, *"aslında kadroların dörtte üçü bizim etkimiz altında"* diyordu. Yani kadroların geri özelliklerini, ahbap-çavuşluk yöntemleriyle tahrik ediyor ve *"beni seçerseniz veya benim etrafımda toplanırsanız, ben size daha fazla şeker-şerbet veririm"* diyordu. İsmini de zaten *"şerbetçi"* koymuştum; çünkü dili çok *"şerbetçi"* bir dildi. Zor savaş yıllarında elbette biz şerbetçi olamazdık. Zor yıllar, kan ter içinde çaba ister. O ise şerbet sunuyor ve yapıya, *"gizli olsun, kimin kimden olduğunu kimse bilmesin"* diyor. Gizli bir oylama olacak ve böylece sözümona kendini yutturacak. Partide koalisyon olur mu, partide böyle yöntemlerle sonuç almak olur mu? Çok gafil olsaydık belki biraz sonuca gidebilirlerdi, ama biraz doğru örgüt ilkesini dayattık. *"İdeolojik, siyasi ve örgütsel birlik esastır, kimse bundan kaçınamaz, hiç kimseye de ayrıcalık tanınamaz"* dedik ve sonuçta bir baktık ki bunlar ortada yok. Çünkü hesapları boşa çıktı, kadroların gafletini kullanamayacakları anlaşıldı ve sonuçta tüydüler.

III. Kongre'ye giderken de durumları benzerdi ve kendilerini çok kurnaz sayıyorlardı. Görünüşte birbirlerine karşı olanlar, bir bakıyorduk ki aynı telden çalıyorlar. Bu sefer de biz, zor bir süreci, 15 Ağustos Atılımı'nın yarattığı ağır sorunları yaşıyorduk ve kadrolar çözüm bulmakta zorlanıyorlardı. Bu ortamda *"bu örgüt yürümez, silahlı savaşım yürümez"* biçiminde muğlaklığı geliştirmek istediler; ardından kişinin durumuna göre ucuz kurtuluş yolunu göstermek, yine ahbap-çavuşluk yapmak, yine bireysel etki altına almak, yine bizim zorluklarımızı kullanmak provokatörlerin temel tarzı oluyordu. Tabii biz bu konuda bir adım daha ileri atınca onların maskeleri düştü ve bu yönlü saldırıları da boşa çıkarıldı. Yoksa kendilerinin rahatlıkla başarıya gideceklerini sanıyorlardı.

IV. Kongremiz de aynı durumla karşı karşıya kaldı. En çok güç verdiğimiz ve en çok yardımcı olduğumuz provokatör, yine saflığımızı, kadronun gafletini kullanarak, zindan tecrübesini ve etkisini de ardına alıp kendini maskeleyerek ve yine dörtte üç kadro hesabı yaparak sözümona Kongre'yi ele geçirecektir. Bunun gerçeği daha sonra iyice anlaşıldı. Bu olay, PKK'nin çizgisini altüst eden, özellikle silahlı savaşımı aşındırmayı ve ortadan kaldırmayı temel hedef edinen, yine örgütlenmesini tamamen aşındıran, bunun yerine TC'nin geliştirmek istediği sahte partiye benzer bir oluşuma PKK içinde yol açan *"işbirlikçi PKK'liliği"* çok ustaca partiye dayatmaktı. Tabii bunu tespit etmek bizim için zor değildi. Örgütsel çizgiyi ısrarla dayatmak ve derinleştirmekle, bunları açığa çıkartmakta güçlük çekilmeyecekti. Ancak burada da örgütlenmeye gelmeyen ne kadar kişilik, ne kadar kadro varsa hepsi bu provokatör tarafından partiye karşı kullanılmak istendi. Bu provokatör, yaşadığımız zor günleri ve amansız mücadele sürecini, silahlı savaşımın sonuç alıp almayacağını, gerillanın oturup oturmayacağını, Hogır vb.'lerinin pratiğini ve yine silahlı mücadelenin büyük sorunlarını ve zorluklarını sinsice kullanarak, bütünüyle gerillayı halkın başına bela gibi göstermeye ve bu temelde mahkum etmeye çalıştı.

İşte PKK'nin radikal çizgisi ona göre böyle mahkum edilecek, özel savaşın hizmetinde bir sivilleşme ve bugün sözü edilen sözde *"demokratikleşme"* gerçekleştirilecekti. Tabii bu sizlerin dikkatini fazla çekmedi ve tehlikenin ciddiyetini anlamadınız, ama bizim bu konudaki tecrübemizin hem fazla olması ve hem de çizgi konusunda yaşadığımız büyük hassasiyet ve mücadele bunları daha doğmadan açığa çıkardı. Zaten hepsi de kendileri için *"biz erken doğum yapıyoruz"* diyorlardı. Hemen hemen hepsi böyle olup gittiler. Çok gözükaraydılar. Eğer çok güçlü bir amaçları olmasaydı bu gözükaralıkları gösteremezlerdi. Çünkü yanımızda bir ölü gibi duruyorlardı, ama fırsat çıktığında da azrail kesiliyorlardı. Büyük ihtimalle gizli amaçları vardı. Daha sonraki süreç de bazıları için zaten bunun böyle olduğunu gösterdi.

IV. Kongre öncülüğü oturtma kongresiydi

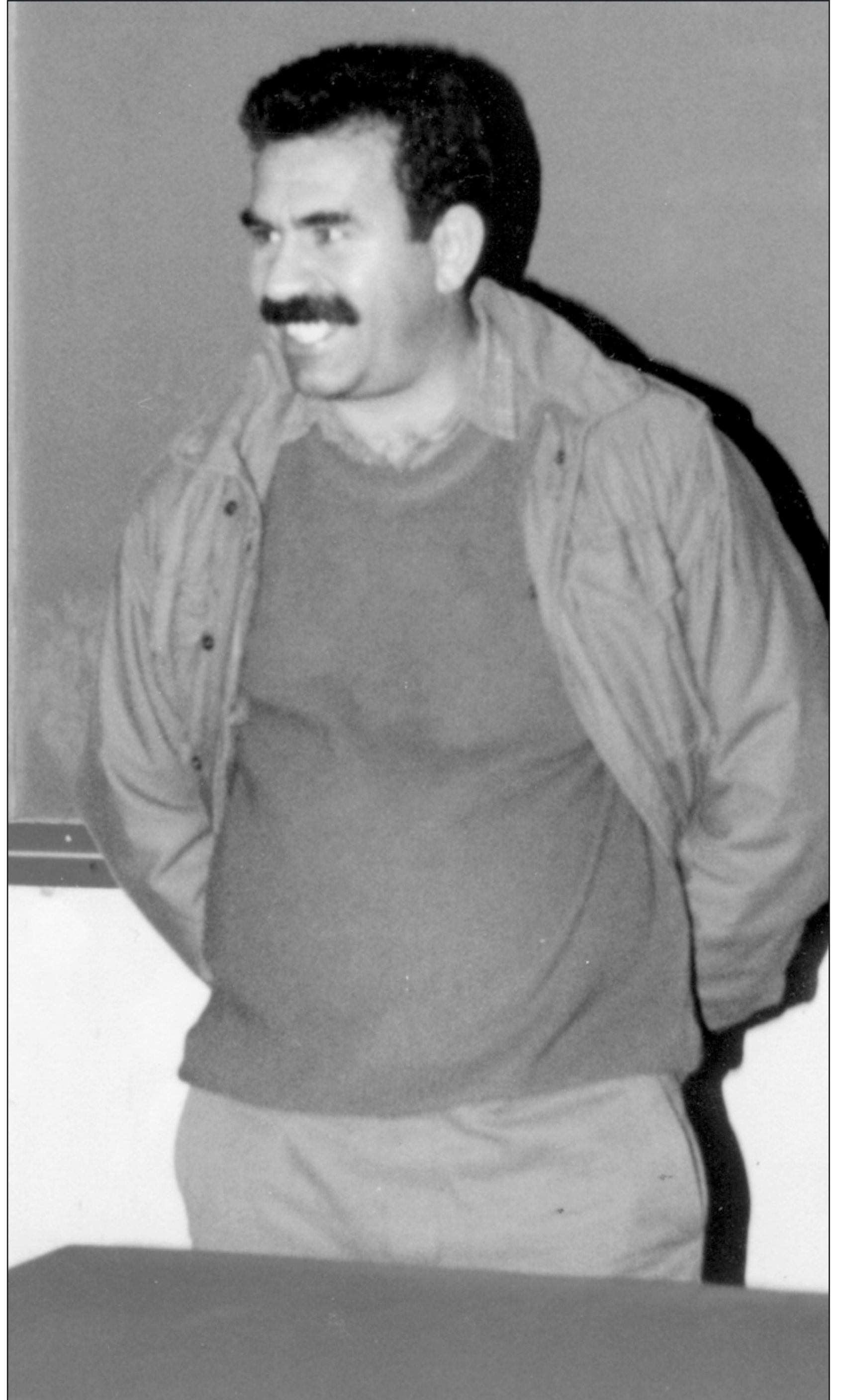
IV. Kongre gerçeğimizde örgütsel çizgi daha ileri bir adım attı. Özellikle gerillada öncülüğü aşındırma ve partiyi bir tarafa itme anlayışlarının üzerine kararlılıkla gidildi. Öncülüğü oturtma kongresi olma iddiasını çok güçlü bir biçimde ortaya attı. İdeolojik-siyasi düzeyi, yine gerilla çizgisinin özelliklerini çok çarpıcı tarzda ortaya koydu. Yine bu temelde yürütülen, küçümsenmeyecek eğitimle öncülüğü aşındırma çabalarına belli ölçülerde engel olundu. Fakat bu, bütünüyle parti dışılık ve özellikle örgüt dışılık aşıldı demek değildir. Hayır, savaşım daha da genelleşti ve kişilere kadar indirgendi. Eskiden birkaç kişiliğe karşı yürütülen örgütsel savaşım, bu sefer tabandaki geri kişiliklerle karşı da yürütülmeye başlandı. Çünkü hep bu geri özelliklerle, köylü ve yarım aydın özelliklerle oynanmak isteniyordu. Bu sefer bunları partileştirmek ve yine merkezdeki kadaşları geliştirmek önemli bir sorun oldu. Mücadele böyle çok genelleşince, onlar da mücadeleyi biraz daha genelleştirdiler.

1990'dan günümüze kadarki süreçte dikkat çeken ve aslında parti ile bağını çoktan koparan, çözümleme düzeyi ve eğitimiyle örgütsel kadro haline nasıl gelinir sorununu kendi gündeminden çoktan çıkaran, son derece keyfi hareket eden, ideolojik eğitimi bulunmayan, siyasal olarak birtakım feodal tekerlemelerden ve alışkanlıklardan öteye bir marifeti olmayan, aile ve kabile değerlerinin arkasına sığınan, ulusallık sınırlarına hiç ulaşmayan, ciddi bir siyasi amacı olmayan veya PKK'nin bağımsız çizgisini fazla özümsemeyen, bunun yerine eski toplumsal özelliklerin siyasi ifadesi olan işbirlikçiliğe rahatlıkla yatabilen bir kişilik hortlatmasıdır. Bu kişilik birçok karargahta ortaya çıktı. Zaten 12 Eylül'ün etkisinden gelenler de buna hayli yatkındı. Geri köylü kökenli öğeler de buna yatkınlık arzediyordu. Zaten bu yıllarda bazıları, *"örgütü tam bir köylü örgütü yapalım, işte aydınlar aşıldı, sıra köylü önderliğine geldi"* diyorlardı. Hatta III. Kongre'den sonra şunu da açıkça söylüyorlardı: *"Filan kişilerin teşkil ettiği aydın önderliği gitti, onların yerini biz tutalım, bizim gibi köylü önderliğine, peşmerge önderliğine sıra geldi."* Bu durum elbette çok tehlikelidir. Sanki PKK'de bir küçük-burjuva aydın önderliği var ve o III. Kongre'de aşılmış da sıra köylü önderliğine gelmiş! Peki biz kimiz ve ne oluyoruz? Tabii o da *"zavallının tekidir, Allah yardımcısı olsun, PKK önderliği bizim tarafımızdan nazikçe öldürülerek aşılıyor; onun temsil ettiği önderlikle bu işler yürümez; bu kadar köylünün olduğu yerde ancak köylü önderliği olur"* sözlerini çok açıkça söylüyordu.Tabii bunun gibi birçokları ortaya çıktı.

İşte Güney Savaşı'nda da bir türlü PKK'nin gerçek örgütsel ölçülerine gelemeyen alt ve üst kademedeki kişilikler, kendilerini savaşta başarısız buldular. Örgütsel önderlik kendini en çok gerillada kanıtlamak durumundaydır. Gerçek işçi ve yoksul köylü önderliği tam da bu süreçte ortaya çıkacak ve dolayısıyla sınıf dışı önderlikleri de bu zor süreçte açığa çıkmaya zorlayacaktı. Nitekim bu durumun gerçekleşmesi de gecikmedi. Eski provokatörlerin mirasını da biraz kendine zemin yaparak, yine savaşımın zorlu süreci ve bir de artmış olan olanaklarımızı kullanarak, bu tür başka sınıf önderlikleri çıkış yapmaya çalıştı.

Şimdi bütün bunlarla yapılan savaşım, şiddetli bir çizgi savaşımıdır. En derinlikli çizgi savaşımını gösterdik. Örgütsel çözümleme şimdi ileri düzeydedir. Belirttiğim gibi, kılcal damarlara kadar indirgenmiştir. Denilebilir ki, örgütsel önderlik en iddialı ve en sonuç alıcı bir düzeye ulaşmıştır. Alınan çok yönlü tedbirler, muazzam çözümleme, eğitim imkanı ve bununla atbaşı giden pratik, örgütsel önderliğin başarı şansını hiçbir dönemle kıyaslanmayacak bir biçimde artırmıştır. Özellikle '90'dan günümüze kadar sarfedilen çabalar, nitelikli kadro eğitiminin ardı arkasının kesilmemesi, yeterince nicelik gelişme ve PKK binasının oldukça iyi korunması, işte bugünkü iddialı konuma yol açmıştır. Artık çizgi devrimciliği oturacaktır. Bu, sadece PKK tarihinde değil, ulusal tarihte ve hatta sosyalizm tarihinde de önemli bir zafere ulaşmak olacaktır. En önemlisi de içimizde PKK'nin örgütsel esaslarına dikkat etmeyecek kadronun fazla barınamayacağı ve anında açığa çıkacağı kesinleşmiştir. Artık geri kişiliklerin, gerillada ve diğer her sahada ufak bir zıtlık teşkil etmesi, çizgi dışılıkta ısrar etmesi, kendini eskisi gibi inceltip dayatması mümkün değildir. Böyleleri birkaç gün içinde tasfiye olur. Parti, böyle birinin yerine onlarca kişiyi yedek olarak tutacak kadar bir olgunluk düzeyine ulaşmıştır.

Demek ki parti öncülüğünü oturtmak artık son derece teknik bir meseledir. Eğer birisi yapamıyorsa hemen bir günde aşılır ve yerine hazır olanı geçirmek öyle zor bir iş değildir. Herkes bunu her sahada başarı ile yerine getire-

"Madem emekten yanasınız, o halde katın emeğinizi ve ulaşın amaçlarınıza. Şimdi PKK'yi siz mi kullanacaksınız? Hayır, bunu dünya denedi, ama başaramadı. Sıradan ve zavallı bir katılımcı nasıl PKK'yi kendisine göre uyduracak? Kaldı ki bu ne mümkündür ve ne de doğrudur. Herkesin PKK'den alacağı çok şey var. "

bilir. Tabii bu, hiç kimseye öyle çok kolay ve rahat görünmemelidir. Bu durum kendiliğinden ve kolay ortaya çıkmamıştır ve öyle basitçe sağlanan bir gelişme de değildir. Bu gelişme, tarihimizin en önemli gelişmesidir.

Şimdi böyle tarihi bir gelişme ile karşı karşıyasınız. Bu yaşadığımız en önemli siyasal ve ulusal gelişmedir. Özellikle böyle bir siyasal ve ulusal düzeyi Kürt gerçeğine dayatmak büyük bir gelişmedir. Bunu anlamayanlar toptan kaybederler. İster partimiz içinde, ister dışında olsun, siyasal ve ulusal düzeyin örgütsel ifadesi olamayanlar ve onun örgüt gücünü temsil edemeyenler kaybederler. Zaten şimdiye kadar da kaybetmişlerdir. Tarihimizin bu en büyük gelişmesine karşı savaşım yürütenler kaybettiler. Şimdi o karşıt savaşımların mirasını tekrarlayanlar ise onlar kadar da yaşayamazlar. Yani onlar kendilerini birkaç yıl yaşatmışlarsa, bu mirası tekrarlayacak olanlar birkaç gün de yaşatamazlar. Bundan dolayı herkesin oldukça akıllı olması gerekiyor. PKK'nin ideolojik, siyasal ve örgütsel çizgisi oturmuştur. Bununla çelişerek yaşamak mümkün değildir. Bunun hem tedbirleri, hem de olanakları vardır. Artık buna doğru katılmak, *"ben dürüst PKK'liyim"* diyenlerin kıvançla karşılayacakları bir gelişmedir. Ayrıca biraz başarmak isteyeceği için de bunu büyük bir şans olarak görecek, öyle anlam verecek ve öyle başaracaktır.

Şimdiye kadar yoğun bir sınıf savaşımı verilmiş ve PKK çizgisi bu savaşımı kazanmıştır. Biz inkar etmiyoruz, içimizde henüz buna tam ulaşamayan, eğitimle ve tecrübeyle ulaşacak olan yığınla insan var. Yine dışımızda da bir sürü yurtsever olabilir. Ama artık onlar öncülük edecek durumda değiller, olsa olsa ilişkilerini PKK ile yeniden düzenleyecekler. Nitekim eskiden karşımızda en çok savaşanlar bile, bugün *"bu iş ancak PKK ile yürür"* diyorlar. PKK'yi dikkate almayan hiçbir siyasi hareketin şansı olamaz. Bu durumda biz de, bunlarla daha uyumlu bir ilişki içinde olacak, katkıları oranında yer verecek, yani bir yerde dostluk politikası temelinde bir yaklaşımı esas alacağız. İçimizde yenilmiş küçükburjuva kalıntılar, feodal kalıntılar, her türlü tutum ve davranışı yaşayanlar mevcut kişiliklerini dayatarak, özellikle çok bayıldıkları tıkatma, dar ve yüzeysel yaklaşımda ısrar edenler ve bunalım teorileriyle partiyi uğraştıranlar fazla yüz bulamazlar. Böyle çok öğe var; böyle yapanlara artık fazla müsamaha göstermeyeceğiz. Çünkü onların yerini kat be kat dolduracak çalışanlarımız var. Şimdiye kadar belki kendilerini böyle dayattılar, belki de biraz yaşadılar. Kimi eski olmaya, hareket içinde duyulmaya, tanınmaya dayanarak, kimi partimizin en yüce değerleri olan şehitlerimizin yakını olma durumlarını kötü yorumlayarak, kimisi de feodal, aileci, duygusal yaklaşımlara girmek ve bunlardan kendine pay çıkararak, hak görerek kendini yaşatmak istedi. Artık bundan sonra bu tür yaklaşımlara dayanarak parti içinde kalmak, partide kendini yaşatmak mümkün değildir. Artık böyle ilkel, feodal, burjuva, apolitik yaklaşımlarla ve değer ölçüleriyle partide kalınamayacağını bilmek gerekir. Yapılması gereken partiye doğru bir katılımı gerçekleştirmektir. Böyle yaklaşanlar için istenildiği kadar gelişme, istenildiği kadar eğitim, istenildiği kadar savaşım tecrübesi var. Daha gelişmekten ve doğruyu esas almaktan neden korkacaklar? Kendini dar, ilkel, aileci, kabileci, mahalli, feodal birçok hastalıkla yaralamış, buna rağmen kolundan tutulmazsa ve düzeltilmezse kurtarılamayacak olan kişilikte neden ısrar edilsin? PKK'nin zafer kazanan kişiliği var ve Önderlik bunu temsil ediyor. Neden zafer kazanan bu önderlik çizgisine ulaşmayacaklar?

Madem emekten yanasınız, o halde katın emeğinizi ve ulaşın amaçlarınıza. Şimdi PKK'yi siz mi kullanacaksınız? Hayır, bunu dünya denedi ama başaramadı. Sıradan ve zavallı bir katılımcı nasıl PKK'yi kendisine göre uyduracak? Kaldı ki bu ne mümkündür ve ne de doğrudur. Herkesin PKK'den alacağı çok şey var. PKK silahı ile savaşacak, gücüne güç katacak, böylece kendi kişiliğini güçlendirecek, ortaya çıkaracak ve başarısını sağlayacaktır. Bunu anlamamak, anlayıp da gereklerini yerine getirmemek düşünülemez. Böyle düşünen ya bir iflah olmazdır, ya art niyetlinin tekidir, ya bir kariyeristtir, ya da ağalık sevdasında olan biridir. Böylelerinin partide yeri olamaz.

Partide kimlerin yeri olduğu açıktır. Bu kadar büyük bir tarihi tecrübeye sahip olan, bu kadar iç ve dış sınıf savaşımından başarıyla geçen, kendini savaşımla oldukça kanıtlayan bir önderlik tarzı dururken, onun sınırlı bir uygulamasının bile büyük gelişmelere yol açan fethedici çizgisi ve doğru uygulama esasları ortadayken, kim yanlışta ısrar edebilir? Israr etse bile ne kazanır? Kendini geliştirmezse daha kime ne yarar sağlayabilir? Dar, tıkanan, bunalımlı, kapalı, ikircikli, ertelemeci olan, üslubu ve temposu olmayan, böylece kendini rastgele ve sistemsiz yürütmek isteyen kişilik, ne kadar dayanabilir, örgüt içinde ne kadar tutarlı bir yaşam şansına sahip olabilir? Belli ki hiç. Eğer böyleyse ve bunlar doğruysa, o zaman bütün bu hususlarda kişilik kendini yeniden tanımlayıp *"şimdiye kadar yaptığım gaflet, bir cehalet örneğidir"* veya en azından *"kendimi eğitememişim, hızla kendimi eğitip bu durumlardan kurtulmam gerekir"* diyebilir. Gerçekten bir gafilse buna hemen son versin. Bozguncu bir küçük-burjuvaysa hemen ondan sıyrılsın. Eğitimsiz bir yoldaşımızsa hızla partinin yüksek eğitici çabalarından güç alarak kendini eğitsin. Partinin yirmi yılda katettiği gelişmeyi bir kişinin çok kısa bir süre içinde katetmesi mümkündür. Çünkü buna imkan veriliyor ve böylece mükemmel bir PKK katılımcısı olmanın fırsat ve olanakları ardına kadar açılıyor. Hiç kimse *"anlayamıyorum, ulaşmam imkansız"* deyip de kendini de, bizi de aldatmasın.

PKK'de emeğin kolektif önderliği vardır

Sizin de artık üçüncü yoldan veya herkesin kendi yolundan bahsetmesi saçmadır. Eskiden ortayolculuk belki biraz yaşatabilirdi. Özellikle saflarımızda çok yaygın olan da buydu. Ortayolcular şimdiye kadar partiyi uğraştırdılar, inanılmaz subjektif niyetleriyle, birçok bozgunculuk türleri ve başka hastalıklarla bizi ağırlaştırdılar. Bunların zararı belki de özel savaşınkinden daha fazla oldu. Artık onlar da şunu çok açıkça gördüler ki, en kötü bir biçimde kaybetmekten kurtulamıyorlar. Önderlik çizgisinin yürüyemesini, başaramamasını beklediler. İşte ortada, yürüyen ve başaran tek çizgi önderlik çizgisidir. Bu kez PKK içinde koalisyon örgütü doğar diye beklediler. Bu da mümkün değildir. Kendileri de bir yerden tutar ve çalışmadan kolay yaşama fırsatını bulurlar diye beklediler. PKK'de bu mümkün değildir. PKK'de emeğin kolektif önderliği vardır. Emeğe dayanmayan ve emek ile bağlantılı olmayan bir gelişme ne mümkündür, ne de böyle birisinin kazanması söz konusu olabilir. PKK'de hırsızlık uzun süre yaşayamaz. Emeğe bağlılık esastır ve önderlik de bunun önderliğidir.

Artık ortayolculuğun PKK içinde maddi zemini kalmamıştır. Yine Kürdistan zemininde saflar henüz fazla ayrışmamışken, *'üçüncü bir yoldan söz edilebilir'* ve *'fırsat düşebilir'* diye düşünülmesine bir anlam verilebilirdi. Şimdi artık böyle bir durum da yoktur. Demek ki ne içimizde ne de dışımızda üçüncü yolun güvenebileceği hiçbir dayanak kalmamıştır. Dolayısıyla artık kendini gizleyemez de. Her an ortaya çıkabilir. O halde açık ve oldukça başarılı olan PKK'nin önderlik çizgisine, özellikle örgütsel önderlik çizgisine iyi bir özeleştiri ile kendini çok yönlü gözden geçirmek, varsa eğitimsizliği bu temelde gidererek, amaçlarımıza parti çizgisi temelinde yaklaşım gücünü göstererek katılmak, herhalde yaşamda gösterilebilecek en tutarlı davranış olacaktır. Bu da yaşamda yeniden doğuşu gerçekleştirmektir. Bu bir şans olarak ortaya çıkıyor. Bunun görülmemesi, görülüp de doğru kullanılmaması bu kişilikler için büyük bir kayıp olur. Bu gerçekten tarihsel bir yeniden doğuş ve katılım fırsatıdır. Açık ki böyle bir fırsat yakalanmıştır ve bunun da böyle doğru değerlendirileceğine eminim.

Çizgi savaşımı verilmiş ve başarılmıştır

Gerilik, bilinçsizlik, örgütsüzlük bir kader değildir. Kimse de bunları bir kadermiş gibi savunamaz. Partinin düzeyine gelinmeden insan olunamaz. Siz insan olmak istemiyor musunuz, biraz özgür insana ulaşmak istemiyor musunuz? İşte bu, bu kadar hazırlanmış bir partiye katılmaktan geçer. Niye buna karşı direneceksiniz? Neden körlük, gaflet, iflah olmazlık; lümpence, serserice, keyfice kendini dayatmak? Neden kendisiyle böyle oynama ve kendine bu kadar saygısızlık? Bunlar ne kazandırıyor sizlere? Keyfilik dediğiniz şey nereye götürüyor sizi? Örgüt disiplinine, örgüt siyasetine, özellikle temel kurallara ve yaşam tarzına gelememek size ne kazandırıyor? Belli ki bir hiç! Peki ne kaybettiriyor? Her şey! Peki sen bu kadar kendini tanımaz, bu kadar kendine düşman mısın? Böyle olmaman gerekir. O zaman insan kanununa, parti kanununa, ulusal kanuna geleceksin. Nedir bu kanun? Parti işleyiş esaslarına hem uyma ve hem de herkesi uydurtmaktır; bunun için yüksek bilinç, bunun için sorumluluk anlayışı, bunun için kendini yeniden yaratmaktır. Bu da insana sadece kıvanç verir, nefes aldırır, şeref kazandırır. Neden bundan kaçınacağız. *"Ben siyasete gelemem, ben PKK'nin örgütselliğine gelemem, ben ulusallığa gelemem, ben gerillaya gelemem"* diyorsan, sen neye geleceksin? *"Bozgunculuğa, kabileciliğe, aileciliğe, geriliğe, her türlü uğraştıran ve ağırlaştıran bozguncu takımına gelirim"* dersen, bu, düşmanın işi olur. O halde artık kendine gel ve bir an önce bu tür şeylerden vazgeç.

Durumlar bu noktaya kadar gelmiştir. Hiç kimse ne anlamadım desin, ne de duymadım. İlkokul çocukları bile artık bunu anlıyor. Halkımız yediden yetmişe pür dikkat olmuş ve partimize bu temelde katılıyor. Sen bir kadrosun, halkın savaşçısısın, öncüsüsün, kurtarıcısısın, buna rağmen halkın bile gerisinde kalırsan, halkın gösterdiği birlik ve uyum gücünü gösteremezsen, o zaman sen yerle bir olursun. Sana değil parti içinde yaşama hakkı, bu ülkede bile yaşama hakkı verilmez. İşte bu da tarihi bir gerçekleşmedir. Bu ülkede artık örgüte doğru gelenlerin, örgütün siyasi ve ulusal amaçlarına bağlı olanların yaşama hakkı vardır. Tarih önümüze böyle bir noktayı getirmiştir. Ya o tarafa gidilecek, ya da bu tarafa. *"Biz eskisi gibi de yaşayabiliriz, her türlü köleliğe, geriliğe, yeteneksizliğe özgürlük istiyoruz"* denilirse, böyle özgürlük olmaz. *"Ben kendimi parti içinde on-on beş yıldır beleş yaşattım, bundan sonra da yaşatacağım"* diyorsan kendini aldatıyorsun, kendini böyle yaşatamazsın. Kazandıran yaşama hem bilinçle ve hem de inançla kendini katacaksın. Ben neden bana zarar vereni bu kadar uzun süre besleyeyim, işi gücü örgütü bozmak olanı ben neden içimizde tutayım? Adam kirpi gibi her tarafa batıyor, sürekli örgütü çarçur ediyor, böyle birini içimizde tutmak demek, kendimize en büyük kötülüğü yapmak demektir.

Aslında kendi kendinize şunu sormalısınız: *"Biz neden bu kadar çirkin, yetmez, yaramaz davranışlarla kendimizi bu durumda tuttuk?"* Bu soru üzerinde düşünün ve sonra da *"lanet olsun bu duruma"* deyin ve hızla sıyrılın. Bu tutumlar kesinlikle hiçbir şeref getirmez. Böyleleri ya tam örgütün esaslarına göre bir dişli olur ve öyle katılır, ya da atılır giderler. Bir defa herkesin şunları çok iyi bilmesi lazım: Bu hareketin bu kadar şehidi var, milyonlarca halkın bu kadar emeği var; ben neden çabasız, örgütsüz, yeteneksiz birini eyalet komutanı, eyalet koordinatörü, şu takım komutanı, bu birim komutanı yapayım? Adam doğru dürüst birimini eğitemiyorsa, asgari taktik gerekleri bile oturtamıyorsa, kendini bile eğitmekten acizse, ben böyle birini örgüt içinde, hem de etkili ve yetkili bir biçimde neden tutacağım? Aslında şimdiye kadar böylelerini kabul etmemiz, kendi kendimize yaptığımız en büyük kötülük olmuştur. Tabii bunun tarihi, sosyal nedenleri çoktur. Şimdi tarih *"sen örgütü keskinleştirmekle, böyle karar verip yapmakla daha fazla başaracaksın"* diyor. Tabii biz de tarihin emirlerini anlayacak ve böyle yerine getireceğiz. Bu kadar sabır, bu kadar hazırlık yeter.

Doğrular temelinde PKK'nin çizgi savaşımı verilmiş ve başarılmıştır. Varsa başka bir çizgi savaşımını yürütmek isteyen, ilan etsin kendini ve biz de ona göre savaşım verelim. Ama yok. Benim vardığım bu sonuçlar hem PKK merkez bünyesinde ve hem de bütün kadro yapısı tarafından onay görüyor. Eğer bütün bunlar doğruysa o zaman bunları uygulayacağız; kendimizle oynamayacağız. Bunları uygulamamak ve gerekleri üzerine ısrarla gitmemek demek, kendimizle alay etmektir. Herhalde biz de bu kadar yetersizlik içinde kalamayız. Bundan sonra hiç kimse, *"şimdiye kadar olduğu gibi biraz daha sabret, yine bizimle uzlaş"* diyerek bizim karşımıza çıkamaz. Her şeyden önce, bu konuda artık ben kendimi savunacağım. *"Yine kendi tarzım, yine kendi düşkünlüğüm, yine kendi bozgunculuğum"* derseniz, artık size tekme vurulur.

Hiç kimse *"PKK'de işlerin iyi yürütülmesi için olanaklar azdır"* diyemez. Hiç kimse *"yetki ve sorumluluk ille yanlış kavranılır ve doğrusu uygulanamaz"* diyemez. Hiç kimse *"benim yeteneklerim var da ben kullanmayı bilmiyorum"* diyemez. Hayır, istediğin kadar bilebilir ve uygularsın. Tabii bir de hırs, yaratıcılık, sorumluluk duygusu olacak. Bunlar olmadan sen kadro olamazsın, ancak bir bela olursun. Eğer belaysan, o zaman bırak git, bizim işlerimiz gerçek sahibini bulsun. Kariyerler yaratılmıştır, komutanlıklar yaratılmıştır, eğer hakkını veriyorsan görev üstlen. Bir komutanın nasıl olacağı bellidir. Eğer böyleysen göreve talip ol, değilsen uzak dur. Örgüt sorumlusunun, örgüt tedbircisinin amaçları, tarzı, temposu, nasıl yaşayacağı bellidir. Eğer layıksan gir içine, değilsen uzağında dur. Bir savaşçının da, bir sempatizanın da PKK içinde yüksek bir değeri var, aramızda fazla fark yoktur. Bir sempatizanla benim aramda bile fazla fark yoktur.

Bütün bunlar çözüm olarak önümüzdeyken, artık hiç kimse, bundan sonra *"ben neden doğru bir örgüt temsilcisi olamıyorum, neden bir mangayı doğru yönetemiyorum, neden PKK'nin siyasi ve ulusal amaçlarına kendimi katamıyorum"* diyemez. Eğer derse, o, ya iflah olmazın tekidir ve bu da bir an bile içimizde durmamalıdır; ya bir gafildir ve o da durmamalıdır; ya da bir ajandır ve o da durmamalıdır; Geriye bu örgüte iliklerine kadar, sonuna kadar bağlı olanlar, bilincini son derece netleştirenler, önderlik tarzını ve temposunu esas alanlar kalır. Bunların da doğru örgütlenmesi başarı için esastır. Bu tarzda örgütlenmiş bir kadro topluluğu, komuta topluluğu kesin çizgiyi yürütür. Bu temelde siyasi savaşım çizgisine yansıyacak bir grup kadro da, milyonların uyandığı ve doğal bir örgütlenme içinde olduğu bu ortamda geniş kitleleri siyasi savaşıma çekebilir ve diğer bütün çalışma sahalarına, eğitim sahasına, diplomasiye, maliyeye, ekonomiye yansıtılması halinde her türlü gelişmeye yol açabilir.

Böyle tarihi gelişmelerin yaşanmasını neden istemeyeceğiz? İstememe şurada kalsın, bu tarihi bir parti kararlılığımızdır. Buna neden uymayacağız? Büyük bir şansı ve tarihsel bir fırsatı canıgönülden neden kullanmayacağız? Böyle bir durumu ilk defa yakalamış olmanın büyük coşkusu ve hırsıyla, bu eşi görülmemiş özel savaşıma duyduğumuz büyük kin ve öfke ile niye yüklenmeyeceğiz? *"Kesin başarmadıkça yaşamaya hakkımız yok"* ilkesine neden sarılmayacaksınız? Eğer sarılsanız, o zaman başarı bizim için yaşamın tek geçerli yolu olur. İşte PKK'nin örgütsel gerçekliğine katılma bu anlamdadır. Herkes buna göre kendini gözden geçirir; ne kadar sağda veya soldaysa kendini düzeltir ve bu temelde doğru katılır. Bu katılıma güç yetiremeyenler sıradan bir parti dostu gibi kalmakla da kendileri için belki bir çözüm bulabilirler. Ama çizginin en üst düzeyinde, yönetim düzeyinde katılımına da kendinizi layık görmelisiniz.

Bu konuda eski-yeni ayırımı yapmadan, tecrübeniz ne kadar sınırlı da olsa veya eskiden içinde bulunduğunuz durumlar ne kadar zorlamış da olsa, yine iddianız olsun ve katılın. Çizginin örgütsel yönetim organları içine girin, Merkez Komitemizden tutalım birçok alan komitelerine ve temsilciliklere kadar hepsine hızla kendinizi aday olarak hazırlayın. Daha şimdiden oldukça artmış olan olanaklarımızın değerlendirilmesiyle bize amansızca dayatılan bu kirli ve mutlaka aşmamız gereken özel savaşı yenilgiye götürün. Bu temelde halkımızın görülmemiş özgürlük beklentilerine de çok çarpıcı bir yanıt olun. Bu da kesin başarı demektir.

İşte partimizin örgütsel yönetim çizgisi ve onun savaşımı. İşte ona kendini katamayanların hazin, oldukça anlamsız ve kendilerini de mahveden sonucu. İşte doğru katılanların yüksek başarı imkanı. Dolayısıyla sıradan bir dürüstlüğü olanların bile tercihinin partiden ve özellikle onun örgütsel gerçeğine katılmaktan geçtiği, buna katılmanın ne kadar başarıya yol açtığı, bunun da gerçekten militanlıkta, hatta savaşçılıkta iddialı olan kişi için ne kadar anlamlı olduğu, başarı için de yüksek devrimci coşkunun kesin gerekli olduğu ortadadır. Geriye bu şansı değerlendirmek kalır. Ben, bu değerlendirmeyenlerin, bırakalım bir partili olarak, normal bir insan olarak dahi değerlendirilmeyeceği kanısındayım. Bu kadar gelişmiş olanakların olduğu ve neredeyse herkesin başarıyı gördüğü böyle bir tarihi süreçte siz neden katılım göstermeyeceksiniz, gösterip de başarmayacaksınız!

Toplumsal dönüşüm projemize hayat kazandıralım

● PJA Meclis Üyesi Sakine ZAGROS

Parti Önderliğimizin "kadın kurtuluş ideolojisi" fikrini ortaya koyduğu süreç olan 1998 8 Mart'ı, hem partimiz PKK'nin, hem de kadın hareketimizin kadın özgürlük çalışmalarında ulaştığı zirveyi ifade etmektedir. Parti Önderliği bu düşünceyle dünyanın eşit temelde çözüme kavuşturamadığı kadın-erkek sorununa yeni bir boyut kazandırmıştır. *"Marx kaba, ben ise kadın somutunda ince metayı çözüyorum"* belirlemesiyle Parti Önderliğimiz kadın sorunuyla yeni sosyalizmin teorisini de geliştirmiştir. Dolayısıyla yeni yüzyılın çözümü kadın gücüne, kadın sorununa dayanmaktadır.

Sovyet bloğunun dağılmasıyla ABD kendisine göre ona karşı koyacak bir gücün olmadığını düşünerek, dünyada artık tek bir ideolojinin olduğunu ve dolayısıyla bundan sonra ideolojik çatışmaların olamayacağını iddia etmiştir. Dünyaya kendi tek taraflı egemenliğini ilan ederken, dünyayı kendisine göre şekillendirmeye Ortadoğu'dan başlamıştır. Parti Önderliği sosyalizmin en ileri, en somut ve en gerçekçi çözümünü ortaya koyarak, buna cevap vermiştir. Bu cevabın özü ***"Kadın Kurtuluş İdeolojisi"*** olmuştur. Değişen dünya konjonktürüne ve özellikle gelişen teknolojiye karşı Önderliğimizin yeni mücadele yöntemlerine, gerilla cephesinden feodal-işbirlikçi çizginin aşınmaya uğramış, klasik-feodal tarz ve savaşım biçimi ile karşılık verilerek mücadele tekrara itilmiş, gelişmeler tıkatılmıştır. Bu çeteciliğin dayattığı marjinalleşme ve sosyalizme karşı "olmaz teorisi", partiye ve Önderliğe karşı ideolojik bir saldırı hareketi olmuştur. Reel sosyalist yapılanmaların dayatmaları sonucu Önderliğin ulaşmış olduğu çözüm düzeyi, kadın kurtuluş ideolojisini doğurmuştur. Bu saldırıların başarısızlıkla sonuçlanması neticesinde, ABD'nin başını çektiği uluslararası komplo devreye girmiştir. Kadın kurtuluş ideolojisi teorisi tüm bu saldırılara cevap olarak ortaya çıkmıştır.

Parti Önderliği yıllarca kadın sorunuyla sadece örgütsel ve ideolojik boyutta ilgilenmemiştir. Bu sorunu çözebilecek öncü kadın kadroları taktik, siyaset, edebiyat, felsefe, estetik, spor, retorik gibi bütün dallarda eğitmiş ve donatmıştır. Böylelikle Kürt kadını şahsında kadınlar, yeni yüzyılda karşılaşacakları emperyalizmin en üst aşamada yoğunlaşan ataerkil sistemine karşı hazırlıklı hale getirilmek istenmiştir. Emperyalizmin yeni adı olan globalleşme veya küreselleşme, ataerkil sistemin 5 binyıllık tarihinde en yoğunlaştığı ve zirveye ulaştığı dönem olarak tabir edilmektedir. Bu sistemin geldiği aşamada sermaye giderek uluslararası çapta tekelleşmekte ve 19. ve 20. yüzyılın aksine devletler sermayeye değil, sermaye devletlere öncülük ederek onu giderek aşmaktadır. *"19. yüzyıl emeğin ve aşkın yüzyılı iken, 20. yüzyıl burjuvazi ve cinselliğin yüzyılı olmuştur"* tespitinden de anlaşıldığı gibi, geçtiğimiz yüzyılda kapitalizmin yoğunlaşmasıyla kadın sadece ruhsal değil, sistematik olarak fiziğine de yabancılaştırılmıştır. Ve kadın bedeni uluslararası sermaye haline getirilmiştir. Örneğin Almanya'da fuhuş evleri giderek legalleştirilmekte ve kadınlar sigortalanırken yıllık 12 milyar mark vergi vermektedirler.

Bugünkü sermaye politikası artık dar devlet sınırlarını tanımamakta ve baş döndürücü bir tempoyla rekabet kültürünü dünyaya yaymaktadır. Erkek egemenliğine dayanan bu sistem en çok da kadını dışlalamaktadır. Son yirmi yılda yoksullaşan kadın kitlesidir. Dünya çapındaki yoksulların yüzde yetmişi kadındır. 2000 yılındaki araştırmalarda dünya meclislerinin yüzde doksan birinin erkeklerden oluştuğu, dünyadaki devlet karar organlarında sadece yüzde bir oranında kadın olduğu gerçekliği bu sistemin kime yaradığını açıkça ortaya koymaktadır. Oysa dünya nüfusunun yüzde elli ikisi kadındır. Söz konusu sistem aşırı rekabetle, insanları teknikleştiren, insanları insani temel değer yargılarından koparan bir sistemdir. Bu sistem içerisinde yaşayan kadınlar onun çarkına göre şekillenmek, dolayısıyla erkekleşmek zorundadırlar. Kadın geçmişten bu yana kendisine özgü olan ve özü anaerkil döneme dayanan paylaşım, yaşamı koruma, sosyal adaletçi olma özelliklerinin tersine; bencil, insan maneviyatını öldüren, adaletsiz temelde emek-sermaye çelişkisini farklı biçimlerde olsa da derinleştiren bir sisteme teslim olmak zorunda bırakılmaktadır. Kadının sistem içerisinde yükselmesinin önünde sadece bu hususlar engel değildir. Demokrasi gütlemesi bakımından yüzyıla anlamlı bir giriş ve başlangıç yapılması demektir.

Yapılan 2000 yılı final yürüyüşlerinde bütün ulus, kültür ve renklerden kadınlar cins özgürlükleri için ortak yürümüşlerdir. Bundan hareketle sadece Kürt, Türk, Arap, Fars değil, ekonomik anlamda belirleyici olan dünyanın süper devletlerinin vatandaşı olan kadınlar da ezildiklerini, sömürüldüklerini sistemi eleştirerek gündemleştirmişlerdir.

Kadın kurtuluş ideolojisi fikrinin, Ortadoğu'nun merkezinde ve stratejik konumda olan Kürdistan'da Kürt kadınıyla yaratılması elbette tesadüfi değildir. Bencilliğin, sosyalleşmemenin en üst düzeyde yaşandığı Batı ülkelerinde bu sorunun çözümlenmesini beklemek doğru bir yaklaşım olmamaktadır. Ortadoğu gibi ekonomik anlamda gelişmemiş girmiştir. Bu süreçle bağlantılı olarak Kürt kadını '99'da başlayan partileşme süreciyle ideolojik, teorik çözümleme evrimini geride bırakarak somut politikaya girmek zorunluluğuyla karşı karşıyadır. Bunun nedeni de hem emperyalizmin en yoğunlaşmış ve soyutlaşmış ataerkil sistem gericiliği, hem de kendi toplumu ve siyaseti içinde varolan somut erkek gericiliğiyle de mücadele etme zorunluluğu ve görevidir. Bu gericilik sistemine karşı, sahip olduğu kadın kurtuluş ideolojisi ve çözüm projelerinin pratikleştirilmesiyle mutlak zafer kazanma potansiyeli de mevcuttur. Bu gerçeklik partimizi, dünya kadın hareketlerini ***"dünya kadınları birleşin"*** şiarıyla birleştirmenin, yeni düşünce ve politikalarına öncülük yapabilmenin avantajlarına sahip bir konuma getirmektedir.

> **"Kadın kurtuluş ideolojisi fikrinin, Ortadoğu'nun merkezinde ve stratejik konumda olan Kürdistan'da Kürt kadınıyla yaratılması elbette tesadüfi değildir. Avrupa gibi ülkelerde kadının maruz kaldığı baskı, şiddet ve sömürü ağırlıkta soyut ve incedir. Bunun için özgürlüğü somut bir ihtiyaç olarak hissetmemektedir. Oysa çatışmaların, kaosun ve savaşların merkezi olan Ortadoğu'da kadın için özgürlük, demokrasi ve barış çok somut bir ihtiyaç olmaktadır."**

ve gelişmişlik konusunda kendisini dünyanın en ilerici güçleri gören batı devletlerinde bile kadın, biçimi farklı olsa da, ev, aile, çocuk bakımı ile sınırlı bırakılmaktadır.

Başkan Apo'ya karşı yapılan uluslararası komplonun özünde, 21. yüzyılda kadına dayalı çözümün gerçekleşmesini engelleme amacı yatmaktadır. Çünkü geçmişi kısaca değerlendirdiğimizde şu çok net görülüyor ki; Başkan Apo, sistemi ve onun dünya üzerindeki etkilerini kadından başlayarak çok erkenden tahlil ederek ona karşı alternatif bir sistem geliştirmiştir. Nitekim 2000 yılına girildiğinde sağdan sola kadar bütün siyasal yelpazelerde 21. yüzyılda cins çelişkisinin kadın sorunu biçimiyle ortaya çıkacağı tespiti herkes tarafından yapılmıştır. Aynı görüşü savunan kadın örgütleri *"2000 yılında yürümek için 2000 nedenimiz var"* sloganıyla dünyadaki gidişatın kadının aleyhinde olduğunu ortaya koymuştur. Bununla bağlantılı olarak dünya çapında bütün kadınların ortak amaç ve talepler için dünyanın her kıtasında yürüyüş ve çeşitli etkinlikler yapması söz konusu olmuştur. '70'li yıllardan bu yana ilk kez gerçekleşen bu etkinlikler, geç de olsa kadının sistem karşısında kendisini örve feodal kültürün egemen olduğu ülkelerde kadın erkeğe ait olduğu için kadın üzerindeki baskı, şiddet ve sömürü somuttur. Avrupa gibi ülkelerde kadın bir erkeğe değil, devlete aittir. Dolayısıyla soyut bir güce bağlı olan kadının maruz kaldığı baskı, şiddet ve sömürü ağırlıkta soyut ve incedir. Bunun için özgürlüğü somut bir ihtiyaç olarak hissetmemektedir. Oysa çatışmaların, kaosun ve savaşların merkezi olan Ortadoğu'da kadın için özgürlük, demokrasi ve barış çok somut bir ihtiyaç olmaktadır.

Karakteri ve niteliği itibariyle PJA, Avrupa'da varolan birçok kadın partileşmesinden farklı olmaktadır. Kısacası bu yeni asırda özgürlük, somut ve yaşamsal zaruret olarak, ortaya çıktığı yerde yeşerecektir. Diyalektiğin teorik bir gerçeği olsa da, bölgedeki siyasal istikrarsızlığın yarattığı çözüm arayışları bunun diğer somut bir gerekçesi olmaktadır. Hele hele uluslararası siyasette vazgeçilmez olup, batıdan doğuya geçişin köprüsü olan jeopolitik konumumuz nedeniyle dünya siyasi dengeleri ülkemizde merkezileşip, bu zeminde çatışmaktadırlar.

Kürt kadını uluslararası komplo sonrası Başkan Apo'nun esaretiyle yeni bir evrime

YJWK'den PJKK'ye, büyümenin sancıları

Kürdistan kadını köle kişiliğinden kurtulmak için diğer Kürdistanlı kesimler gibi kendi özgün örgütlenmesine ihtiyaç duymuştur. Birçok sorunu olan Kürdistan kadını, bu sorunların aşılması için özgün bir örgütlenmenin gerekliliği bilinciyle, PKK III. Kongresi, Kadınlar Birliği'nin de diğer birliklerin yanı sıra kurulması kararını almıştır. Alınan bu karar temelinde Avrupa alanında 30 Ekim–1 Kasım 1987 tarihinde ***YJWK*** (Yekitiya Jinen Welatparezen Kürdistan) Kuruluş Kongresi gerçekleştirilmiştir.

Kongre teorik açıdan kadının toplumumuzdaki durumunu, ulusal mücadelede oynadığı rolü, kadının kurtuluş sorununu, Avrupa'da yaşayan kadın kitlemizin yaşadığı sorunları ele almış ve aldığı kararlarla soruna çözümleyici yaklaşmıştır. Bu anlamda hem yeni bir örgütlenme alanı olması ve hem de ilk defa Kürt kadınının birliğine ve mücadelesine yol açan böylesi özgün bir örgütlenmeye yönelmesi, Avrupa'daki bütün Kürdistanlı yurtseverlerde büyük bir ilgiyle karşılanmıştır. Ancak daha sonraki süreçlerde kongre gerçekliğine doğru cevap verilebilecek bir pratiğe girilememiştir. Bunda özgün örgütlenmenin nasıl sağlanacağına ilişkin deneyimsizlik ve tecrübesizliğin payı büyük olmuştur. Örgütlenme biçimi alanlar özgülünde karıştırıldığı için belli sorunlar boy vermiştir. O dönemde Alman devleti ve işbirlikçi provokatörlerin mücadelemize yönelik saldırılarının da gündemde olması nedeniyle yaşanan karışıklık ve ideolojik anlamda güçlü bir düzeyin yakalanmaması neticesinde, YJWK Merkezi 1987-88 sürecinde etkin bir pratiğin sahibi olamamıştır. Ancak yine de Kürdistanlı kadınların katılımıyla emperyalizmin saldırılarına karşı YJWK adına büyük kitlesel eylemler geliştirilmiş ve sınırlı da olsa bazı örgütlenmelere gidilmiştir.

1989 yılında II. YJWK Kongresi'nin hazırlıklarına başlanmıştır. Kongre hazırlıkları sürecinde ve kongre platformunda geçmiş yetersizlikler eleştiri süzgecinden geçirilerek bu temelde yeni dönemin güçlü geçirilmesinin koşulları yaratılmaya çalışılmıştır. Kongre kadınlarda bir canlılık yaratmıştır. Ardından yapılan konferanslarla kongre kararlarının hayata geçirilmesinin adımları atılmış, oldukça yoğun bir çalışma içine girilmiştir. Fakat bu canlılık ve yoğunluk sürekli kılınamamıştır. Yeni seçilen merkez kendi bünyesinde köklü bir dönüşüm ve yenilik yaratmada, çalışmalara hakim olmada, yetkin bir inisiyatif ve kolektif çalışmaya ulaşmada, genel çalışmalara karşı sorumlu davranmada yetersiz kalmış, dar, yüzeysel ve tekdüze bir çalışma yürütülmüştür. Yedekli çalışma temel alınmadığından, merkez gerek faaliyetler üzerinde denetim kurmada ve gerekse ani gelişmelere cevap vermede gereken rolü oynayamamıştır. Kurumlaşma ve yönlendirmede deney, tecrübe yetersizliğinin de etkisiyle zayıf kalınmışsa da, en temel yetersizlik, aynı zamanda başka görevlerden de sorumlu olan merkez üyelerinin, YJWK faaliyetlerini ikincil bir faaliyet olarak ele almaları olmuştur.

II. Kongre ardından üstten alta doğru canlılığın sürekli kılınmaması, yapıda da yeterli bir duyarlılığa ulaşılmasını engellemiştir. Çalışmalara karşı duyarsızlık, kendini görevler temelinde yetkinleştirmeme, hep başkaları tarafından müdahale edilmesini bekleme ve gerici kadın özelliklerinde ısrar, yukardan aşağıya rollerin oynanmasını engellemiştir. Daha sonraki süreçte merkez düzeyde yapılan takviyelerle bu çalışmalar güçlendirilmeye çalışılmıştır.

1987'den '93 yılına kadar Avrupa alanında geliştirilen YJWK faaliyetleri, yetmezlikleri olmakla birlikte, bu alandaki Kürt kadınını belli oranda etkilemiş, birçok kadını mücadele saflarına çekmiş, mücadeleye kadrolar sunmuş ve yurtseverlik ruhunu önemli oranda geliştirmiştir. Ancak siyasal mücadelenin tüm sahaları ve diğer alanlardaki kitle çalışmalarına hitap etmekten çok, Avrupa'daki kadınla sınırlı kalan bir süreç yaşanmıştır.

1993 yılında *Zele Kadın Kongresi* kararları çerçevesinde Avrupa kadın çalışmaları ***TAJK*** (Tevgerê Azadiya Jinên Kurdistan) adıyla yürütülmeye başlanmıştır. Daha sonra parti tarafından onay görmeyen bu kongre sonucu oluşan TAJK, hiçbir alanda pratikleşmemiş, bu isimle sadece Avrupa zemininde çalışmalar yürütülmüştür. TAJK süreci 1993-95 yıllarını kapsamaktadır. Bu süreci geçmişe oranla kısmi de olsa daha özgün ayrışmaların ve örgütlülüklerin geliştirilmeye başlandığı, yönetim tarzı açısından klasik ve genel içerisinde kaybolan tarzın aşılarak, küçük burjuva etkiler taşısa da daha özgün ve yaratıcı yenilik arayışlarının gelişmeye başladığı bir süreç olarak değerlendirebiliriz. İlk kadın dergisinin yayına başlaması

bu döneme denk düşmüştür. Bu dönemde gerçekleşen en önemli çalışmalardan biri ’94 yılında yapılan *Uluslararası Kadın Konferansı*’dır. Kadın hareketinin uluslararası zeminde tanınması ve çok çeşitli kadın örgütleriyle bağlantılar kurulması açısından bu konferans belirleyici rol oynamıştır. Özellikle genel boyutta da yoğunlaşmaların olduğu ülkeye dönüş ve özle buluşma yönünde kadın kitlesinin aktifleştiği, gerek eylemsel açılardan gerekse örgütlülük bazında derinleşmenin yaşandığı bir süreç olmuştur. Bu sürece damgasını vuran en çarpıcı gelişme, partiye yönelik yasaklamalar ve emperyalizmin yönelimlerine karşı öze dönüşü sembolize eden ***Ronahi*** ve ***Berivan*** arkadaşların 21 Mart 1994 Newrozu’nda yaptıkları eylem olmuştur. Bu eylemler ardından partinin yasaklanmasına yönelik protesto ve direnişler kadın cephesinden de yürütülmüştür. TAJK sürecini, kitleselleşme açısından önemli bir kadın potansiyeline ulaşılan, daha çok ulusal duygular temelinde gelişen, ancak kadın özgürlük bilincinin ağır basmadığı, bunun da aslında kadrosal yaklaşımların bir yansıması olduğu bir süreç olarak değerlendirebiliriz.

I. Kürdistan Ulusal Kadın Kongresi ve ***YAJK***’ın (Yekitiya Azadiya Jınên Kürdistan) oluşumuyla birlikte Avrupa’daki kadın örgütlülüğünün tabanında ciddi bir gelişme yaşanmış, kadın hem düşünsel anlamda, hem de fiziki olarak erkekten kopuş ve mücadelede yer alma arayışı içerisine girmiştir. Parti Önderliği’nin çabalarıyla kendisini yeniden bulan ve öz güven kazanan kadının, geçmişten beri varolan Parti Önderliği’ne ve partiye bağlılık, temel değerlere sahiplik etme istemi, bu dönemde daha da derinleşmiştir. YAJK çatısı altında gelişen Kürt kadınının özgürlük mücadelesi hem Türk-Kürt kadın örgütleri, hem de yabancı kadın örgütlerini etkilemiş, bir ilgi noktası haline gelmiştir. Dünya kadınlarına açılım anlamında da yürütülen çalışmalar çerçevesinde ’95’te Çin’de gerçekleştirilen Dünya Kadın Kongresi’ne katılınması önemli bir yer tutar. Ancak bu olumlu gelişmelerin yanı sıra, üstte bir birikim ve yoğunlaşmayı yakalayan kadın yönetim ve kadro yapısı, mevcut yoğunlaşmaları kitleye aktarma ve onunla paylaşmada yetersizlikler yaşamıştır. Ayrıca gelişen ve yeni arayışlar içerisine giren kadına karşı erkek egemenlikli anlayışlar da engelleyici ve geriletici nedenler olmuştur. Bu temelde kadının mücadelesini küçük gören, kadını her zaman kendi yedeğinde tutmak isteyen, kadının güç olmasına karşı tepki duyan erkek, kadın gücünü bölmeye çalışmıştır.

YAJK’ın ilk oluşum süreçlerinde kadının özgürlük arayışında ve cins bilincinde bir netleşme yaşanmış, bazı kadın tipleri küçük burjuva özgürlük anlayışına dayalı olarak özgürlük yanılsaması yaşamış, cinsine karşı ilgisiz ve erkekle işbirliği içerisinde olan tutumlar içerisine girip kopuşa ihtiyaç duymamışlardır. Cins bilincini kavramaktan uzak, politik olmayan yaklaşımlar da kendisini göstermiştir. Genel anlamda sahadaki Kürt kadınının bilinçlenmesi ve örgütlenmesi sadece karşı cins veya işbirlikçi, gerici kadın anlayışları tarafından değil, aynı zamanda emperyalizm tarafından da çok özel bir tarzda *“önce kadını vurun”* sloganı ile geriye çekilmeye ve engellenmeye çalışılmıştır.

1996’da ***Zilan*** (Zeynep Kınacı) arkadaşın eylemliliği ve Parti Önderliği’nin medya aracılığıyla kadına yönelik yaptığı çözümlemeler sonucunda ciddi anlamda bir yoğunlaşma yaşanmış, kadın belli bir cins bilincine ulaşmıştır. Ancak bu bilinçlenmeyi yaşamın her alanına kanalize etme ve örgütlü çalışmaya dönüştürmede yetersiz kalınmış, sadece kadın kitlesini teknik anlamda eyleme katma gibi sınırlı bir gelişme ile yetinilmiştir. Eylemsellikte öncülük rolünü oynayan kadını kendi öz örgütlülüğüne kavuşturma, kadınlık bilinciyle harekete geçirmede zayıflıklar yaşanmıştır. En net ifadeyle, YAJK yönetimi kendi öncülük rolünü kavrayamamış, varolan potansiyeli örgütlülüğe dönüştürmede yetersiz kalmış, Parti Önderliği tarafından, sürükleyici olma ve sahadaki her çalışmaya kadının rengini verme misyonu biçildiği halde bu görev güçlü bir şekilde yerine getirilememiştir. Yönetim tarzına damgasını vuran küçük burjuva sınıf karakteri olmuştur. Bürokratik, yapısıyla ve kitleyle bütünleşmede yetersiz, pratikleşmeyen bir tarz şekillenmiştir. Yönetim tarzında kolektif bir iradeyi açığa çıkarmaktan ziyade bireysel tarzların belirleyici olması, ilkeli ve bilinçli bir ruhsal bütünleşme yerine sınıf özellikleri veya eğilimlere göre dengelerin ve uzlaşmaların yaşanması söz konusu olmuştur. Örgütsel olarak hiyerarşik yapılanma ve YAJK’ın iç örgütlenmesi, iç işleyişi, erkekten kopuş hususları çok yoğun bir şekilde tartışılmış, buna uygun özgün eğitimler geliştirilmiş; ancak güçlü bir irade ortaya konulamamış, örgütsel yapılanma çerçevesi her yönüyle belirlendiği halde bunu somuta indirgeme ve pratikleştirmede yaratıcılık sergilenememiştir. Bunun yanı sıra geçmişte varolan darlıkları aşmak amacıyla bütün çalışma sahalarında merkezileşmeye gidilmesi esas alınmış ve bu yapının iradesiyle belirlenmiştir.

“Sağlıklı bir kadro şekillenmesi sağlıklı bir eğitim politikası ile bağlantılıdır. Eğitilen kadronun doğru değerlendirilmemesi, her kadronun ileriye dönük bir hedef çerçevesinde eğitilmemesi ve gelişigüzellik, çok ileri düzeyde ve uzun vadeli kadro yaratmamızın önünde engel teşkil etmektedir. Yapının özgün yeteneklerinin keşfedilmesi ve buna göre değerlendirilmesinde hala yeterli bir yoğunlaşma düzeyi yakalanamamıştır.”

Bütün kurumlarda kadın yapısı çoğunlukta olmasına rağmen çalışmalara kendi damgasını vurma ve öz gücünü açığa çıkarmada yetersiz kalınmış, gerek özgün eğitimlerle kadın bilincinin derinleşmesi, gerekse de kadın bakış açısıyla kurumsal çalışmaların aktifleştirilmesine ilgi duyulmayarak yetinmeci yaklaşılmıştır. Kadın, bulunduğu her ortamda temel birtakım görevlerin sahibi olmasına rağmen, kendi emeğini sahiplenmede ve bunu kadın özgürlük mücadelesi çizgisine mal etmede yetersiz kalmıştır.

15 Şubat sonrası ve Önderliksel yönetim boşluğunun etkileri

Başından beri Önderlik etrafında şekillenmiş muazzam bir sistemlilikle yürüyen parti örgütlülüğümüz, 15 Şubat sonrası ortaya çıkan Önderliksel yönetim boşluğuyla çeşitli zorlanmalar yaşamıştır. Merkezi yürütme-yönlendirme ve varlık gerekçesi olan sistemin yokluğu, zaman zaman kendini hiçbir parti örgütüne bağlı görmeme, kendi tecrübeleriyle yürüme, bağlantılarını koparma gibi durumlara yol açmıştır. Bu da yeniden yapılanma sürecine katılmama, bireysel tutumlar içerisine girme, kendi bildiği gibi yaklaşma gibi örgütle çelişen, önü alınmazsa örgütü dağıtacak bazı eğilimlerin ortaya çıkmasına neden olmuştur. Genel durum bu iken, kadın yapısı olarak bizde yaşanan ise kendini öksüz görme ve zayıf hissetme durumu olmuştur. Parti Önderliğimizin çalışmalarımızı ulaştırdığı düzeyi koruyabilme kaygısıyla, sürekli gergin, kaygılı bir durum yaşanmıştır. Genelde halkımızın, özelde ise Kürt kadınının kendisini ifade ettiği, kendisini bulabildiği Önderliğimizin fiili olarak olmayışı ve ardından *PJKK Kongresi* süreciyle yaşanan tartışmalar, bu kaygıların daha da derinleşmesine neden olmuştur. En çok çalışılması gereken bir dönemde ortaya çıkan durumlar sonucunda, kadın gücünün uzun süre atıl kalması söz konusu olmuştur.

Böylesi bir süreçte ***PJKK***’nin (Partiya Jinên Karkeran Kürdistan) varlığı ve ilanı Kürt kadını açısından çok büyük bir moral ve coşku yaratmıştır. Kürdistan’daki kadının yıllardır çok kapsamlı bir şekilde yürüttüğü mücadele için en önemli siyasallaşma, ideolojikleşme, yaşamsallaşma, kısacası kendini var etme adımı olarak değerlendirebileceğimiz partileşme adımı, kuşkusuz yaşamın bütün olanaklarından mahrum bırakılmış Kürt kadını için, ekmekten ve sudan daha fazla, adeta ‘olmazsa olmaz’ kabilinden ele alınması gereken bir adımdır.

Kürt kadınının partileşmeye, kendisini öz olanaklarıyla ifade etmeye ve gücünü partileşmeyle örgütlülüğe dönüştürmeye şiddetle ihtiyacı vardır. Şimdiye kadar kadının YAJK örgütlülüğüyle gerillada ve çeşitli sahalarda kendisini ispatlaması, partileşmenin gelişebileceğine dair büyük bir inanç ve coşku yaratmıştır. Ancak PJKK Kongresi’nden sonra bir anda yaşanan suskunluk ve geriye çekilme, böylesi bir oluşuma karşı duyulan ilgi, merak ve ihtiyaca cevap olunması önünde büyük bir engel olmuştur. PJKK’nin yarattığı yankıya cevap olamama, sahamızda da çok farklı boyutlarda etkilenmelere yol açmıştır. Bu çerçevede kadının kendisini tanıması, erkekten kopuşu yaşaması, cins bilincine ulaşması ve yeniden yaratılması süreci olan YAJK’tan, hem kadının kurtuluşu, hem de erkeğin dönüştürülmesi hareketi olan PJKK’ye doğru atılan bu tarihsel adım, dışımızda çok büyük bir ilgi uyandırmış, PJKK’nin ilanı sonrası sahamızda da EJAK (Eniya Jınên Azadiye Kürdistan) cephe örgütlenmesine geçilmiştir. Kadının kurtuluş mücadelesi için önemli bir silah olan cephe örgütlenmesi, ülkede yaşanan sorunlardan da kaynaklı olarak istenilen çıkışı yapamamıştır. YAJK örgütlenmesine oranla daha kapsamlı bir gelişme sahibi olunması beklenirken, daha geri bir konuma düşülmüştür. Ülkede yaşanan durumlar nedeniyle bir anlamda kadının mücadelesinin gelişimi durdurulmuş, bu sahada gelişme çabaları sergilenebilecekken tam tersine içine büzülme yaşanmış, beklentili ruh hali ile sürece ve partileşmeye doğru sahiplenme olmamıştır.

Bir kesimde ‘nasıl olsa kadının iradesi kabul görmez, her şey bitmiştir’ psikolojisiyle kendi cinsini reddetme ile tamamen sağa yatma görülmüştür. Bulunduğu genel örgüt çalışmasına katılırken kendini hiçbir şekilde bir PJKK’li olarak görmeyen bu yaklaşım, kendi özgün sorunlarıyla kadın hareketinin gelişimine katkı sunmada zayıf kalmıştır. Diğer bir kesimde ise vasat, sıradan bir yaklaşımla sürecin peşinden sürüklenme yaşanmıştır. Amaçsız, programsız, başı sonu belli olmayan bir tarzla çalışmalara yaklaşılmıştır. Ayrıca sadece kadını esas alma adı altında özgün çalışmalarla kendini sınırlayan, genel çalışmalara katılmayan bir yaklaşım da kendisini göstermiştir. Her ne şekilde olursa olsun, yaşanan bu anlayışlar pratiğin gelişimini engellemiştir ve dönemin kadına yüklediği misyonun çok gerisinde kalınmıştır.

PJKK Olağanüstü III. Kongresi’ne kadar devam eden durağanlık ve açılım sağlamama, kaynağını cins mücadelesine yaklaşımdaki sığlıktan almıştır. Kadın kurtuluş ideolojisinin salt bir cins ideolojisi olmadığı ve sınıfsal, toplumsal devrimdeki rolü yeterince kavranmadığından, bir marjinalleşme tutumuna girilmiştir. Kadın özgürlük hareketimizin kendisini yeniden yapılandırdığı ve stratejik bir dönüşüm yaptığı kongre gerçekliğimiz, alanımızda da yeni bir tartışma, yapılanma ve çıkış yapma zeminini açığa çıkarmıştır.

Aydınlanmış ve doğru bilinçlenmiş kadro hedefi

Kadın çalışmalarımızın gelişiminin temelini teşkil eden en önemli çalışmamız eğitimdir. Eğitimi bir yaşam tarzı haline getirerek her sahada oturtan Parti Önderliğimiz, mücadelemizin başlatıldığı günden bugüne çok çeşitli sınıf dışı yaşam anlayışlarına ve kişilik sorunlarına karşı savaşımı en çok da eğitim silahıyla geliştirmiştir.

Özellikle egemen kültürün etkileriyle tamamen verili ölçüleri esas almış, dili, iradesi, duygusu, düşüncesi ve hatta fiziği bile bu tarzda şekillenmiş kadın için sıkı bir eğitim gerekmektedir. Kadın çağlar boyunca içinde bulunduğu sistemin çarkları içerisinde, mevcut sınıfsal, sosyal ve kültürel yaklaşımlara göre eğitilmiştir. Ancak kendi eliyle ve tamamen kendi iradesine dayalı bir eğitim sistemini yaratamamıştır. Kadına uyguladığı özgün eğitim modeliyle kadının gizli kalan tüm yeteneklerini ve güzelliklerini açığa çıkaran Başkan Apo, kadın özgürlük mücadelesinin ancak sağlıklı bir eğitimle geliştirilebileceğini sürekli olarak vurgulamıştır. Sağlam bir cins bilincinin, ulusal ve sınıfsal bilincin oturtulmasının yolu da güçlü bir eğitim sisteminden geçmektedir. Kadın kurtuluş ideolojisinin ilke ve ölçülerinin eğitimler yoluyla ilk başta kadro yapısından başlatılarak, bunun uygun kitle eğitim metodlarıyla halka yansıtılması eğitim çalışmalarımızın temel hedefi olmak durumundadır.

Bu genel yaklaşım temelinde geçmişten günümüze doğru Avrupa çalışmalarına göz atıldığında, eğitimin güçlü bir sistem dahilinde yürütülüp içerikli kılınmasında yaşanan önemli yetmezlikler söz konusudur. Alanımızda her süreçte temel, yoğunlaşmış, kısa süreli, yerel ve kitleye yönelik olmak üzere eğitimler yürütülmüştür. Belli bir süreye kadar nitel olarak oldukça güçlü katılımlar yaşanırken, son yıllarda önemli katılım sorunlarının yaşandığı bir gerçekliktir. Avrupa yaşam tarzının yarattığı çok farklı etkilenmeleri yaşayan ve katılımı daha çok da erkek tarafından gerçekleştirilen adayların, temel eğitimlerle dönüştürülmesi faaliyeti oldukça zorlu olmaktadır. Yani örgütlenmemizin en temel eksiklerinden biri, özgün kadrolaşmayı yaratabileceğimiz potansiyele sahip kadının katılımını sağlayamamamızdır. Oldukça genç ve yaşam tecrübelerinden yoksun olan adaylarımızın ağır sorunlar yaşayan kadın kitlesine çözüm sunabilecek bir düzeye ulaşması uzun bir süreyi gerektirmektedir. Temel eğitimlerde özgün yoğunlaşma düzeyinin koşulları yeterince yaratılamadığından, kadın çalışmalarına giren kadro adayında ilk etapta zorlanmalar yaşanmaktadır. Yalnız başına çözüm olamayan kadrolarımızda ya erkeğe kayış ve erkeğe sığınma veya kendi içerisine büzülme psikolojisi gelişmiştir. Kadro adaylarının düzenlemelerinde geçmiş süreçte yaşanan isabetsizlikler zorlanmalara yol açtığından, yeni adayların yalnız olacakları görev sahalarına gönderilmemeleri ve ilk etapta tecrübeli arkadaşlarla hareket etmeleri uygulaması uzun bir dönemden beri geliştirilmektedir.

Eğitim faaliyetimizin yürütülmesi gereken en önemli sahalardan biri de kitle olmaktadır. Toplantı, seminer ve çeşitli yerel eğitim metodları ile kitlemizin eğitiminin sistemlileştirilmesi gerekmektedir. Özellikle çok köklü dönüşüm sorunlarının yaşandığı aile gerçekliği ve toplumsal bazı sorunların çözümü de eğitimle direkt bağlantılıdır. Sözü edilen eğitim faaliyetleri geçmişten bu yana yürütülmekle birlikte, tüm sahalara yayılmış ve geniş kadın kitlelerine ulaşmış olmaktan uzaktır. PJA faaliyetleri özü itibariyle salt cins örgütlülüğü temelinde geliştirilmediğinden ve toplumsal dönüşüm boyutu daha önde olduğundan, toplumun tüm kesimlerine yönelik eğitimler verilmesi görevi ile karşı karşıya olduğumuz açıktır. PJKK Olağanüstü III. Kongresi’nin geliştirmiş olduğu *Özgür Yaşam Projesi* bu anlamda en temel çıkış noktamız olmaktadır.

Sağlıklı bir kadro şekillenmesi sağlıklı bir eğitim politikası ile bağlantılıdır. Eğitilen kadronun doğru değerlendirilmemesi, her kadronun ileriye dönük bir hedef çerçevesinde eğitilmemesi ve gelişigüzellik, çok ileri düzeyde ve uzun vadeli kadro yaratmamızın önünde engel teşkil etmektedir. Yapının özgün yeteneklerinin keşfedilmesi ve buna göre değerlendirilmesinde hala yeterli bir yoğunlaşma düzeyi yakalanamamıştır.

Önümüzdeki süreçte geliştirilecek olan eğitim faaliyetimizde kısa ve uzun vadeli programların her düzeyde kadro ve kitleye dönük olarak geliştirilmesi ve ideolojik-politik yoğunlaşma kadar sosyal, kültürel, toplumsal ve ruhsal içerikli eğitimlerin sistemli olarak yürütülmesi önemli olmaktadır. Toparlanmayı örgütsel bir çıkışa çevirebilmek için, eğitimlerle doğrultu kazanan yapımızla pratikte yoğun ilgilenme ve eğitimlerin süreklileştirilmesi, en üstten başlayarak eğitimi aksatmamak ve sürekli kılmak gerekmektedir. Aydınlanmış ve doğru bilinçlenmiş kadro, aydınlanmış ve bilinçlenmiş kitle demektir.

Siyasal mücadeledeki başarı, kitlenin genişlemesiyle mümkündür

Kuruluşu ile birlikte siyasal mücadelenin geliştirilmesi ve kitleselleşmesini amaç edinmiş, bu doğrultuda faaliyetlerini yürütmüş olan partimiz, uzun ve zorlu bir mücadele süreciyle birlikte geniş halk kitlelerine ulaşmıştır. İlk gerilla örgütlenmesi temelinde kitleleri uyandırma, bilinçlendirme, kendi ulusal toplumsal gerçekliği temelinde onu örgütlenmeye yöneltme hareketi olmuştur. Yani on beş yıllık askeri stratejimizin amacı, kitle örgütlenmesi ve siyasal mücadeleye hizmet etmek olmuştur. Bu temelde Kürdistan’ın hemen her tarafında bir örgütlenme çalışması gelişmiş, ayrıca dünyanın dört bir yanına savrulmuş halkımızın öze dönüşü sağlanmıştır. Bugün toplumumuzun ayağa kalkışı ve örgütlülük düzeyi ile ulusal inkarcılık ve erime durdurulmuş, kitlesel boyutta bir sosyal devrim yaşanmıştır.

Siyasal mücadelenin temelini teşkil eden halk gücüdür. Kitlelerden yoksun bir güç veya salt militan düzeyde kalan bir güç devrim gerçekleştiremez. Kitle çalışmaları, diplomasi, basın-yayın ve benzeri kurum çalışmaları siyasal mücadelenin parçalarıdır. Ve tümü bir ahenk içerisinde yürütülmek durumundadır. Stratejimizin en önemli açılım sahalarından biri olan kadın özgürlük mücadelesinin de yeni dönemle bağlantılı olarak ele alınması gerekmektedir. Çünkü toplumumuza paralel olarak yaşanan iradesizleşme, kendi özüne yabancılaşma, inkarcılık ve en genel anlamıyla köleleşmeyi en ileri düzeyde yaşamış olan kadın kitlesi, özgürleşmeye en çok ihtiyaç duyan ve bu uğurda çaba sahibi olan bir kesim olarak oldukça dinamik bir yapı oluşturmaktadır.

Başta da kısaca ele almaya çalıştığımız Avrupa sahasındaki kadın çalışmaları ve diğer sahalardaki duruma göz atıldığında, mücadelemizin genel düzeyinin etkisi ve kadın özgürlük hareketimizin Parti Önderliği’nin

emeği, ortaya çıkan kadın kahramanlıkları temelinde geldiği aşama, toplumda büyük bir sempati toplamaktadır. Kürt kadınının da büyük bir ihtiyaç duyduğu ve ilgi gösterdiği çalışmalarımız tüm bunlara rağmen ciddi bir örgütlülük yaratmaktan uzaktır. Bunun gerçekleşmeyişinin temel nedenlerinden biri kadın özgürlük hareketimizin yoğunlaşma düzeyinin daha çok militan düzeyde kalmasıdır. Militanlar olarak kendi iç üslubumuz, tarzımız ve mücadelemizin siyasal, toplumsal, cinsi ve psikolojik boyutlarını ortaya koyuşumuz oldukça ileri düzeydedir, ama bunu toplum boyutuna indirgemede ve pratikleştirmede de ciddi bir eksiklik yaşanmaktadır. Bunun adını kadın kurtuluş ideolojisinin pratik politikalarını yaratamama veya somutlaşmama olarak koyabiliriz. Bu durum bazı dezavantajlara da yol açmaktadır. Kavrayışta yaşanan sığlık, cins mücadelesinden ya bir kaçışı doğurmakta, ya da aşırı sekter tavırlara yol açmaktadır. Toplumsal ve ulusal dönüşüme hizmet eden yanların yeterince önde tutulmaması, kadının günlük olarak yaşadığı, yüz yüze olduğu çok farklı nedenleri olan sorunların çözümlenmemesi, yani onun tüm ihtiyaçlarına cevap olunmaması, yeterince çekici olamaması doğurmaktadır. Bu anlamda kadın, tüm sorunlarının çözümünü bulabileceği öz örgütlülüğüyle buluşturulamamaktadır.

Siyasal mücadelenin her sahasında yer alan, katkılarını en ileri düzeyde sunan, birçok çalışmaya komite ve yerel düzeyde katılan arkadaşlarımızın yaşadığı zorlanmalar bunun en somut ifadesidir. En yakınımızda olan kesimlerde dahi aile içi şiddetin mevcut olması, eşitlik, demokrasi ve özgürlüğe dayalı bir ilişkilenmenin oturtulamaması, birçok geri ölçünün dayatılması söz konusudur. Birbirini siyasal çalışmalardan uzak tutma ve geri çekme, çocukların ulusal kültürle geliştirilmemesi ve geleneksel bakış açılarının kırılmaması yaşanan önemli sorunlar olmaktadır. Avrupa'nın birçok alanında hala yaşanan kan davaları, töre cinayetleri, aile içi öldürmeler, başlık parası, berdel vb. durumlar toplumsal dönüşümün mutlak önemini ortaya koymaktadır.

"Bir toplumu kazanmak istiyorsan kadını kazan" deyimiyle Önderliğimizin ortaya koyduğu dönüşüm modelinin motor gücü kadın olarak görülmektedir. Kazanılan her kadın, açılan yeni bir ailedir, bir gerici değer yargısının yıkılmasıdır. Bu anlamda kadının özgürleştirilmesi mücadelesi oldukça değerli olup, toplumun geleceğinin garanti altına alınması anlamına gelir. Toplumun yarısı kadınsa ve hala tüm yönleriyle güçlü bir gelişme yaşanmıyorsa, çok yaygın bir kitlesel faaliyetle eğitim, dil, kültür ve kişilik boyutunda kaybedilenlerin kazanılması için güçlü bir mücadeleye ihtiyaç vardır. PJA gerçekliğiyle en ileri düzeyde yaratılan örgütlülüğümüz, salt siyasal veya cins boyutlu bir oluşum olmayıp, çok yaygın bir toplumsal ve sosyal dönüşüm projesi olma anlamı taşımaktadır. Bunun için çok yaygın bir sosyal faaliyetle birlikte güncel olarak yaşanan sorunların çözümleri ortaya çıkarılmalıdır. Bu, toplumun özgürlük arayışlarını da canlandıracaktır. Bunu gerçekleştirmenin yolu toplumsal bir kadro hareketi ve yoğun kadın potansiyelinin örgütlülük içerisine çekilerek aktifleştirilmesinden geçmektedir. Tüm bu gerçekler ışığında bulunduğumuz yere bakıldığında kadının yoğun kitlesel kabarışına rağmen hala yeterli bir öncülük düzeyinin yaratılamaması ve varolan kadın potansiyelinin örgütlü bir güce dönüştürülmemesi sorunu en önemli sorunlarımızdan biri olmaktadır.

YJWK'nin kuruluşuyla başlayıp, TAJK, YAJK, EJAK ve PJA çalışmalarına dek süren kitle çalışmalarımızda, uzun yılların ortaya çıkardığı bir birikim, yaygınlaşma ve oturmuşluk söz konusudur. Ancak bu kesinlikle istenen düzeyin çok gerisindedir.

Kitle politikamızda ortaya çıkan bazı sorunlarımız, açılım sağlayamama ile de ilintili olmaktadır. Tüm kurumların ortak olarak aynı sahalara hitaben çalışma yürütmesi hem yıpratıcı olmakta, hem de farklı kitlelere ulaşmayı engellemektedir. Kitleye yönelirken amaçsızlık yaşanması ve her kesime yönelik hedefler belirlenmemesi, kitlenin sadece teknik ve maddi bir olgu olarak ele alınması durumu aşılamamaktadır. Yoğun çalışmalara sadece teknik düzeyde, kaba bir katılım sağlamayı esas alan kadro gerçekliği, ideolojik, politik, sosyal sorunlar üzerinde yoğunlaşma faaliyetini aksatmakta, yeni şeylerle kitleye giderek ilgi odağı olamamaktadır. Eskiden yürütülen savaş faaliyetiyle birlikte doğal olarak yaşanan aktivitelerin yerinin yeni sürecin kavratılması temelinde doldurulması gerekirken, genel teorik söylemlerden öteye geliştirilmemesi ve bir tekrarın yaşanması, kitlenin ihtiyaçlarına cevap olunmamasına yol açmıştır. Genel propaganda ve ajitatif söylemlerle süreç geçiştirilmeye çalışılmışsa da, kitlelerimizin daha ilgili duruşu ve süreci daha derinlemesine izlemeleri, kadroyu da ilerleme ihtiyacı temelinde zorlamıştır.

Dezavantajlarımızdan birisi de, kadro yapımızın cins bilincinden uzak olması veya genç olması nedeniyle cinsin özgünlüklerini kavrayamaması hususudur. Çok derin çelişkilerle dolu ve zorlu bir mücadele olan cins mücadelesinin ağırlığı altında ezilme ve henüz bunun yol ve yöntemlerinin nasıl olacağı konusunda netleşmeme kadro yapımızın zorlandığı bir konu olmaktadır. Böyle olunca kadın çalışmalarındaki kadrolarımızda kendi sahasından farklı kesimlere daha yoğun eğilme söz konusu olmaktadır. Kadro adaylarını belirlemede daha hassas davranıp çalışan yapımız içerisindeki potansiyeli bir kadrolaşmaya dönüştürmemiz halinde birçok sorunumuz çözümlenecektir.

Geçmişten beri atılan temellerle kadın kitlesini ayaklandırmak mümkündür. Sorunumuz kadını salt teknik boyutta ayaklandırmak değil, ayağa kalkmış kadını örgütlülükle buluşturmak olmaktadır. Tüm yıllarda 8 Mart'la başlayıp, Newroz'la devam eden, ***Zilan*** arkadaşın kahramanlığının yıldönümüyle hızlanan, şehitleri anma etkinlikleriyle zenginleştirilen gelenekselleşmiş kadın eylemliliklerinin yanı sıra, ulusal günlerimiz ve genel eylemliliklerde de güçlü kadın katılımları söz konusu olmaktadır. Ama bu kadın kitlesi, bunu cins olarak özgürleşmenin eylemliliklerinden çok genel gereklilikler olarak değerlendirmektedir. Bunun kökeninde de örgüt oluşturamama ve kitleyi örgütleyememe sorunu yatmaktadır.

PJKK'nin kuruluşu ve sonrasında yaşanan sorunlar, Avrupa'daki kadın kitlesinde partileşme coşkusunun kalıcılaşmasını engellemiş ve bu adımın süreklileşmesi ve yansımasındaki yetersizlikler alan örgütümüzce doldurulmadığı için, bir durağanlık yaşanmıştır. Ancak *PJA Kongresi* ve bunun belgelerinin kitlelere sunulması ilginin ve anlam vermenin daha da güçlenmesine yol açmıştır.

Komitelerimiz içerisinde temelde yaşanan sorunların çok eski çalışanlarımızda olması, yeterli cins bilinci ve örgütsel çalışma tarzının oturtulamaması ile açıklanabilir. İdeolojik-politik bilinç ve kopuş noktasında hala geleneksel ölçüler aşılamamıştır. Mücadeleyle birlikte ortaya çıkan önemli gelişmeler olmakla beraber bir aile sistemi içinde oluş ve üretime bağlılık vb. hususlara karşı kendini örgütlemede henüz yaşanan sıkıntılar vardır.

Kitle çalışmalarımızda yaşanan en temel sorunlardan biri de kadının öz kurumlaşmasının yaratılmaması olmuştur. Yasal zeminlerde kendini ifade edebilmenin ve kadınların dar sınırlardan kurtarılarak farklı bir ortamda daha yaratıcı kılmalarının zeminleri olmasına rağmen, bu fırsatlar yeterince değerlendirilememiştir. Kadın kurumlaşmaları için varolan imkanlar yeterince değerlendirilememiştir. Hem kadının ihtiyaçlarını karşılama, hem de dışa açılım sahaları olarak değerlendirilebilecek bu oluşumların kurulması ileriki süreç çalışmalarımızda önemli olmaktadır.

Kadın çalışmalarının gelişmesi, kadının özgün çalışmalarını sahiplenmesi karşı cinste bir tepkiye yol açmakta, erkek egemenlikli yaklaşımlar gittikçe ağırlığını hissettirmektedir. Partimizin en önemli çalışması olan kadın çalışmalarına yer yer hafif yaklaşılmakta, çoğu zaman yapımızın emekleri inkar edilmektedir. Kadın gücünün iradesine hükmetme, gücünü bölmeye çalışma, planlamalarını boşa çıkarma, zayıf kadını kendine bağlayarak cinsinden koparmaya çalışma tarzında yaklaşımlar kendisini göstermiştir.

Şu çok açıktır ki, erkeğin dönüşümüne Avrupa sahasında daha büyük bir ihtiyaç duyulmaktadır. Ancak bu konuda ciddi adımlar atılamamaktadır. Adeta feodallik ve geriliklere sığınma, Kürtlüğün özünü koruma ile özdeşleştirilmektedir. Kadın kitlesinin özgürlüğe daha cesaretlice ve samimice sarılması giderek gelişecektir. Bu potansiyelin doğru değerlendirilmesi, özgür yaşam projemizin kitlelerin somut yaşamına indirgenmesi sorunları çözümleyecektir.

"Şu çok açıktır ki, erkeğin dönüşümüne Avrupa sahasında daha büyük bir ihtiyaç duyulmaktadır. Ancak bu konuda ciddi adımlar atılamamaktadır. Adeta feodallik ve geriliklere sığınma, Kürtlüğün özünü koruma ile özdeşleştirilmektedir. Kadın kitlesinin özgürlüğe daha cesaretlice ve samimice sarılması giderek gelişecektir. Bu potansiyelin doğru değerlendirilmesi, özgür yaşam projemizin kitlelerin somut yaşamına indirgenmesi sorunları çözümleyecektir."

Kadının çağdaş dünya ile bağlarını medya aracılığıyla sağlamalıyız

Kürt ulusal kurumlaşmasının önemli bir ayağını oluşturan basın-yayın çalışmaları, oldukça önemli bir seviyeye ulaşmış bu alanda yaygın bir kurumlaşmaya gidilmiştir. Mücadelemizin geniş kitlelere yansıması amacıyla informatif, propagandatif eğitsel birçok yönleri olan basın-yayın araçlarının yaratıcı ve doğru tarzda kullanılması oldukça önemlidir. Gelişen ve halklaşan hareketimizin bütün dallarda; partileşme, kadın ve gençlik çalışmalarında, sanatsal, kültürel ve akademik sahalarda topluma mal edilmesi, ideolojik, politik, sosyal, basın-yayın faaliyetiyle sıkı bir bağ içerisindedir.

Bütün ideolojik ve felsefi oluşumlar ilk süreçlerinde daha çok ideolojik öz ve ilkeleriyle öne çıkarlar. Bundaki amaçları ilkelerini oturtma ve yaymadır. Belli bir kitleselleşme ve yayılmayla birlikte politik dönem öne çıkar. Kadın açısından bu gerçeklik değerlendirildiğinde daha da acil bazı görevlerle karşı karşıya kaldığımız açıktır. Kendisini en çok da kadın üzerinde kurumlaştıran egemenliğin kadını yoksun bıraktığı en önemli sahalardan biri de basın-yayın olmuştur. Kadına rağmen, ama ona dair çok şey yazılıp çizilmiş, kadının tarihi süreç içerisindeki tüm değerleri inkar edilerek gerçekler çarpıtılmıştır. Kadının bu sahadaki gelişme istemlerine de hep sınırlama ve engellemeler konulmuştur. Kadın, kendisini ifade etmenin araçlarını yaratamamıştır.

Mücadelemizin, kadın kurtuluş ideolojisi gibi dünya kadın özgürlük literatürüne kazandırdığı değerlerin, başta tüm toplumumuzdaki kadın kitlelerine mal edilerek kadınların bu doğrultuda bilinçlendirilmeleri, örgütlendirilmeleri ve yeteneklerinin açığa çıkartılması için medya ve iletişim araçlarının kullanılması oldukça önemlidir. Teknolojik gelişmenin oldukça hızlı olduğu ve fırsatlarla dolu olan günümüz gerçekliğinde ideolojimizi uluslararası alana yaymamız da mümkün olmaktadır. Ancak bu konuda gösterilen performans ve pratik durumumuz hala bir sınırlılığı ifade etmektedir.

Avrupa sahasındaki basın-yayın çalışmalarında genel anlamda kadın her süreçte yer almıştır. Ancak bu varoluş, özgün olarak kadın özgürlük mücadelesinin gelişimine çok fazla bir katkı sunmamıştır. '93 yılında yayınlanmaya başlayan kadın dergimiz özgün basın çalışmalarının ilk adımı olmuştur. YJWK sürecinde daha çok bültenlerle yürütülen basın faaliyetinin daha kapsamlı bir yayın organıyla ortaya konulması ve kadının kendi çabasıyla geliştireceği ilk yayın olması itibariyle dergimiz önemli bir adımı ifade etmektedir. Kürdistan'daki kadın özgürlük mücadelesinin düzeyi, amaçları ve ideolojik-politik gerçekliklerin yanı sıra, kadının farklı sosyal, psikolojik, cins sorunlarına da vurgu yapması gereken derginin içeriği bu anlamda yeterince güçlendirilememiştir. Kamuoyuna ait olan Kürt medyası içerisinde her anlamda yer alarak, bir kadın ekseni yaratmanın farklı güçlükleri olsa da, bu sahalarda varolan kadına kazandırılacak olan özgürlük bilinci ile ulaşmamız gereken birçok hedefe varmak mümkün olacaktır.

Bir diğer araç ise siyasal mücadele stratejimizin en önemli ayaklarından birisini oluşturan demokratik kültür hareketidir. En büyük parçalanmayı kültürel anlamda yaşayan toplumumuzda önemli bir kültürel gerilik, daralmışlık ve düşürülmüşlük yaşanmıştır. Toplumların karakterlerini, sosyal-psikolojik gerçekliklerini belirleyen esas faktör onların kültürel düzeyidir. Toplumların geldikleri tarihsel kökenden, dayandıkları kültürlerden koparılışları bir bitişi yaşamaları anlamına gelecektir. Köksüzlük, köklerinden koparılmışlık en çok da kadın cinsine dayatılmıştır. Egemenlik sistemi kendi ölçülerine göre yetiştirdiği kadını kendisine yabancılaştırıp önce kadınları vurarak toplumları vurma işini sonuçlandırmışlardır. Bugün dünyanın ekolojik dengesinin, insan sağlığının, ilişkilerin, ahlak normlarının en büyük dejenerasyona tabi tutulduğu emperyalist sistemin geliştirdiği çarpık kültürleşmeye cevap, yine kadın kültürünün karanlıklara itilen boyutlarının açığa çıkarılmasından geçmektedir. Kültürlerin beşiği olan Mezopotamya'nın ana tanrıçalarının yarattığı ilk kültürleşme hareketinin yeni bir bakış açısı ve koşullara göre temsili, bu anlamda oldukça önemli olmaktadır. Yapısı gereği ulusal gerçeklik ve kimliğine en çok sahip çıkan, düzenin kirliliklerine erkek kadar bulaşmamış, toprağına bağlı olan kadın, kültür hareketinin gelişimi ve ulusal dilin yaygınlaşmasında önemli bir rol sahibi olmaktadır. Yani her şeyden önce yeni bir yaşam, ilişki ve eğitim kültürü ile bunun sanata ve onun çeşitli dallarına yansıması iç içe geliştirilmelidir. Kültür çalışmaları dil, edebiyat, sanat ve tarihsel araştırmalar yapmayı da içermelidir. Anadolu ve Mezopotamya'da yaşamış olan çok farklı kültürel yapılanmaların da bu anlamda kadın tarafından araştırılması ve açığa çıkarılması oldukça önem teşkil eden çalışmalar olmaktadır.

PJKK Olağanüstü III. Kongre sonuçlarında ulaşılan evrenselleşme iddiasının yaşamsal kılınması, yaratıcı ve yaygın diplomatik faaliyetlerle mümkündür. Kadın kurtuluş ideolojimizin zengin ve kapsamlı bakış açısı, bugüne dek ilişkilendiğimiz kadın hareketlerinin ideolojik, politik ve her türlü bakış açılarıyla karşılaştırılamayacak derecede bir farklılığı yansıtmaktadır. Ancak birçok kadın hareketi uluslararası alanda tecrübe sahibi olmaları nedeniyle daha ileri bir düzeyde kendilerini ifade etmektedir. Mücadelemizin yarattığı kadın özgürlük birikimlerini yayma yönlü çalışmalarımızda yaşanan en temel yetmezlik pratik politikamızı yaratamamaktır. Zengin yöntem ve araçlarla kendimizi güçlendirmemizin ve yaymamızın koşulları mevcuttur.

Toplumsal dönüşüm projemize hayat kazandıralım

PJA'nın Avrupa özgülünde yaşadığı en temel sorunların başında gelen yönetim sorunları ve örgüt olamama gerçeğinin sebeplerinin bilince çıkarılması ve çözüm yollarının yaratılması acildir. Bu temelde PJKK Olağanüstü III. Kongresi kapsamlı olarak üzerinde durulan ve değerlendirilen eksikliklerin aşılması anlamında bir çıkış adımı olarak görülmelidir. Geçmişin doğru tahlil edilerek ne abartılı, ne de inkarcı temelde ele alınması, savunmacı mantıkla sorunların görmezden gelinmesi yaklaşımlarına yer verilmemelidir. Bu anlamda sorunları geçiştirerek, yaşanan yoğunlaşma ve toplantı süreçlerinin ardından bildiğini uygulama tarzı aşılmalı, tekrarlara yol açarak çürümeyi yaratacak bu yaklaşıma geçit verilmemelidir. Dönüşüme ve değişime inançsız yaklaşarak, "böyle gelmiş, böyle gider" mantığıyla sahamızdaki gelişim potansiyellerini görmemek gelişme yaratmayacağı gibi varolan değerlerin de tüketilmesine yol açar.

Her şeyden önce şu çok net bilinmelidir ki, PKK Önderlik gerçeğinin özelde Kürt toplumunun, genelde tüm dünya toplumlarının sosyalizm ve demokrasi mücadelesine kazandırdığı en büyük değer kadın özgürlük çizgimiz ve onun öncü gücü olan partileşmemizdir. Mücadelemizin başından itibaren özgürlük çizgisiyle bütünleşme ve onu sahiplenmede öncülük çıkışı olmayı ifade eden kahramanlıklar kadın şahsında yüzlerce şehitle somutlaşmıştır. Kadın yapısı olarak değerler birikimi ve kanla kendisini gün gibi ortaya koyan bu gerçeklikten kopuk duruşumuzun onunla bütünleşmememizin adı, özgürlük değerleriyle çelişme olacaktır. Bu nedenle hangi sahada çalışılırsa çalışılsın her kadın militanın kendisini ifade edip hissetmesi gereken olgu kadın militanlık ölçüleri olmak durumundadır. Partimizin kopuş teorisinin özü olan düşünce ve ruhta özgürlük en çok da alanımızdaki kadın duruşunun bir gereği olmaktadır. Böyle bir sahada düzenin ve egemenlik çarklarının her tür kuşatması karşısında ilkeli, kendisini kadın kurtuluş ilkelerine göre yapılandırmış bir kadın duruşu, gelişmenin temelini teşkil eder. Başarımız, amaç ve ilkelere olan bağlılık ve yoğunlaşarak kendini kararlaştırma ile bağlantılıdır. Buna göre kadın özgürlük savaşımı oldukça değerli bir çalışma olarak görülmeli, onun militanlık ölçülerine ulaşma her kadın yoldaşın amacı olmalıdır.

Kadın hareketimizin en önemli misyonlarından biri olan örgütü oturtma, geliştirme ve korumanın silahı olma misyonu da oldukça önemlidir. Parti Önderliğimiz bir çözümlemesinde şöyle demektedir, *"Erkek yaklaşımlarının iç yüzünü açığa çıkarmanız gerekiyor. Açığa çıkarıp, bilinçli bir yaklaşımla eşitliği zorlayacaksınız. Kadının, örgütsel gücüyle örgüte sahip çıkarak, örgütsel çalışmayı candan benimseyerek bunu yapması gerekecek. Böyle olursa, o tutuculuğuyla örgütü kendisine sermaye yapan, yetkisiyle herkesin devrimci enerjisini durduran sahte yöneticilik tipi aşılırsa çok başarılı gelişmeler ortaya çıkarılabilir. Titizce, yaşam dolu, sevgi dolu ve bunun savaşımına çok inanmış, çok örgütlü bir kadın en büyük örgüt çağrısıdır."*

Buna göre çok geri olan yaklaşımlardan birisi de örgütlenmeme ve güç olmamadır. Çoğu zamanlar örgüte en çok zarar veren yaklaşımlarla uzlaşarak, dengeci bir yaklaşımla, onunla benzeşerek örgütten kopan ve özgürlük mevzisine sahip çıkmayan kadın, köle bir yaşamı seçmiştir. Bunun aşılabilmesi için kadın özgürlük hareketinin olduğu tüm sahaların örgütün hakimiyet, disiplin ve üretiminin en fazla gelişkin olduğu, örgüt dışılıkların ve partiye saldırıların bertaraf edildiği sahalar olması gerekmektedir.

Kadının 21. yüzyılı sahiplenme ve kendisine mal etme savaşımını ve yine Demokratik Cumhuriyet projesi ve barış döneminin öncülük misyonunu üstlenmesi için en önemli görevler öncü güç olan partimize düşmektedir. Kadının barış sürecinin öncülüğünü yapması, süreci derinlemesine kavraması politikleşmesi ile mümkündür. Kadın kitlelerini örgütleyerek, bilinçlendirerek ve kitleselleştirerek sürece öncülük yapabilecek konuma getirmek ve bu hareketin ideolojik gelişim düzeyini dünya kadın hareketleriyle buluşturarak evrenselleştirmek dönemsel görevlerimizin başında gelmektedir.

Bu temelde amacı net olan, bu uğurda kendisini kararlaştırarak mücadele yöntemlerini çeşitli program ve planlamalara bağlı olarak yürüten bir kadın hareketinin her militanının, günlük olarak mücadele sorunları üzerinde yoğunlaşması, başarıya göz dikmesi, her anlamda kendisini eğiterek yetkinleştirmesi halinde, öngördüğümüz toplumsal dönüşüm projesine hayat kazandırılacaktır.

Kendi sağlığımı kendim yaratıyorum

PKK Genel Başkanı Abdullah ÖCALAN yoldaş değerlendiriyor

24 saat kontrol altındayım

"Nasılsınız?" sorusuna hemen iyiyim desem anlamlı olur mu? Nasıl olduğumu mitolojik, felsefi, psikolojik ve siyasal tüm boyutlarıyla ele almak gerekiyor. Bu anlamda sağlık sorunuma genel bir cevap vereceğim.

Hem sağlık hem de yaşam gerçeğime derinliğine ve sorumlu yaklaşmak önemlidir. Şahsi fiziki konumumdan öte, halktaki derin ruhsal etkilenmeyi biliyorum. Parti yapımızın durumunu da göz önünde bulundurduğumda, kendi durumuma ilişkin bir rapor ve değerlendirmeyle cevap vermek istiyorum. Bu konuda yanlış değerlendirmeler oluyor. Bu rapor bunun önüne geçmek için de önemlidir.

Yaşam ve ölüm karşısındaki duruşumu daha önce de dile getirmiştim. Benim yaşamımda İmralı süreci anlaşılmak isteniyorsa, bu süreç bireysel olarak şahsımın ötesinde Kürtleri, hatta halk olarak Kürtleri de aşan ve Türkleri de içine alan bir süreçtir. Sorunun temelinde fiziksel hususları, ölümü başından beri mesele yapmadım. Bunları sizler de biliyorsunuz. Bende yaşanan ruhsal değişimin ve bilinç derinliğinin çok yakından takip edilmesi gerekir. Bu hayatidir. Bu yapılmazsa çok şey gözden kaçırılmış olur. Benim yaşadığım ölüm ve yaşama ilişkin derinliği hissedebiliyorlar mı, düşünebiliyorlar mı? Anlam derinliğini ve sorumluluk yüksekliğini duyabiliyorlar mı? Aydınlar ve dostlarımız bizi anlamaya çalışıyorlarsa, bu çerçeveyi esas almalıdırlar.

Dışarıdaki bireyin durumunu çok iyi biliyorum. 20. yüzyıl insanının gücünü biliyorum. Onu çözmüş durumdayım. Şikayetçi değilim. Benimle ilgilenme düzeyi üzerinde düşünmek gerekir. Kendilerindeki boyutlanmayı anlamaları için benim kişiliğimde yaşanan mitolojik boyut, Kürt halk gerçekliği, Ortadoğu gerçeği ve hatta Avrupa boyutu, yine ideolojik, felsefi ve politik boyut göz önüne getirilerek yanıt verilmelidir. Ben kendi sağlığımı kendim yaratıyorum. Sağlığımı bu yönlendirmeyle sağlıyorum. Daha önce Prometheus'un oyunlaştırılabileceğini söylemiştim. Biliyorsunuz, Prometheus'un Kaf dağında ciğerleri bir kartal tarafından yeniliyor; ama o kendini yeniden üretiyordu.

Son cezaevlerinde yaşanan olaylarda kendilerini cayır cayır yakanlar oldu. Bu konudaki uyarı ve eleştirilerimi söyledim. Kendilerine saygı duyuyorum. Onlar hücreye girmemek için kendilerini yaktılar. *"Oraya gitmek bizim için ölümdür"* dediler. Bunda gerçek payı var mı, yoksa abartılı mı, buna fazla girmeyeceğim. İki yıldır F tipinden daha ağır koşulları yaşıyorum. Ancak kendi koşullarımı sorun yapmadım, soğukkanlı yaklaştım. Toplum için kendi durumumu sorun yapmadım. Fakat bu öyle düz ve sıradan anlaşılırsa yanlış olur. Bu on binlerin, herkesin yaşamını etkiler; F tipinde yaşanan olayların yaşanması sonucuna yol açabilir. Anlayış derinliği yakalanarak bu durumun önlenmesi gerekir.

Biz cezaevi trajedisinin yaşanmasını engellemeye çalıştık. İki yıllık süreç az kayıpla geçti. Trajedinin doğmaması için çaba gösterdik. Onları da etkilemeyi istedik. Benim buradaki yaşamımla bağlantılıdır. Prometheus her gün ciğerini yeniliyordu; ben de her gün tüm hücrelerimi canlı tutuyor ve kendi kendimi üretiyorum. Yüreğimi ve beynimi yeniliyorum. Prometheus ve benzerlerinde olduğu gibi bir çağın tüm yönleri bir bireye yansıyabiliyor. Bu İsa olur, Musa olur, Hallac-ı Mansur olur. Bu bazen de bir siyasi önderlik olur. Kurtuluş süreçlerinin temsili çıkar. Benim yaşadığım da böylesi bir durumdur. Bu, geçmiş acıları telafi edecek kadar büyük bir şeydir; yaşama sorunu benim açımdan böyle bir şeydir. Onun yüreğini ve beynini üretiyorum. İlgilenenler hem tarihi, hem mitolojik yönüyle buna böyle bir anlam yükleyebilirler. Böyle bir anlam verilmezse fazla anlaşılmaz.

Kimden bahsetsem beni onunla özdeşleştiriyorlar. Napolyon'dan bahsettim, *"Apo kendini Napolyon zannediyor"* dediler. Bu tarihi kişiliklerin hepsinin ortak bir ruhu var. Ben bu ortak ruhu yakaladım. Günümüz aydını bunu görmek zorundadır. İnsanlık tarihini trajik yönleriyle anlayarak bir yorum getirerek bu konunun çözümlenmesi gerekir.

Tarih ve edebiyat kurumlaşmasına gidilmeli demiştim. Türkiye'de bazı gelişmeler yaşanıyor, ancak yeterince kavrandığını söyleyemem. Lehte olur, aleyhte olur, yüksek kavrama düzeyi yakalanmış değildir. O sarsıntıyı hissederek bir sonuç alamıyorlar. Türkiye'nin gündemi gibi bireylerin de gündemi kaosu yaşıyor. Bu da kaoslu ve çalkantılı gidişe yol açıyor. Tarihsel gelişmeleri geleceğe ilişkin perspektiflerle güncelleştiriyorum. Sağlık bununla mümkündür. Aksi halde kendini cayır cayır yakma olur. Çıldırmamak böyle mümkün oluyor.

Kemal Pirler, Hayri Durmuşlar için hiçbir yaşam imkanı bırakılmamıştı. Hatta Hayri'nin bir sözü vardı ve bu söz halen geçerliliğini koruyor. Hayri, *"Bizim iğne ucu kadar yaşam imkanımız olsaydı, bu eyleme başvurmazdık"* demişti. İnsanlığa ve onurlarına yöneldikleri için, onlar bu eylemi koymak zorunda kaldılar. Hayriler olsaydı F tipleri için bu biçimde eylem geliştirmezlerdi.

Benim yaptığım da direnmenin kendine göre bir biçimidir. Başta Kürt aydınları olmak üzere, Türk aydınları da bu gerçekliği anlamazlarsa, böyle kısır döngüde devam ederler.

Adalet Bakanlığı'nın benim için öngördüğü sistemin uygulanması gerekir. Bu konuda peş peşe girişimler yapılabilir. Statüm ağırdır. Bu durum iyi değil. Şartlar zordur. 24 saat kontrol altındayım. Yatıyorum, kalkıyorum, tuvalete giderken bile kontrol altındayım. Bu duygu çok ağır bir manevi baskı oluşturuyor. İki yılı dolduruyorum. Bazen 21 gün içinde yapılan görüşme sadece bir saat olabiliyor. Asıl sorun az süre var, sadece bilgi alışverişi süreyi dolduruyor. Gerek kamuoyunun, gerekse bazı çevrelerin ihtiyaç duyduğu konularda tartışamıyoruz, gerekli mesajları veremiyoruz. Kaba anlamda fiziki baskı yoktur, ama sistemin kendisi ağırdır. Manevi yönden ağır baskı yapıyor.

Türkiye solundakiler "F tipinde öleceğimize burada ölürüz" diyorlar. Benim için ölüm olayı olursa koca Türkiye'nin ne hale geleceğini biliyorsunuz. Provokasyonlar gelişmesin diye bu yola başvurmuyorum. İrade dışı bir olumsuzluk gelişirse, bu barış ve kardeşliğe ters bir şeydir. Barış ve kardeşlik için ölüm orucuna yatmadım. Bunun için cezaevlerindeki arkadaşlara ve dışarıya yansıtmadım. Hem devletin, hem bizim, hem de kamuoyunun bunu doğru anlaması gerekir. Bu fedakarlıktır, bunu sürdürmeye devam edeceğim.

Güneyli güçler arabuluculuk için devreye girmeli

Talabani para için her şeyi yapar. Türkiye'yi kullanmak için bir iki sahte çatışma yapar, "şu kadar adam öldürdüm" der. Bu arada çatışmalarda kurbanlık insanlar olur. Talabani insan kanı üzerine politika yapma sanatını çok kötü yürütüyor. Eskiden de Türkiye'ye karşı Ala Rızgari örgütünü ve başkalarını kullandı. Bunlara silah verdi, para yardımında bulundu. Bunları Türkiye'ye karşı savaştırdı. Ne zamana kadar? Türkiye kendisine para verene kadar. Talabani bizden de onlarca kişiyi öldürttü, gençleri kurban etti ve ediyor. Dolarlar kan tüccarlarının cebine gidiyor. Türklerden de kurban verildi. Mümkün olduğunca gençler ölmesin. Umarım askerler çatışmaya girmezler. Ama Talabani kızıştırabilir, Barzani de kızıştırabilir.

Talabani oyun oynuyor. Türkiye'ye soruyorum: Siz neden çatışıyorsunuz? Talabani Türkiye'den yardım alıyor. Bu durum çatışmayı geliştirir. Türkiye nasıl bu oyuna geliyor? Hem Kürtlerin kendi arasında, hem de Türkiye ile yine bir çatışma olmamalıdır. Talabani PKK'yi Kuzey'e sürmek istiyor. Bu da çatışmayı getirir. Güçler çok zorlanırlarsa Kuzey'e çekilirler. Bu daha çok acıya neden olur. Barzani'nin açıklamasını okudum. Herkes Güney'e geldi diyor. Ama siz çağırdınız. Bizi ABD'ye satmaya çalışıyorlar. Bu oyunun durdurulması gerekir. Daha farklı bir şey söylemiyoruz. PKK ve halkın kendini savunması gerekir.

Gerilla güçleri çok zorlanırlarsa Kuzey'e geçerler, ama bu çok acı sonuçlara yol açar. Güçler daha önce belirttiğim yerde hareket etsinler. O bölge daha güvenlidir. Bu sürecin kanlı geçmemesi için soğukkanlı olmamız gerekir. Barış da, savaş da olabilir. Genelkurmay kanımca Türkiye'de savaşın gelişimini istemez. Ama isteyenler olabilir.

Gerilla güçlerinin meşru savunma durumunu anlıyorum. Genelkurmay Güney'de de gerillayı rahat bırakmaz. Tam bir tasfiye olur mu? Güçlerimiz savunmalarını doğru yaparlarsa tasfiye zor olur. Dünyanın neresinde olursa olsun, ister Avrupa'da ister Türkiye'de olsun, her alanda meşru savunma uygulanmalıdır. Meşru savunmanın askeri, felsefi, psikolojik, lojistik boyutları vardır. Bu boyutları dikkate alan bir meşru savunma yapılmalıdır. Daha önce coğrafi bir alan belirtmiştim. Yarın öbür gün Talabani ve Barzani kaçabilir, halk ortada kalabilir. Yeni Halepçe'ler doğabilir. Derinliği dikkate alan, gizliliğe ve yeraltına önem veren –çünkü kimyasal silahlar da kullanılabilir– bir meşru savunma çok derin uygulanmalıdır.

Eskiden yapılan çetecilikti, savaş filan değildi. Uygulanan tarz çok geri bir tarzdı. Dörtlü çete tarzı, Şemdin tarzıydı. Güçlerimiz bundan kendilerini uzaklaştırmalıdır. Savaşın tüm askeri boyutlarını göz önüne almaları gerekir. Görüyorsunuz işte, FP yüzünden bile Meclis ne duruma düştü? Türkiye bir anti-terör yasasını bile çıkaracak durumda değildir. Kan akıtmamak için en uygun yol esasında bu yoldur. Türkiye'nin bunu doğru değerlendirmesi gerekir. Acılı bir sürece girmemek için bu en iyi yoldur. Bu yolun Türkiye tarafından değerlendirilmemesi talihsizliktir.

Aslında Güneyli bazı güçlerin yapması gereken şey, arabuluculuk için devreye girmeleriydi. Rus-Çeçen, İspanya-Bask örneğinde olduğu gibi Barzani ve Talabani'nin yapması gereken şey de buydu. Talabani yalan söylemesin. Öcalan İmralı'dan savaş talimatı vermiyor. Tam aksine, PKK üniter yapıya bağlılık temelinde silahları bırakma da dahil, bu sorunu çözmek istiyor. Barzani ve Talabani Türkiye'ye, "biz bu çözümde aracılık yapmak istiyoruz" desinler. Barzani ve Talabani'ye düşen rol de budur. Böyle olursa biz Güney'e karışmayız. Demokrasi ve barışa hizmet ederiz. Biz Güney'de öyle hükümet, iktidar oluruz da demiyoruz. Ama bunlar da üzerlerine düşeni yapmakla yükümlüdür. PKK bunlara saldırmayacaktır, ama onların da bunun gereklerini yapmaları gerekir. Barzani ve Talabani Türkiye'ye, "demokratik çözüm için demokratik dönüşümü gerçekleştirin, biz PKK'yi de kardeşçe çözüme ikna ederiz" diyebilirler. Güneyli güçler Türkiye'ye, "PKK saldırmayacak, ama siz de bunun gereklerini yapın; bir çözüm geliştirin, PKK'nin güçleri gelsinler" diyebilmelidirler. Barzani ve Talabani böyle bir role çağrılmalıdır. Talabani ve Barzani'ye ilişkin böyle bir plan üzerinde durulmalıdır.

Uygun bileşime sahip bir heyet Mesut Yılmaz ve Bülent Ecevit ile görüşerek, "sizin çizeceğiniz bir çerçevede biz bahardaki olumsuzluğun önüne geçmek istiyoruz" diyebilir. Hükümetten referans alınmalı, Talabani ve Barzani ile ilişkilenilmelidir. Heyetin içerisinde milletvekilleri ve başka sivil kuruluşlar da olmalıdır. Hükümetin yeşil ışık yakması gerekir. Bu olmazsa ne olur? Meşru savunma olur, gerilla Kuzey'e çekilmek zorunda kalır. Biz bunu tercih etmiyoruz. Benim savaş istemediğim açıktır.

Güney'de demokratik birlik şarttır. Talabani bizi satılığa çıkaramaz. Cemil Bayık arkadaşa, "Öcalan'ları satalım, sen gel" demiş. Talabani'nin kendisi savaşı dayattı. Geçmişte de Kasımlo için aynı şeyi yaptı. Apo'yu koparmak demek savaş demektir ve o da oldu. Heyet Ecevit ile görüşüp, "PKK'yi silahsızlandırmak istiyoruz" desin. Bunu FP bile kabul eder. Bunda başarılı olunmazsa, biz istemesek bile büyük savaş gelişir. Daha önceki mektubum geçerlidir. O ideolojik, politik ve askeri anlamda bir çizgidir. Öz savunmaya ilişkin belirttiğim coğrafik alan kullanılabilir. Coğrafya geniştir. Kendilerini koruyabilirler. Yeni arabuluculuk girişimi olabilir. HADEP, Barzani ve Talabani'yi bu uğursuz rolden arındırarak, 2001 yılını barışın lehine çevirebilir.

Tüm bunlar güvenlik içindir. Önemli olan, bu süreci kan dökülmeden atlatabilmektir. Devlet bu konuda kendisinden beklenen adımları atmadı. Güney'e yönelik bu imhaya dayalı operasyonun adını söyleyeyim; Güney'e böyle girişin karşılığı savaştır. Bunu da arkadaşların güvenliği belirleyecektir. Benim burada bir şey söyleme durumum yok. Beni sorumlu tutsunlar demiyorum. Öz savunma anlamında ne yapmak gerekiyorsa yapsınlar. Ben kimseye güvence vermedim. Kan dökülmemesi gerekiyor diye, ateşkes yaptım, barış yaptım diye de kimseye güvence vermedim. Ama benim tahminim doğruydu. Attığımız adımlar doğruydu. İyi de oldu.

"Talabani para için her şeyi yapar. Türkiye'yi kullanmak için bir iki sahte çatışma yapar, '*şu kadar adam öldürdüm*' der. Talabani insan kanı üzerine politika yapma sanatını çok kötü yürütüyor. Eskiden de Türkiye'ye karşı Ala Rızgari örgütünü ve başkalarını kullandı. Bunlara silah verdi, para yardımında bulundu. Bunları Türkiye'ye karşı savaştırdı. Ne zamana kadar? Türkiye kendisine para verene kadar. Talabani bizden de onlarca kişiyi öldürttü, gençleri kurban etti ve ediyor. Türklerden de kurban verildi. Mümkün olduğunca gençler ölmesin."

Kadın özgürlüğünü yeni bir toplumsal sözleşmeye dönüştürmek gerekir

Kadın sorunu üzerine tezler düşünüyorum. Bu çerçevede neolitik toplumdan günümüze kapsamlı bir çalışmam var. Kürt kadınını küçük ve hor görmekten ziyade, başta analar olmak üzere tüm talihsiz kadınları yüceltmeyi esas aldım. Bilimsel yaklaşmaya büyük özen gösterdim. Kadının özgürlük tezlerini toplumsal sözleşmeye vardırmaya kadar mücadele gerekiyor. Ben buna bilimsel, siyasal perspektif getirmeye çalışıyorum. Çocukluğumdan beri aradığımı neolitik çağda buldum diyebilirim. Hem kadın hem de halklar neolitik çağda çakılı kalmıştır. Sadece kadının ilerleyişi değil, halkların ilerleyişi de o çağdan sonra fazla gelişmemiştir. Yazarsam eğer, bu temelde bir şeyler yazarım.

Kadın tarihi dört ciltlik mitoloji kitabının içerisinde vardır. Orada incelenebilir. Kadın mitolojide gömülmüştür; daha sonrasında da zaten siyasette yeri yoktur. Şimdi *"Sümerlerin Kurnaz Tanrısı Enki"* kitabını okuyorum. Bilinci yüksek olmayanlara ve ders çıkaramayacaklara fazla tavsiye etmiyorum. Anlamazlarsa bunalıma girebilirler. Neolitik tarih Zagroslar'da, Kürdistan dağlarında doğdu. Neolitiğin doğduğu bu topraklar aslında tarım, köy ve kadın devriminin yaşandığı topraklardır. Bu topraklar halen bu devrimden besleniyor. Kadının kaybetmesi, sosyalizmdeki eşitliğin ve özgürlüğün kaybedilmesidir. Sömürünün ve eşitsizliğin gelişmesidir.

Daha sonra Yunan tanrıları ortaya çıkar. Bunlara Ortadoğu'daki peygamber kültü de eklenir. Kadın yokmuş gibi bir durum gelişir. Kadın özgürlüğünü günümüzde yeni bir toplumsal sözleşmeye dönüştürmek gerekir. Bu canlı bir sorundur. Zaman zaman nasıl yaşamalı sorusunu gündeme getiriyorum. Fransız Le Figaro gazetesi saçmalıyor. Sınıfsal ve ulusal sorunların çözümünde kadın mücadelesi temel rol oynar. Kadın sorununa dar ve ekonomik temelde bakmıyorum. Duyguyu ucuz ele almıyorum. Daha çok ahlaki ve felsefi yaklaşıyorum. Ne dini yargılarla, ne de günümüz –işte buna Televole kültürü diyorlar– kültürüyle yaklaşmıyorum. Böyle değil, felsefi ele alıyorum. İmkan olursa bunu ortaya çıkarmaya çalışırım. Geleneksel güncel ahlakı ciddiye almıyor ve kabul etmiyorum. Kendime göre bir anlayışım var. İmkan olursa bunu kitabımda tezler biçiminde sunmak isterim.

"Kadın özgürlüğünü günümüzde yeni bir toplumsal sözleşmeye dönüştürmek gerekir. Sınıfsal ve ulusal sorunların çözümünde kadın mücadelesi temel rol oynar. Kadın sorununa dar ve ekonomik temelde bakmıyorum. Duyguyu ucuz ele almıyorum. Daha çok ahlaki ve felsefi yaklaşıyorum. Ne dini yargılarla, ne de günümüz –işte buna Televole kültürü diyorlar– kültürüyle yaklaşmıyorum. İmkan olursa bunu ortaya çıkarmaya çalışırım. Geleneksel güncel ahlakı ciddiye almıyor ve kabul etmiyorum."

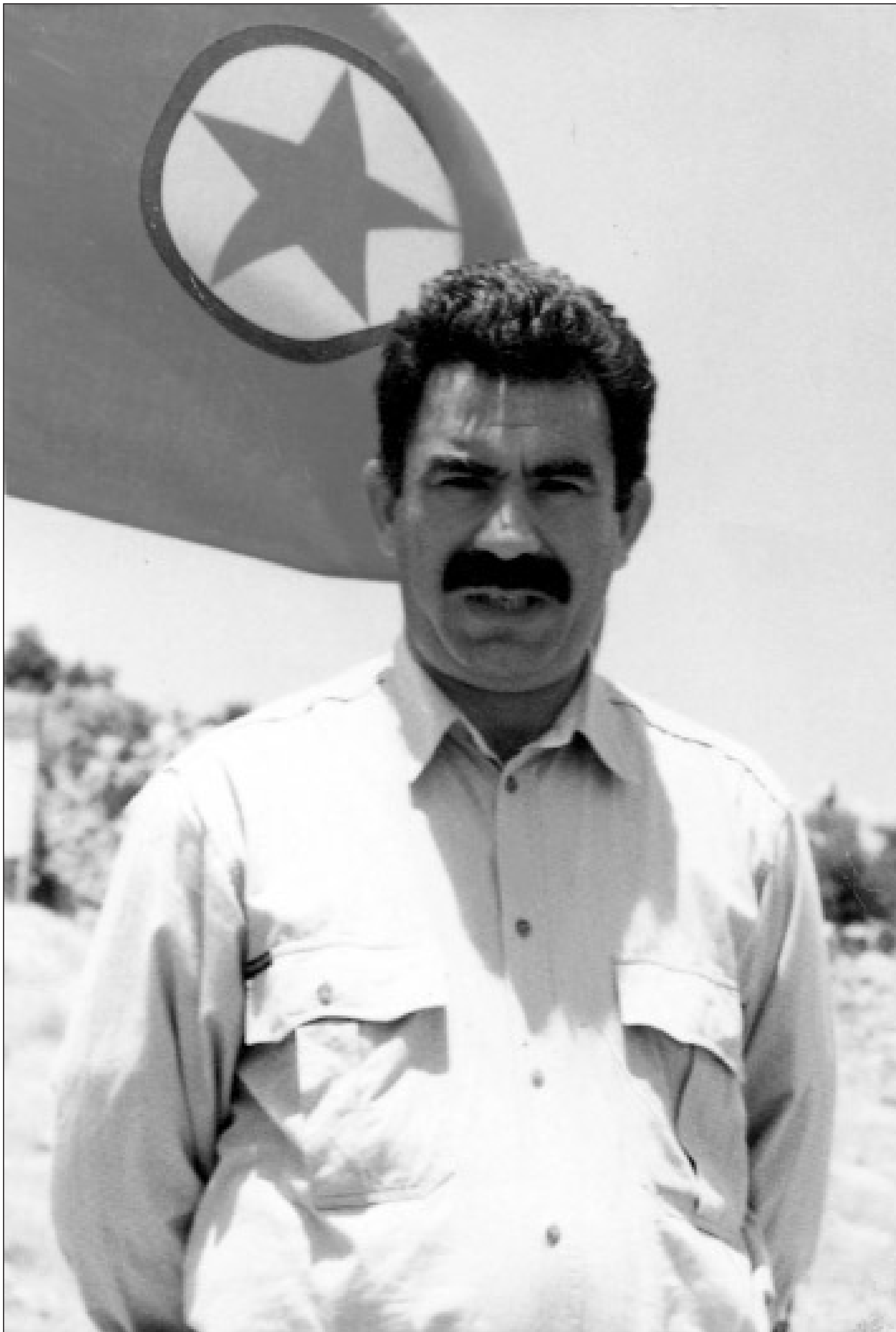
Kadınlar bağımsızlıklarını koruyorlar mı? Kadın yoldaşların demokratik faaliyetlere ağırlık vermeleri gerekiyor. Eğitimlerini geliştirsinler. Her tarafta toplu mekanlar, okul sistemleri geliştirsinler, bunda ısrarlı olsunlar. Akademi kursunlar. Kendi kurtuluşlarını, sanat ve öz yaşam anlayışlarını kurdukları akademi ile geliştirsinler. Bir nevi kendi eğitimlerini kendilerinin yapmaları gerekir. Kendi ideolojik eğitimlerini kuracakları okullarda, akademide yapmalıdırlar.

Kendileri kadının toplumsal sözleşmesini 21. yüzyıl kadın özgürlük manifestosu niteliğinde oluşturmalılar. Nasıl ki, J. J. Rousseau'nun Toplumsal Sözleşmesi varsa, kadının da özgür toplumsal sözleşmesi ya da kadının toplumsal sözleşmesi şeklinde bir kitabını oluşturmalıdırlar. Bu konu sadece Kürt ve Türk kadınları için değil, bütün dünya kadınları için önemlidir. Kadın özgür toplum sözleşmesi geniş bir çalışmanın ürünü olmalıdır. Bu, evrensel ve uluslararası bir öze sahiptir. Kadın hareketi çevre hareketi ile birleşmelidir. Çocuk ve çevre sözleşmesi BM tarafından yayınlandı. Kadın hareketi bunlarla birleşmelidir. Özellikle neolitik toplumdan itibaren dokumayı, tarımı, bitkiyi ve yerleşik hayata geçmeyi kadın geliştirmiştir. Sınıflı toplum uygarlığının gelişimiyle bunlar kadının elinden alınmıştır. Rahip-devlet anlayışında, kadınlar üzerinde tanrıların egemenliği adı altında kral-rahiplerin ince tahakkümü kurulmuştur. Tanrı-krallar, kadınlardan yüz tanesini hizmetine alıyorlar. Öldükleri zaman cennete götürüyorum diye canlı canlı bunları toprağa gömüyorlar. Kadınları böyle büyük tahakküm altına alıyorlar.

Kadınlar *İştar* ve *İnanna* kültürünün ne demek olduğunu bilsinler. Bunu incelemeleri gerekir. İştar bir tanrıçaydı, biliyorsunuz. Mısır'da da vardır. Yüzlerce kadın toprağa atılıyor. Kadın böyle tahakküm altına alınıyor. Babil'de de *Marduk* egemen olurken böyle yapmıştır. Marduk Sami kökenlidir. Babilliler Samidirler, kadını tarihten silmişlerdir. Daha sonra hiçbir kadın tanrıça olamıyor.

Aram'ın söylediği ve benim en çok sevdiğim türkünün kaynağını buldum. M.Ö. 2000 yıl öncesi Sümerlerden geliyor. O sanat anadan geliyormuş. Bizimkiler kültürle uğraşıyorlar, ama tarihle bağlarını kuramıyorlar. Keşke inceleyebilselerdi. O türkünün beni bu kadar niye etkilediğini şimdi burada daha iyi anladım. 4000 yıl önce o sanat oradan geliyor. Ortadoğu'nun bir motifidir. Aram *Dervişi Evde*'yi söyleyebilir. Kendisini selamlıyorum. Mahmut Baksi ile yaptığım sohbette de *Dervişi Evde* üzerine konuşmuştuk.

Tevrat olayında kadını yok etme vardır. Babil darbe vuruyor zaten. Yahudi, kadını yok ediyor. İsa biraz kadını katmak istiyor. Yunanlılarda bu kültür biraz karışık. Afrodit'te kadın temsili biraz var. Ama Zeus kadın üzerinde egemenlik sistemini tam kurar. Azra Erhat'ın *Mitoloji Sözlüğü* kitabını okuyabilirler. Benim okuduğum dört ciltlik *Mitoloji* kitabını, Gordon Childe'ı okuyabilirler. 2000 yılları kadının özgürleşme yılları olacaktır. Neolitik çağ ile ilgili kitapları okumalılar. *İlyada* ve *Homeros*'u da okuyabilirler. 20. yüzyılı, kapitalizme dayalı köleliği, kaynakları var; kendileri inceleyebilirler. Özgür toplum sözleşmesini yapabilirler. Beş on yıl böyle yaşayabilirler. Bir şey olmaz. Bu süre içerisinde ideolojik politik çalışmalarını yürütürler. Toplum özgürlük sözleşmesini yakalayana kadar bu devam eder.

Demokrasi halkın iradesini etkince ortaya koymasıdır

HADEP'te gençler var, sürükleyip götürebilirler. Bu partinin bileşimi aslında kötü değildir. CHP'de yaşanan, FP'de yaşanan parti içi tartışmaların HADEP'te de yaşanması kaçınılmazdır. Bunun demokratik bir tartışma biçiminde yapılması gerekir ve yararlıdır. Bu tarz tartışma bir parçalanma ve küskünlüğe yol açmaz.

Devlet için şöyle bir gözlemim oldu: Nasıl derin devlet kavramı varsa ve tartışılıyorsa, partiler de derin demokrasiyi geliştirmelidir. Derin devletle derin demokrasi buluşursa, Türkiye belki bir sıçrama yapabilir. FP bunu geliştirmezse dağılır. Aynı şekilde hem CHP hem de HADEP derin demokrasiyi bünyesine uygulayamazsa dağılır.

Derin demokrasiden kastettiğim şey bellidir, bunu fazla açmayacağım. Kastettiğim şey sadece demokratik bir seçim ya da parlamento veya Atina demokrasisi değildir. Demokrasi derin bir meseledir; halkın etkin bir biçimde iradesini ortaya koymasıdır. Derin demokrasi yoğun pratikle mümkündür. Örgütlenme biçimi olarak 99 sivil toplum kuruluşu öneriyorum; Allah'ın nasıl ki 99 sıfatı varsa, demokrasinin de 99 sıfatı olmalıdır. Türkiye'de demokrasi gelişmiyor; demokrasinin gelişebilmesi için çok inançlı, yürekli bir çabaya ihtiyaç vardır. Sivil toplum örgütleri gelişmiyor. Varolanlar da paraya bulaşmıştır.

Şunu belirteyim: Kooperatiflerden, tarihi bir yerin sivil kuruluşuna kadar, her alanda örgütlenme olmalıdır. Örneğin *Zeugma* için olabilir. En altta bunlar olur, en üstte de parlamentoya girme hesaplanır. Parti Meclisi biraz iradeli olmak zorundadır. Halk bizi adlandırarak size destek sunuyor; bu desteği doğru anlamak gerekir. HADEP'in geniş işbölümü ile çalışması gerekir.

Avrupa'da kültür, dil ve tarih kurumlarının şekillenmemiş olmasını eleştiriyorum. Bunu sorumsuzluk sayıyorum. Tarih birliği, dil birliği önemli bir sorundur. Türkiye şimdi neyi uygulayacağı konusunda şaşkındır. Neden? Çünkü bilimsel kurumları yoktur. Önce bilimsel kurumlarının oluşması gerekir. İki yıl önce ben bunları söyledim, şimdi yeni yeni anlaşılıyor. Bazıları *"Apo kendini Atatürk yerine koyuyor"* diyorlar. Doğru olan bir şeyi Atatürk yapmışsa, bunu neden biz de yapmayalım? Kültür ve sanat kurumları önemlidir. Türkiye sonunda bunu kabul edecektir. Şu anki tartışmalar kısırdır. Avrupa bu konuda bir an önce rolünü oynamalıdır.

İlahiyat Enstitüsü gibi bir enstitü kurulabilir. Barış merkezi kurulabilir. Türkiyeli arkadaşlar barış projesi, barış vakfı gibi kurumlar oluşturabilirler. İlahiyat Enstitüsü Türkiye'nin geneli için gereklidir. RP türü değil, din sorununa bilimsel bakış olmalıdır. İslam siyasallaştı. Ortadoğu dinler tarihini ve günümüz din sorunlarını da ele almalıdır.

Dil-Tarih Kurumu çok önemlidir. Yeni bir barış örgütü bu merkez etrafında yürütülebilir. Şimon Perez'in bir merkezi var. O paralelde bir merkez olabilir. Ortadoğu'ya yönelik olarak bunlar ileride lazım olabilir. İran, Irak ve Suriye'de yeni gelişmeler olabilir. Azami düzeyde bunlardan yararlanmaları gerekir. Bunlar yeni yıl perspektifleridir. Barışı ve demokratik birliği derinliğine yeniden örgütlemelerini diliyorum. Layık olmak ancak böyle bir çalışmayla olabilir. PKK için de mektuplarımın ruhuna uygun bir pratik diliyorum. Uygulamalarını derinleştirsinler.

Serxwebûn gazetesi mücadelenin tarihsel belgesi devrimin eylemi düşüncesi ve dilidir

"Çelişkiler ve çatışmaların yoğunlaştığı alanlarda, düşünceler politik araçlarını örgütlemek ve onlarla kendilerini var etmek zorunluluğu duyarlar. Bu anlamda Serxwebûn; yeni bir halk, yeni bir kültür, yeni bir ahlak, yeni bir sistem yaratmada Kürdistan halkı için politik bir kılavuz görevini üstlenmiş bulunuyor. O sadece aydınlatmayı değil, pratikleştirmeyi de sağlıyor. Serxwebûn'u bu denli çekici kılan ve tarihselleştiren şey, halkımızın bağımsızlık, özgürlük ve demokrasi arzularına sözcülük etmesidir."

Serxwebûn gazetesi, halkımızın içinde bulunduğu karanlığı yırtarak Başkan Apo'nun aydınlığını Kürdistan halkına taşırmada 20. yayın yılına girmiş bulunuyor. Bu, Kürdistan tarihinde kesintiye uğramaksızın gerçekleştirilen en uzun ve kesintisiz basın çalışması anlamına geliyor. Kürdistan'da tam bir gizlilik içinde ilk yayınlanmaya başladığı tarih de dikkate alındığında, Serxwebûn gazetesinin ömrü 22 yıla uzuyor.

İçinde bulunulan toplumsal gerilikler, ideolojik ve manevi boşluk nedeniyle Kürdistan'da başarılması en zor işlerden birisi de kuşkusuz Önderliği, örgütlülüğü, partinin ideolojik-politik çizgisini her düzeyde halk kitlelerine taşıyacak bir basın-yayın çalışmasının yürütülmesiydi. Bunun için güçlü bir ideolojik-teorik birikime, pratiğin ve politik gelişmelerin derinliğine irdelenmesine ve partinin eleştirel sorgulama süzgecinden geçirerek topluma taşıracak kadrolaşmaya ihtiyaç vardı. Dışımızdaki güçlerin, Kürt reformistlerinin, Türk solu ve ilkel milliyetçi gerici akımların hiç beklemediği gelişmelerden biri de buydu.

1970'li yılların ikinci yarısında Apocu düşünce ülkeye serpilme aşamasına girdiğinde, yoğun ideolojik-pratik dirençle karşılaştı. Hem Kürt reformistleri ve feodal gericilik, hem geleneksel Türk solu ve şovenizm, hem de TC, bu hareketi daha güçlenip yayılmadan tasfiye etmeyi planlıyorlardı. Aynı dönemde Kürdistan'da Özgürlük Yolu ve Rızgari gibi örgütlerin aynı adla çıkardıkları dergi ve gazetelerle, Türk sol hareketlerinin onlarca gazete ve dergisi yayın yapıyordu. Kürdistan'a yeni bir çözümleme yöntemiyle giren ve her türlü gerici, sistemle bağlarını koparmamış, işbirlikçi ve sosyal şoven anlayışları eleştiri bombardımanına tutan Apocu düşünce, henüz yazılı bir materyale sahip değildi. Bir avuç kadro havariler gibi ülkeye yayılmıştı ve çok kıt olanaklarla sözün gücüne dayanarak halk ve gençlikle buluşmaya çalışıyordu. Bu durumu izleyen öteki gruplar *"Sizin bir yayın organınız bile yok, siz örgüt değilsiniz"* diyorlardı. Bunlar bunun gerçekleşebileceği konusunda olumlu bir düşünceye de sahip değillerdi. Fakat şaşırdıkları ve itiraf etmekten çekinmedikleri bir konu vardı; *"Bütün Apocular her yerde aynı şeyleri söylüyorlar"* diyorlardı. Merkezi bir yayın organı olmayan bir hareketin tüm kadrolarının Dersim'de, Diyarbakır'da, Batman'da, Mardin'de, Urfa'da aynı şeyleri söylüyor olmasını anlayamıyorlardı.

Sömürgeci devlet de alışıldık örgüt geleneklerinden hareketle benzer bir durumu yaşıyordu. Ortada bir ideolojik-örgütsel çalışma vardı, fakat yazılı bir tek materyal yoktu. Rahat kontrol edebileceği veya denetleyebileceği gazete veya derginin olmayışı yüzünden, Apocu düşüncenin içten içe gösterdiği yayılmayı ve özgürlük istemindeki büyümeyi uzun süre anlamakta zorlanmış ve takip etmekte güçlükle karşılaşmıştı.

Oysa Başkan APO, yıllar sonra bu süreci değerlendirirken, özellikle bundan kaçındıklarını, yazılı bir materyalin sömürgeciliğin eline malzeme sunarak hareketin üzerine gelebileceği tehdidine karşı böyle bir taktiği benimsediklerini belirtiyordu. Tabii bu durum, imkansızlıklarla birlikte ancak Başkan Apo'nun öngörebildiği çok ince politik bir yaklaşımın sonucuydu.

Sexwebûn gazetesi parti yayın organı olarak düzenli şekilde ilk kez '82 yılının ocak ayında çıktı. Fakat ilk kez PKK'nin Kuruluş Kongresi'nden sonra Kürdistan'da yayın yaşamına başladı. Kürdistan Devriminin Yolu olarak bilinen Manifesto, Serxwebûn'un ilk sayısında yer aldı. Bu açıdan '79 yılı Serxwebûn gazetesinin çıkış tarihi oldu.

Günümüzde muazzam bir önderliksel birikim, yüzlerle ifade edilebilecek kitap, dergi ve gazete, milyonları bulan kitle desteği ve güçlü bir gerilla ordulaşması sürecinde en zor konulardan birisi, ilkler arasında ifadesini bulan bu gerçekleşmenin yeterince anlaşılamamasıdır. Serxwebûn'un ilk sayısında Kürdistan Devriminin Yolu adıyla sınırlı sayıda basılan Manifesto, o zaman değişik bölgelere gönderilmiş ve erken deşifre olmaması için ismi uzun süre bantlı tutulmuştu. Kürdistan tarihinde ilk defa bu denli kapsamlı bir politik çalışma ve program hazırlanıyor, devrimci düşünceler ilk defa sistemli bir şekilde kadrolara ve halka sunuluyordu. İmkansızlıklar, zorluklar ve zorunluluklar ortamında yaratılan bu ilk ürün halkımız açısından bir tarih değerindedir ve PKK, yayınlanan bu Manifesto ile kuruluşunu ilan etmiştir. Aslında bu ilk sistemli düşüncelerin yazılı olarak toplandığı Manifesto, özünde kutsallık derecesinde bir önem taşımaktadır. Bu Manifesto, Kürdistan halkı açısından deyim yerindeyse tarihte büyük başlangıçlara vesile olan kutsal kitaplarla aynı değere sahiptir. Burada ifadeye kavuşturulan devrim teorisi, kalıplarla değil bilimle kendisini var etmiştir. Bu anlamda PKK'nin varmış olduğu bugünkü düzeyin temelini daha başlangıcında görmek mümkündür.

1980'de Manifesto ile birlikte yayınlanan birkaç sayılık Bülten dışında yazılı basın aracılığıyla kitleler içerisinde çalışma yürütmenin koşulları yaratılamadı. Zaten oligarşik rejim de '79' yılı ortalarından başlayarak Kürdistan'ın birçok il ve ilçesinde sıkıyönetim ilan etmiş ve baskının dozajını alabildiğine yükseltti. Bu koşullar altında yürütülen politik-pratik mücadeleyle parti ve kadro yapısının korunmasına dönük çalışmalar daha büyük bir önem kazanmaya başladı.

Partinin kuruluşunun resmen ilanı ve Manifesto'nun yayınlanması ile birlikte merkezi bir ideolojik yayın organının faaliyete geçmesinin koşulları da oluşmuştu. Fakat bir gerçek daha vardı: Hem TC'nin devlet geleneği ve resmi ideolojisi, hem Kürt ilkel ve reformist milliyetçiliği, hem de resmi ideolojiden kopamamış sosyal şoven sol güçler açısından; toplumu tahlil etme tarzı, Kürdistan'ı sömürge olarak tanımlaması ve radikal-devrimci çözüm stratejisiyle PKK, ayrıksı özellikler arz ediyordu. Bu durum PKK ve onun çizgisine dönük imha saldırılarının yoğunlaşmasına neden oldu. Zaten o günkü koşullarda Türkiye'deki mevcut yasalar çerçevesinde böyle bir yayını başlatmanın olanakları yoktu. İmha tehdidiyle karşı karşıya kalan ve temel çabası kadro yapısını korumak olan bir hareket için, bu öyle acil olarak çözülmesi gereken bir sorun da değildi.

Kürdistan'da resmi sıkıyönetim ilanıyla birlikte saldırgan yönelimlerin ağırlaşmaya başladığı ve bir askeri-faşist darbenin ayak seslerinin duyulduğu bu dönemde, Parti Önderliği'nin derin öngörüsü ve Güney'e geçişi bir başka tarihi çıkış oldu. Bu hicret, partinin kadro yapısını önemli oranda imha olmaktan kurtardı ve daha sonraki devrimsel atılımda çok önemli bir rol oynadı. Fakat Önderliğin yurt dışına çıkması ve kadroları dışarıya çekerek hazırlama istemi, sorunların bittiği anlamına gelmiyordu. 1980-81 ve '82 yıllarını kapsayan süreç, aynı zamanda parti içerisinde ortaya çıkan tasfiyeci anlayışlar ve eğilimlerle yoğun bir mücadele süreciydi. Ülkedeki kadroların çoğu zindanlara doldurulmuş olduğu ve halk üzerinde yoğun bir devlet terörünün estirildiği bu dönemde parti yapısını toparlamak, mültecileşmeyi önlemek ve gelişen inançsız eğilimleri geriletip inanç, mücadele azmi ve kararlılık yaratmak temel sorunların başında geliyordu. Üstelik kadro gücü kendi ülkesinde, yani kendi zemininde değil, Lübnan topraklarındaydı. Böyle bir süreçte oldukça kıt olanaklarla Ocak 1982'de ilk sayısı çıkan Serxwebûn gazetesi, bu dönemde atılan önemli adımlardan birisiydi.

Büyük zorluklar ve imkansızlıklar ortamında, küçük de olsa yaratılan değerlerin anlamını en iyi bilenler, kuşkusuz bu süreçleri yaşayanlardır. Yurt dışında çıkmasına rağmen Serxwebûn gazetesi, ulaşılan yoğunlaşma düzeyini topluma yansıtmada, yanlış anlayışları aşıp kadro yapısını Önderlik çizgisinde bütünleştirmede, ulusal kurtuluş sorununu topluma yaymada ve ölü bilinçleri uyandırmada oldukça önemli bir rol oynamıştır.

Toplumsallaştıkları ve halk yığınları kendi geleceğini bunlarda gördükleri ölçüde, devrimci düşünceler muazzam bir örgütlülüğe yol açar ve önüne geçilemez bir güç haline gelirler. Bunun birçok araç ve yöntemi vardır. Tarihten günümüze dek felsefi, ideolojik ve bilimsel akımlar kendilerini bunlarla topluma taşırmışlardır. Toplumla bütünleşerek eskiyi yıkmışlar, yerine yeni ve güzel olanı inşa etmişlerdir. Sözlü propaganda, ajitasyon ve eğitim, yazılı gazete, dergi ve kitap gibi materyaller, yine çağımızda bilim ve tekniğin gelişimiyle birlikte görsel yayınlar bunların başlıca biçimleridir.

Ülkemizde '80'li yılların koyu karanlık ortamında TV ve radyo türünden araçları kullanma imkanı olmadığı gibi, halkın içerisine karışarak, çıkış koşullarında olduğu gibi kadrolarla halka ulaşma ve örgütlenmenin tüm koşulları da ortadan kaldırılmıştı. Böylesi bir ortamda özgürlük ve kurtuluş düşüncesini insanlığa yaymada ve partiyi halka taşırmada Serxwebûn gazetesi tarihi bir misyon yüklendi.

Serxwebûn her şeyden önce bir ideolojik yayın organı olarak ortaya çıktı ve bugün de aynı misyonunu sürdürmektedir. İnsanlığın kurtuluşunu sosyalizmde gören ve çağın değişen koşullarına bağlı olarak klasik yorumları yıkan Apocu düşünce, bu gazeteyle kendisini topluma mal etti. İdeoloji her şeyden önce sistemli ve derinlikli, sınıfsal ve ulusal zemin üzerinde gelişen ve iktidar sorununun düğümlerini esas alan bir olgudur. Bunun için de felsefesi, kültürü, ahlakı, dini, hukuku ve ekonomik yapısıyla bir toplumu yeniden yaratma amacı vardır. Bu da çelişkisiz ve çatışmasız çözülebilecek bir durum değildir. Çelişkiler ve çatışmaların yoğunlaştığı alanlarda, düşünceler politik araçlarını örgütlemek ve onlarla kendilerini var etmek zorunluluğu duyarlar. Bu anlamda Serxwebûn; yeni bir halk, yeni bir kültür, yeni bir ahlak, yeni bir sistem yaratmada Kürdistan halkı için politik bir kılavuz görevini üstlenmiş bulunuyor. O sadece aydınlatmayı değil, pratikleştirmeyi de sağlıyor.

Katı bir inkar ve imha üzerine kurulu sömürgeci sistemin yıkılmasında, onun yarattığı insan tipi ve geliştirdiği ihanet kültürünün yok edilmesinde, içselleştirilmemiş yabancı ideoloji ve düşünce sisteminin parçalanmasında Serxwebûn ciddi bir eğitim aracı olmuştur. Önderlikle kadroyu buluşturmada, parti ile kitlelerin kaynaştırılmasında ve devrimsel kurumların örgütlendirilmesinde, yine savaş gerçeğinin ulusal diriliş temelinde halka taşırılmasında, on binlerce yurtseverin ve aydın gençliğin aktif eylemlilik içerisine çekilmesinde, bütün basın-yayın faaliyetlerimiz içersinde en büyük rolü Serxwebûn üstlenmiştir. Serxwebûn 'u bu denli çekici kılan ve tarihselleştiren şey, onun halkımızın bağımsızlık, özgürlük ve demokrasi arzularına sözcülük etmesidir.

Kürt halkı gibi halkların gerçekliğinde en büyük savaş, sömürgecilerin zehirlediği ve kendine benzeştirdiği beyinlerdeki tortuların çözülmesi için devrimin ideolojik panzehiriyle müdahale etmede yaşanmaktadır. Öze dönüşü sağlayan ve insanlaştıran yön budur. Diğer bütün büyük savaşlar ancak bundan sonra gelebilir. İhanet düzeyinde kendisine yabancılaştırılmış bir halk için en temel ihtiyaç özgürlük arayışıdır. Düşünce, duygu ve ruhta bu arayış bilinci uyandırılmadan pratik adımların atılması zordur. Zaten ilk dönemlerde yoğunluk kazanan pratik çaba da bu noktada cisimleşiyor. 'Yok oluşun eşiğinde' bir halk gerçekliği ancak güçlü bir ideolojik önderlikle yeniden yaşama döndürülebilir. Bunun örnekleri tarihin derinliklerinde görüldüğü gibi, yakın tarihte gerçekleşen ulusal kurtuluş hareketlerinde de çoktur.

Musa Peygamber, İsrail halkını Firavunun köleliğinden kurtarmak ve vaat edilmiş topraklara getirmek için Kutsal Kitabı yazdı ve yoktan bir ulus ortaya çıkardı. Kırk yıl süren yolculuk süresince maddiyattan çok maneviyatı esas aldı; yıkılmış bir kavmin maneviyatını güçlendirerek savaşımını yürüttü. İbadet etme biçiminden nasıl yaşaması gerektiğine, nasıl üretip nasıl tüketmesi gerektiğine kadar her alanda topluma yeni bir biçim verdi. Bu eylemin üzerinden binlerce yıl geçmesine rağmen, Musa'nın ve ilkelerinin Yahudi toplumu üzerinde etkisini sürdürmesi kaynağını bundan almaktadır. Muhammed Peygamber, Arap toplumunu en geri, en yozlaşmış ve çürümüş bir yapıdan kurtarıp dünyaya hükmeden bir güç durumuna getirdi ve ideolojisi bölgedeki birçok halk tarafından benimsendi. Çağımızda sömürge halklara çıkış yaptıran devrimci önderlik, devrimci düşünce ve olayların gelişimi de benzer bir doğrultuyu izliyor.

Yine dinler tarihinde *Ad* kavminden söz edilir. Peygamber bu kavmi düzene, disipline ve doğanın yasalarına uygun bir yaşama davet eder. Fakat geri halk Peygamberi dinlemez; rivayete göre bu kavim lanetli olarak kabul edilir ve taşlanarak yok edilir. Lanetli bir toplumun yok edilmesi yeni bir toplum yaratamadığı için, sadece kutsal kitaplarda geçer ve sonrası yoktur.

Yok edilen bir toplum, bir kavim vardır; fakat yaratılan yeni bir toplum söz konusu değildir. Dolayısıyla etkisi ve izleri kendisiyle sınırlıdır. Oysa diğer dinler ve düşünceler yıktığı kadar yapıcı ve yaratıcı oldukları için binlerce yıllık bir insanlık tarihini etkilemişlerdir.

İçinde yaşadığı inkar ve imha koşulları, beyninde gerçekleştirilen şartlanma ve çürüme nedeniyle, Kürt toplumu da çağımızın lanetli topluluklarından biri durumundaydı. Bu toplum PKK ve Önderliği'nin yaptığı tespit ve ortaya koyduğu çözüm gücü temelinde yepyeni bir gelişme doğrultusuna girmiş bulunmaktadır. PKK, çok cılız da olsa varolan yaşam emarelerinden tutarak, bu halkı yeniden yaratma ve diriltme mücadelesine girişmiş ve bundan zaferle çıkmıştır. Bu çok önemli ve ayırt edici bir tarzdır. Apocu düşüncenin büyüklüğünü ve yaratıcılığını burada görmek gerekir. Bu nedenle Apoculukta salt lanetleyen ve yıkan bir tarzı değil –çünkü bunda çözümsüzlük vardır–, en zor ve en geri durumda olan bir halkı yeniden yaratmayı esas alan ve bunu gerçekleştiren Musa, Muhammed ve diğer büyük önderlerin tarzı vardır.

Sonuçları iyi değerlendirilirse, yok oluşa giden bir halkın bugün hem ulusal hem de uluslararası alanda kazandığı saygınlık ve aldığı mesafe, yeni bir toplumun ve ulusun yaratılmasında ifadesini bulmaktadır. Partinin düşünce ve eyleminin taşırıcısı, bir fikir ve örgütlenme, kadroya bilinç ve doğrultu verme aracı olarak Serxwebûn, halk tarihimizde önemli görevler üstlenmiştir. Parti yayın organı olarak Serxwebûn, Önderlik çizgisini hayata geçirmede, içten ve dıştan dayatılan tasfiyeci ve saptırıcı anlayışlara karşı sesini duyurmada en etkili araçlardan biri olmuştur.

Savaş sadece silahla yürümüyor. Savaşa yön veren politikadır. Politikanın uygulama biçimlerinden biri de savaştır. Kürdistan'da on beş yıl süren savaş neye dayanarak gelişti? Binlerce şehadet, direnişler, zindanlar, katliamlar, yakıp yıkmalar bu halk tarafından nasıl göğüslendi? Kuşkusuz devrimci yaratıcılık ve bilimsel sosyalist çözümü geliştirme tarzı bunda belirleyici olmuştur.

Yine geçmişte dünya genelinde kutuplar vardı. Reel sosyalizm temel bir blok durumundaydı. Bu bloğun çözülüşü kendi ekseninde oluşan sistemin de belli bir çözülüş sürecine girmesini getirdi. Fakat Kürdistan'da ulusal kurtuluş mücadelesinde bir duraksama veya gerileme yaşanmadı; aksine bu mücadelenin gelişimi devam etti. Savaş ve direniş gerçekliğinin temelinde ulusal koşulların esas alınması, özgün ve bağımlı olmayan ama tecrübelerden sonuna kadar yararlanan anlayış ve tarz vardır. Savaşımımızın gelişmesi, her şeyden önce savaş zorunluluğu ve bilincinin topluma taşırılmasıyla, bunun toplumsal yapımız tarafından içselleştirilmesi ve kabul görmesiyle bağlantılıdır. Büyük bir amaç bütünlüğü ve kurtuluş bilinci yaratılmasaydı, ülkemizde tekrar kaybetmenin çok büyük gerekçeleri vardı. Bu gerekçeleri ortadan kaldırıp sadece özgürlük ve demokrasi gerekçesinin öne çıkarılması, imha ve inkar siyasetinin sömürgecilik nezdinde geriletilmesiyle bağlantılıdır.

Büyük uluslararası komploya kadar uzanan süreç ve komplo sonrası düşmanın yoğun dağılma beklentilerine rağmen, partimizin gerçekleştirdiği irade birliği ve yurtsever halkımızın partisine verdiği aktif destek, onun kendi kurtuluşunu bu davada görmesinden ileri gelmektedir. Bu anlamda "savaş bitti, örgüt de bitti; Başkan Apo tutsak edildi, örgüt de dağılacak" beklentileri sadece bir ham hayal olmanın ötesine geçemedi. Politik mücadele biçimini değiştirerek aynı yoğunlukta devam etti. Bu büyük bir ortak ruh ve ortak bilinçte ifadesini buluyor. Emperyalistler büyük komployu gerçekleştirirken, *"PKK güç etrafında bir araya gelmiş bir topluluktur"* tanımlamasını yapıyorlardı. Bu güç merkezi Başkan Apo'da ifadesini buluyordu. Hesaba göre güç merkezsiz kaldığı zaman dağılacaktı. Onun düşünsel, politik ve örgütsel yönü yeterince değerlendirilememiş ya da Kürt gerçekliğinde hep görülen aynı yön olduğu için sürekli bir tekerrür beklenmişti. Önceki Kürt isyanlarında olduğu gibi, "lider gider, savaş biter" mantığı egemendi. Çünkü tecrübeler Kürtler açısından hep bunu gösteriyordu. Hatta içimizdeki işbirlikçi-tasfiyeci kesimin de aynı anlayışla oldukça aktif bir çaba içerisine girdiğini gördük. Yıllarca parti ortamında olmalarına rağmen, bunların bir kısmı da gerçekte PKK'nin örgüt, eylem ve özgürlük anlayışıyla bütünleşmemişlerdi. Savaş rantçılığı yapanlarla çetecilerin sahip oldukları çizgi ve vardıkları nokta iyi biliniyor. Halbuki özgürlük arayışı bir dönemle, bir anla veya bir mücadele biçimiyle sınırlandırılamaz. Özgürlük anlayışı zorunlulukları görerek kendisini dağıtmadan örgütleyen, kendisini güç durumuna getirebilen ve aynı zamanda yoğunlaştırma ve geliştirmede sınır tanımayan bir kapsamlılıkta ifadesini bulur. Komplocularla aynı kulvarda yarışmak ve onların içimizdeki temsilini üstlenmek özgürlük değil, en çirkininden bir ihanet geleneğinin devamıdır. Bu, idam sehpasına çıkarılmak istenen bir halka cellatça saldırmaktır. İşbirlikçi çete artıkları ve benzerlerinin yapmak isteyip de başaramadığı şey budur.

PKK bir aydınlanma hareketidir. Hem de buna tarihteki benzerlerinden çok daha büyük bir önem vermektedir. Bunu yaparken asla ne maddi zemininden kopacak kadar ütopik olmuş, ne de geleceğe dönük, insanlığa hizmet edecek ütopyalardan kendisini mahrum bırakmıştır. Yeni bir ulus, yeni bir halk yaratırken, her devrimden daha çok aydınlanmaya önem vermiştir. İlk söylenen sözden ilk yazılı materyale, ilk gazete ve dergiden bugünkü kültür, sanat ve edebiyat çalışmalarına, kadın özgürlük hareketinin ortaya çıkarılmasına ve bunun örgütlülük düzeyine kadar temel aldığı olgu, toplumsal cehaleti yıkarak insanı aydınlatmadır. Aydın adı altında ruhlarına işlemiş karanlığı topluma yaymaya çalışan, özellikle uluslararası komplo sürecinde bu kompolya tamamlayıcı bir unsur olarak katılan ve kirlenmiş ruhlarının kurumunu komplonun başarısında gören bazı aydın anlayışlar da bu gerçeği görmek istememişler ve dışardan bir saldırı başlatmışlardır. Kuşkusuz bunların objektif durumu ortaçağ sistemlerinden beslenen ve bunlara dört elle sarılan yarı cahillerden farklı değildir.

PKK ve Önderlik gerçeğini, onun tarih ve insanlık üzerindeki derinleşme, değerlendirme, yorumlama ve çözüm geliştirme yöntemini, eğitim sistemini, savaş örgütünü yaratmasını ve halkı en aktif şekilde insanlık cephesinde birleştirmedeki kudretini anlamayı istememek, sadece oturduğu yerde laf üreterek "aydın" geçinmek, elbette ulusal kurtuluşu değil, iyi bir düzen içi aydın tipini ifade eder. Partimizin yayın gerçeği, sorgulama ve eleştirel değerlendirme tarzı bu anlayışları da devrimin yakıcı süzgecinden geçirdiği için bu tipler tepkilenmekte ve hatta çoğu kez saldırı için fırsat kollamaktadır. Bunların birçoğunun komplonun başlangıç sürecinde, Önderliğin Avrupa'ya ilk ayak bastığı anda paniğe kapılmalarının nedeni, parti ve halkın olanaklarını kullanarak kendilerini yaşatma imkanının kalmayacağını görmeleridir. Oysa Önderliğin sıkça vurguladığı gibi, *"bir lokma bir hırka"* anlayışıyla bu halka hizmet vermek gerekir. Parti Önderliği şimdi de *"İnsan bir somun ekmeğe 24 saat hizmet eder"* derken, ulaşılması gereken insansal düzeyin sınırlarını çizmektedir. Oysa bunlar her değere saldırarak, yine bu çizginin ortaya çıkardığı değerlere dayanarak kendilerinde söz söyleme hakkını görebilmektedir. Devrimin ve yeni insanın sesi olan bir yayın organı elbette hiçbir sosyalist değer ve ahlak ölçüsüne sığmayan bu anlayışlarla mücadele edecektir.

Serxwebûn, Kürdistan halkının bağımsızlık özleminin bir ürünüdür. O kaynağını tamamen toplumsal gerçeklikten alan ve ona hizmet eden bir çizginin, düşünsel ve ruhsal yoğunlaşmanın, kadro, militan ve yurtsever ayrımı olmaksızın her bireye tek tek ulaşma olanağına sahip sesidir. Serxwebûn'un yayın çizgisi PKK'nin kendisidir. TC bu sesten baştan beri ürktüğü için, bu ve benzeri çalışmaları sürekli yasaklar, ceza ve imha kapsamında tutmuştur.

Serxwebûn düzenli yayın hayatının yeni bir yılına girerken, başladığı günkü coşku ve heyecanla ülkemizdeki özgürlük ve bağımsızlık mücadelesine hizmet ediyor. Pratik tecrübenin verdiği birikimi de kullanarak, daha kapsamlı ve öğretici bir üslupla okuyucusuyla bütünleşiyor. İçerisinden geçtiğimiz tarihi süreç ve demokratik dönüşüm çizgisinin gerekleri, zorunlulukları ve görevlerini anlamak için, yine partinin ve Önderliğin sesi olan Serxwebûn'u okumak, takip etmek ve daha geniş bir kitleye ulaşmasını sağlamak gerekiyor.

Hiçbir şey bağımsızlık ve özgürlükten daha değerli olamaz!

Hiçbir şey bağımsızlık ve özgürlük çizgisine hizmet etmekten daha değerli olamaz!

SERXWEBÛN 23. YILINDA

v Amara'dan v

İnsan ilkin jestlerle zorlu yaşam yoluna girdi. Ardından söze geldi. Mağara duvarlarına ilkel yaşamın kesitlerinden resimler çizildi. Sonra taşlara ve kile şekil verildi ve usta eller bunu itinayla işleyerek, üzerinde tarihi dokudu. Söz kalıcılaştı. Tarihin şafak vaktinde doğan ilk medeniyetler, sözü uçsuz bucaksız evren çölünde başı boş ve zamanın terkisine bırakmadılar. Sözü, yani teoriyi kil tabletlere ve ceylan derilerine işleyip tanrılaştırdılar.

Başlangıçta yazı tanrıların, tanrıçaların uğraşıydı. Hatta tarih, kimi kavimlerin yazı tanrıçalarına sahip olduğundan bile bahseder. Bu toprakların eski kavmi Sümerler, yazı ustalarının eliyle kil tabletlere insan ayetlerini kazırken, günlük ihtiyaçlarını karşılamak için bu uygarlıksal buluşa sığınmışlardı. Sümerler, geleceği gören bir kavimdi. Yazıya ve ona dayanan bütün eserler, şaheserler bu kadim kavmin soylu ustalarına borçludurlar. Yazının soy ağacının kökleri, çivi ile kil tabletleri nakşeden ustalara dayanıyor. Tanrıların sanatından çıkıp bütün insanlığa mal olan bu özgürlük eyleminin diyalektiği bugüne böyle ulaşmıştır.

Bizler için kutsanmış bir eser ve özgürlük yürüyüşü anlamına gelen Serxwebûn gazetesi, bu tanrısal eylemin kaynağından bugüne uzanan bir varlığa işaret etmektedir. Bu anlamıyla *Amara* dergisi olarak soluk soluğa, zevkle ve itinayla okuyup takdir ettiğimiz bu önderliksel eserin yeni bir kuruluş yıldönümünü sevinç ve mutlulukla kutlarken, her yeni yılda derinliğini daha fazla anlamaya ve özümsemeye çalışıyoruz. Yayın hayatında henüz yeni olan ve Apocu Sanat Kuramı'na kendi çapında mütevazi katkılar sunma iddiasındaki *Amara* dergisi için Serxwebûn bir ölçü, bir sembol ve öğretmen niteliğindedir.

Her satırına Apocu kuramın tanrısal hecelerini yerleştiren ve 20 yıla yakındır süregelen yayıncılık ilkesiyle bir yaşam okulu olan Serxwebûn'un stili ve derin tarihsel kökleri, her insana ideolojik-politik, felsefi ve kültürel planda perspektif sunmaktadır. Alışagelen bir gazetenin çok ötesinde, kendisini en mukaddes eser olan insan yaratma ve insan inşa etmeye adayan bir gazetedir Serxwebûn.

Yaptığı ve yarattığı bütün şeyler isminde saklıdır. Serxwebûn gazetesi adını aldığı kavram kadar derindir ve bu kavramın insanlık tarihinden gelen soylu geleneğine dayanmaktadır. Aydınlık bilincin, direngen ruhun ve yaratıcı düşüncenin hem taşıyıcısı, hem de militanı olan Serxwebûn, '79'un nisanında başlayıp ağustosuna kadar yürütülen yoğun tartışmalar sonucunda imkansızlıklar ortamında yayın hayatına başlarken, belki de üzerinde en çok durulan ve tartışılan konu, verilecek isimdi.

Serxwebûn ismi bir yürüyüş, bir tılsım ve kelimenin tanrısal kattaki en büyük gücünü ifade etmektedir. Bu toprakların kavimleri özgürlüğü kendileri için bir mabet bellemiş, ona tapmışlardır. Serxwebûn, işte bu soylu ve kutsanmış toprağın ürünüdür.

Serxwebûn'un misyonu özgür vatan ve özgür emeğin yeni dünyasını yaratma mücadelesinin komuta merkezi, beyni ve devrimin ateşten yürüyüşünde güneş aydınlığı ve yakıcılığındaki kılavuzluğudur.

Serxwebûn yürüyüşü, bir halkın varlık ve yokluk mücadelesinde var olmanın gerekçesi ve adı olmuştur. Başkan Apo'nun deyimiyle, *"Serxwebûn geleneği, bağımsız düşünmenin ve aydınlanmanın tarihimizde en güçlü sesi olmasından ileri gelmektedir."* Düşüncede bağımsızlığın en yetkin organıdır. İncil'de İsa sözün tanrısallaşmasını su ve cizornekle anlatmıştır: *"Gerçeği söylüyorum sizlere, gerçeği! Buğday tanesi yere düştükten sonra yok olmazsa, bir buğday tanesi olacak, ama yok olursa, o zaman bereketli bir ürün verecek."* Büyük gören gözün, büyük hisseden yüreğin ve büyük konuşan dilin tanrısal sözleriyle buğday tanesi ve toprak arasındaki mükemmel diyalektik. Kürt toplumu açısından aynıdır. Başlangıçta birkaç cümle vardı. Bunlar korkusuz ve kusursuzca dile getirildi. Tohum toprağını buldukça ürün verdi. Söz yüreklere indikçe anlamını buldu. Söz yazıya döküldü.

Bu anlamda Serxwebûn, Başkan Apo'nun dünyanın kabuğunu çatlatan sözlerinin ürünüdür. Serxwebûn'un dayandığı soylu gelenek sayesinde bu ülkede söz ilk kez uçmamış; insan yüreğine, havaya, suya, ateşe ve toprağa işleyerek kalıcılaşmıştır. Tarihsiz ve yazısız bırakılan bu kadim kavmin tarihinde Serxwebûn bir ilktir. Prometheus'un tanrılardan ateşi çalması gibi, Serxwebûn da yazıyı tanrılardan çalmış, Kürdün karartılan ufkunda ışıyan özgür bir gelecek yaratmıştır.

Bugünün tekniğine göre oldukça ilkel sayılan basit araçlarla çoğaltılıp, ancak birkaç nüsha olarak yayın hayatına başlayan Serxwebûn, bugün 40 bini aşan tirajı ve kendi okulunun birer kolu olarak yayınlanan yüzlerce yayınla milyonlara ulaşabilen, dünyanın en dinamik siyasi gücü haline gelmiş bir halk gerçeğinin basın-yayın alanındaki öncü müfrezesidir. Her okuyucusunun giderek bir çalışanı haline geldiği, her çalışanın aynı zamanda bir devrim emekçisi olduğu Serwebûn; özgür emek ve özgür insan yaratma geleneğinin ocağı olmasını bilmiş, çağdaş Kürt aydın tipinin temsilini ve yaratımını başarabilmiştir. Mazlum DOĞAN gibi önder bir kişilikten başlayıp Şexo DİRLİK, Enver POLAT, Sinan Cemgil KAHRAMAN, Bedriye TAŞ, Emel ÇELEBİ, Hasan AĞDAŞ, Hasan KIZILER, Zeynep ERDEM, Levent ÇELİK, Halil İMRAZ ve daha onlarca Serxwebûn çalışanı, öncü aydın kimliğini mücadelenin her alanında ve bütün biçimleriyle temsil etme ve bu uğurda kendini adamanın seçkin örnekleridirler.

Serxwebûn'un temellerini atan ve 23 yıldır ona yüklediği misyonun doğrultusunu, tarzını ve stilini gösteren Başkan Apo'nun emek kahramanlığı ve aynı zamanda bu gazetenin başyazarlığı, Serxwebûn yolculuğunun güç, moral ve kararlı yürüyüşünün temel kaynağıdır. Kurtlar sofrasına çevrilen günümüz dünyasında kararlı ve ilkeli bir duruşla, inatla insanlığa sarılmak, gerici sistemin devasa propaganda araçları karşısında dürüst, gerçekçi yayıncılık ilkesini temsil eden ve her türlü dezenformasyon ve manipülasyona karşı yürekleri özgürleştirmesini bilen eylemin gücünü, dayandığı kaynaktan başka hiçbir yere bağlayamayız. Bu anlamda Serxwebûn, egemenlerin kendilerini en gelişmiş teknik ve kadrosal donanımla hazırladıkları ve "iletişim çağı" diye adlandırdıkları 21. yüzyılda ezilen, emekçi, demokratların ve düzene muhalif olan tüm güçlerin ortak dileği, ortak sesi, ortak çığlığı ve 21. yüzyıl muhalif yayıncılığının prototipidir.

23 yıllık yayın hayatında, 15 yıl boyunca Serxwebûn çok kapsamlı bir savaşımla komuta merkezi, gerillanın öğretmeni, sözcüsü ve en değerli yoldaşı olmuştur. Kürdistan'da yürütülen savaşın bütün boyutlarını bulabileceğimiz savaş dönemi Serxwebûn'u, halk savaşı teorisinin ve pratiğinin eşsiz bir hazinesidir.

Acıyı başarının, kanı güzelleşmenin gerekçesi yapan Serxwebûn; direnişin görkemliliğini ve bu direnişin yarattığı değerleri yüreklere taşırmış, bilinçleri fethetmiştir. Teoriyi gri olmaktan çıkaran, pratikle iç içe gelişen gökkuşağı renkliliğinde capcanlı bir hayat pratiğiyle teoriyi özdeşleştiren Serxwebûn geleneği; sosyalizmin, demokrasinin, barışın yılmaz savunucusu olmuş, 23 yıllık amansız ve zorlu mücadelesini bu kutsal ilkelere dayandırmıştır.

23 yıllık yayın hayatına pek çok gelişmeleri sığdıran Serxwebûn, 21. yüzyıla çok daha büyük görevlerle karşı karşıya olduğunun bilinciyle girmektedir. Başkan Apo'nun geliştirdiği demokratik sosyalizm çizgisi ve bunun programı olan Demokratik Cumhuriyet Projesi'ni kitlelere taşırma, kadroları ve halkı bu konuda eğitip örgütleyerek yeni sürecin çalışma ve eylemselliklerine hazırlama göreviyle karşı karşıya olan Serxwebûn, yeni yayın dönemine bu perspektifle girmiştir. Görevinin eskisinden çok daha zor, ağır ve hassas olduğu bilincini taşıdığına inanıyoruz.

Yeni dönemde bin ölçüp bir kez biçme hassasiyeti ve inceliğiyle davranacak olan Serxwebûn, her zamankinden fazla araştırmacı, çözümleyici, ön açıcı ve fethedici olmak durumundadır. Başkan Apo, *"Basın-yayın emekçiliği, günümüzde belki de rolü en gelişkin olan emekçiliktir. Dolayısıyla çalışanları, onu taktir ederek zorlukları ne olursa olsun, anlam ve önemini bilerek kendilerini daha fazla bu çalışmalara vermeyi ve daha fazla başarmayı esas almalıdırlar"* demektedir.

Serxwebûn'un ruhu, çizgisi ve pratiği, ışığımız olmaya devam edecektir. Bu anlamda, Serxwebûn emekçilerinin 23. yılını kutluyor, bundan sonraki yayın hayatında başarılar diliyor, selam ve saygılarımızı sunuyoruz.

Prof. Dr. Norman Peach’in *“Türkiye’de Kürt Sorununda Çözüm İçin Hukuksal Temeller Üzerine Bilirkişi Raporu”ndan* bir özet sunuyoruz:

Kendi kaderini tayin hakkı ve azınlıkların korunumu

Kürt sorununun çözümü konusunda son dönemlerde yoğun tartışmalar gündeme gelmekte ve bu konuda değişik düşünceler ortaya konulmaktadır. Bunlardan birincisi sorunu bir insan hakları sorunu olarak ele alıp bireysel hak ve özgürlüklerin tanınması temelinde çözme yaklaşımıdır. Böylece genel eşitlik ilkesi temelinde yapılacak yasal düzenlemelerle, Kürt halkının haklarının korunacağı belirtilmektedir. Ancak sorunun bu şekilde basit yaklaşımlarla da çözülemeyeceğini, tarihsel ve güncel gelişmeler göstermiştir. Buradaki “Türklerle Kürtlerin aynı hakları kullanması” söylemindeki amaç Kürtlerin asimile edilmesidir. Ki bu, *“Kürt yoktur”* biçimindeki inkarcılıkla sorunu çözümsüz bırakmayı sürdürme yaklaşımıdır.

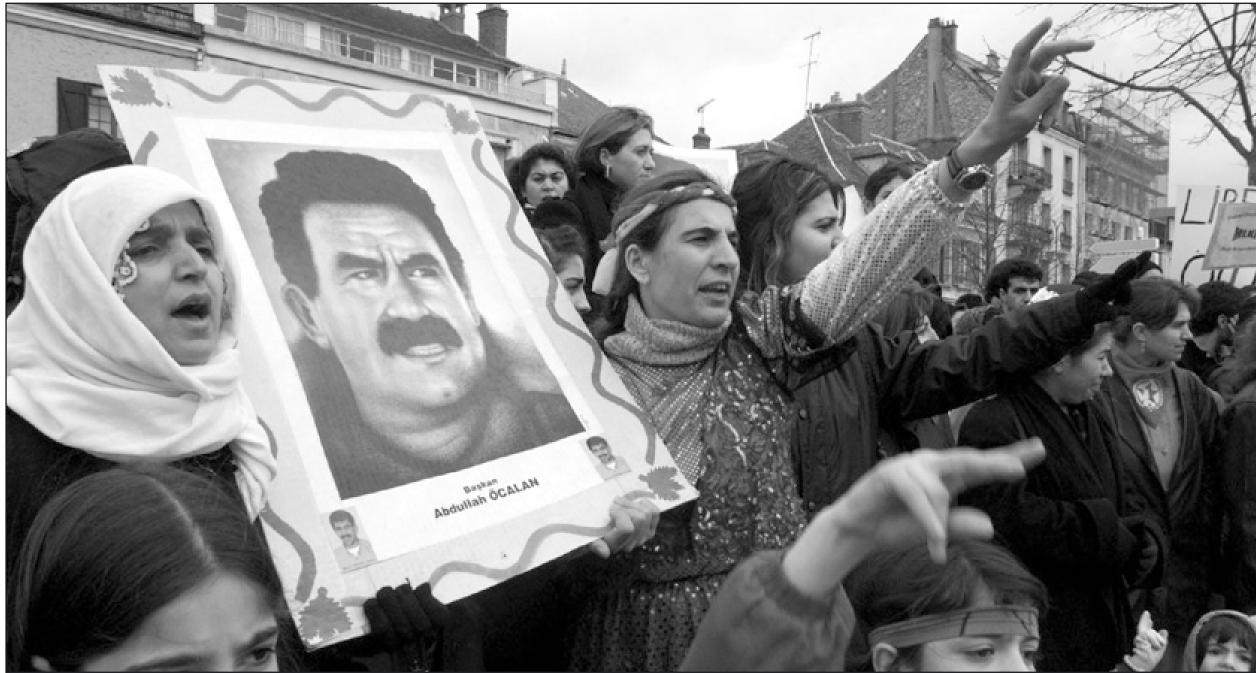
Eşitlik, farklı kültürlerin kendisini örgütlü bir şekilde özgürce ifade etmesi, yaşatması ve gelişmesinin önündeki tüm engellerin kalkmasıdır. Yoksa gerçek niyet ve uygulamaların arkasında gizlenebileceği bir sözcük oyunu değildir. Türkiye’de Türkçe’nin tek dil olarak kullanılması ve Kürtçe’nin yasaklı olması acaba eşitlik anlayışını yansıtır mı? 12 Eylül Anayasası’nın ‘eşitlik’inde de, eşitlik adına son derece inkarcı ve şoven bir yaklaşım gizlenmeye çalışılmaktadır. Şimdi ise bu yaklaşım biraz cilalanarak sürdürülmek istenmektedir. Bununla hedeflenen nedir? Kürtlerin hakları nedir veya ne olmalıdır? Sorun gerçekten bir halkın özgürlüğü sorunu mu, yoksa onun mücadelesinin boşa çıkarılması ve onun eritilmesi midir?

Bu noktada soruna, evrensel yükselen değerler çerçevesinde yaklaştığımızda, en azından olması gerekenin ne olduğunu daha rahat görebiliriz. Bunun için Kürt halkının uluslararası hukuktan doğan hakları ve bireysel haklar çerçevesinde genel eşitlik ilkesiyle soruna yaklaşım ve kolektif haklar temelindeki çözüm konusunda uluslararası hukuka bakmakta yarar var.

Kürtlerin bir halk olduğu tartışmasız bir gerçek olarak bugün kabul görmüş durumdadır. Bunun aksini iddia etmek imkansız hale gelmiştir. Dil, ortak coğrafya, kültürel şekillenme, gelenek ve tarihsel köken itibariyle Kürtler, bir halk olmanın bütün özelliklerini taşımaktadır. Belirli bir bölgede yerleşmiş ve ortak dil, kültürel ve tarihi özelliklere sahip olan insan toplulukları, tereddütsüz, farklı bir halk olarak tanınmaktadırlar. Bir halkın tarihi boyunca bağımsız devlet örgütlenmesi temelini bulamamış olması gerçeği, onun halk olarak karakterize edilmesi ve tanımlanmasına karşı kullanılamaz. Devlet kurma, genel olarak halkların politik amaçları arasında sayılmasına rağmen, bu, halk kavramının zaruri bir unsuru değildir.

Uluslararası hukuk, halklar hukuku olarak değil devletler hukuku temelinde şekillendiği için, halkların hakları konusunda muğlaklık vardır. Bu hukuk devlet örgütlenmesinin varlığına bağlanmıştır. Ulus-devlet yaklaşımının şekillendirdiği bu durum Kürtler açısından son derece ciddi sorunlar doğurmaktadır. Bu kavram, devletin tüm nüfusunu içermekte ve bu da çoğu kez farklı etnik halklardan ve azınlıklardan oluşmaktadır. Uluslararası hukukun özneleri; sadece devletler olmuştur. Devlet sınırları içerisinde yaşayan farklı halklar, sadece azınlıklar şeklinde, belirli ve sınırlı haklar talep edebilmişlerdir. Ancak, Birleşmiş Milletler Sözleşmesi’ne *“kendi kaderini tayin hakkı”* konmasıyla ve ’70’li yılların ortalarında onun hukuksal karakterinin tanınmasıyla birlikte, etnik, dini ya da dilsel ortak bir kavramın hukuki yaptırım gücüyle hukuksal bağlayıcılık taşıyan halk kavramının inşası zaruret arz etmiştir.

Tüm bu kriterler temel alındığında, Kürtler’in bağımsız bir halkın tüm özelliklerine sahip olduğuna şüphe kalmamaktadır. Buna en başta, iradesine rağmen çekilmiş olan sınırlara ve bir çok ülke tarafından bu yüzyılın başında parçalanmasına rağmen, hala Kürdistan olarak kabul edilen öz yerleşim birimi dahildir. Kuzey Kürdistan (Türkiye) ve Güney Kürdistan (Irak)’dan zorunlu göçertme ve kaçış hareketleri dahi, Kürt halkının coğrafi konumunun belirlemesini ortadan kaldıramamıştır. Türkçe’yle olduğu kadar Farsça ve Arapça’yla da hemen hemen hiç ortaklığı olmayan Kürt dili, bağımsız Kürt halk karakterinin en ikna edici unsurudur. Bunlara, devletin devam etmekte olan baskılarına rağmen yok olmamış ya da bağımsız olma özelliğini kaybetmemiş olan edebiyatın ve müziğin kültürel karakteristiği de eklenmelidir. Zaten bu nedenle de, Kürt halkının farklı bir halk olma özelliği Türkiye’de ciddi bir tartışma konusu yapılamamaktadır. Herkes Kürtlerin farklı bir halk olduğu konusunda hemfikirdir. Ancak bu halkın politik hakları noktasında inkarı gündeme gelmektedir. Türkiye Cumhuriyeti’nin kuruluşunda Kürtler asli kurucu unsur olarak yer almıştır. Bu durum bizzat devletin en üst yöneticileri tarafından dile getirilmiş ve kabul görmüştür. Bununla Kürtlerin Türklerden ayrı, farklı bir halk olduğu belirtilmek istenmiştir.

> “Kürtler farklı bir halk olsalar da şu anda bulundukları ülkelerde etnik azınlık olmanın da gerisinde bir konumdadır. Kürtlerin farklı bir halk olması, onların azınlık olmasını engellememektedir. Azınlıklar da belirli koruyucu haklara sahiptirler; bu koruma hakları, ‘ulusların kendi kaderini tayin hakkı’yla özdeş değildir, ancak onunla kesişmektedir. Aralarında belli noktalarda farklılıklar vardır.”

Azınlık olmak halk olmanın önünde engel değildir

Ancak Kürtler farklı bir halk olsalar da şu anda bulundukları ülkelerde etnik azınlık olmanın da gerisinde bir konumdadır. Kürtlerin farklı bir halk olması, onların azınlık olmasını engellememektedir. Azınlıklar da belirli koruyucu haklara sahiptirler; bu koruma hakları, *“ulusların kendi kaderini tayin hakkı”*yla özdeş değildir, ancak onunla kesişmektedir. Aralarında belli noktalarda farklılıklar vardır. Azınlıkların korunması zorunluluğu gündeme gelmektedir. Kürt halkının örneğinde azınlık kavramı bir halk için kullanılabilmektedir. Ancak azınlıklar, her zaman halklardan oluşmaz, dini ya da kültürel azınlıklar da olabilir. Genel kanı, halklar gündeme geldiğinde kolektif hakların, azınlıklarda ise bireysel hakların olduğu biçiminde olmasına rağmen, bu gerçeği tam yansıtmamaktadır.

Çoğu halklar, bir devlet içinde bir veya birden çok çoğunluk halklar karşısında ayakta kalmak zorunda olduklarından, ya da kendi bağımsız devletleri içinde diğerlerinden ayrılmak istediklerinden dolayı, *“ulusların kendi kaderini tayin hakkı”* ve *“azınlık hakları”*nın karşılıklı rekabeti ve sınırlandırılmaları, hakların içerik ve kapsamı açısından tayin edici olmaktadır. Bu özellikle, sadece azınlık statüsüne indirilemeyecek olan Kürtler için geçerlidir. Zira Kürtler, Türkler’den sonra kendi azınlıkları olan (Yezidiler, Aramiler (Ermeniler), Süryaniler) ikinci büyük halktır. Dominant olan Türk halkı, gelecekte de Kürtlerin haklarını tanımadığı taktirde, Kürtlerin Türkiye’den ayrılma ve ayrı bir devlet kurma istemi zaten tekrar tekrar gündeme gelecektir.

Dolayısıyla Kürtler için azınlık hakları ve *“kendi kaderini tayin hakkı”*nın rekabeti, günümüzde de devam etmektedir. Öncelikle uluslararası hukuk açısından her iki halk konseptinin içeriğine bakmak gerekmektedir. Kürtler için diğer ülke halklarıyla birlikte, azınlık olarak yaşadıkları ülkelerin hakları ve özellikle de Türkiye’de yaşamaları doğrultusunda bir politik çözüm açısından, hangi hukuksal çerçevenin uygun olabileceğine bakmak gerekir.

Birleşmiş Milletler’in yayınlarında ve komisyon çalışmalarında, azınlık olarak şu insan grupları ifade edilmektedir: Güçlü bir bağlılık ve aidiyet duygusu, sayısal olarak çoğunluğu oluşturan halktan az olmak; etnik, dini ya da dilsel özellikler göstermek; korunmak, istenilen özelliklerin belirlenmesi ve çoğunluğun vatandaşlığına sahip olmak.

Subjektif anlamda kendisini azınlık olarak kabul görmese bile bulunduğu ulus-devlette sayı olarak azınlıkta ise bu kapsamda azınlık olarak kabul görmektedir. Türkiye, Iran, Irak ve Suriye’deki Kürtlerin bir azınlık statüsüne sahip oldukları şüphe götürmez. Kürt halkı vatandaşı bulunduğu her ülkede de bu uluslararası statülendirmeye uygundur. Azınlık olmak halk olmanın önünde engel değildir. Kürtler, hem azınlık olarak uluslararası azınlıkların korunması, hem de halkların kendi kaderini tayin hakkının öznesi konumundadır.

1966 yılında yapılan *“Vatandaşlık ve Politik Haklar”* anlaşmasının 27. maddesi şöyle demektedir: *“Etnik, dini ve dilsel azınlıkların olduğu devletlerde; bu azınlık mensuplarının, mensup oldukları grubun diğer bireyleriyle birlikte kendi kültürel yaşamlarını geliştirmeleri, kendi dinlerini kabul etme ve yaşama ya da kendi dillerini kullanma hakkı ellerinden alınamaz.”* Bu madde azınlık üyesi bireyi, insan hakkının öznesi olarak belirlemektedir. Genel olarak kabul edildiği üzere, bu haklar bir halk statüsünde olmaksızın, Kendi Kaderini Tayin Hakkı’nda olduğu gibi, bir kolektif özellik olarak tanınmaktadır. Burada her şeyden önce, imza koyan ülkelerin, entegrasyon ya da asimilasyon baskısını içeren tüm tedbirlerden vazgeçmelerini yükümlü kılmaktadır. Bu anlamda kültürel yasaklamaların hiçbir geçerliliği olmamaktadır.

5 Kasım 1992 tarihinde imzalanan, *“Bölgesel ve Azınlık Dilleri Avrupa Sözleşmesi”*, 29 Haziran 1990 tarihli Kopenhag Konferansı 30. ve 39. maddelerini, azınlıkların korunması maddelerine ayırmıştır. ’92 yılında, tehdit edici azınlıklar problemi için, AGİT bünyesinde bir Azınlıklar Yüksek Komiserliği’nin kurulması karara bağlanmıştır.

1995’in şubatında, Avrupa Konseyi’nde *“Ulusal azınlıkların korunması sözleşmesi”* kabul edildi. Bu, 1 Şubat 1997 tarihinde Finlandiya’nın onayıyla birlikte yürürlüğe girdi. İlk kez, imza koyan ülkeleri zorlayacak şekilde, azınlıklar politikasının standartları için ayrıntılı ve somut kuralları içermekteydi. Bunlar azınlıkları asimilasyona karşı koruma altına alma, ayrımcılığın yasaklanması, eşitlik kuralları, azınlıklar için özgürlük hakları, destekleme kurallarıdır. Fakat bu maddeler direkt uygulanmayacak, devlete sadece yön verecek, onların kendi azınlık koruma yasalarını belirleyecek, uygulanması için zorunlu çerçeve sağlayacaktır.

Bu sözleşme çerçevesinde doğan hak ve özgürlüklerin hem kişisel hem de kolektif olarak diğerleriyle birlikte uygulanabileceği belirlenmektedir. Bu sözleşmeyle azınlıklar için kolektif hakların garanti edilmesi sağlanmış oldu. Azınlıkların korunması ile halkların kendi kaderlerini tayin etmesi arasındaki çizgi böylece ortaya konmuş oldu.

Ki böylece azınlık haklarının gündeme gelmesinin direkt olarak bireysel hakları ifade etmediği ve azınlık bireylerinin ancak kolektif temeldeki haklarıyla korunabileceği kabul görmüş oldu.

Bundan sonra, azınlıkların korunmasına yönelik, genel anlamda aşağıdaki unsurlar kabul edilmektedir: Asimilasyona karşı koruma, ayrıcalığın yasaklanması, eşit muamele, devlet yaşamına katılım ve katılımın desteklenmesi. Devlet yaşamına politik katılımdan sadece dernek ve parti kurma değil, yerel bağımsızlığa kadar gidebilecek bir statü de anlaşılmaktadır. Bu prensipler arasında azınlıkların bağımsız devlet kurma durumu yoktur. Azınlıkların korunmasıyla, kendi kaderini tayin hakkı arasındaki önemli fark, yukarıda belirtilen sınırlamadır. Azınlıklar korunumu konsepti, devlet yapısında prensip olarak kalırken, varolan azınlıkların insan haklarından yararlanmasını sağlayacaktır. Bu konudaki kararlılıkta kısmen, azınlıkların *“içsel kaderini tayin hakkı”*nın (bağlı olduğu devletten ayrılmadan kendi kaderini belirleme) taşıyıcıları şeklinde değerlendirilmesi dile getirilmektedir. Ancak hakim görüş, azınlıkların, esas olarak kendi kaderini tayin hakkı olamayacağından hareket etmektedir.

1966 yılında Birleşmiş Milletler Genel Kurulu, Kaderini Tayin Hakkı’nı, her iki insan hakları antlaşmasının başına koydu. Uluslararası Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklar Antlaşması’nın ve Uluslararası Vatandaşlık ve Politik Haklar Antlaşması’nın birinci paragrafı aynı şekilde formüle edilmiştir. *“Bütün halklar, kendi kaderini tayin etme hakkına sahiptirler. Bu hak sayesinde, özgürce politik statülerini belirlerler ve özgürce ekonomik, sosyal ve kültürel gelişmelerine biçim verebilirler.”*

Bu anlaşmalar 2000 yılında Türkiye tarafından imzalandı. Ancak halen parlamentoda kabul edilmedi. Bu sözleşme aynı zamanda Avrupa Komisyonu tarafından hazırlanan Katılım Ortaklığı Belgesi’nin (KOB) orta vadeli siyasi prensiplerinin de bir maddesi olmaktadır. Türkiye’nin bu sözleşmeye uyması orada da talep edilmektedir.

Kaderini Tayin Hakkı’nın hukuksal bağlayıcılığa sahip iki antlaşmaya dahil edilmesi, onun hukuksal bağlayıcılığını tartışma konusu olmaktan çıkardı. Resmi antlaşma anlamında, Birleşmiş Milletler Şartı’ndan sonra, bir kez daha –ama bu kez daha üst düzeyde– *“halkların kendi kaderini tayin hakkı”* garanti altına alınmış oldu. Bu aynı zamanda onun, halklar hukuku anlamında bir prensip olarak geçerlilik kazandığı anlamına gelmektedir. Diğer bir husus ise, ilk defa içerik ve çerçeve itibariyle, Kendi Kaderini Tayin Hakkı kavramına bu denli netlik kazandıran, yasal bir tanımın varlığı olmuştur.

“Kendi Kaderini Tayin Hakkı” her kesimi kapsamaktadır

Bu gelişme, ’70 yılından sonra Batılı ülkelerin, sömürgelerindeki *“Kaderini Tayin Hakkı”*na yönelik dirençlerine rağmen, anti sömürgeci yönüyle, *“devletler arası dostluk ilişkilerinin ve ortak çalışmanın, Birleşmiş Milletler şartıyla uyumluluk içerisinde çalışmaları açısından halklar hukuku prensipleri temel deklerasyonu kabul edilmiştir. Deklerasyonun metni kısmen şu şekildedir:*

Birleşmiş Milletler şartında belirlenen eşit haklara sahip olma ve Halkların Kendi Kaderini Tayin Etme temel prensibi temelinde bütün halklar, özgürce ve dış müdahale olmaksızın, politik statülerini belirleme, ekonomik, sosyal ve kültürel gelişimlerini şekillendirme hakkına sahiptirler. Ve her

devlet, bu hakka UNO-Şartı'nın maddelerine uygun bir şekilde uymakla yükümlüdür.

Egemen ve bağımsız bir devlet kurulması, başka bir bağımsız devletle birleşme, böyle bir devlete üye olmak ya da halkın özgür kararıyla belirli başka politik statünün oluşması, halk tarafından Kendi Kaderini Tayin Hakkı'nın gerçekleştirilmesi yollarını ifade eder..."

Bundan itibaren artık Kaderini Tayin Hakkı sadece uluslararası ilişkilerde bir politik prensip ya da bağlayıcılığı olmayan program olarak değil, tersine zorlayıcı hukuk düzeyinde uluslararası davranış hukuku şeklinde görülmeye başlanmıştır. Bu, Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'nun sayısız kararlarında tekrar tekrar dile getirilmiştir.

Ancak Kendi Kaderini Tayin Hakkı'nın yöneldiği hedef ve içeriğinin sömürgecilik döneminin izlerini taşıması, sömürgecilik sonrası durumlar için geçerliliğinin tartışılmasına yol açtı. Sömürgeci ilişkilerin çözülmesiyle birlikte Kaderini Tayin Hakkı da geçerliliğini kaybettiği, aynı şekilde amacı yerine getirmiş olması nedeniyle, gerekliliğini yitirdiği şeklinde düşünceler geliştirildi. Ancak bu görüş gerçeği yansıtmamaktadır. Zira, Kaderini Tayin Hakkı'nın sahibi, İnsan Hakları Antlaşması'nın I. Maddesi gereğince *"tüm halklar"*dır, yalnızca sömürge, mazlum halklar değildir. Bu hakkın içerik ve etki alanı, sömürgeci dönemin sona ermesiyle değişikliğe uğramış olabilir, ancak sahibi ve özneleri değil. Bu açıdan da Kaderini Tayin Hakkı'nın süreklilik arz eden özelliğinden bahsedilmektedir. Kaderini Tayin Hakkı'nın, sömürgecilik sonrası antlaşma ve deklerasyonlarla kabulü de zaten net bir şekilde bunu ifade etmektedir.

Örneğin, 27 Haziran 1981 tarihli İnsan Hakları ve Halklar Hukuku İçin Afrika Şartı'nın 20. maddesi, aşağıdaki durumu belirlemektedir;

"Bütün halklar, varolma hakkına sahiptirler. Onların tartışmasız ve doğal olarak kaderini tayin hakları vardır. Onlar, özgürce politik statülerini belirler ve ekonomik, sosyal, kültürel gelişimlerini yine kendilerince belirledikleri politikaya göre şekillendirirler."

1975 yılında Kaderini Tayin Hakkı'nın, Helsinki Sonuç Bildirgesi'ne alınmış olması, ayrıca Kaderini Tayin Hakkı'nın sömürge bir durumdan bağımsız olduğunu da kanıtlamaktadır. Yani bir halk Kaderini Tayin Hakkı'nı, kendini baskı ve yabancı hakimiyetten kurtarmakla kaybetmiyor. Halkın, kendisini bir devlet içinde kurumlaştırmasıyla da bu hak tüketilmemektedir. Bu hak sadece bu durumda, yöneldiği alanın yönünü, dış tehditten iç devletsel düzenini özgürce şekillendirmeye kadar değiştirmektedir. Bundan dolayıdır ki, Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Komisyonu raporlarında, Uluslararası Antlaşma'nın I. maddesine uygun olarak siyasi ve vatandaşlık hakları için de şu görüşleri belirtmektedir:

"Antlaşmanın 1. maddesinin 1. paragrafıyla ilgili olarak, imza koyan ülkelerin bu haklar pratikte uygulanmasına olanak sağlayacak olan anayasal ve siyasi süreçleri tanımlaması gerekir."

> *"Somut olarak Kaderini Tayin Hakkı'nın, hükümetin ve bürokrasinin, öz kültürel inisiyatifler ve aktiviteler karşısında savunma hakkı olarak kullanılması değil, bilakis devletten, bu konularda yerine getirmesi gereken açılımları formüle etmesi anlamına gelir. Yani bu halkın üyelerine, anadilde eğitim yapan ve öz kültürel geleneklerini koruyabilen, kendi özel okullarının açılması yeterli değildir"*

Bir devlete sahip halklar ve ulusal siyasi gelişkinliği teşkil eden halklar için, Kendi Kaderini Tayin Hakkı, öncelikle içsel olarak onların devlet bütünlüğü içinde, yaşamsal ve kimliksel örgütlenmesini esas alır.

1970 Tarihli Prensipler Deklerasyonu, ağırlıklı olarak dış boyuta (dimension), yani Kendi Kaderini Tayin Hakkı'nın uluslararası boyutuna ağırlık vermekte. Ancak, aynı zamanda da politik statünün, ekonomik, sosyal ve kültürel gelişmenin biçimlendirilmesi konusunda, özgür bir şekilde kararlaştırılmasına da vurgu yapmaktadır. Bu iç durum, birçok halk açısından, kendi kaderlerini tayin için, onların etnik kimliklerini, bölgesel sağlamlıklarını, kültürel geleneklerini ve ekonomik, politik katılımlarını belirleyen, önemli bir çıkış noktası durumuna gelmiştir.

Halklar, varolan sınırlar içerisindeki statüleriyle yetinmeleri durumunda, otonomi sorunu gündeme gelmekte, ancak devlet birliğinden ayrılma ve kendi devlet örgütünü kurma eğilimi durumunda, ayrılma sorunu gündeme gelmektedir. Her iki muhalif durumda da yalnızca azınlıktaki halkın özgür iradelerine bağlı değildir. Otonomi talebinden ayrılma talebine geçiş, devletin bu halka dayattığı ve dayanılmaz zorlayıcı şartlara yol açabilmektedir. Aynı şekilde, kendi devlet örgütlenmesinden vazgeçme ve eski ortak devletten vazgeçme de uluslararası güçler ilişkisinin belirli bir durumuna göre belirlenebilmektedir.

Kendi Kaderini Tayin Hakkı yukarıdaki belirlemelerden de anlaşılabileceği gibi iki şekilde olmaktadır. Bunlardan birisi bağımsızlığı esas alan dışsal kaderini tayin hakkı, ikincisi de içinde yaşadığı devlet sınırları içerisinde kendi kaderini belirleyebilmesidir. Bu da içsel kaderini tayin hakkı olarak belirtilebilir. İkincisinde devlet gündeme gelmemekte, ancak kolektif haklar çerçevesinde politik diyalog yöntemiyle kendisine statü belirlemektedir. İçe yönelik tayin hakkı, farklı boyutlara ve görüntülere sahiptir.

Kaderini Tayin Hakkı'nın bölgesel (yerel) boyutu, halkın, kendi vatanı olarak kabul ettiği yerleşim bölgesine ilişkindir. Bu kavram, bu halka önerilen herhangi bir vatanı değil, tersine belirli ve tarihsel olarak tanımlanmış vatanını ifade etmektedir.

Fakat, sürgün ve başka yerlere yerleştirme yöntemiyle, halklar kendi yerleşim bölgesinden boşaltılarak bu haklarını kullanmalarının önüne geçilmeye çalışılmaktadır. Bazen de toplumsal mobilizasyon yoluyla nüfus dengesi bozulmaya çalışılmaktadır. Bu yöntem sadece savaş sırasında bir rol oynamamıştır. Bunun modern biçimleri de vardır. Özellikle barajlar gibi, büyük ve yapısal projelerin geliştirilmesi sırasında da bu yaklaşım cereyan etmektedir. Kürdistan'da bu tip baraj projeleri, büyük yerleşim alanlarının sular altında kalmasına yol açmaktadır. Kürdistan'daki büyük barajları içeren GAP Projesi (Atatürk ve Ilısu Barajları) ve bu projelerin planlamasına ve kararına katılamamış olan Kürt nüfusunu ilgilendirmektedir. Bu projeler, onları, tabii afetler gibi vurmakta, Kaderlerini Tayin Hakkı'nı ve onların öz vatanlarında yaşama haklarını ihlal etmektedir. Bu şekilde bir zorunlu iskan, sadece bir halkın kolektif Kendi Kaderini Tayin Hakkı'nı ihlal etmemekte, aynı zamanda sayısız birçok bireysel insan hakkını da bu şekilde, illegal olarak kısıtlamaktadır. Ayrıca, Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Sözleşmesi'nin I. maddesinin 2. paragrafında yer alan, bir halkın doğal zenginlikler üzerinde özgür kullanım hakkı ihlal edilmektedir. Böylesi bir hak esas olarak azınlıklara tanınmamıştır.

Kaderini Tayin Hakkı'nın merkezi bir boyutu da bir halkın etnik kimliğine ve kültürel farklılık özelliğine saygıdır. Burada söz konusu olan şeyler, tarihsel olarak ortaya çıkmış olan, sadece dil ve din değil; adet, örf, gelenek ve tüm diğer kültürleri engellemeyen ve onları tehdit etmeyen ritüellerini kapsamaktadır. Nasıl ki Kaderini Tayin Hakkı'nın coğrafik boyutu, halkın yerleşim ve yurt edinme kolektif hakkının tanınmasıyla saptanabilmekteyse, aynı şekilde genel anlamda Kültürel Kaderini Tayin Hakkı da kolektif bir haktır. Yani böyle bir hak, sadece dilini kullanma, örf ve adetlerin halkın üyeleri tarafından kullanılmasının garanti altına alınmasıyla yerine getirilemez. Kültürel orijinin fiili kullanımı konusundaki tek tek taleplerde ve bireysel düzeyde önerilerde bulunma, Kaderini Tayin Hakkı'nı karşılamaz. Tersine, yalnızca bir halkın kolektif kimliğini öz ve bağımsız gelişiminin tarihsel öznesi olarak kabul etme, en çok bu hakkın gerçekleşmesine yol açar. Bu örneğin, somut olarak Kaderini Tayin Hakkı'nın, hükümetin ve bürokrasinin, öz kültürel inisiyatifler ve aktiviteler karşısında savunma hakkı olarak kullanılması değil, bilakis devletin bu konularda yerine getirmesi gereken açılımları formüle etmesi anlamına gelir. Yani bu halkın üyelerine, anadilde eğitim yapan ve öz kültürel geleneklerini koruyabilen, kendi özel okullarının açılması yeterli değildir. Talep, bu tip olanakların devlet okullarında ve eğitim kurumlarında eşit bir şekilde kurumlaştırılması talebidir.

Teorik tartışmalarda, azınlıkların korunumu hakkında bireysel yönelim ile Kendi Kaderini Tayin Hakkı'nın kolektif karakteri arasında farklılık koymak, olağan bir durumdur. Azınlığa, grup olarak esas itibariyle haklar tanınmamakta ve azınlıkların korunumunun ise sadece azınlığın tek tek üyelerinin bireysel hakkı olarak biçimlendirilmesi öngörülmektedir. Bu durum Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Sözleşmesi'nin formülasyonuna alınmış, fakat bunun azınlıklar için korunma maddeleri olarak uygulanması önerisi, azınlıkların hukuk özneleri olmadıkları gerekçesiyle reddedilmiştir. Azınlıkların korunmasının bu şekilde bireyselleştirilmesi, bundan sonra da eleştirilmeye devam etti. Ancak bu durum, etnik azınlıkları ya kesinlikle tanımayan, ya da onlara devlet bütünlüğü içinde özel haklar vermek istemeyen ülkelere yarar sağlamaktadır. Bu, devletler tarafından, azınlıklara karşı görüşlerinde temel olarak kullanılmaktadır. Örneğin Türk hükümeti, azınlıklar deklerasyonunun hazırlıkları sırasında, azınlıkların tanınmasına karşı oy kullanmış ve üyeleri için insan haklarının bireysel korunmasına gönderme yapmıştır.

Bu görüş, açıkça azınlıkların ya da azınlık problemlerinin inkarına dayanan yaklaşımca benimsenmiş olmasından başka, insan haklarının korunmasına gönderme yapmakta, azınlıkların problemlerinin çözümsüzlüğünü önermektedir. Keza bu grupların da diğer halklarda olduğu gibi, ancak grubun bütünlüğü içerisinde korunabilecek bir öz kimlikleri bulunmaktadır. Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 27. maddesi, bunu tam ve yeterli olmasa da, azınlık üyelerinin belirtilen haklarından *"grubun diğer üyeleriyle birlikte"* yararlanabilecekleri şeklindeki formülasyonunda ifade etmiştir. Ve gerçekten de, grubun bireyleri yalnızca tüm grubun varlığı korunduğu ölçüde korunabilmektedir. 27. maddenin azınlıkları ilgilendiren bu formülasyonundan azınlıklar için kısmi bir koruma tedbirinin türetilmiş olması, bu nedenle makul ve ikna edici de olmuştur. Ancak, etnik, dilsel ya da kültürel azınlıkların varlıklarının ve kimliklerinin korunması durumunda, kişisel ve kolektif hak talepleri arasındaki farklılık ortadan kalkar. Bu durumda, azınlıkların korunumunun kişisel haklarla sınırlandırılması, anlamını yitirebilir. Kimliğin korunumu, onun özgül farklılığının korunması, onun genel kültüre ve ortak tarihsel mirasa özel katkısının tanınmasını gerekli kılmaktadır. Ve bu ortak miras da yalnızca kolektif ve grup haklarının birlikte garanti edilmesiyle korunabilir.

Bireysel ve kolektif haklar arasındaki teorik fark, özellikle etnik azınlıkların, kendi varlıklarını ve kimliklerini korumada yararlanabildikleri yerlerde gereksiz olmaktadır. Bu şekilde bir koruma, sadece topluluğun bir kolektif hukuksal hakkının kapsamında garanti altına alınmaktadır. Ancak öte yandan onun bu yasal (hukuki) hakkı, kendisini, kimliği koruma amaçlı, devlet kapsamındaki belirli Kaderini Tayin Hakkı ile sınırlandırmaktadır. Buna, devlete hakim (dominant) halk tarafından dikkate alınması ve korunması zorunlu olan, belirli, tarihsel olarak ortaya çıkmış, topraksal (coğrafi), kültürel, ekonomik ama aynı zamanda politik bir çerçeve de dahildir.

Kendi kaderini tayin hakkının içsel biçimleri

1- Otonomi

Halklar için öngörülen –ki burada sözkonusu olan Kürtler'dir– Kaderini Tayin Hakkı üzerine sınırlandırılmamış hukuksal hak, öncelikle dernekler, örgütler, seçimlerle ve basınla temsil edilme aracıyla basit bir politik katılımın ötesinde bir politik koruma içeriğine sahiptir. Burada söz konusu olanın, devlet dahilindeki politik bir örgütün olduğunu netleştirmek için, bu hak en iyi 'otonomi' ya da 'özerklik' kavramıyla ifade edilmektedir. Birçok yazar için bu, azınlıkların ve Kaderini Tayin Hakkı'nın garantisinin tek etkin biçimidir. Ancak otonomi kavramı konusunda, tıpkı halk ve azınlık kavramında görüldüğü gibi, halklar hukuku açısından doğru bir tanım olmayışının eksikliğine dikkat çekilmektedir. Bu, belirsiz bir hukuksal kavram olarak, söz konusu taraflarca içerik olarak şekillendirilmeye ve belirlenmeye muhtaçtır. Yani devletin hükümeti, halkın ve azınlığın temsilcileri tarafından otonomi statüsü genel ve soyut tanımlanamaz. Tersine her iki tarafın müzakerelerle anlaşmasına bağlıdır. Yalnızca bir şey tüm özgüllüklerden bağımsızdır; o da otonomi esasıdır. Halkların otonomi kuralları ve öz yönetimi, tarihsel olarak gelişen ilişkilere uygun biçimde, hangi biçimlere sahip olursa olsun, bunların hepsi tanımlanan devlet sınırları içinde oluşmakta ve ayrı bir devlet örgütlenmesini dışlamaktadır.

Bu temel karardan başka, kesin olarak saptanmış veya tercihi bir otonomi modeli söz konusu değildir. Ancak tüm varyantlar ise, özerklik ve hükümetin ulusal ve merkezi etkisinden bağımsız olmak gibi bir ölçüyü kapsamaktadır. Ancak tüm bunlardan, kural olarak merkezi hükümetin egemenlik imtiyazı alanlarına giren para ve maliye sorunları, savunma ve dış politika alanları dahil değildir. Ancak burada da bir devletin sınırlarının ayrıldığı, bir halkın her iki parçasının dış politika ilişkileri kurduğu yerlerde, işlevini yerine getiren ve hükümetin egemenliğini buna rağmen zedelemeyecek olan kurallar mevcuttur. Bu duruma, eski Sovyetler dönemindeki ve İran'ın doğusunda yaşayan ve birbirleriyle politik ilişkiler içinde bulunmuş olan Azerbaycan örnek oluşturmaktadır.

Kuşkusuz ki, her türden otonomi kuralı kendi içinde belirli ölçüde merkezkaç tehlikesini barındırmakta ve bu nedenle de merkezi olarak örgütlenmiş olan Fransa (Korsika) veya Türkiye gibi devlet ve hükümetlerce genellikle reddedilmekte ya da oldukça güvensiz karşılanmaktadır. Otonominin her biçiminin sonuçta devletin dağılmasına (Desintegration), parçalanmasına ve ayrılmaya yol açacağı şeklinde bir korku mevcuttur. Bu nedenle otonomi bazen ve de yalnızca izolasyonu yaşamakta olan yerliler için tavsiye edilmektedir. Ki bunlar da zaten bağımsız devlet olarak yaşama gücüne sahip değildirler. İnsanların, belirli bir topluluğa ait olmaları nedeniyle farklı yaklaşıma tabi tutulmalarının ayrımcılık yaratacağı, sonuçta da bunun etnik çatışmalara yol açacağı iddiasıyla itiraz eden ve bu nedenle de asimilasyondan yana tavır koyan sesler de mevcuttur. Genel olarak gerçekliği kabul görmüş bir azınlığa sahip sistemin, yeterli esneklik ve değişkenlik özelliği göstermediği düşüncesiyle, ekonomik açıdan yeterli etkinlik ve başarı kabiliyetinde olamayacağı da ileri sürülmektedir. Her halükarda, otonomi kuralları karşısındaki bu hassasiyet sadece Avrupa'da değil, tüm dünyada ağırlığını korumaktadır.

Fakat bu iddiaların tersine, oldukça haklı bir şekilde ve daha güçlü örnekler verilmek suretiyle, otonominin, tam da etnik çatışmaların ve azınlık sorunlarının çözümüne uygunluk gösterdiği de ileri sürülmektedir. Uluslararası antlaşmalar ya da sözleşmeler sonucu başarı sağlamış olan örnekler ise, Çland Adası, Güney Tirol, Grönland ve Farao Adaları'dır. Örneğin, Grönland Otonomisi hükümet başkanı '93 yılında bu durumu şu şekilde belirtmektedir:

> *"Kendi Kaderini Tayin Hakkı iki şekilde olmaktadır. Bunlardan birisi bağımsızlığı esas alan dışsal kaderini tayin hakkı, ikincisi de içinde yaşadığı devlet sınırları içerisinde kendi kaderini belirleyebilmedir. Bu da içsel kaderini tayin hakkı olarak belirtilebilir. İkincisinde devlet gündeme gelmemekte, ancak kolektif haklar çerçevesinde politik diyalog yöntemiyle kendisine statü belirlemektedir."*

"Henüz otonomi için ne bir devlet hukuku, ne de halklar hukuku anlamında bir model oluşturulmadığından, bazı yazarlar, farklı farklı örgüt biçimlerini ve otonomi kurumlaşmalarını önermeyi denemişlerdir. Buna göre; İşlevsel, Teritoryal (bölgesel), Personal (kişiye ilişkin) ve Kültürel Otonomi kategorileri arasında bir ayrımın yapılması önerilmektedir."

Teritoryal (yerel) Otonomi Prensibi, devlet sınırları dahilindeki berlirli bir bölgede özel statü elde etmektir. Bu durumda kamu tüzel kişiliğine sahip bölgesel bir meclis, merkezi hükümetçe devredilmiş olan kültür ve eğitim gibi alanların çok daha ötesine de çıkabilen görevleri devralmaktadır. Bu görevler; altyapı, trafik, ekonomi ve ekolojik gelişmeler, endüstriyel yerleşim vb. alanlardaki yasallığı teminat altına almak üzere bir de halk meclisi oluşturulmuştur. Bu tip otonominin finanse edilmesi; örneğin, bölge temsil organına, onun merkezi devletin mali teminatına bağımlı kalmayacak şekilde bir vergi bölgesi sağlanır. Otonomiyi garanti eden hükümet ile, otonom bölgenin organları arasındaki sorunlar için, bu sorunları bağıtlamak için özel kurumlar oluşturulmak zorundadır.

Yerel Otonomi sadece sınırları belirli bölgede yerleşmiş ve tarihsel olarak gelişmiş bir aidiyet bilincine sahip halklar için bir örgütlenme biçimidir. Teritoryal Otonomi, ancak sadece bu bölgede yaşayan azınlık üyelerini kapsar. Bu sınırlar dışında yaşayanları kapsamaz. Fakat otonom bölge temsilciliği de bu sınırlar içinde yaşayan azınlık nüfusun haklarını garanti altına almak zorundadır.

Bu tip otonomiyi günümüzde ağırlıklı olarak Avrupa'da görmekteyiz. Ancak bunların hapsinde, farklı yetkilere sahip özerk yürütme organları ve halk meclislerinin dışında başka ortak özellikler bulunmamaktadır. Oldukça çekimser davranmasına rağmen, sınırlı da olsa, Fransa Korsika'ya otonom özerklik tanırken *–Fransa henüz bağımsız bir anayasa koyma yetkisini tanımayı reddetmektedir–*, İtalya Güney Tirol'a anayasa koyma hakkı tanımaktadır. Finlandiya ise, fiili anlamda Çland Adaları'nı, daha da ileri giderek, merkezi devletin hukuk sisteminden ayırmaktadır. Yine aynı şekilde, daha önce sözünü ettiğimiz Farao Adaları ve Grönland da bu tip yerel otonomilere dahildir. Ancak tüm bunlar otonomi kurallarının ne statik ne de hukuksal anlamda sabit olmadıklarını, tam tersine verili tarihsel olgular ve gelecekte olası gelişmelere uygun biçimde hazırlandığını gösteriyor.

Devamı 30'da

Savaş gelişirse Güney'in tümünü kapsayacaktır

Baştarafı 32'de

İkinci komplonun temel hedefi gerilla ve pratik önderliğidir

Savaşı durduran partimiz, rejim içindeki gerici güçlerin ve rantçı, çeteci anlayışların bütün pisliğini de açığa çıkarmıştır. En başta faili meçhul cinayetleri işleyen çeteler, daha sonra *siyaset-mafya-devlet* üçgeninde örgütlenmiş çeteler ortaya çıkartıldı; devletin, dolayısıyla da halkın sırtına yapışmış, kene gibi toplumu kemiren çeteci anlayışları ve banka soyguncularını açığa çıkarttı. Öncesinde de çek-senet çeteleri açığa çıkarılmıştı. Son olarak da beyaz enerji çetelerinin açığa çıkartılmakta olduğunu görüyoruz. Yani şimdiye kadar rejim içerisinde, savaş içerisinde, "savaş yürütüyoruz" perdesi altında nelerin yapıldığını, soygunların, her türlü işlerin ve dolapların nasıl çevrildiğini, savaşın durdurulmasıyla birlikte herkes görmüş oldu. Bütün bunları yaşayan devlet içindeki çeteci, rantçı, oligarşik anlayışlar, daha fazla zorlanmayı, daralmayı ve çözümsüzlüğü yaşamaktadır. O da bu çözümsüzlükten çıkmak için savaşa ve şiddete başvurmayı bir çözüm olarak öngörüyor.

Rejim içerisindeki ve toplumdaki bütün eğilimleri bastırarak kontrolü sağlamaya çalışan bu anlayış, Türk solunu nasıl oldukça daraltıp marjinalleştirdiyse, emekçi sınıf ve sosyalist sol arasına bir set çekip bu cepheyi de etkisizleştirdiyse, yine nasıl siyasal islamı sıkıştırarak hizaya getirme amaçlı yönelimlerini sistemli bir şekilde geliştirip en son Fazilet'i de parçalamaya uğratarak tövbe eder hale getirdiyse; aynı şeyi üçüncü bir muhalif ve alternatif olan Kürt ulusal demokratik hareketine ve onun öncüsü olan partimize karşı da geliştirmek istemiştir.

Partimizin temel gövdesi ve gücü gerilladır. Önderliğimiz esaret altındadır, ama gövdesi kontrol sağlanamayacak sahalarda ve zeminlerde mevzilenmiştir. Burada devletin temel amacı, rejim içindeki tüm eğilimleri hizaya getirdiği gibi, partimizi de hizaya getirmek, yontmak ve etkisizleştirmek için, Kürdistan'ın özgür dağlarında yaşayan gerillaya yönelik kapsamlı ikinci bir komplo hareketiyle sonuç almaktır. Önderliğimizin esir alınmış olması, ne Önderliği, ne de PKK hareketini denetim altına almaya yetmiştir. Neden? Çünkü bu hareketin temel gövdesi özgürleşmiş bir güç olan gerilla gücüdür ve hareketin belkemiğini teşkil etmektedir. Bunun için komplonun temel hedefi gerilla gücü ve onun pratik önderliğidir. Bu amacına yönelik olarak çaba içerisinde olan rejim bunu gerçekleştiremeyince ciddi bir zorlanmayı ve çözümsüzlüğü yaşıyor.

Türkiye AB'ye girme süreci içerisinde bir değişim-dönüşüm ve demokratikleşme süreciyle karşı karşıyadır. Ama topluma kendi anlayışına uygun bir demokrasiyi empoze etmeye çalıştığı için, egemenliği ve kontrolü dışında hiç kimsenin kalmasını istemiyor. Bu amaçla, ancak ve ancak kontrolü tam sağladığında AB paralelinde birtakım değişiklikleri yapabileceğini düşünüyor. Bu temelde de hareketimize yönelik kapsamlı bir komployu planlamış bulunuyor. İşte bu güçle YNK gücünün yaşadığı çözümsüzlüğün ortak buluşma noktası, PKK'nin imha edilmesidir. PKK'nin imha edilmesi temelinde Kürt sorununun denetim altına alınması, Kürt sorununda inisiyatifin Türk devletinin eline geçmesi, böylelikle hem Kuzey'de, hem de Güney'de Kürt sorununu kendi isteği doğrultusunda çözmeye yönelik planlamanın pratikleşmesi amacıyla, bir anlayış birliği ve işbirlikçilik temelinde karşılıklı uzlaşma gündeme gelmiştir. YNK ile TC'nin buluşmasının ana noktası budur.

> *"Partimizin temel gövdesi ve gücü gerilladır. Önderliğimiz esaret altındadır, ama gövdesi, kontrol sağlanamayacak sahalarda ve zeminlerde mevzilenmiştir. Ancak devletin amacı, rejim içindeki tüm eğilimleri hizaya getirdiği gibi, partimizi de hizaya getirmek, yontmak ve etkisizleştirmek için, Kürdistan'ın özgür dağlarında yaşayan gerillaya yönelik kapsamlı ikinci bir komplo hareketiyle sonuç almaktır. Önderliğimizin esir alınmış olması, ne Önderliği, ne de PKK hareketini denetim altına almaya yetmiştir."*

YNK bunun zeminini yaratmak için 2000 yılı boyunca çaba sarf etti. Yukarıda da sözünü ettiğimiz gibi, geçen yılın ocak ayında buna yönelik bir hazırlık evresi geçirdi. Mayıs ayına geldiğimizde böyle bir plan üzerinde anlaşma ve karar kılma durumu söz konusu oldu. İşte tam da o tarihlerde, bir yandan Türk devleti kendi politikalarında sertleşmeye yönelirken, diğer yandan YNK güçleri, gerillalarımızın bulunduğu Kandil alanının belirli noktalarını tutarak güçlerimizi kıskaca alma sürecini başlattı. Öte yandan partimizin içindeki tasfiyeci, işbirlikçi, ihanetçi eğilimin isyanını ve kaçışını başlattı. Bununla bir yandan dıştan sıkıştırma, diğer yandan da içten oynayarak sürekli dökülmesini sağlayacak bir politik çizgiyi izleyip partiyi kışa kadar yıpratarak daraltma, nihayetinde de bir kış operasyonuyla PKK'yi tümden ortadan kaldırma planlanmıştır.

Böyle bir planın mayıs ayında yapıldığı, temmuz ayında Ecevit-Talabani görüşmesinde onaylandığı şimdi daha iyi anlaşılmaktadır. YNK buna zemin yaratmak için PKK ile kendi arasında sürekli sorun yaratma sürecine girmiştir. Bilindiği gibi ideolojik-politik çizgi farklılığı olarak ayrı dünyalarda olmamıza rağmen, pratikte çok ciddi bir çelişkimiz yoktu. Hatta birçok konuda uyumlu hareket eden bir durum söz konusuydu. Buna rağmen YNK adım adım sorun yaratma sürecine girmiştir. İlk önce Süleymaniye'de demokratik çerçevede kurulmuş kurumlarımıza yönelerek basın ve kültürel çalışmaları yasakladı, hastaneyi kapattı. Ardından adım adım dost çevremize yöneldi, onlar üzerinde çeşitli düzeylerde baskılar geliştirdi. Ardından gerilla güçlerimizi daha da sıkıştıracak düzeyde kuşatma güçlerini artırdı. Kitleler içerisinde faaliyet yürüten cephe çalışanı arkadaşlarımızı tutukladı.

Dikkat edilirse YNK gerginlik yaratma sürecini adım adım geliştirdi. Aslında bütün bu yaptırımlara ve saldırılara karşı partimiz herhangi ciddi bir tepki göstermemiştir. Bunun iki nedeni vardır. Birincisi; partimizin o dönem yaşadığı birtakım örgütsel ve iç sorunlardır. Daha çok bununla meşgul oluyordu. İkincisi ise; partimizin yeni çizgisi, yeni stratejik anlayışı gereğince oldukça uzlaşıcı, diyalogcu ve demokratik tutumu öngören bir tarzda yaklaşımdı. Ama o, peş peşe yaptığı saldırıları hep artırdı. Nihayetinde süreç Karadağ'daki güçlerimizin kuşatılmasıyla en üst noktaya ulaştı. Oradaki güçlerimizin çoğu silahsız ve yeni arkadaşlardan oluşuyordu. Ayrıca kendilerinin bilgisi dahilinde orada bulunuyorlardı. Ki yeni olmayıp beş yıldan beri bu yönlü faaliyet yürüttüğümüz bir kamp alanıydı. Böylesi bir alanı kuşatarak, askeri yönelimini fiilen pratikleştirdi. Böylelikle bütün siyasal ve örgütsel saldırılar artık fiili bir çatışmaya dönüşmüş oldu.

Burada dikkat edilmesi gereken nokta, sıfır düzeyde olan sorunlar, 2000 yılı eylül ayına kadar adım adım artırıldı. Bu, eylülden aralıktaki son kapsamlı saldırısına kadar süren bir süreçtir. Burada sürekli bir şekilde krizi tırmandıran bir yaklaşım söz konusudur.

YNK hiçbir diyaloğu ve öneriyi kabul etmeyen, bazı aracılar araya girse de verdiği sözü tutmayan, sürekli yanıltan, sorun yaratan siyasi bir çizgiyi niçin izledi? Amacı, Türk ordusunun Soran bölgesine gelmesinin zeminini yaratmaktı. Bu kesinlikle baştan beri çok planlı bir biçimde geliştirilmiş bir süreç oluyor. Sürekli kriz yaratma, sürekli sorun yaratma, giderek bunu çatışmalar düzeyine çıkarma, çatışma düzeyine çıkınca da TC'nin lojistik ve maddi desteği temelinde kendi güçleriyle PKK'yi darbeleyip imhaya yeltenmedir. Bunu başaramayınca da Türk ordusunu getirip Kürdistan'a yerleştirmeyi amaçlıyor. Bunları ne için yapıyor? Denilebilir ki, YNK savaşta büyük darbeler aldı ve yenildi. Dolayısıyla zorlandı ve Türk devletini çağırmak zorunda kaldı. YNK'nin savaşta zorlandığı ve büyük darbeler aldığı doğrudur. Ancak onu zorlayan ve darbeleyen güç sürekli barış çağrıları yapıyor. Savaşın başladığı günden bugüne kadar YNK istediği noktada, istediği günde ve istediği saatte bu savaşı durdurma inisiyatifine sahipti. Çünkü PKK'nin YNK'ye karşı savaşma gibi bir eğilimi yoktur. Çünkü biz YNK'yi bu aşamada zorlamayı ya da tasfiye etmeyi çıkarlarımıza uygun görmüyoruz. Böyle bir şey, kendisiyle birlikte yeni sorunlar yaratacaktır. Dengeler sarsılacaktır. Dolayısıyla biz hiçbir zaman YNK'nin tasfiyesini hedeflemedik. Savaş çıktıktan sonra bile savaşı derinleştirmeyi, onu bitirecek, zorlayacak noktaya getirmeyi hiçbir zaman istemedik. 28 Eylül 2000 tarihinde çatışmalar başlayınca, YNK'den kaçmalar kapsamlılaşınca, altıncı günün ardından, çok üstün olmamıza rağmen tek taraflı ateşkes ilan ettik. Oysa o zaman isteseydik rahatlıkla birçok şehri alabilir, denetimleri altındaki birçok alandan güçlerini temizleyebilirdik. Bunu kendileri de biliyor. Ama yapmadık, sadece saldıran güçleri, bizi kuşatan güçleri püskürttük ve ardından tekrar ateşkes ilan ettik. Halbuki ciddi bir zorlanmayı yaşıyordu. Fakat YNK, bizim ilan ettiğimiz tek taraflı ateşkesle, yine TC'nin maddi manevi ve lojistik desteğiyle toparlandı. Karşılıklı verilen sözlere rağmen 3 Aralık'ta tekrar kapsamlı bir saldırıyla imha hareketine girişti. Hain bir tutumla, birden bire 17 bin kişilik bir güçle saldırıya geçti. Tekrar bozguna uğradı, tıkandı, zorlandı. Ama biz savaşı yine durdurduk.

Kısacası; zorlandığı, gerilediği ve bu anlamda savaşı kaybettiği doğrudur. Ama YNK, Türk ordusunu ya da başka bir gücü çağıracak düzeyde bir zorlanmayı yaşamadı. Bu konuda herhangi bir ihtiyacı yoktu. İstediği zaman bizim çağrımıza cevap verip savaşı durdurabilirdi. Şimdi de böyledir. Dolayısıyla bir zorunluluk değil, önceden hazırlanmış bir planın gereklerinin yerine getirilmesi söz konusudur. O maddi manevi ve lojistik yardımıyla bunu başarmak istedi. Kışa doğru bizi alanda sıkıştırarak imhayı dayatmayı planlıyordu. Biz buna gelmemek için, oluşturulan çemberi yararak güçlerimizi araziye dağıtıp daha geniş arazilere açıldık. Böylelikle onun planladığı komplonun önüne geçmiş olduk.

Şimdi ikide bir *"şu araziden çekilsinler, bu araziden çekilsinler"* demesinin nedeni budur. Yani bizi hep kendi planına, kış harekatına uygun bir pozisyona çekmek istiyor. Gerçekten niyetinin barış olduğunu, gerçek anlamda savaşı istemediğini bilseydik, biz birçok yerden çekilerek tek bir vadiye de sıkışabilirdik. Ama niyeti böyle değil; asıl niyeti, bizi hazır bir lokma haline getirerek, uygun bir arazide yok edilebilir bir duruma sokmaktır. Bu anlamda rendelemek için dayatmada bulunuyor. Kaldı ki, biz çekiliyoruz, o gelip yerleşiyor. Yani niyeti çok açıktır. Daha yaz aylarında PKK'nin kış operasyonuyla imha edilmesi planlanmıştır.

İşte gerilla güçlerimizin bu süreçte gösterdiği direnişle düşman saldırılarını püskürtmesi ve kendisini dar araziden çıkararak daha geniş arazilerde mevzilenmeye geçmesiyle birlikte bu planın önüne geçilmiştir. Onlar için kış harekatını yapma olanağı artık zordur. Neden? Çünkü onların planladığı, düşündüğü ve üzerinde hazırlık yaptığı arazi ve gerilla yoktur. Artık daha fazla serpişmiş ve stratejik alanlarda mevzilenen bir gerilla gücüyle karşı karşıyadır. Yani planları istedikleri gibi yürümemiştir.

PKK Kürdistan'da tek ulusal güçtür

Hazırladıkları planı yürütemedikleri için şimdi daha kapsamlı bir yönelimin geliştirilmesi çalışmalarını yürütmektedirler. Tabii Türk devleti sadece YNK ile anlaşarak, YNK'nin çağrısı üzerine Soran bölgesine giremezdi. Çünkü Soran bölgesi Türkiye den 200 kilometre uzakta olan bir bölgedir. Bunun uluslararası ittifaklarının da geliştirilmesi gerekiyordu. İşte 2000 yılının başından bu yana Türk devletinin öncülüğünde bir plan çerçevesinde bir konsensüs yaratılmaya çalışılmıştır. Bu amaçla bölge devletleriyle birçok müzakere yapılmıştır. İran devleti nezdinde birçok girişim olmuştur. Irak devletinde hakeza böyledir. Suriye ile de benzer biçimde faaliyetler sürdürülmüştür. Yine aynı biçimde Avrupa ve Amerika'ya yönelik nabız yoklamayı amaçlayan diplomatik faaliyetler yürütülmüştür. Öyle anlaşılıyor ki, '75 benzeri bir konsensüsle plan tamamlanmıştır.

Türk ordusu bunlara dayanarak Güney Kürdistan'a giriş yapmıştır. Sözü edilen devletlerin kimisi hemfikir olmuştur. Onlar da kendi cephesinde gerekli tedbirleri alacağını vaat etmiştir. Kimisi de bilgilendirilmiştir. Ancak ya sessiz, ya da seyirci kalmıştır. Ama burada belli bir konsensüs anlayışının yaratıldığı görülmektedir. Türk devleti bu konsensüsle adeta ABD'yi, Avrupa'yı ve İran'ı da sollayarak Kürt meselesinde inisiyatifi ele almak istemiştir. Çünkü Türk devleti bütün stratejik ittifaklarına rağmen, Kürt meselesine ilişkin Avrupa'dan da, Amerika'dan da endişe duymaktadır. Yine İran'a yönelik çok ciddi endişeleri söz konusudur. Dolayısıyla Kürt meselesinde kilidi ele geçirmek, inisiyatifi tamamen elde tutmak amacıyla yılın başından bu yana böyle bir plan tezgahlanmıştır. Ancak plan uygulamaya geçirildikten sonra birçok devlet ayılabilmiştir. Planın derinliği ve kapsamının sadece PKK'ye yönelik olmadığı, tüm Kürt ulusal varlığına ve değerlerine yönelik olduğu, bölge halklarının da çıkarlarını hedeflediği ortaya çıkmıştır. Planın bu temelde gelişeceği anlaşılmıştır.

Öyle ki, Türk ordusu Soran'a gelip yerleştikten sonra, planın pratikleşmesiyle ancak bazı devletlerde endişeler gelişmeye başlamıştır. Halen birçok bölge gücü ve devleti tereddüt içindedir. Bunların önceden bilgisi vardı. Hatta onay vermişlerdi. Ama pratikleşme aşamasında ürkmüşlerdir. Bu işin nereye varacağını düşündükçe planın gerçeğini hem görmüş oluyorlar, hem de kendi çıkarlarına yöneleceğini fark etmiş oluyorlar. Dolayısıyla bugün hem İran İslam Cumhuriyeti'nde ciddi bir rahatsızlık başlamış ve bu sürecin bir yerde durdurulması için belli bir çaba içerisine girmiş, hem de Irak rejimi bu planın sadece PKK ve Kürtlerle sınırlı kalmayıp kendisine yönelik de zemin yaratacağını, hatta bunun kendisine yönelik planın bir ön aşaması olacağını düşündükçe ürkmüş ve karşı çıkış seslerini cılız da olsa çıkarmaya başlamıştır. Çünkü plan gerçekten kapsamlıdır ve her şeyden önce sadece PKK'ye yönelik değildir.

PKK Kürdistan'da tek ulusal güçtür. Kürdistan'ın dört parçasında ciddi anlamda etkisi olan ve ulusal birliği kendi önderliği şahsında gerçekleştirmiş bir ulusal, siyasal harekettir. Kürt halkı için, Kürt ulusal gerçeği için bir siyasal ve moral güçtür. Ulusal birlikte temel bir direktir, ana halkadır. PKK geriletildiğinde veya ezildiğinde, ulusal birliğin ve bütünlüğün, güçlü ulusal varlığın önemli oranda gerileyeceğini, hatta çökertileceğini tahmin etmek zor değildir. Dolayısıyla bu ulusal düzeyi geriletmek için evvela PKK'nin imhası planlanmıştır. Ardından da varolan birtakım Kürt oluşumlarını da daraltma, sıkıştırma, uyduruk birtakım yapılanmalarla veya çözüm biçimleriyle ta-

“Yürütülecek olan mücadele, bir demokrasi mücadelesidir. Bugün bu planın boşa çıkarılması demokrasinin ve demokratik güçlerin önünü açacaksa, gerilla mücadelesi ve direnişi de özünde Türkiye'deki demokratik mücadelenin bir parçası oluyor.”

mamlayarak, esasen ulusal birlik ruhunu yok etme, böylelikle tamamen denetimi sağlayan bir statüye kavuşturma amaçlı bir planlama oluyor. Bu nedenle YNK'nin bugün öncülük etmekte olduğu plan, Kürt halkının, uğruna on binlerce şehit verdiği ulusal değerlerin yok edilmesini hedefleyen bir plandır. Bu açıdan bütün ulusal güçlerin zarar göreceği bir plan oluyor. Konseptin özü budur.

Bazı güçler artık bunu görebilmektedir. Örneğin bir KDP, konseptin kapsamının dar olmadığını, hatta kendilerine de yöneleceğini fark etmiş bulunmaktadır. Bunun için de oldukça tedirgin olmuştur ve ürkmektedir. Ancak planı çok tehlikeli görmesine rağmen, buna karşı çıkmanın örgütsel gerçeği açısından çok daha tehlikeli olacağını düşündüğü için direkt bir karşı çıkışı gerçekleştiremiyor. Kendisini tereddütte tutuyor ve daha çok “bekle-gör” politikasını kendi çıkarları açısından uygun görüyor. Yoksa planın hem kendisini hem de Kürdistani bütün güçleri kapsadığı çok aşikardır.

Öte yandan, planın bölge halklarına yönelik de önemli yanları vardır. Kuşkusuz ABD'nin şu veya bu biçimde Türk devletini fark etmesi söz konusudur. Ama dikkat edilirse izlemekte ve peş peşe gizli heyetlerle işi yeniden biçimlendirmeye çalışmaktadır. Türk devletinin biraz erken davranıp inisiyatifi ele geçirme tutumundan ziyade, daha çok bunu bölgeye yönelik kendi konseptiyle bütünleştirmeye çalışmaktadır. Bugün planın sadece Kürt halkıyla sınırlı kalmayacağını, genelleşerek bölgedeki Fars ve Arap halklarına da yöneleceğini, onlara da zarar vereceğini ve bu kapsamda gerçekleşeceğini görmek artık zor değildir. Bu anlamda uluslararası düzeyde etkide bulunacak bir konseptin, bir komplonun geliştirilmesiyle karşı karşıya olduğumuz çok açıktır.

Bu planın diğer bir boyutu da Türk devlet gerçeği açısından önemlidir. Şimdi Türkiye'de bir rejim sorunu vardır. Çeşitli eğilimler arasında ciddi çelişkilerin, hatta çatışmaların olduğu biliniyor. Yaşadığımız çağdaki gelişmeler, sınırlı değişim ve dönüşüm rüzgarları, Türk toplumunu ve devletini de önemli oranda etkisi altına almış bulunuyor. Partimizin tam da bu süreçte savaşı durdurması, yeni stratejik yaklaşımıyla yeni bir yumuşama ortamını yaratması, demokratikleşme doğrultusunda bir zemin sunmuştur. Bu anlamda bir demokratik hareketlenme süreci kendisini rejime dayatıyor. Aynı paralelde Türkiye'nin AB ile bütünleşme, AB'ye girme süreci de benzer bir demokratikleşmeyi zorunlu kılıyor. Yani gerek iç, gerekse dış dinamikler Türkiye'ye demokratikleşmeyi dayatmış durumdadır. Rejim içinde demokrasiden yana olmayan, daha çok kendine göre bir demokrasiyi öngören, yani her şeyi kontrolü ve denetimi altında tutarak demokratikleşme sürecini başlatmak isteyen oligarşik bir yapılanma vardır. Son tahlilde rejim içerisinde olmayan demokratikleşmeyi geliştirmek isteyen oligarşik-rantçı eğilimin ağırlığı ve etkinliğinin fazla olduğunu görüyoruz. İşte daha çok bu eğilim savaş tahrikçiliği yapıyor. Özellikle 2000 yılının ortalarından bu yana içe yönelik bastırma hareketlerini, daha çok şiddete dayalı bir biçimde geliştirmeye yönelmiştir. Bu bağlamda cezaevlerine yönelik geliştirdiği insanlık dışı şiddet dozajının bu denli kapsamlılaşması, bu denli kör bir şiddetin uygulanıyor olması buna bir örnektir. Yirmi cezaevine aynı anda operasyonun geliştirildiği gün Türk ordusu da Güney'e girmiştir. Dikkat edilirse bu bir çıkış yöntemidir. Zorlanan bu kliğin demokratikleşme eğilimlerini bastırmak, demokratik hareketlenmenin önüne geçmek, bunu kendi kontrolüne almak için adeta son ve kapsamlı bir çıkışı gerçekleştirircesine bir taraftan içte cezaevlerine şiddetli bir biçimde yöneliyor, bir taraftan Kürdistan'daki demokratik kurum ve kuruluşlara pervazsızca bir yönelim sürecine giriyor. Diğer taraftan da orduyu Soran'a çıkarıyor. Soran'a bir çıkartma yapıyor ve bu bir konsept dahilindedir. Rejim içi düzenlemeye ilişkin de bir konsepttir. Bunun tamamen uyumlu, bütünlüklü bir plan dahilinde geliştirildiği görülmektedir.

Şimdi bu konsepti uluslararası boyutuyla birleştirerek uygulamaya geçirme durumunu göz önüne alırsak; eğer başarılırsa, Kürdistan sorununda çok ciddi bir girdaba ve karanlık dar bir döneme girileceği açıktır. Yine çok uyduruk, cilalandırılmış demokrasi naraları atılarak, kapkara, kuru bir oligarşik düzenin cilalanıp demokrasi diye topluma ve kamuoyuna sunulduğu, demagojinin olduğu, ama özünde hiç demokrasinin olmadığı, dolayısıyla da emekçi sınıflar ve halklar için kapkaranlık bir dönemin kalıcılaşarak süreceği bir süreç başlar. Yani konseptin başarısının hem Kürt halkı, hem de Türkiye halkına gerici bir dönemi yaşatacağı kesindir. Bu açıdan bu konseptin boşa çıkartılma mücadelesi, hem Kürt halkının ulusal demokratik çıkarları açısından bir düzlüğe çıkması ve çözüm yolunun açılması anlamında yeni zeminler yaratacaktır, hem de planın tersyüz edilmesi, başarısız kılınması halinde, bu planın uygulayıcıları olan Türkiye'deki rejim içinde etkin bulunan eğilim geriletilmiş olacaktır. Bu eğilim büyük ihtimalle önemli oranda iktidardan düşecektir. Dolayısıyla Türkiye'de daha sağlıklı, gerçeğine uygun bir demokratikleşme sürecinin gelişmesinin önü açılacaktır.

Bununla birlikte Kürt sorununda demokratik çözümün, çözüm anlayışının daha fazla yer bulması ve demokratik çözüm sürecinin gelişmesinin de zemini yaratılmış olacaktır. Bu açıdan Güney zemini üzerinde geliştirilen bu planın boşa çıkartılmasının; hem ilerici, demokratik ve anti emperyalist kimlik, hem Ortadoğu halklarının özgürlüğü, kardeşliği, birliği, hem de Türkiye toplumunun demokratikleşmesi açısından çok önemli bir işlevi olacaktır. Bu nedenle mevcut konseptin başarısızlığa uğratılması için bir karşı mücadelenin, siyasal, diplomatik, gerekirse örgütsel, siyasal halk hareketi, hatta askeri şiddet hareketiyle bir direnişin geliştirilmesi gerektiğine inanıyoruz. Bu çerçevede kapsamlı bir karşı faaliyetin de geliştirilmesi gerektiğini görmüş durumdayız. Öncelikle bunun önüne geçmek önemli bir sorundur.

Biz, Türkiye'de demokratikleşme sürecinin gelişmesi, barışçıl diyaloğu esas alan bir dönemin başlaması için gerekli fedakarlıkları yaptık. Aslında bunun için çok çaba da harcadık. Ama öyle anlaşılıyor ki, savaşın bir kez daha gündemleşmesinin önüne geçemedik. Bize tekrar savaş ve imhayı dayatmış oluyorlar. Oysa biz, *“Artık Türkiye'de ne inkar ve imha, ne de isyan dönemidir; bunun için çağdaş demokratik siyasal çözüm, diyalog”* dedik, bunları hedefledik. Türk ordusuyla yeni bir savaş geliştirmeyi aslında hiç düşünmedik, ama bütün çabalarımıza rağmen bize bir savaş dayatılmış bulunuyor. Buna karşılık elbette ki kurbanlık koyun gibi boğazımızı uzatacak değiliz. Buna karşı direneceğiz. Sadece kendi varlığımızı korumak için değil, aynı zamanda halklarımızın çıkarlarını korumak için de direneceğiz.

Direnişimizin özü tabii bir öz savunmadır. Biz Halk Savunma Güçleri olarak, kendimizi ve halkımızın çıkarlarını koruma doğrultusunda, öz savunma anlayışını aşmayan bir çerçevede ulusal güçlerimizi direniş pozisyonunda tutacağız. Halkımızın ve halklarımızın başına örülmek istenen çorabın böylelikle yırtılmasını hedefleyeceğiz. Bunun önüne geçmeye çalışacağız. Biz savaşın gelişmesinin önüne geçemedik, ama savaşın başarıya ulaşıp da kapkaranlık bir dönemin başlamasının önüne geçmek için, ardımıza hiçbir şey koymadan tüm gücümüzle siyasal, örgütsel ve her anlamda karşı bir duruşu gerçekleştirmekle karşı karşıya bulunuyoruz. Bu tarihi bir görev olarak önümüze çıkmıştır. Dolayısıyla öncelikle gerilla cephesinde her anlamda bir sağlam mevzilenme ve doğru bir hareket tarzıyla saldırıları püskürterek başarısızlığa uğratmanın gerekli hazırlıklarını yapmak durumundayız.

Savaş kuşkusuz tüm Güney'i kapsayacak düzeyde gelişecektir. Bu savaşın bizim için bir öz savunma savaşı olacağı çok açıktır. Öz savunmanın kendi mantığı ve anlayışı çerçevesinde gelişecek olan bir savaştır. Yoksa yeniden bir saldırı döneminin başlaması anlamına gelmiyor. Evet, savaş Güney'de daha fazla boyutlanırsa kuşkusuz bu Kuzey sahalarına da yayılabilir. Bunun şu veya bu biçimde Kuzey sahalarına da yayılması tamamen öz savunmaya yönelik olarak gelişecektir. Yoksa stratejimizin herhangi bir biçimde değişikliğe uğratılması söz konusu değildir.

Yeni dönem stratejimiz siyasal çözümü öngören bir stratejidir. Bu strateji doğrudur ve çağdaştır. Çağdaş bir öngörüye dayalı bir perspektifi içeriyor. Bu nedenle stratejimizin herhangi bir biçimde zedelenmesi söz konusu olamaz. Zaten stratejimizin bir parçası da ulusal demokratik güçlerin kendini savunması, bu ulusal demokratik mücadeleyi yürütmesidir.

Gerilla oyunları bozmada kararlıdır

Bir gerilla gücü olarak da ulusal demokratik mücadeledeki rolümüzü bu biçimde oynayacağız. Kendimizi koruyarak, kendimizi var ederek Türkiye'de barışın ve özgürlüğün teminatı olmaya devam ederek rolümüzü oynamış olacağız. Bu anlamda örgütsel varlığımıza musallat olan, bizi imha etme gibi uğursuz bir eyleme kalkışan güçlere karşı gerillamız tarihi bir öz savunma direnişini gerçekleştirerek kendini korumayı bilecektir. Salt kendini korumayı da değil, halklarımız üzerinde oynanan oyunları bozmada birinci planda rolünü oynayacaktır. Bu anlamda yürütülecek olan mücadele bir öz savunma savaşı ve mücadelesidir. Yürütülecek olan mücadele bir demokrasi mücadelesidir. Bugün bu planın boşa çıkarılması demokrasinin ve demokratik güçlerin önünü açacaksa, gerilla mücadelesi ve direnişi de özünde Türkiye'deki demokratik mücadelenin bir parçası oluyor. Hatta onun yegane bir gücü ve öncüsü olma konumuna gelmiş bulunuyor. Dolayısıyla bizim demokratikleşme anlayışımıza ve stratejimize uygun bir biçimde gerilla güçlerimiz mevzilenecek ve bu anlamda kendi üzerine düşen rolü oynayacaktır. Bu temelde yeni stratejik anlayışımızın pratikte yaşam bulmasının önünü açmış olacaktır.

Ancak bu mücadele, sadece gerillayla sınırlı kalacak bir mücadele değildir. Yeni dönemin temel anlayışı ve mücadele biçimi, halk hareketi ve halk serhildanlarıdır. Dolayısıyla biz sadece gerilla cephesinde değil, halk cephesinde de yaygın bir mücadeleyle bu kirli savaş planına karşı halkın özgür iradesini ifadelendiren çeşitli düzeydeki halk hareketi ve direnişiyle göğüs germeye çalışacağız. Planımızın özü budur. Yeni karanlıklar dönemi getirmek, halkların en doğal ve tabii hakkı olan özgür yaşam hakkını elinden almak isteyen her türlü gerici, ırkçı saldırılara karşı hem gerilla, hem halk cephesinde karşı duruşu sergileyeceğimiz gibi, Türkiye'de de demokratik bir cumhuriyette kardeşçe, eşit ve özgür bir ortamda yaşamanın koşullarını yaratacağımızı belirtiyoruz.

Evet, şu andaki gelişmelerin boyutuna bakarak, önümüzdeki muhtemel gelişmelerin yönünün bu olacağını belirtebiliriz. Özellikle bahar aylarına doğru bir kızışma ve bir savaş olasılığı yüksek bir ihtimaldir. Hemen hemen kesindir. Bu savaş kendisiyle birlikte yeni bir süreci yaratacaktır. Bu yeni sürecin temel karakteri, başta Kürt halkı olmak üzere bölge halklarının öz iradesiyle hegemonyacı emperyalist-oligarşik anlayışların bir çatışması biçiminde gelişecektir. Türk devletinin, 2001 yılını PKK'yi imha etme yılı olarak planladığı anlaşılıyor. PKK hareketinin de bu yılı bir imha yılı değil, rejim içindeki gerici, şoven, rantçı kesimlerin iktidarını alaşağı etme yılına dönüştürme iddiası söz konusudur.

Yeni bir direniş süreci başlamıştır

2001 yılının halkımız için bir karanlıklar yılı, partimiz için bir imha yılı değil; özgürlüğe yürüyüşün, görkemli kalkışın, birlik ve bütünlüğün yılı olacağını düşünüyor ve bu temelde yılı mutlak surette kazanmak için parti olarak üzerimize düşeni yapacağımızı belirtiyoruz. Hem halkımıza, hem Türkiye halkına, hem de bölge halklarına karşı demokratik sorumluluğumuzun bir gereği olarak, anti emperyalist olmanın, demokratik tutumun, mücadeleciliğin ve direnişçiliğin takipçisi olacağımızı bu süreçte bir kez daha göstermekle yükümlüyüz.

Bütün halkımız da bu hassasiyetle karşılamalı ve herkes bu sürece kendinden bir şeyler katmanın uğraşı içinde olmalıdır.

Ulusal, toplumsal, demokratik mücadelemizin çerçevesi çok genişlemiştir. Hemen herkesin içinde yer alabileceği çeşitli kurum ve kuruluşlar ve çeşitli mücadele biçimleri vardır. Herkes mutlaka bir ulusal demokratik çalışma içerisinde olmalıdır. Gücü oranında, bu sürecin halkımız lehinde kapanması ve yılın bizim yılımız olması için katkı sunması gerekiyor.

Özellikle halkımızın ümidi ve geleceğin temel dinamik gücü olan Kürdistanlı gençlik, bulunduğu bütün alanlarda aktif eylemlilikleriyle sorumluluklarının gereklerini yerine getirmelidir. Yine böylesi bir süreçte her zamankinden daha fazla katılım sağlayarak, asli görevleri olan gerilla cephesini taze kanlarla besleyerek güçlü tutmalıdır.

Halk olarak belirtilen çerçevede bir mücadele anlayışıyla sürece yaklaşırsak, ihanetçiliğin kirli yüzü ve çirkefliği ne kadar ileri boyutlara varırsa varsın boşa çıkarılabilir. Halkımızın yaratmış olduğu ulusal birlik ve bütünlük ruhu, bölge devletleri ve bölgedeki temel güçler arasındaki çelişki, yine bu konseptle yaratılan gedikler, bizim böylesine uğursuz bir konsepti ters yüz etmemizin zemin ve olanaklarını sunuyor. Önemli olan bizim doğru bir politik taktik yaklaşımı egemen kılmamız ve doğrultuyu doğru belirlememizdir. Herkesin hata yapmadan üzerine düşeni yapmasıdır.

Biz gerilla cephesinden elimizden gelen tüm çabayı sergilemekte olduğumuzu belirtebiliriz. Önemli olan diğer bütün ulusal ve uluslararası unsurların devrede olmasıdır. Yani ulusal çapta bir mücadele sürecinin doğru bir biçimde pratikleşmesi ve bölge ilerici demokratik güçlerinin bu imhacı, hegemonyacı ve emperyalist amaçlı planların farkında olarak gerekli katkıyı sunabilmeleridir.

Halkımızın ve gerillamızın gücü az bir güç değildir. Aslında biz kendi öz gücümüze dayanarak taktik yaklaşımla her türlü planı boşa çıkarmayı başarabilecek güçteyiz. Eğer böyle ele alıp pratikleştirirsek, önümüzdeki sürecin olası gelişmeleri ne olursa olsun, süreci halkımızın ve halklarımızın ulusal demokratik çıkarları doğrultusunda yönlendirmede başarılı olacağımız kesindir.

Baştarafı 1'de

Meşru savunma hakkımızı kullanacağız

PKK Başkanlık Konseyi

Bu gerçekler bize barış, demokrasi ve özgürlüğün tepeden atılacak adımlarla gelmeyeceğini, özellikle mevcut hükümetten böyle bir şeyi beklemenin tam bir siyasi körlük olduğunu, dolayısıyla demokrasi ve özgürlüğün emekçi halklarımızın yığınsal mücadelesiyle kazanılacağını öğretmektedir. Türkiye halkları bu sürece girmiştir. Bu açıdan oligarşik gericiliğin azgın saldırıları aslında özgürlük ve demokrasi isteyen ve bunun için mücadele eden herkese yönelmiştir. Yani saldırıların hedefi olan güçler sadece zindanlara doldurulmuş devrimci tutsaklar değil, demokrasiden, özgürlükten ve insanca bir yaşamdan yana olan tüm güçlerdir. Hedef seçilen güçler halklarımızın ta kendisidir.

Bu durum aynı zamanda Türkiye'deki muazzam demokratik mücadele potansiyeline işaret etmektedir. Oligarşik gericiliğin bütün korkusu, bu potansiyelin aktif bir güce dönüşmesi, başka bir deyişle ekmek ve su kadar ihtiyaç duyduğu demokrasi ve özgürlük için harekete geçmesidir. Devrimci güçler olarak bizim en büyük zaafımız bu potansiyeli örgütleyip harekete geçirme iradesini yeterince göstermemiş olmamızdır. Bizler bu iradeyi gösterdiğimizde ve kendi aramızda demokratik güç birliğini gerçekleştirdiğimizde, halklarımız buna gerekli karşılığı vermekte gecikmeyeceklerdir. Bunun içindir ki, devrimci güçler olarak birlik yaratmaya büyük özen göstermemiz ve bu temelde ortak bir demokrasi programı etrafında bir demokrasi bloğuna ulaşmamız yaşamsal önemde bir gereklilik olarak önümüzde durmaktadır. Çözüm gücü budur; oligarşik rejimi alaşağı edip demokratik cumhuriyeti kurmanın anahtarı buradadır.

Burada bir kez daha vurgulamak istiyoruz: Anadolu ve Mezopotamya topraklarını demokrasi ve özgürlükle buluşturmak devrimciler olarak bizim işimizdir. Bir halklar ve kültürler bahçesi olan bu toprakları kendi tarihsel gerçekliğine yaraşır bir halklar cennetine dönüştürmek bizim işimizdir. Gerçekleştirilmesi bize düşen bu görevi başkalarına devretme gibi bir niyetimiz olmadığı gibi buna hakkımız da yoktur. Avrupa'nın Türkiye'nin geleceğini düşündüğünü iddia etmek bir aldatmacadır. Örneğin Avusturya'da yabancı düşmanı Halk Partisinin hükümete girmesi karşısında kıyameti koparan Avrupa Birliği, Türkiye'de farklı ulusal, etnik ve dinsel kimliklerin inkar edilmesi karşısında kılını bile kıpırdatmamakta; hala uygulanan inkar ve imha siyasetine göz yummayı tercih etmektedir. Gerilla güçlerimiz savaşı durdurup barışçıl demokratik çözümün önünü açtığı halde bu durumu görmezlikten gelmesi ve Türk ordusunun Türkiye sınırlarının üç yüz kilometre ötesinde gerilla avına çıkmasına ses çıkarmaması, Avrupa Birliği'nin demokratik bir Türkiye'den yana olmadığının en somut kanıtıdır.

Bugün ölüm hücrelerinde açlık grevi ve ölüm orucu direnişinde bulunan devrimcilerin yalnız olmadıklarını haykırmak ve kendilerini yalnız bırakmamak için burada bulunuyoruz. Faşist oligarşik gericilik tam bir ölüm sessizliği içinde onların direnişini boğmak istiyor. Zulüm, işkence, zorbalık ve sürece yayılmış katliamlarla sonuç alacağına inanıyor. Ancak bu bir yanılgıdır. Bu direniş sürecinde zulüm ve zorbalığa karşı bedenlerini ateşe verenler sadece bizim yolumuzu değil, Türkiye'nin özgür geleceğini aydınlatıyorlar. Onların anılarına sonuna kadar bağlı kalmak hepimiz için bir namus borcudur. Onların ölümsüz anılarına bağlılık, Türkiye'nin aydınlık geleceğine bağlılıktır. Bu aydınlık geleceğe ulaşmak ise, onların mücadelesini sahiplenmek ve zafere kadar ilerletmekle mümkündür. Böylesi büyük direniş kahramanlarına sahip olan hakların er geç amaçlarına ulaşmaları kaçınılmazdır.

Burada Türk Devletini bir kez daha uyarıyoruz. Biz barıştan yanayız ve sorunlarımızı siyasetin diliyle çözmek istiyoruz. Uzattığımız barış eline katliam denemeleriyle karşılık verilmesi halinde kendimizi savunmayı da başaracak güçteyiz. O zaman meşru savunma hakkımızı kullanmakta bir an için bile tereddüt etmeyeceğiz. Üstelik bu hakkın kullanılmasını sadece Güney Kürdistan'la sınırlı tutmayacağız. Savaş kesinlikle bizim tercihimiz olmayacaktır. Ancak eğer buna zorlanırsak, eskisinden daha şiddetli bir savaşı geliştirecek güçte olduğumuzun da çok iyi bilinmesi gerekir.

Oligarşik gericilik ve rantçı çevreler barış ve demokrasi güçlerine karşı ne tür tehlikeli yöntemlere başvururlarsa vursunlar, kazanan yine halklarımızın ortak vatanı demokratik Türkiye olacaktır. Oligarşik cumhuriyet kaybedecek, demokratik cumhuriyet kazacaktır.

27 Ocak 2001

Adı, soyadı: **O. Zeki YILDIZ**
Kod adı: **Şahan Welat**
Doğum yeri ve tarihi: **Cihanbeyli, 1977**
Mücadeleye katılım tarihi: **1998**
Şehadet tarihi ve yeri: **14 Ocak 2000 Xınere**

Merhaba Kardelen

Adını bilmiyordum, görmüştüm, ama belki de tam dönemine denk düştüğü için o kadar anlamlı geldi ki, onun doğuşu, duruşu ve yeniden doğuşlar için soluyuşundaki hüzünlü olduğu kadar görkemli gizem. Gövdesinin üzerinde doğrulduğu, köklerinde ise düşündüren bir çelişkiyi, bir yaşamı bu denli sade ve yalın bir biçimde taşıması o kadar çok şeyi çağrıştırıyor ki. Adı mı? Adı, Feda Çiçeği Kardelen.

Merhaba Kardelen: Ardından metrelerce kar, ardından sert fırtınalar geldi. Ama yine de güneşi ilk sen duyumsayacak, ilk sen özümseyeceksin, ilk sen doğrulayacaksın. Hepimizden önce ilk sen merhaba diyeceksin bahara, tıpkı toprağa düşen ilk tohum gibi. Güneşe doğrulmak isteyen onca kardelenin içinde en hırslısı en canlısı oydu. Adı mı? Adı Barış'tı, adı, Şahan'dı.

Şahan yoldaş, mücadelede yeni bir arkadaş sayılırdı. Adını katabilmek için milyonlara, oldukça heyecanlı ve coşkuluydu. Özgürlükte sınırsızlığı yakalayan Güneşimizin karartılmaya çalışıldığı dönemd; insan olmanın, özgürlük militanı olmanın bilinciyle, yüzlerce yoldaş gibi öfkesini, duygusunu istemini raporlara dönüştürdü. İlk fedai gruplarında yer alamayınca farklı yöntemler geliştirdi. Bir arkadaşı şöyle anlatıyordu bu durumu: *"İkimiz de defalarca öneri geliştirdik. Kabul edilmedi. Kabul edilmemesinde bize göre en büyük engel bölük komutanımızdı. Şahan yoldaş da bir gün ekmekçiyken aklına gelen çılgınca bir fikiri söyledi; 'gidip onu tehdit edelim.' Birlikte uyguladık bu fikri.*

"Bir gün bölük komutanı arkadaş, nihayet o beklediğim haberi verince mutluluktan uçacak gibi oldum. Fedai olmak, bunu duymak tarifi imkansız bir şeydi. Ama sanki bir yanım eksikti. Evet Şahan yanım eksikti. Ya O! 'O'nu nasıl bırakacaktım' düşüncesi mutluluğuma garip bir hüzün katıyordu. Ertesi gün banyo yapıp hazırlanmak için aşağı indiğimde Şahan yoldaşı da orda gördüm. O'nun da garip bir hali vardı. Mutlu muydu, üzüntülü müydü belli değildi. Bölük komutanı arkadaşın ısrarla söylemekten kaçındığı ikinci isim meğer oydu. Sonrası konuştuk. O'na da söylememiştiler benim de geleceğimi. O da aynı şeyleri hissetmiş. Bu sevinci O da benimle paylaşmak istemiş."

Böylece tamamlayarak birbirlerini katıldılar fedai bayramına.

Şahan arkadaş, birlik içerisinde hırsıyla, gücüyle hep dikkat çekerdi. En zorlu pratik işlerde, sporda, komando eğitiminde hep en önlerdeydi. Partiye, Önderliğe olan tartışmasız bağlılığı, örgüt karşısındaki dürüstlüğüyle en radikal tavırları O alabiliyor; yetersizliklere, hatalara karşı en keskin tavrın sahibi oluyordu. Bireysel kaygı ve endişe Şahan'ın dağarcığında yoktu. Tüm olumlu yönleriyle sadece bedensel bir feda değil, kişilikteki feda edişe en yatkın bir arkadaştı. Önderliğimizin barış çağrısına, adımına karşı olumsuz politikalar güden özel savaş çetelerine karşı intihar eylemi önerisini sunmuştu örgüte. Zira, feda etmenin süreci, dönemi, zamanı, niçini yoktu O'nda. Doğruluğuna inandığı, partinin uygun bulduğu her an, her çeşit fedai eylemliliğine bu kadar kendini hazır tutan biri için, zaten düşündüğü tek şey başarı olabilirdi.

En güzeli, özgürlük tutkusuyla, özgürlük ideali uğruna dönemin diline göre her boyutta savaşabilmektir bir militan için. Fedai, bu tutkunun en derinini yaşar. PKK'nin yarattığı kültür, Önderliğimizin yaşam felsefesi; bu tutkuyu yaşama, pratikleştirme noktasında bir çok değer ortaya çıkarmıştır ve bu devam edecektir. Fiziksel olarak yaşamların kısalığı, bu mücadelenin sürekliliğini etkilemeyecektir. Her şehidin kendi ardından bıraktığı kavga, her şehidin umudu, ideali, heyecanı, arayışı hep böyle bir birini izleyerek devam edecektir. Yaşama saygı, onun manevi anlamda da sürekliliğini korumaksa eğer, bu anlamda hiçbir kavganın da yarım kaldığı söylenemez. Çünkü güneş hep varolacak ve bu binlerce kardelenin güneşe durmasını hep beraberinde getirecektir.

On dört Ocak 2000'de yirmi yaşın tüm sıcaklığıyla atıyordu Şahan'ın kalbi, tüm fedai yoldaşları gibi. Akşama doğru başladı, kimsenin fark edemediği ölüm dansı. Coşkulu yoldaşlar topluluğu içinde mekanizması denenmiş silahın namlusu dolandı durdu. Sıcacık bir tende buluşmak için namluda gizlenen paslı, hain bir mermiden habersizdi herkes. Namlunun önünden birkaç yoldaş yüzü, bedeni gelip geçti. Hepsi farkında olmaksızın dansetti ölümle o gece, sonra aydınlık bakışlı, kavga dolu yüreğinin tüm güzelliğini bir ışık zümresi gibi yansıtan gözlerini gördü namlu. Mermi kıskandı onu. Gülümsüyordu, Şahan'ın gözbebekleri ve namludan çıkan mermi, buluştu şahdamarlarıyla...

Adı, Barış'tı. Barışa çağrı çağının fedai çocuğu. Doğrulamadan soluverdi yeniden doğuşlar için. Tıpkı kardelen gibi. Beden içinde sınırlı yürek, sınırsızlığa karışmak için kanat çırptı. Yüksek bir bilinç, amaca çok derin bir bağlılık ve çok yüce duyguların bileşkesi olan yoldaşlığında hep yaşayacak fedailik, fedai ruhu. Ulaştığın kutsal gerçeklikte buluşabilmenin gururu ve onuruyla Güneş'e doğrulan tüm fedai çiçeklerine ve sana Merhaba Şahan...

Mücadele Yoldaşları

Kutsa beni ey kutsal Prometheus

Zagroslar'ı bilmeyen var mı? Haritalarda uzunca sıra dağlar şeridi, mitolojide Zeus'la Leto'nun zinası, meteorolojide şiddetli kasırga fırtınası...

Bu gece Mordem'le seyrettim Artemis'in doğuşunu. Zagros anası Leto'nun yardımına koşmuştu adeta. Asırlardır tekrarlanan Artemis'in (Ay Tanrıçası) doğuşuna yardımda bulunmak için anası Zagrosların dizleri yanında oturmuştu. Leto acıdan kıvranıyordu. Sonunda dolunayı doğurdu tüm tanrılar. Apollon'un (Güneş Tanrısı) ikiz kardeşi Artemis usul usul gecenin koynuna giriveriyor. Ve Zagros'a Apollon'un geleceğini fısıldar. Gök yüzü aleminin bitmez tükenmez tekerrürü bu. Ay ve güneş ikiz kardeşler hep bu dağın ardından yani Zagros'tan doğarlar.

"Haşin Zagros Mezopotamya'nın Olimpus'u, Mitra ile Anahita'nın sarayıdır" *"Bunu iyi bil"* dedi. Mordem gözlerimin içine bakarak.

"Al ateşimi" dedi. *"Arzuların olan okumayazma hevesinin bilgi ateşini."*

Anlamadım Mitra'nın yazmış olduğu yazgıyı. Bilmiyordum Zeus'un Prometheus'a verdiği cezayı.

İşte Avdal Kişi. Şimdi daha hüzünlü. Çünkü benim için tanrı Mitra'nın zincire vurduğu Mordem burada. Asil ve de asi kayalıklar arasında bir kartal! Bakın deşiyor ciğerini Mordem'in. Her gün doğuşundan batışına kadar.

Bak Heval! Periler perisi Şehit Beritan, suyu götürüyor. Prometeus'un dökülen kanını ölümsüz Lolan suyuna. Birlikte taşıyorlar kızılı, kanı ve de hüznü dolana dolana. Şimdi daha haşin daha öfkeli. Acının verdiği ritmik melodilerle daha hızlı yol almakta Posedion'ya (Deniz Tanrısı) doğru.

Bak Heval! Kela Selim Xan, Lelikan, Hopi, Govendi, Şehit Kajin, Deşta Xiyati, Karker hepsi sitemkar ve ağlamaklı! Acılarımın ortakları bir yaşamı paylaştık ortakça. Ama bozmak istedi bu ortaklığı ölüm. Ve ayrıldık birbirimizden. Daha önce de çok kereler ayrılmıştık. Ama bu son ayrılık bir daha ayrılmayacağız çünkü. Şu anın tüm doğa portreleri silinmeyecek artık belleğimden. Şimdi her şey daha yüce.

Şehit Mordem yoldaşla oturmuş anın tabiat güzelliğini paylaşıyorduk. Güneşin doğuşunu seyrettik. Sonra karanlığı yaran ışık huzmelerinin o bilinmezliğini merak ettik. Sohbetimizde aynı mistik havada zihnimin ışığı oluyordu. İlerleyen zamanlarda, biz de düşüncelerin yoğun akışkanlığı ile ilerliyorduk. Her gün kurulup varolan bu evrende aklın savaşkanlığı ile yoğruluyorduk. Düşünmek var oluşumuzun belirtisi ise hiçbir şey cansız gelmez bize. O yüzden olacak ki, ikimiz de düşünmemiştik ölümle gelecek ayrılığı. Çünkü dinamizmle yoğrulmuş insan ruhu ölümsüz bilir kendini. Ama sinsiymiş ölüm. Sinsiymiş İris.

Ermişi Köyü'ndeydik. Babil zamanından kalma asma bahçelerinin tılsımlı güzelliği ve alt tarafımızda doğanın bir başka harikası Lolan. İşte Babil'in cennet bahçesi! Tüm meyveler burada. Üzüm, armut, nar, elma, incir, ceviz, böğürtlen ve çeşit çeşit yabani çiçekler. Ağustos sıcağına inat, köyün orta yerinden fışkıran suyu bıçak oylumlu bir çeşme oluk oluk akıyor. Zamanla ve yaşamla birlikte akıyor. Suyun doğasındadır akıcılık. Tempo hep aynı, ilerliyor ilerliyor. Uzun ve yüksek iki kapılı bir mağaranın ortasından kendini boşluğa fırlatıp atıyor. Ben de içimde bir yerde eksik olan bir şey varmış gibi boşluğun alaca karanlığında bilinmeyenin anlamını bulmaya çalışıyordum. Uyanıkken uykuda gibiydim. İşte o an uykunun bir yerinde bir boşluğa düşer gibi Mordem'in sesiyle düşümden ayıldım.

İlerleyen saatlerde Şehit Adar hakkında yazı yazdığım bir vakit bana yardımcı olan Mordem arkadaş; *Ben geri dönünceye kadar düşün*" diyerek yanımdan ayrıldı. Bense düşünmek yerine o gözden kayboluncaya kadar kendisini seyrettim. Yanımdan ayrılalı iki saat kadar olmuştu ki, telsiz cihazından yaralandığı haberini aldık. Sıkıntılı bir bekleyiş başlamıştı. Bu bekleyiş anının ağırlığını yazmak hissetmekten daha zor. İşte bu anlarda tüm mantık duruyor. En büyük maddeci bile idealistçe Tanrı'ya sığınır ve dua bile eder benim gibi.

Sancılı bir zaman kesitinin sonuna geldik. Mordem arkadaşın şehadet haberi geldiği o an, boşluktan yere çakılıverdim. Bu çakılma anı beni sersemletmiş, midem neredeyse ağzımdan çıkacak gibi bir iç bulantıyı yaşadım. Bağrıma yumruk yemiştim. Şimdi anlamıştım bana vermek istediği ateşi. Mitra Anahita'dan habersiz cezalandırmıştı Prometeus'a değer Mordem'i. İblis çelmişti Mitra'nın zekasını.

"Ey Anahita! Sen bağışla bana Mordem'i, ben zavallı hürmüz nasıl yaşarım artık."

Sözüm var sana ey Mordem! Sözüm bağlılığımdır. Sözümü çiğnersem lanetle beni. Sönmeyecek Mitra'dan çalarak bana verdiğin kıvılcım ateşi. Sözün eri kıvılcımın nöbetçisi.

Kutsa beni ey Mordem!

Kajîn YEKBÛN

Adı, soyadı: **Mehmet BİLKAN**
Kod Adı: **Mordem**
Doğum yeri ve tarihi: **Bozova-Urfa 1 Ocak 1973**
Mücadeleye katılım tarihi: **1997 Bielefeld-Almanya**
Şehadet tarihi ve yeri: **18 Ağustos 2000 Xankûrkê**

Barış Şehitleri Ölümsüzdür

■ Adı, soyadı: **Fatma HABEŞ**
Kod adı: **Berfin Deniz**
Doğum yeri ve tarihi: **Halep, 1980**
Mücadeleye katılım tarihi: **1997 Halep**
Şehadet tarihi ve yeri: **4 Aralık 2000 Dola Şehidan**

■ Adı, soyadı: **Cemil …**
Kod adı: **Diyar Guyi**
Doğum yeri ve tarihi: **Uludere 1980**
Mücadeleye katılım tarihi: **1993**
Şehadet tarihi ve yeri: **5 Aralık 2000**

■ Adı, soyadı: **Orhan TUŞ**
Kod adı: **Erdal Farașin**
Doğum yeri ve tarihi: **Hakkari 1981**
Mücadeleye katılım tarihi: **1999**
Şehadet tarihi ve yeri: **5 Aralık 2000 Şehit Kahraman**

■ Adı, soyadı: **Şerafettin ÖZER**
Kod adı: **Berxwedan Malazgirt**
Doğum yeri ve tarihi: **Malazgirt 1970**
Mücadeleye katılım tarihi: **1999**
Şehadet tarihi ve yeri: **5 Aralık 2000 Şehit Kahraman**

■ Adı, soyadı: **Ayhan AKKUŞ**
Kod adı: **Delil Habur**
Doğum yeri ve tarihi: **Ağrı, 1973**
Mücadeleye katılım tarihi: **1993 Serhat**
Şehadet tarihi ve yeri: **9 Aralık 2000 Zelê**

■ Adı, soyadı: **Mustafa İSMAİL**
Kod adı: **Şiyar Kubani**
Doğum yeri ve tarihi: **Kubani 1980**
Mücadeleye katılım tarihi: **1999**
Şehadet tarihi ve yeri: **9 Aralık 2000 Zelê**

■ Adı, soyadı: **Adnan Ali HASAN**
Kod adı: **Akif**
Doğum yeri ve tarihi: **Afrin, 1974**
Mücadeleye katılım tarihi: **1992**
Şehadet tarihi ve yeri: **9 Aralık 2000 Zelê**

■ Adı, soyadı: **Abdullah ÖNEN**
Kod adı: **Dijwar Erkendi**
Doğum yeri ve tarihi: **Siirt, 1982**
Mücadeleye katılım tarihi: **1999**
Şehadet tarihi ve yeri: **9 Aralık 2000 Zelê**

■ Adı, soyadı: **Kamuran MUHAMMED**
Kod adı: **Cihat Cudi**
Doğum yeri ve tarihi: **Kamışlı 1981**
Mücadeleye katılım tarihi: **1999**
Şehadet tarihi ve yeri: **9 Aralık 2000 Zelê**

■ Adı, soyadı: **Halil ABDÜL**
Kod adı: **Botan Çiya**
Doğum yeri ve tarihi: **Halep, 1982**
Mücadeleye katılım tarihi: **1999**
Şehadet tarihi ve yeri: **9 Aralık 2000 Zelê**

■ Adı, soyadı: **Aşildar KILIÇ**
Kod adı: **Ciwan Aso**
Doğum yeri ve tarihi: **Nusaybin 1982**
Mücadeleye katılım tarihi: **1999**
Şehadet tarihi ve yeri: **9 Aralık 2000 Zelê**

■ Adı, soyadı: **Veysel CENGİZ**
Kod adı: **Rojhat**
Doğum yeri ve tarihi: **Erciş, 1979**
Mücadeleye katılım tarihi: **1999**
Şehadet tarihi ve yeri: **12 Aralık 2000, Zelê**

■ Adı, soyadı: **İslam Civan MERT**
Kod adı: **Yaşar**
Doğum yeri ve tarihi: **Urmiye 1981**
Mücadeleye katılım tarihi: **1999**
Şehadet tarihi ve yeri: **2 Aralık 2000 Herki suyu-Zagros**

● Adı, soyadı: **Kayser UZUN**
Kod adı: **Hasan**
Doğum yeri ve tarihi: **Barım köyü-İdil 1961**
Mücadeleye katılım tarihi: **1998**
Şehadet tarihi ve yeri: **16 Aralık 1989 Çevrimli (Gere)-Şırnak**

UMUDU AVUÇLAMAK

Adı, soyadı: **Cemal UĞUR**
Kod adı: **Sinan İntikam**
Doğum yeri ve tarihi: **Ağrı 1972**
Mücadeleye katılım tarihi: **...**
Şehadet tarihi ve yeri:
12 Haziran 1997, Haftanin

Yürekler kaldırmaz her şeyi. Öyle acı verir ki bazı olaylar, bedeninden parçalar kopar, hep sızlar bir yerlerin ve bu sızıları zaman bile dindiremez. Bir yol yürüyüşü, tomurcuktan bir yaprağın boy verişi, bir pınarın akışı, bir merminin patlayışı ansızın yokluğunun acısını hissettirir gidenin! İşte o zaman GAP ovasından bir tamburun nağmeleri arasından, "Gidenler, gidenlerimiz gittiler, geri gelmezler biliyorum" sesi yükselir Xantur doruklarına.

Hep yazmak istedim seni ey insanlık yolcusu, ama bir türlü alamadım kalemi elime, sınırları karelerle belirlenmiş yapraklar yetmedi. Kalemim tutukluk yaptı. Kelimeler senin avuçlarında, avuçların yüreğimde, yüreğim dağların doruklarında saklı kaldı. Anlamsızlaşmamak için sözcükleri reddetti duygular. Herkesin ve hiç kimsenin olan ırmaklar anlatıyordu seni her şeye rağmen. Durmadan akıyor, geleceğe uzanıp sonsuzlukla birleşiyordu. Sonra zifiri karanlıkta en çok parlayan yıldız oluyordun ve ben adını koyuyordum yıldızın, UMUT diye...

Yine bulutlar toplanıyor. Her taraf ölüm sessizliğinde, fırtına öncesi sessizlik gibi. Ve savaşın soğukluğunu, namluların sıcaklığını hissediyoruz. Yine ihanet kol geziyor her tarafta. Ve sen geliyorsun aklıma. Mavideki umudun gözlerimde, kulaklarımda patlayan silahların çığlıkları, çığlıklar arasından yükselen sesin. O son defa cihazın mandalına basışındı, son sözcükler ve son nefesindi. Senin için yeni bir yaşamın başlangıcıydı bütün bunlar. Bize de bu sonları bırakmıştın ilklerle birlikte. Bir de umudunu ekmiştin ardıllarının her anına. Sevginle çağlıyordu yürekler... Mavinin ardından gidebileceğini kim bilebilirdi ki o an. O an yüreğimden kopan parçanın sen olabileceği, nereden aklıma gelebilirdi ki yoldaş?

Bir çığlık basar yüreğimi
Yüreğim kinle dolar
Bir arzum var ki her şeyden farklı
İşte o beni yıkar...

Bilir misin, insanı zorluklardan arındıran, insana güç veren, yaşam veren içimizdeki sevdadır. Sevdayla doldururken yüreklerimizin hücrelerini, damarlarımızdan yaşam pınarları akar saç tellerimizden ta tırnağımıza kadar. Bu kavgada insanın duygularını yüceltten yoldaşlık olurken, biri de yüreklerimizdeki saklı bağlılıktır. Eğer bu duygu kavgayla eşdeğerdeyse, yargılamak doğru değildir; çünkü budur bizi kavgaya, vatana bağlayan.

Berrak bir suyun akışı anlatsın sevdamızın temizliğini; anlatsın doğadaki verimlilik, dağlardaki görkemlilik, gözlerdeki yaşam pırıltısı. Anlatsın ki, gökyüzüne kazılsın duygularımız. Elimizdeki silah anlatsın sevincimizi. Bir çiçeğin güzelliğinde bulsunlar inadımızı. Diyarbekir'i bilirsin, değil mi? İnada inat, direnceşdirenç veren o kutsal kaleyi, sarsılmaz asiliği. İşte bir anlamda duygularımızın ifadesidir Diyarbekir Kalesi, Dicle'nin kıyılarından tarihin derinliklerine uzanan...

Bazen bir çınara benzetirim sevdamızı, büyüdükçe güzelleşen, güzelleştikçe kökleri derine inen. Bazen bir çocuğun gülüşünde bulurum o masum duruşunu. İşte o an derine iner yokluğunun acısı, özlemin yüreğimi kor gibi yakarken. İşte o zaman vurguna tutulur sevdam, mavi suların derinliklerinde.

Seni zorluklarda tanıdım, her tarafta projektörler yanarken ve havan şarapnel parçaları üzerimizden kor bir ateş gibi uçarken. Ve geçilmez denilen geçitlerde.

Gökyüzü, maviliğini karanlığa bıraktığında, günbatımının kızıllığının hüznü ile karanlığın bağrındaki aydınlığın birleştiği yerde belirdi UMUT, yani sen. Hep oradan çıkıp gelmeni bekledim. Bekledim hep yüreğimin en güzel kuytusunu mesken edesin diye...

Bir operasyon sonrasında yorgunluğun tadını çıkarırken tanıdım seni. En son gördüğümde ise yeni bir operasyonun hazırlıkları içindeyken. Yani her seferinde kuralsız oyunların kuralları içinde en acı veren oyunu oynarken. Hala çekingen ve bir çocuğun masumluğunda gülüyorken...

Yine acı ve gözyaşı. Umudun acıların bağrında yeşerdiği bir haziran ayı. Kavgaların, kansız geçtiği nerede görülmüştü? Bir sabahın seher vaktiydi daha. Korkunç metal sesleriyle güne "merhaba" dedik. An gelmişti, aylardır beklediğimiz o gündü gelen; mevzilerde, soğuk dağ başlarında, bir fırtına sonrası gelen o an. Yorgunluk bilmeden o tepeden bu tepeye, o mevziden bu mevziye atladık, ama hep gülerek, savaşın ve ölümün soğukluğuna rağmen sıcak yüreklerimizle. Karları eriten de zaten yüreklerimizdeki bu sıcak duygu değil miydi? İnsan ne yaptığını bildikten sonra bütün zorluklara göğüs gerebilir. O, artık acıları güce dönüştürmenin, kölelik zincirlerini kırmanın ilk adımını atmış demektir. Hele bir de bu, milyonların yüreklerini bir yürekte birleştirmek için ise daha büyük bir anlam kazanır.

Günler çatışmalarla, arama operasyonları ile geçiyordu. Bizler uçurum boylarında saklı idik. Rüzgarla söyleşiyorduk, gökyüzünün berrak mavisiyle arkadaştık. Derin vadilerdeki ırmakların, ardına bakmadan kavis çizerek akan ve hiçbir şeyi zamana bırakmadan DİCLE'ye uzanan suların seyircisiydik. Zaman ırmağa hükmedemez, çünkü o zamanı avuçlarında taşımaktadır.

Gözleri mağrur dağların güzelliklerini korumak, savaşsız bir dünya yaratabilmek için savaşmak gerekiyordu. Kardeşlik için, eşitlik için, insanca bir yaşam için inadına savaşmak. Anaların gözyaşlarıyla temizlenecekti yeryüzündeki bütün kirler. İşte şimdi gün bizimdi, gün yüzüne çıkmanın zamanı gelmişti artık. Ve bu duruma en çok sevinen dağlar olmuştu; çünkü hasretin bitimiydi bu, dağlar için. Gözlerinin içi gülüyor gibiydi, GÜNEŞ'in parlayan ışıkları altında. Gözlerindeki parıltılar, derinliklerindeki bütün gizleri çözmek istercesine işliyordu toprağa. Ve güç vermek için bedenlerimizi sarmalayaraktan.

Silah seslerinin vadilerde değil, doruklarda yankılandığı gündü o gün. Bir de senin sesin Sinan. Sabah nedense güneş doğmak istemiyor gibiydi. Bulutlar da toplanıp toplanmamakta kararsızdı. Boğucu bir atmosfer vardı. Kuşlar da uçmuyordu o gün. Doğa ölüm sessizliğindeydi. Tank, kobra, havan toplarının sesleri günün sessizliğini parçaladığında bile, senin yüreğinin sesi bütün bu sesleri bastırıyordu. Sen konuşunca güneş gülümsüyor, bulutlar çekiliyordu gökyüzünün maviliği ile aramızdan. Barut kokusu yorgun düşürüyordu bizleri ve yorgun düşürmüştü zamanı, yelkovan ile akrebi. Gün, geçmek nedir bilmiyordu. Bizi her an bağrına basan dağlar bile sırt çevirmiş gibiydi. Sadece bizler vardık. Bir de yüreklerimizde mavinin sırrına erenler...

Ölümün insanları uzaklaştırdığı söylenir her zaman, ama dağ başlarında böyle değildir. Ne ölüm, ne zorluklar, ne ayrılıklar uzaklaştırır. Daha büyük bağlılıkları doğurur bağrından. İşte bu bağlılıktır bedenlerimizde akan umut, sevgi, güzellik ırmaklarının pınarları...

Çatışma alanından uzaklaşmamız gerekiyordu. Ama nereye gidecektik? Kocaman dünya bile küçük geliyordu o an. Sanki bütün dağlar, yamaçlar, vadiler bir yere saklanmıştı. Yüreklerimiz gitmememiz gerektiğini söylediği halde ayaklarımız bizi oraya taşıyordu.

Üç gündür, yorgunluk nedir bilmeden, oradan oraya koştuğun bütün gün boyunca en önde sensin. Ve gecenin karanlığını aydınlığa çeviren sen. Batmayan GÜNEŞ'in yeryüzündeki yansıması yine sen. Yürüdüğün yerde kış günlerinden sonra toprağa düşen cemre gibiydin. Yaralı yoldaşını sırtlamış, hepimizin önünde giden yine sen. Akan suların sana yol vermek için nasıl eteklerini tutup yol verdiklerini görüyoruk. Her şey sana ve yüreğindeki derin bağlılığa saygı gereği önünde eğiliyordu. Vadide ilerliyoruz, ama nereye? "Konferans noktasına" diye bir ses duyuluyor karanlıkta. Bir an nereden geldiğini bilmediğimiz bir şeyle üşümeye başlıyor bedenimiz, vücudumuzu bir ürperti sarıyor. Ayaklarımız sürüklüyor bizleri.

Bütün tepelerde Türk askerleri. Ve biz askerlerin bulunduğu noktanın hemen altına gidiyoruz. Projektörler gün ışığı gibi aydınlatıyor her tarafı. Bir an duruyoruz. Sanki yüreklerimizdeki ses bizi tereddüde düşürüyor, "gitmeyin" diyor, artık çok geçti. Bir yerlere gitmek zorundaydık. Yaralılarla uzaklara gitmemiz mümkün değildi. Önümüzde iki seçenek vardı; ya yaralıları bırakıp gidecektik ya da onlarla birlikte olacaktık sonuna kadar. Biz sonuna kadar kalmayı tercih etmiştik. "birimiz hepimiz için hepimiz birimiz için"di şiarımız. Yürekten yüreğe aktarılan tek sesti bu.

Her tarafta yükselen dağlar. Yüksek dağlar, derin vadileri doğurur. Vadinin ortasında usulca akan suyun etrafı yaşama daha yeni merhaba diyen söğüt ağaçlarıyla kaplı. Vadide ağaçlar yerini küçük çalılara bırakmış. Karşılıklı duran engin kayalıklar yükseliyor yamaçları ikiye bölercesine. Kalp atışlarımızın dışında hiçbir ses duyulmuyor. Gözlerimiz projektörlerde, ışık gözlerimizi kamaştırıyor. Bir adım ileri atarken yüreklerimiz geriye adım atmamız için zorluyor. Yürürken uyuyoruz. Düşüyoruz, aldığımız darbenin acısıyla kendimize geliyoruz. Ama artık ağrılar bile fayda etmiyordu. Yelkovan ile akrep birbirini kovalıyor sanki. Şafağın sökmesine az bir zaman dilimi olmasına rağmen, halen gideceğimiz yere yetişememiştik. Sinan saatlerdir darbestin altında olmasına rağmen durmadan yürüyor. Diğer arkadaşlara moral verip uçarcasına ilerliyor. Çünkü bizi bekleyen tehlikeyi o da görüyordu. Bir manga tepeye gönderilmek isteniyor. Arkadaşlar çok yorgun olduklarını belirterek gitmek istemiyorlar. Sinan öne atılıp, gönüllü gitmek istediğini belirtiyor her zamanki gülümsemesiyle. Ve saatlerdir omzunda taşıdığı darbesti bir başka arkadaşa devrederek Nuri arkadaşa; *"Bize görev çıktı, gidiyoruz"* dedi. Nuri *"nereye gidiyoruz"* diye sorunca, *"meskenimize gidiyoruz"* diyerek, zifiri karanlıkta canından çok sevdiği Ali Zınar, Delil ve Dıjwar arkadaşları aramaya başladı. *"Bizi hiçbir güç alt edemez. Bizler bir elmanın iki parçasıyız. Zaten meskenimiz de dağların doruklarıdır"* diyerek ayrıldılar. O anda neler hissettiğimi anlatamam. Ben de onlarla gitmeyi çok istedim. Ama savaşın acımasızlığı işte, hiçbir zaman insanın isteklerini kabul etmez savaş koşulları, kendi kanunları dışında kanun tanımaz. Savaşın kanunlarında acı yoktur, gözyaşı, sevgi yoktur. Bunlar savaşın daha doğmamış çocuklarıdır.

Sinan'ın yüzünü göremiyor, sadece karanlığın sessizliğini yırtan sesini duyabiliyordum. Gideceğini duyduğumda yüreğimde bir şeyler yürümemi engelliyordu. Onlar karanlıkların içine daldıklarında gitmem gereken yere değil, onların gittiği yöne bakıyordum. Yüreğimden kopan bir parça gecenin zifiri karanlığına gömülüp gitti, akıp giden zamanla birlikte...

Şafak sökmek üzereyken incecik akan suyun üzerinden atlayarak karşı tarafa geçtik. Konaklayacağımız yer bu derin vadinin, sıradağlar gibi uzanan dağ ile vadinin kesiştiği, baharda taşan suların yarattığı ince bir dereydi. Sağımızda dikçe vadiye inen kayalıklar, solumuzda çıplak bir yamaç, yüzümüz vadinin aşağılarına bakıyor. Bir an durup gireceğimiz yere bakıyoruz. Ölümün pençelerinin soğukluğu gibi bir hava vuruyor yüzümüze. Sinan ve grubu bizden uzak düşmüşlerdi artık, onlara dair bildiğimiz tek şey zirvede olduklarıydı.

Gökyüzü aydınlandıkça içimizdeki huzursuzluk artıyordu. Manga manga yerlerimizi alıyoruz. Bayan mangası olarak saklandığımız noktanın girişinde, bir çalılığın içindeydik. Diğer arkadaşlar da hemen yanımızda duruyorlardı. Yetmiş kişiyiz, saklandığımız dar yerde. Noktaya varır varmaz herkes uyuyor. Bir tek uyumayanlar doktor ve yaralılar. Komutan dürbünü alıp fal taşı gibi açılmış gözleriyle araziyi keşfederken; *"buradan sağ çıkabilirsek iyidir"* diyordu. Bir defa gelmiştik artık, ayrılabilmemiz için karanlığı beklememiz gerekiyordu. Nöbetçilerimizi çıkarıp uyuduk. Aradan bir saat geçmeden nöbetçi hepimizi uyandırdı ve askerlerin geldiğini, hazırlanmamız gerektiğini belirtti. Uyku birden bire uçup gitmişti sanki. Yorgunluk adına bir şey kalmamıştı üzerimizde. Sadece bulunduğumuz yerin savaşa uygunsuzluğunu ve yaşanacakları düşünüyorduk. Gözüm sadece tahmin ettiğim, gerçekte nerede olduğunu bilmediğim yere kayıyordu. Sinan'ı görür gibi oluyordum. Korkmuyordum. Bir şeylerin olabileceğine inanmıyordum. Sinan'ın olduğu yere bakınca yüreğim umutla, yaşamla, sevgiyle doluyordu.

Güneş yükseliyor, gökyüzü masmavi. İlk defa gerçek bir haziran günü yaşıyor gibiydik. Kuşlar cıvıldaşıyor, pınarlar patlıyordu kayalıkların kuytuluklarında, ırmaklar taşıyordu ve her zamanki gibi başları dimdik gökyüzüne doğru uzanıyordu ağaçlar. Yaşamı, güzellikleri, yoldaşlığın bütün sıcak duygularını daha çok hissediyoruz. Saat ilerledikçe, Türk ordusu dört taraftan üstümüze doğru geliyordu. Artan yürek atışlarımız, her zamankinden daha güçlü olarak korkunun ardından gelen umudun ayak sesleri gibi geliyordu. Ellerimizde bombalar ve tek bir slogan dolaşıyor dilden dile: *"Umut zaferden daha değerlidir"* diye.

Asker ve hainler sürüsü vadiye iniyorlar, seslerini dahi duyuyoruz artık. Onlar indikçe, sesleri yakınlaştıkça herkes elindeki bombamım pimini düzeltiyor. Ve son defa birbirine bakan gözler... Ama benim gözüm Umudu gördüğüm doruklara asılıp kaldı öylece. Herkes Sinan'ın bizleri yalnız bırakmayacağını da biliyordu. Belki de GÜNEŞ bunun için bu kadar görkemli parlıyor, dağlar başlarını dik tutuyor, pınarlar patlıyor, ırmaklar daha güzel akıyordu. Kuşlar dans ediyordu söyledikleri şarkılar eşliğinde. Onlar da Umudu görmüşlerdi, yürekten hissetmişlerdi onu. Bir insanı tanımak için onu görmek gerekmez çoğu zaman. Gece meskenine giderken söyledikleri, doğanın da Sinan'ın yüreğindeki sevdasını tanıması için yetiyordu zaten.

Hemen beş metre yanımızdan geçen hain sürüsünün ve askerlerin postallarını görüyoruz. Yeni yeşeren otlar, kır çiçekleri çiğnenirken ki çığlıkları duyuyorum. Feryad ve figanlarını, ağıt yakmalarını, ama teslim olmuyorlar onları çiğneyen binlerce postala. Daha daha çoğalarak, binlercesine, milyonlarcasına...

Güneş gökyüzü yolculuğunu ortalarken bizler halen tetikte hazır vaziyette bekliyorduk. Askerlerin hareketini Sinan takip edip bilgi veriyor, biz başımızı kaldıramıyoruz görüntü veririz diye. Savunmaları tepeleri tutmuş, saldırı grupları şafak vakti geçtiğimiz ince suyun üzerine gelmişlerdi. Cihazdan *"izleri gördük"* sesi bir karabasan gibi iniyor üzerimize. Dereden süzülecek kan vadideki ırmağa, ırmak durmadan Dicle'ye, Dicle de Basra'ya kavuşacaktı. Artık bizlerde zamanın ötesine gidecektik, sonsuzluğun sırrına erecektik. Suyun yüreğindeki ateş olacaktık, yaşam veren bir damla su ve kır çiçeklerine hayat verip çoğaltacaktık, yani doğanın kanunları olacaktık biz. İnsanın bir türlü hükmedemediği, yazılı olmayan kanunlar. Biz kendimiz olacaktık, milyonların yüreğini toplayacaktık bir yerde ve gökyüzüne çizecektik umudun resmini.

Özel savaş güçleri saldırı için gelecek talimatı beklerken, bizler üzerimizdeki belgeleri ağaçların kovuğuna, taşların altına saklamaya çalışıyoruz. Bir iki satır yazı yazıp bırakmak istiyordum ardımızda kalanlara. Sinan ise dikkatleri üzerlerine çekmek için saldırı düzenleyeceklerini söylüyor cihazda. Ve harekete geçiyor. Nefesimizi tutmuş, kalp atışlarımızın hızını kesmeye çalışırken, birden patlayan binlerce silahın sesi kulaklarımızı patlatırcasına yankılanmaya başladı vadinin derinliklerinden. Kalem ne olduğunu anlamadan elimden düştü, yüreğimden parçalar koptu, derin boşluklara uçaraktan. Yarımların acısı sardı tüm bedenimi. Bir uçuruma yuvarlanıyordum, dalga oluyordum masmavi okyanuslarda, hırçın dalgaların dövdüğü kayalıklarda bembeyaz köpük. Duygu çağlayanında rotasını ve dümenindeki kaptanını kaybetmiş bir gemi gibi savruluyordum anılar denizinde. Yüreğimin derinliklerinden "Sinaaaaan" diye bir çığlık fırtınası kopuyordu, vurguna tutulmuş yüreğimden.

Özgür gökyüzünün sade maviliğini
tırmalıyorken ölüm makineleri
Sen!
Kadife baharında yurdumun
yeni filizlenen çiğdemlerin
çiğli nemliğinde
düşüyorsun ansızın
Ve ben!
Sana sesleniyorum çığlığım yettiğince
dünyanın en güzel beş harfiyle
"HEVAL" diye...

Bir filmi seyreder gibiydim. Film o karelerde dondu. O anda sadece Sinan'ın umudu, Delil'in bağlılığı, Ali Zınar'ın cesareti, Nuri'nin sessizliği, Dıjwar'ın çocukça gülüşünün sesi vardı. Binlerce silaha karşı cesaret, bağlılık, sessizlik, umut fırtınasının gülüşü. Dağlar çöküyordu, silahların parçaladığı kayalar enkaz... Özel savaş güçleri cihazlarından *"kaçıyorlar"* sesi yükseliyor. Neler olduğunu bilmiyoruz, bilenler de söylemiyor. Çünkü bazı duygular vardır sadece yaşanır anlatılamaz. Cisimleştikleri anda anlamlarını yitirirler.

Silah sesleri birden dindi, sadece sessizlik vardı. Korkutan, yürekleri parçalayan, zamanı durduran bir sessizlik. Yaşıyor muyduk, bilmiyorum. Sadece sessizlik vardı. Her şeyi içine alan, yaşamı durduran bir sessizlik. Bir tek durmayan yüreklerimizin derinliklerinden gelen çığlıktı; bir de yüreğimdeki dinmek bilmeyen fırtına. Güneş yerini hüznün kızıllığına bırakmış, mavi griye, sular zamana teslim olmuş, ağaçlar başlarını eğmişti. Neden? Türk ordu güçleri geldiği yere geri dönüyordu. Bir tek onlar hareket ediyordu. Dağlarda ise yaşam durmuştu. Neler oluyordu? Neden bu sessizlik, neden yüreğimdeki fırtına? Aklımda sadece Sinan vardı. Anlatmak istediklerimiz vardı. Silah sesleriyle yüreğimde kopan fırtınaları, çağlayan yürekleri, güzelliği, sevgiyi ve onun olduğu doruklarda güneş gibi parlayan UMUDU... Bir an önce görmek istiyordum. Tüm yarımlarla toprağa dönmek.... Ben de gitmek istedim, umudun yolcusu değil, avuçlayanı olmak istedim ve Sinan'ı bulmak istedim yerimden fırlayaraktan.

Sessizliği bölen tek bir ses vardı kulaklarımızda; bütün benliğimizi ele geçirip bir çığlığa dönüşen. *"Delil şehit düştü. Onu bırakamazdım. Omzuma aldım, yukarıya çıktım. Meskenimize gidiyordum ki bacağımdan yaralandım. Diğer üç arkadaştan koptuk. Onların durumlarını bilmiyorum. Ben de şehit düşmek üzereyim. Aslında daha yapmak istediklerim bitmemişti, onları yüreğimde götürüyorum, sizlere emanet ederek. Bütün arkadaşlara selam söyleyin. Bijî Serok APO"* sesiydi. Üzerindeki her şeyi parçaladıktan sonra kırdığı cihazdan gelen ses. Eli, canının bir parçası olan Delil'in elindeydi, yüreği Ali Zınar'ın, Dıjwar'ın, Nuri'nin yüreğinde ve hepsinin Umudu da bizim yüreklerimizdeydi. İşte o anda en yüksek dağın doruğunda UMUT yıldızı hep parlamak ve bir daha kaybolmamacasına yükseldi, gökyüzünün maviliğine doğru yol alarak....

Mücadele arkadaşları adına
Rojin İntikam

gerilla günlüğünden

1998 baharında Botan...

● Hüseyin KAYTAN

Botan, Mart 1998... Besta'nın derin vadilerine dolan güneş artık iyiden iyiye ısıtıyor. Haftalar önce ağaç köklerinin çevreleri karardı. İlk yağmurların soldurduğu kirli beyaz kar örtüsü eridikten sonra, kara toprak tatlı bir buhar tütmeye başladı. Meşe dallarından sarkan pırıltılı ve ağır buz saçaklarının uçlarından yedi renkli damlalar döküldü. Ardından, ısınan dallar iyice ağırlaşan buz sarkıtlarını bıraktı. Güneşe bakan kuzey yamaçlarında eriyen karların altından ortaya çıkan toprak, ayışığının ayazında dondu. Gündüz, toprağı taşa çeviren buzlar çözüldüğünde, toprak kabarmaya başladı. Yakında, gelecek günlerin ilk saatlerinde, derin vadilerin zeminlerinde yumuşacık bir sis oluşacak ve *Kato* dağlarının dorukları hizasında esen buz gibi rüzgarların oluşturduğu sınıra kadar yükselerek, *Besta* vadileri üzerinde bembeyaz, düşsel bir ova oluşturacak. Dorukların altında kalanlar yağmur bulutlarıdır. Onların üstündeki göklerde ise, göğün diğer katı oluşacak ve burada fırtına ve karanlık bulutlar daha uzun süre egemenliklerini sürdürecek.

10 Mart 1998, Xirbikê Besta...

Çala mevkii. O sabah, yeni bir baharın başlangıcına ve sürüp gidişine yayılacak savaşları tartışmak için toplanan eyaletin gerilla komutanları, henüz çalışmalarını tam bir sonuca ulaştırmamışken, eyalet komutanının yüzünde her büyük savaş öncesinde gelip yerleşen öfkeyi gördüler. Türk ordu güçleri, korucular ve sivil halk içinden gelen istihbaratlar ile diğer gerilla bölgelerinin verdiği bilgilerin tümü tek bir noktayı işaret etti. Türk ordusu, bugün yarın eyalette şimdiye kadar görülmemiş şiddette bir saldırı gerçekleştirecek.

Tedirginliğe yol açmamak ve Konferans gündemini etkilememek için o zamana kadar gizli tutulan bu istihbarat bilgilerini, o sabah Eyalet Komutanı, ayaküstü diğer komutanlarla yaptığı kısa söyleşide bir çırpıda açıkladı. Alışılagelmiş, olağan günlük muhabereden sonra, *Çala*'da biriken 300 kadar gerillayı toplayan Eyalet Komutanı, kısa bir konuşma yaptı. Eyaletin çeşitli bölgelerinden Konferansa katılan komutanlar, hemen toplantıdan sonra yola çıktılar.

Cudi ve *Haftanin*'e dönmek zorunda olan komutanlara güney yönündeki doğrudan güzergahı değil de, *Gabar* üzerinden yaklaşık bir hafta sürecek bir güzergahı izlemeleri emredilmişti. Oysa güney yönünde bir yürüyüşle *Cudi*'ye bir gecede geçilebilirdi. Kesin emri tartışmaya olanak bulamayan komutanlar, birbirlerine yakınarak, *Gabar*'a doğru yola koyuldular. Önce kuzeybatıya üç gün, sonra güneydoğuya iki gün yürüyerek koca bir arazi dairesini hemen hemen tamamlayacaklardı.

Çala'da geriye kalan gerilla güçleri yine Eyalet Komutanı'nın emriyle "ağır" ve "çevik" güçler olmak üzere ikiye ayrıldı. Yalnızca erkek savaşçılardan oluşan iki hareketli birlik, *Besta* alanının değişik yerlerinde pusu tarzında mevzilenerek, güneybatıda *Namaz* dağı ile güneyde *Sêgirke* köyü arasındaki hattı şimdiden tutmuş olan buradan kuzeye ve doğuya doğru ileri harekata geçeceği izlenimini veren Türk ordu güçlerini beklemeye başladı. Bu iki hareketli bölüğün komutanları *Şoreş* ve *Eşref*'ti. Geriye kalan üç bölükten başka, önemli bir bölümünü bayan savaşçıların oluşturduğu gerillaların birlik komutanları ise, *Haşim, Delil* ve *Hatice* idi. Genelde ağır olarak nitelenen savaşçılardan oluşan yaklaşık 250 kişilik bir gerilla grubu, başlarında Eyalet Komutanı'nın, henüz üç metre kalınlığında kar örtüsü altında bulunan *Kato Jirka* yönünde, doğuya doğru harekete geçtiler.

Saatler öğleden sonra üçü gösterdiğinde *Cudi* yönüne doğru eğilen güneşin sımsıcak bir sera gibi ısıttığı gerilla çadırlarında tek bir savaşçı kalmamıştı. Bütün kışı hareketsiz olarak geçirmiş olan gerillalar, günler sürecek zorlu bir yürüyüşe başlamışlardı.

Kato Jirka doruklarına doğru harekete geçen 250 kişilik grup, hiç durmaksızın sekiz saat yürüdükten sonra, *Besta* sınırında bulunan *Zorava* köyü yakınlarında, korunaklı bir vadide mola verdi. Saat gece 23.00 dolaylarında lojistik görevlileri sırtlarından kapkara demliklerini indirdiler. Gruplar halinde ateşler yakıldı, aceleyle uçlarından birer savaşçının tuttuğu çubuklara asılı demlikler kaynadı, demlendi. Tam ilk çaylar bardaklara doldurulmuştu ki, kobra helikopterlerinin sesleri dolunay ışığı altındaki çadırlarımızda! Sonra bahar gelmişti; baharın içinde, çiçekler arasındaydık. Güneşli çiğ damlalarına bakmayı nasıl seviyordum! Daha dün yaseminler içindeydik. Oysa şimdi sadece bir gece sonra, sadece on beş saat sonra, bahar ne çabuk geçti. Karlar artık öncülerin göğüslerine kadar yükseliyor, kardan bir sokak oluşuyor adımlarımızın altında ve kardan duvarlar omuzlarımıza dokunuyor. Önceleri sırılsıklam ter içindeydik, ama şimdi adımlarımız yavaşladı; uyku gözkapaklarımızı ağırlaştırıyor. Arkadaşlar yine yürüyorlar. Ama benim bacaklarım tutmuyor, terli giysilerim dondu artık, buzdan bir giysi var şimdi üzerimde. Ağzımda bir makina tadı, soğuk demir tadı var. Bacaklarıma söz geçiremiyorum. Bir kilometre kadar gerimizdeki bir hat üzerine gece boyunca helikopterler binlerce asker indirdiler, belki de on binlerce. Yarın mutlaka üzerimize geleceklerdir. Ama ne fark eder? Bedenabilir; kendi ölümüne. Büyük, güçlü bir silah insanın kendi ölümü. Ve biz şimdi yaşamımızın en güzel, en tatlı, en dinlendirici uykusunu uyuyabiliriz..."

Saadet ile *Dicle*'yi yürüyemedikleri için bırakmak zorunda kalan gerilla kafilesinin kendisi de fazla ilerleyemedi. Saat sabah 8.00 sıralarında yürüdükleri yön olan doğu yamaçlarındaki sabah sisi ve gölgeler kalktığı zaman, ilerleme durdu. Batıdaki askerlere görüntü vermeyecekleri küçük bir vadiye inerek dinlenmeye başladılar. *Besta* yönünden arada bir hava bombardımanlarının devam ettiğini gösteren sesler geliyordu. Öğleden sonra saat 2.00 sıralarında, 1 kilometre kadar gerilerinde ferdi silahlar çalışmaya başladığında, *Delil* komutasındaki birliğin çatışmaya girdiğini anladılar. En geride, bir tepeyi tutmuş olan *Kerim* komutasındaki dört kişilik tim, doğuya ilerleyen Türk askerlerini vurmuştu. Bunun üzerine doğan güneşi burada karşıladılar. Dört noktaya tepeci timlerini çıkardılar ve kalan güçleri karlar içinde dinlenmeye çektiler. Öğleye doğru bir kobra kafilesi göründü, bir süre Kato silsilesi üzerinde dolaştıktan sonra batıya yöneldi. Ardından, *Besta* ile *Kato* arasındaki hatta yeni indirmeler yapıldı. Bir ara ordu cihazını dinleyen gerillalar, hava keşifçilerinin *Kato* doruğuna doğru giden taze izlerden söz ettiğini duydular. Saat 13.00 dolaylarında yeni bir skorsky kafilesi göründü. Sekiz helikopterin biri, gerilla tepecilerinin tuttuğu dört tepenin tam ortasına indirme yaparken, diğerleri turlarını sürdürdüler. Gerillalar ateş açmayınca, aynı yere ikinci bir skorsky indirme yaptı. Son asker karlı zemine atlarken, gerilla ateşi başladı. Bunun üzerine diğer helikopterler indirme yapmaksızın geri döndüler ve *Beytüşşebap* vadisi yönünde kayboldular.

İndirilen güçler toplam 28 kişiydi. İçlerinden sadece ikisi asker, diğerleri köy korucularıydı. Askerlerden biri, bölgede faşist uygulamalarıyla tanınan üsteğmen *Süleyman Can*'dı. Diğeri onun postası Manisalı bir askerdi. Geriye kalanlar, *Uludere* köylerinden derlenmiş, *Goyan* aşiretine ait korucuardı.

28 ordu mensubu, gerillanın ani ateşi üzerine oldukları yerde mıhlanıp kaldılar. Gerilla ateşinin geldiği yönlere bakılırsa, yerlerinden kımıldamaları ölüm demekti.

Gerilla cephesinde en heyecanlı olanlar, bulundukları hakim tepelerden tuzaklarına birden düşen avlarına vuran tepeci timleri değil, şimdi Eyalet Komutanı'nın yanında bunlara saldırmak için tartışan gerillalardı.

Fakat bir sorun vardı. Mevcut durumda seçme birliklerin tümü, çekilmeyi savunmak ve Türk ordu güçleriyle iç içe kalarak pusu tarzında vurmak için *Besta*'nın batısından *Kato*'ya kadar serpiştirilmişler ve verili durumda düşman hatlarının içinde kalmışlardı. En doğu ucunda bulunan şimdiki gerilla topluluğunda ise, en nitelikli olanları tepelere yerleşmişti ve onların da yerlerini bırakmaları düşünülemezdi. Böylece "ağır" ve "çevik" diye nitelenen güçlerden "ağır" olarak devşirilen halihazırdaki gerillaların çoğunluğunun "ağır" güçler olmak dışında bir kusurları daha vardı: Gerillalar sadece gece saldırmayı öğrenmişlerdi. Gündüz saldırmak konusunda hiçbir deneyimleri yoktu. Oysa şu anda saatler öğleden sonra 14.00'ye geliyordu. Güneş pırıl pırıldı ve bembeyaz kar örtüsü üzerinde görünmeden Türk operasyon birliğine yaklaşmak mümkün değildi. Mevcut durumda böylesine açıkça, sipersiz; ölümüne köşeye sıkıştırılmış bir rakibe yaklaşıp bomba mesafesinden vurmak, adamda mangal gibi yürek, üstüne de olağanüstü akıl ve maharet isterdi.

Uzun aramalar sonunda, aranan niteliklere yakın birkaç kişi bulundu. Birlik komutanı *Adil* ve iki savaşçı bir koldan, takım komutanı *Mahir* ve genç *Dijwar* diğer koldan saldıracaklardı.

Hava müdahalesine yol açmamak için tepelerdeki gerillalara haber vermeksizin, saldırı elemanları yola çıktılar. *Adil* kuzey yönünden, *Mahir* ve *Dijwar* da güneyden, tuzağa düşmüş 28 asker ve korucuyu vurmak için yaklaşmaya başladılar. *Mahirler,* yarım bir yay çizerek karlar arasından hedeflerine 20 metre kadar yaklaştıklarında, "burası aşağı yukarı saldırı mesafesidir" diyerek, telsizden *Adil* ile bağlantı kurdular. Henüz 80 metre mesafede bulunan *Adil*, saldırıya başlamak için kendisinin de iyice yaklaşmasının beklenmesini istiyordu.

Bu konuşma üzerinden daha iki dakika geçmemişti ki, *Kato* üzerinde kobra saldırı helikopterleri göründü. Saldırı grupları telsizlerini Türk hava muhaberesinin yapıldığı

"15 saattir hiç durmadan yürüyoruz. Bahardan kışa dönüyoruz. Zaman tersine işliyor. Bütün kış nasıl da rahat kalmıştık sıcak çadırlarımızda! Sonra bahar gelmişti; baharın içinde, çiçekler arasındaydık. Güneşli çiğ damlalarına bakmayı nasıl seviyordum! Daha dün yaseminler içindeydik. Oysa şimdi sadece bir gece sonra, sadece on beş saat sonra, bahar ne çabuk geçti. Karlar artık öncülerin göğüslerine kadar yükseliyor, kardan bir sokak oluşuyor adımlarımızın altında ve kardan duvarlar omuzlarımıza dokunuyor."

gümüş sessizliğini birden paramparça etti. Heyecanlanan savaşçılar, ateşlerin havadan görünmesi korkusuyla, demlenmiş çaylarını yanan ateşlerin üzerine döküverdiler. İlk roketlerin ve kazan bombalarının patlamasından sonra, herkes hava saldırısıyla ilgisini keserek yeniden çaylara döndüğünde, hiçbir demliğin dolu olmadığı anlaşıldı. Sıcaklık sıfırın onlarca derece altındaydı. Ve sekiz saatlik yürüyüşte terden sırılsıklam olmuş gerillalar için sıcak bir çay, kuvvet demekti. Şimdi ondan da olmuşlardı.

Büyük bir hava filosu, *Besta* arazisinde oldukça geniş bir alanı bombardımana tutmuştu. Yeniden eski tempolarını kazanmak için çabalayan kalabalık gerilla kafilesi ayışığı altında yola koyulduğunda, saatler geceyarısına geliyordu.

Yarım saat süren bombardımanın ardından sekizerli gruplar halinde gelen skorsky helikopterleri, çekilmekte olan grubun hemen arkasındaki hatlara indirme yapmaya başladı. Mola yerinden daha 500 metre uzaklaşabilmiş olan grup, burada *Delil* komutasındaki birliğin mevzileriyle karşılaştı. Ağır gruptan yeniden yapılan bir elemeyle oluşturulan bu birlik, *Kato*'ya çekilmenin sağlanması için savunma olarak düşünülmüştü.

Dicle:

"15 saattir hiç durmadan yürüyoruz. Bahardan kışa dönüyoruz. Zaman tersine işliyor. Bütün kış nasıl da rahat kalmıştık sıcak nim beynimin emirlerine uymuyor. Benim de baharım bitti mi? Eğer insan bedenine söz geçiremiyorsa, insan iradesi tükenmişse, yaşamı bitmiş midir? Giderek beynim de istemiyor yürümeyi. Durmak, bembeyaz karlara uzanmak, uyumak istiyorum. Uyku ölüme benzer mi, bilmiyorum. Ama eğer ölüm böylesine benziyorsa uykuya, o zaman korkulacak bir şey değil. Şimdi böyle düşünüyorum ve arkadaşlar sürüklüyorlar beni; kızıyorlar, bağırıyorlar bazen. Ama ben yürüyemiyorum. Artık hiçbir şey yapamam.

Bugün 11 Mart. Sabah, saat 7.00'a geli yor. Arkadaşlar bizi burada bıraktılar, küçük bir derenin kıyısında. Hemen yanımızda sesi bile insanı üşüten bir dere akıyor. Suyun kıyısında karsız, ama kardan daha soğuk, iki metrekarelik bir yer var.

Biz *Saadet*'le terziyiz. Bütün kış birlikte, yeraltında bir terzi atölyesinde gerilla giysileri diktik. Şimdi burada yatıyoruz. Arkadaşlar silahlarımıza ek olarak bize birer bomba verdiler. Rus yapımı, yürek büyüklüğünde, kurumuş kan renginde bir parça demir ve TNT. *Saadet* ile birbirimize iyice sarılıp uykuya dalmadan önce, bombaların pimlerini düzeltmek için uzun bir zaman uğraştık. Şimdi dünyanın en rahat insanları biziz. Karlar arasında ve güneş altında, ölümümüzü her türlü tehlikeye karşı kesin sonuç alan bir silah olarak kuşandık. Demek ki, başka yol kalmadığında, insan ölüme sığıön hattaki askerlerin büyük bir bölümü bu tepeye yöneldi. Kısa süren karşılıklı çatışmadan sonra bir bombaatar mermisi tepedeki 5 kişinin tam ortasına isabet etti. İki yaralı veren tim, tepeyi bırakırken, bir asker kolu kestirmeden önlerine indi. *Saadet* ile *Dicle*'nin uzanıp yattıkları yerin 100 metre kadar yakınında küçük bir vadiyi tuttu. Tepeden çıkmaya çalışan gerilla timi, bir an çemberde kaldı. Akşam alacası çökmeye başladığı için, Türk askerlerinin hareketi giderek zayıflayınca, çemberi yarmayı başardı. Saat 16.00 sularında güneş batmış, bir süre sonra *Kato* doruklarından doğmakta olan dolunay, doğu yamaçlarını karanlık bir sis içinde bırakmıştı.

Karanlık çöker çökmez, çekilmekte olan gerilla kafilesinden iki kişi, *Dicle* ve *Saadet*'i almak için geri döndü. Onları yine bıraktıkları yerde, o dere kıyısında, birbirlerine sarılmış, ellerinde düzeltilmiş bombalarla buldular. Dikkatleri çatışma yönünde olan askerler, çok yakınlarına gelmiş olmalarına rağmen, iki kadın savaşçıyı fark etmemişti. Kadın arkadaşlarını ve onların yaşam sevinçlerini alan gerillalar yeniden kafileye ulaştıklarında, *Kato*'ya doğru yürüyüş yeniden başladı.

O gece yarasından sonra kafile hedefine vardı. *Kato* doruğunun dibinde, *Deriye Qaçe* (Çam kapısı)'nin altında mevzilenen *Beytüşşebap* bölgesine ait bir gerilla birliğiyle buluşan yeni güçler, 12 Mart sabahı

kanala ayarladıklarında, duydukları aşağı yukarı şöyleydi:

"Hemen güneyimizde iki unsur var, gördün mü?"

"İyi gördüm" dedi havadaki.

"Vur o zaman!" diye sevindi üsteğmen *Can.*

"Anlaşıldı" dedi pilot ve giderek daha çok alçaktan uçmaya ve giderek küçülen daireler çizmeye başladı.

Pilotun "iki unsur" diye bildirdiği, *Mahir* ve *Dijwar*'dan başkası değildi.

"Yani biz şimdi gittik mi?" diye sordu genç *Dijwar. Mahir* hala telsizden hava muhaberesini izlemeye çalışıyor, bir yandan da tepelerindeki korkunç gürültülü canavarı izliyordu. *"Bekleyelim hele"* dedi, sakin olmaya çalışarak. Bir anlık bir duraksamadan sonra, bulundukları yerdeki karları biraz daha eştiler. *"İlk taramada karların altına giriyoruz ve bir daha ne olursa olsun kıpırdamıyoruz"* dedi *Mahir.*

Kobralar *Mahir* ile *Dıjwar*'ın tam tepelerinde dolaşıp duruyor, ama bir türlü vurmuyordu. Karları biraz daha eştiler, sanki kobra roketlerine karşı kardan çeperler dayanıklıymış gibi, neredeyse karlardan bir mevzi yaptılar. Şimdi başlarına kadar kara gömüldükleri bir çukurun içindeydiler. Kobranın masmavi açık gökyüzünde hemen üstlerinde çizdiği alçak dairelerden, pilotun kendilerini çok iyi gördüğünü biliyorlardı. Telsizlerini havayer koordine muhaberesine ayarladıklarında şöyle bir konuşmaya tanık oldular:

Pilot:

"Birbirinize çok yakınsınız, birkaç metre altınızdalar. Eğer onları tarayacak olursam, üçüncü mermi sizin mevzilerinize isabet eder. Bu durumda sorumluluğu kaldıramam."

Yer:

"Bütün sorumluluk bana ait, sen yeter ki vur. Bize isabet ederse, ölecek olan biziz. Ve riski kabul ediyoruz. Bir şey olmaz."

Pilot:

"Siz sorumluluğu alıyorsunuz, ama bu hiçbir şey ifade etmez. Sizi vurma riskim çok büyük. Eğer vurulursanız, yargılanacak olan benim, siz değilsiniz."

Pilot bunları söyledikten sonra, yerden konuşan ve saldırı gerillalarının birkaç metre yakınında çaresiz kalan üsteğmen *Süleyman Can,* sonuna kadar pilotun vurması için ısrar etti, ama kobra dinlemedi ve 200 metre geride *Kasım* komutasındaki timin tuttuğu tepeyi vurmaya başladı. Çırılçıplak karların üzerinde, tepede kolay bir hedef olan gerilla timi, daha ilk vuruşta üç yaralı vererek mevzilerini bıraktı. Bunun üzerine kobra helikopterleri *Kato*'nun doğusuna doğru derin vadi içinde kayboldular.

Saldırı gerillaları rahat bir nefes aldılar. Ölüme bu kadar yaklaşmışken umulmadık bir biçimde kurtulmanın heyecanıyla bir an sessizce birbirlerine ve boşluğa baktılar.

Üsteğmen *Süleyman Can*, postası Manisalı kıdemli er *Şaban* ve 26 kişilik korucu takımı sessiz bir ölüm bekleyişine gömüldü.

Mahir elindeki telsizi yeniden gerilla kanalına ayarladığında, *Rêber*'in durmadan çağrı yaptığını duydu. *"Arkadaş sizi yanına istiyor"* dedi. Böylece saldırıyı yeniden ele almak üzere, 28 kişilik operasyon takımına yaklaşmış olan gerillalar geri döndüler. Daha birkaç on metre uzaklaşmışlardı ki, kobra helikopterleri göründü. *Mahirler* daha pilot kendilerini görmeden, karların altına girdiler. Sadece gözleri açıktaydı. Kobra helikopterleri çevreyi taradılar, yükselerek *Kato* üzerinde bir tur attılar ve yeniden dönerek vurmaya başladılar.

Kobraların bu aralıklı vuruşları altında *Mahir* ve *Dıjwar,* bir karlara gömülerek, bir kalkıp boyunlarına kadar battıkları karlar içinden yol açmaya çalışarak, 3-5 dakikalık bir yolu yarım saatte alabildiler.

Bu arada batı yönündeki ön hatlarda çatışmalar başlamıştı. Geri hatları tutan *Delil* komutasındaki birlik de daha doğuya çekilmiş, birkaç tepeyi tutmuş çatışıyordu.

Arkadaşların yanına gelen *Mahirler*, bir kez daha kısaca tartıştıktan sonra, bu kez yanlarına *Cemal* ve az önce tepeyi bırakmak zorunda kalan *Kasım*'ı da alarak geri döndüler. Bir saat kadar önce bıraktıkları yerde askerleri bulamadılar. Biraz daha yaklaştıklarında, eski yerlerinden yaklaşık 100 metre kadar gerideki bir kayalığın içinden sesler duydular. Daha iyi kontrol ettiklerinde, bunların az önce geri çekilmiş olan askerler olduğunu anladıkları zaman, iyice yaklaşmaya başladılar. Saatler akşamın dördüne yaklaşıyordu. Karşıda *Cudi* ufukları üzerine eğilmiş olan güneşin batmasına sadece birkaç on dakika kalmıştı.

Yanlarında götürdükleri dört bombayı da kullandıkları ilk saldırılarda ölenlerin olduğunu görebildiler. Bunların ön sıralardaki mevzilerine girerek daha geridekileri vurmaya başladıklarında, karşı tarafın bomba yağmuruyla karşılaştılar. İlerlemeleri mümkün değildi, çünkü kendilerinde bomba olmamasına rağmen, askerlerin mevzilerinde sandıklar dolusu bomba kullanılıyordu. Vurulan iki askerin silah ve diğer malzemelerini aldıktan sonra bir kademe geri, bomba mesafesinin dışına çekildiler. *Mahir*, arkadaşlarıyla yeniden bağlantı kurarak bomba gönderilmesini istedi.

Batan güneşle birlikte soğuk iyice etkili olmaya başlamıştı. Karlara bata çıka ıslanmadık yerleri kalmayan gerillaların giysileri, şimdi derileriyle birlikte buz tutuyordu. Isı veren tek şey, o andaki çatışmanın verdiği iç heyecandı. Bir süre mevzilere henüz taciz atışlarıyla bekledikten sonra, *Dıjwar* elinde üç bombayla *Mahir*'in yanına geldi. Bombayı getiren savaşçı apar topar geri dönmüştü. Oysa adama da ihtiyaçları vardı ve üstelik üç bomba azdı. Yeniden cephane istediler. Zaman geçiyor, gün karanlığa kırılıyordu. Bir süre sonra iki savaşçı ellerinde birkaç bombayla geldiler. Kurulan irtibat sonucu, henüz ikinci tepeyi bırakmamış olan *Rêber*'in timinin sindirme atışları altından *Mahir* ve arkadaşları yeniden askerlere yaklaşmaya başladılar. Tam saldırıya geçtikleri anda, karşıdakiler mevzilerini bırakıp kaçmaya başladılar. Saat ilerlemiş, çökmeye başlayan karanlık görüş mesafesini iyice düşürmüştü. Yine de kalaşnikof vuruşları etkiliydi. Cihazlarda geçen konuşmalarda kaçan asker ve korucuların büyük bölümünün yaralı olduğu anlaşılıyordu. Kaçanlar, tek açık alan olan doğu yönüne, bu mevsimde kuş uçmaz kervan geçmez *Faraşin* yaylaları yönüne gidiyorlardı. Bir ara kaçan gölgeler durdu ve nizami bir biçimde dizilip kaldılar. Bunu fırsat bilen gerillalar seri atışlarla gölgeleri taramaya başladılar. Bir süre sonra gölgelerin tümünün vurulduğundan emin olduklarında yaklaştılar; asker ve korucu cesetleri yerine, alelacele kar çığırı kenarına bırakılmış, kurşunlarla delik deşik olmuş asker çantalarıyla karşılaştılar. Kar elbiselerini giymiş olan asker ve korucular, çantalarını bıraktıktan sonra ıssız yaylalar yönünde karanlığa karışmış, bir kayalığa girmişlerdi. *Mahir* biraz daha ilerleyip baktığında, uzaklaşmakta olan sisli bir iki gölgeyi gördü. Kar çığırı üzerinde kan izleri vardı. O anda geride kalan gerillalardan *Devrim* bağırdı:

"Buradan sesler geliyor!"

Gerillalar geri dönüp sesin geldiği tarafa yöneldiklerinde, bir kayanın dibine sinmiş iki korucu ve bir askerle karşılaştılar. Soğuk ve korkudan titreyen asker ve iki korucu, kendilerini öldürmemeleri için yakarmaya başladılar.

"Korkmayın" dedi *Mahir. "Kimse öldürülmeyecek."*

Gerillaların davranış ve ifadelerine bakan korucular öldürülmeyeceklerini bir anda anlamışlardı. Ama asker yakarmaya devam ediyordu.

"Ne olur öldürmeyin beni, kurbanınız olayım, teskereme üç gün kalmış!

"Merak etme, seni öldürmeyeceğiz" dedi *Mahir* gülerek.

"Hey yiğitler, sizi gördük, ömrümüz arttı" diyordu yaşlı korucu. *"Sakın bizim kendi rızamızla geldiğimizi sanmayın! Bizi zorla getiriyorlar operasyonlara, yoksa hiç kendi kardeşimize silah çeker miyiz?"*

Korucular yalan söylüyorlardı. Operasyonlara zorla getirilmemişlerdi. Üstelik, genç korucunun yanında bir karnas suikast silahı vardı ve hiç de zorunlu olmadığı halde, dokuz şarjör dolusu mermi taşıyordu. Bir seksen boylarında, iri yapılı bir delikanlı olan askerin adı *Şaban*'dı. *Üsteğmen Süleyman Can*'ın postasıydı, gerçekten de terhis olmasına sadece üç günü kalmıştı.

"Bizi canavar sanıyorsun, değil mi?" dedi *Mahir. "Korkma, sana hiçbir zarar vermeyeceğiz. Biz sizin gibi değiliz, göreceksin. Siz olsaydınız, şimdi süngülerle parça parça etmiştiniz yakaladığınız gerillayı. Ama biz sizin gibi değiliz."*

Bu arada diğer gruplarla bağlantı kurulmuş, olanlar bildirilmişti. Karargahtan yapılan dinlemelerden öğrenildiğine göre, Üsteğmen *Süleyman Can,* yanında bir korucu şefi ve bir korucu ile birlikte *Besta* yönüne doğru kaçıyordu. Kalan 25 asker ve korucu ile ordu gücünün bağlantıları ise kesilmişti. Bunlar hakkındaki bilgileri gerillaların telsizlerinden dinleme yoluyla almaya çalışıyorlardı.

Gerillalar üçe bölündü. Bir tim *Besta* yönüne, bir tim ise *Faraşin* yönüne doğru kaçanları yakalamak üzere harekete geçti. Kalan iki gerilla ise, esirleri alarak karargaha yollandılar.

Takipçiler o akşam elleri boş döndüler. Zaten buz tutmuş vücutlarıyla sıfırın 30 derece altındaki ayazda fazla ilerleyememişlerdi. Timler geri döndüklerinde, çantaları buldukları yerde birkaç arkadaşlarının asker çantalarından çıkan konserveleri açmış kendilerini beklediklerini gördüler. Yemek ve helvadan oluşan tatlılarını yedikten sonra, ganimetleri olan Samsun sigaralarını yaktılar. Bu arada ordu cihazını dinliyorlardı. Muhabere, kaçmakta olan korucubaşı ile bir ordu subayı arasında geçiyordu. Korucubaşı küfrediyordu.

"Alay komutanıyla görüşmek istiyorum."

"Şu anda ulaşamazsınız, bizimle görüşün" dedi subay.

"O halde size söyleyeyim. Ben o alay komutanınızın anasını, avradını... Ulan hani PKK bitmişti? Hani son baldırıçıplakları da biz temizleyecektik? Adamlar bizi tarumar ettiler!"

Subay alttan alıyor, geçmiş olsun dilekleriyle korucubaşını teselli etmeye çalışıyordu. Bu arada başka bir istasyon kanala girerek 5 kişi dışında tüm korucuların kendilerine ulaştığını duyurdu. *"İçlerinde bir iki hafif yaralı var, bunun dışında durumları iyidir"* diyordu.

"Allah kahretsin!" diye bir ağızdan hayıflandı gerillalar. Avlarını ellerinden kaçırmışlardı. İki ölü ve üç esir dışında kalan diğer ordu mensupları, demek ki kaçmayı başarmıştı. Aynı muhabereyi dinleyen Eyalet Komutanı, takipçi gerillaların tümünü geri çağırdı.

O gece tüm gerilla güçleri, bulundukları *Deriye Qaçê* (Çam kapısı)'den daha yüksekteki *Deriye Berana* (Koçlar kapısı)'ya bir kademe geri çekilmeye başladılar. En ön cephede çatışan *Delil* ve *Haşim*'in komutasındaki iki birlik de o geceyarısından sonra saat 2.00 sıralarında yetiştiler. *Delil*'in birliği gece çekilirken pusuya düşmüş ve bir kayıp vermişti. *Haşim*'in birliği ise, bütün gün aralarına indirilen askerleri durmaksızın vurmuş, indirilenlerin tümü *Kato* yamaçlarından aşağıya, *Mehrê* köyü yönüne kaçmış, birbiri ardına filolarca yeniden indirmeler aynı noktaya yapılmış, sonuçta indirilen askerlerden bir tanesi bile mevzi tutamamış ve kaçmak zorunda kalmıştı. Bütün bu vuruşlarında tek bir yaralı bile vermemişti *Haşim.*

Tüm güçler, *Kato* doruğunu oluşturan silsile üzerinde bir araya geldiğinde, dolunay iyice yükselmiş, ortalık gündüz gibi gümüşi bir ışıkla aydınlanmıştı. 300'e yakın gerilla tek kol halinde yeniden yürüyüşe geçtiğinde, kobra filolarının gürültüsü gecenin beyaz sessizliğini yeniden kırdı. Pilotlar, daha gerilla koluna ulaşmadan, geniş bir yol oluşturan ayak izlerini vurmaya başladıklarında, uzun kafile bir anda karların altına, çevredeki kaya oyuklarına dağıldı. İlk filo ayrılıp da ikinci filo gelene kadar, 300 kişi *Deriyê Berana* çevresindeki büyük mağaralara ulaşmıştı bile. Ay batı ufuklarına kaymış, sabahın dondurucu ayazında testere dişli bir rüzgar yabanıl dorukta her yöne dönüp duruyordu.

Önceki gün boyunca çatışmada olan *Haşim* komutasındaki birlik, hem geride güvenli bir hat oluşturmak, hem de dinlenmek için, *Berana* kapısının daha doğusunda aynı silsile üzerindeki *Şekalok* kapısına kadar yoluna devam etti. *Berana* kapısındaki güçlerin tepecileri ise, dün çekildikleri *Qaçe* kapısına yakın bir sırta çıkmış, askerleri burada beklemeye başlamışlardı.

13 Mart sabahı sakin başladı. Güneş ancak iyice yükseldikten sonra, tepeciler, Türk ordu güçlerinin *Qaçe* kapısı çevresinde arama tarama yapmak için harekete geçtiklerini bildirdi. Saat 12.00'yi geçtiğinde, operasyon güçlerinin muhabere kanallarında, bir öncü asker grubu, fark ettiği gerilla tepecilerini koordinesine bildirdi. Koordine, bu koşullarda çatışmaya girmek için çok isteksizdi. "*Tamam oğlum, ben de onları görüyorum, şu anda sorun yok"* gibi bir cevap verdi. Öncü tim anladı ve gerillalara yaklaşmaktan vazgeçti.

Akşama doğru dondurucu ayaz ve keskin rüzgar yeniden başladığında, henüz karanlık olmadan, gerillalar karlar arasından ancak uçları görülebilen dev ardıç ağaçlarından kestikleri dallardan ateşler yaktılar. Karanlık basınca ateşler söndü, herkes ayışığı altında titreyen korkunç rüzgar içinde biraz olsun uyumaya çalıştı. Yine de gece, uyumak yerine donmamak için çabalamakla geçti.

Sabah saat 8.00 sıralarında tek bir kobra göründü ve *Kato* sırtının üzerinde birkaç dakika dolaştıktan sonra çekilip gitti. Oluşan bekleyiş dolu sessizlik, uçakların gümbürtüsü ile bozuldu. Bir F-16 filosu sırt üzerinde doğu-batı yönünde oluşan kar çığırını ve çevresini bombalamaya başladı.

Kato sırtının her yanını tonlarca TNT ile vurmasına rağmen, tek bir kişinin bile burnu kanamadı. Uçakların hemen ardından gelen dört kobra helikopterinin ikisi *Şekalok* yönüne yöneldi, kalan ikisi ise tam gerillaların konumlandığı mağaraları ve çevresini vurmaya başladı.

Doğu yönüne gelen kobralar, doğrudan doğruya *Şekalok* kapısının üstünde tepeci bulunan dört kişilik bir gerilla timine yöneldiler. Karlar arasında korunaksız bekleyen dört gerilladan ancak bir tanesi, bir anda bulundukları alanın dışına sıçrayarak karlara gömülü bir kayayı siper edinebildi; üstüne kar örterek öylece kaldı. Buna fırsat bulamayan diğer üç gerilla, roket vuruşları altında can verdi.

Eyalet Komutanı'nın bulunduğu tarafta ise, ilk turda kobralar herhangi bir isabet kaydedemedi. İki kobra çekildiğinde, noktadaki gerillaların tümünün sağlam olduğu anlaşıldı.

İlk iki kobra yarım saat içinde tüm cephanelerini harcayıp çekildikten iki saat kadar sonra, dört kobralık bir filo daha aynı noktanın üzerine geldi. Eyalet Komutanı, saldırı helikopterlerinin sesleri duyulduğunda büyük mağaradaki gerillaların arasındaydı. Ölü ele geçirilen askerlerin üzerinden alınan bir kar elbisesi giymişti. Arkadaşları, hemen 50 metre kadar yan taraftaki güvenlikli bir sığınağa gitmesi için, biraz da zorla, Eyalet Komutanı'nı dışarıya çıkardılar. Daha 20 metre kadar yürümemişti ki, bombardıman başladı. O yerine oturdu ve hiçbir şey olmamış gibi öylece beklemeye başladı. Böylece, mağaralardaki savaşçılarından daha şanslı olarak, bombardıman gösterisinin ilk dakikalarını izledi. Kobra filosu yeniden vurmak için manevra yaptığında, sığınağa koştu. Pilotlar ancak şimdi görebilmişlerdi. Birkaç saniye sonra sığınağın ağzında roketler patlamaya başladı.

Sığınağın yan tarafında küçük bir mağara vardı. Normal koşullar altında üç kişinin zor sığabileceği bu küçük yeraltı odasına, şimdi sekiz gerilla sığınmıştı. Elinde telsiz ile hava-yer muhaberesini dinleyen *Mahir* ve *Adil* dışarıdaydılar. Kobralar ikinci manevrayı yaptıkları zaman, Eyalet Komutanı sığınağın kapısına gelerek bağırdı:

"Mahir! Neyi bekliyorsun dışarda! Çabuk içeri gir!"

Oysa içerde yer yoktu. *Mahir* ve *Adil*, sekiz kişinin balık istifi sıkıştığı küçük oyuğun önüne geldiler. Yeniden bombardıman başladığında, ilk roketlerden biri *Mahirlerin* hemen önüne vurdu. *Mahir, Adil* ve ön taraftaki iki gerilla daha, şarapnel parçalarıyla yaralanmış, kan içinde kalmışlardı. Korkunç bombardıman gürültüsü dindiğinde, en arkada saklananlar yeni bir gürültü ile şaşkınlık içinde kaldılar.

Mahir ve *Adil*, yüzleri gözleri kan içinde, kahkahalarla gülüyorlardı. Güldükleri, en az gülüşleri kadar tuhaf bir komediydi: Üç kişinin zor sığabildiği küçücük oyukta bombardımandan korunmak isteyen gerillalar o kadar sıkışmışlardı ki, küçücük alan neredeyse boşalmıştı. Bu haliyle, şimdi on üç kişinin sığabileceği kadar bir yer daha açılmış oluyordu.

Mahirlerin güldüğü işte bu görüntüydü.

Biraz aşağıdaki daha geniş mağaralarda ise durum daha acıydı. Hava saldırısının ilk dakikalarında, *Seyfi* elinde kamerayla bombardımanı görüntüledi, kobralar bulundukları mağara ve çevresine yönelince esir asker ve iki korucuyu içeri itekledi. Kendisi ve esirlerle birlikte on kişi vardı.

Seyfi çekim yapmaya devam etti. Aslında vuruşlar mağaradakiler için etkisizdi. Ama bombardıman ve tarama atışları o kadar yoğundu ki, önce esirlerin girmesi ve çekim nedeniyle dört gerillanın içeri girişinin gecikmesi sonucunda, Seyfi'yle birlikte üç gerilla birden o anda can verdi. Üç gerilla yaralanmış, sadece korumaya alınan esirlere birşey olmamıştı.

Kültür sanat ve aydınlanma

● Edip YALÇINKAYA

İnsanlık; tarihten günümüze baskı ve sömürünün yoğunlaştığı, kara cehennem rejimlerinin bir karabasan gibi toplum üzerine çöktüğü dönemlerde, egemen kültüre karşı büyük aydınlanma hamlesiyle geleceğini aydınlatmayı büyük bir erdem saymıştır. İnsanlığın sık sık maruz kaldığı karanlık rejimler, hep uzun yılları kapsayan Rönesans hareketleriyle, düşünsel, felsefi, sanatsal ve kültürel akımların aydınlatıcı gücüyle aşılmıştır. Öz dinamiklere dayalı ve giderek tüm topluma yaydırılan Rönesans özünde yeniden doğuşu ifade ederken, aynı zamanda gelecek yüzyılların demokrasi kültürünü de yaratmıştır.

Örneğin bir İslamiyet öncesi cehalet dönemi, uzun yılları kapsayan edebi, felsefi ve hitabın etkileyici gücüyle aşılmıştır. Fransa'nın kokuşmuş monarşik yönetimi ve ortaçağ karanlığı, yüzyılları kapsayan aydınlanma hareketleriyle aşılmıştır. Rus Devrimi hakeza aynı nitelikte ve büyük oranda edebiyat akımıyla aydınlanmayı yaşamıştır. Köhnemiş düzenler, egemen kültürün, sanatın, edebiyatın üzerinde kendisini ölümsüz kılmayı amaçlarken, bunlara karşı ortaya çıkan aydınlanma hareketleri ise, mevcut olanın tersine, ileri bir kültürü, sanatı ve edebiyatı esas almış, toplumun yeniden yaratılması ve aydınlatılması böylece sağlamıştır. Toplumsal dönüşüm, devrim, demokrasi ve özgürlük söz konusu olduğunda da kültür, sanat ve edebiyat bu anlamda devrim gerekçesidir. Toplumun vazgeçilmez gerçeği olarak kabul görmüştür. Zira sanat, kültür, edebiyat özünde toplumun yeniden düzenlenmesi, terbiye edilmesi, yaratıcı ve üretici kılınması olarak da anlamlandırılmaktadır.

Tarihsel gerçeklik bunu her yönüyle kanıtlar. *"Bir Fransız Devrimi'ni, Rus Devrimi'ni doğuran en büyük etmenlerden birisi de edebiyattır. Fransız Devrimi'nin hazırlanışı bir edebiyat hazırlanışıdır, felsefesine aydınlık felsefesi derler. O müthiş romansı süreç devrimin adeta temel taşlarıdır. Rus Devrimi için aynı şeyleri söylemek mümkün. Bir Tolstoy, Dostoyeveski, Gorki, hatta Puşkin olmadan Rus Devrimi'ni düşünmek adeta imkansızdır." (Parti Önderliği)*

Bu noktada kültür ve sanat çalışmaları, denilebilir ki, aydınlık ile karanlığın çatışmasında mücadelenin öznesi durumundadır. Ulus olmanın, ulusun maddi ve manevi varlığını koruyup geliştirmenin, toplumu tüm tarihsel ve güncel değerleriyle bütünlüklü kılıp geleceğe taşırmanın, hatta bunu evrenselliğe doğru geliştirip insanlığa mal etmenin en temel ayağı özünde Rönesans'ın kendisidir. Bu anlamda toplumsal bir aydınlanmayı da ifade eden kültür, sanat ve edebiyat çalışmaları ulusun ve toplumsal sosyalitenin vazgeçilmez gerçeğidir.

Şimdiye dek Rönesans üzerine birçok yorum ve değerlendirmeler yapılmıştır. Ciltler dolusu izahı vardır. Fakat Rönesans'ı çağrıştıran imgeler söz konusu olduğunda ilk akla gelenler, *"Montegna'nın, Boticelli'nin, Leonardo'nun, Rafaello'nun resimleri, Michelangelo'nun heykelleri, mimarideki göz kamaştırıcı teorik, teknik ve pratik ilerlemeler, çok sesli modrigallerin dünyevi neşesi, ilk opera denemeleri, kilisenin kutsal Latincesinde değil, halk dillerinde yazılan edebiyatın doğuşu"* olmaktadır. Bu anlamda Rönesans ve aydınlanmanın öznesi, bunu yaratanlar kadar, eserlerin ölümsüzlüğü ve toplumda yarattığı yeniliklerdir.

"Köhnemiş düzenler, egemen kültürün, sanatın, edebiyatın üzerinde kendisini ölümsüz kılmayı amaçlarken, bunlara karşı ortaya çıkan aydınlanma hareketleri ise, mevcut olanın tersine ileri bir kültürü, sanatı ve edebiyatı esas almış, toplumun yeniden yaratılması ve aydınlatılması böylece sağlanmıştır. Toplumsal dönüşüm, devrim, demokrasi ve özgürlük söz konusu olduğunda da kültür, sanat ve edebiyat bu anlamda devrim gerekçesidir."

Her tarihsel devrim dönemlerinde kültür, sanat çalışmaları ve bunun estetiksel orijinleri o devrimi tamamlayan, derleyip toparlayan ve aynı zamanda geleceğe taşıran en etkili çalışmalar olmuştur. Yeni bir kültür, yeni bir sanat ve bunun toplamı olan yeni bir aydınlanmayı yaratmayan devrimler özünde devrim sayılmamışlardır ve yeniden doğuş olarak tarihe mal olmamışlardır. Tarihteki devrimler, özellikle de demokratik devrimlerde, aydınlanmanın önemini ve yarattığı sonuçları en çarpıcı biçimde bir Fransız Devrimi'nde görmek mümkündür. Fransız Devrimi'nin vazgeçilmez temel dinamiği ve esin kaynağı olan aydınlanma felsefesi, o günden bugüne *"modern siyasal mücadelelerin merkezinde kalmıştır."* Her ülkede birçok farklılık olsa da, aydınlık felsefesinin demokratik devrimlerdeki vazgeçilmezliği ortak bir kanı olarak kabul görmüştür. Çünkü aydınlanma en genel tanımıyla toplumun kazandığı yeni düşünce, yeni ve yüce duygu, tabii hepsinin toplamı olan büyük kuvvet demektir. Düşüncede karanlık sistemlerin tahakkümüyle körleşmiş, duyguda yozlaşmış ve bir kuvvet haline gelmemiş toplumlarda devrim gerçekleşse bile anlamsızdır; yıkılmaya, çözülmeye gebedir. Aydınlanmanın sömürgeciliğe karşı aynı zaman büyük bir kuvvet anlamına gelmesi de bundandır. Hakim kültürün tersine ileri bir felsefe ve düşünce gücü, bunun yarattığı kültür ve sanat hem devrimin nedenidir, hem de devrimin halklaşmasıdır. Bu anlamda yıkılmazdır ve evrenselliğe uzanan bir direniştir.

Tarihten günümüze, bütün devrimlerin özünde kültür devrimi olduğu ve bunu tamamlamayanların yozlaşıp yıkıldığı dikkate alındığında, kültür devriminin, aydınlanmanın önemi daha bir anlaşılacaktır. Devrimi sürekli kılmanın, bir ulus olarak varolmanın, yine demokrasi ve sosyalist ahlakı ölümsüz kılmanın tek yolu aynı etkinliklerdir; yine aydınlanmanın kendisidir.

Kürdistan'da 25 yıllık mücadele, 15 yıllık savaş döneminin, siyasi-askeri faaliyetlerden de öte aslında bir Rönesans olduğu açıktır. Önderlik, *"Avrupa'da Rönesans bir yüzyıldır, aydınlanma bir yüzyıl, devrim bir yüzyıl işidir"* der. Ve devamla, *"300 yılda yapılan işi biz bu otuz yıla sığdırıyoruz, 300 yılın kaydettiklerini bu çeyrek asıra sığdırıyoruz"* demektedir. Siyasi, askeri, ekonomik, hukuki alandaki kültürleşmelerin doğup yayılmaya başladığı alan olan Mezopotamya'da bugün yeniden tarih canlanıyor, tekrardan, ama çok daha ileri bir kültür buradan yayılıyor. Bugün gelinen aşamada, Kürdistan'da yaşananların birçok kesim tarafından 2000'li yıllara doğru gelirken, güçlü bir Kürt Rönesansı ve büyük bir devrim olarak görülüp değerlendirilmesi de bundandır.

Başkan Apo'nun da dediği gibi, *"Kürt olayında aydınlanma şeref, onur kazanmadır; yüzyıllardır kaybettiğimiz değerleri bulmadır."* Bu kazanılmıştır. Dünya insanlık ailesi içerisinde ileri bir düzeyi yakalayan, kendine onur-şeref kazandıran ve bir o kadar da güç ve kuvvet sahibi olan Kürt, nereden bakılırsa bakılsın bir Rönesansı yaşamaktadır.

15 yıllık savaşın evrildiği düzey bugün demokratik bir sistem için çok yönlü bir siyasal mücadeledir. Dolayısıyla 15 yıllık savaşın ürünlerini, kazanımlarını demokratik sistemin vazgeçilmez bir unsuru olarak ifade edebileceğimiz kültür, sanat ve edebiyat çalışmalarıyla taçlandırmak, dönemin vazgeçilmez görevlerindendir. Kaldı ki, demokrasinin, demokratik yaşamın öznesi ve temel ayağı aydınlanmanın kendisidir. Siyasal mücadele söz konusu olduğunda tarihteki devrimlerde görüldüğü gibi dilin, sanatın, edebiyatın yeri fazlasıyla belirgindir.

Sınıf kültürüyle ulusal kurtuluş kültürünü harmanlayarak ve bunun evrenselliğe uzanan karakterini yaratarak insanlığın köreltilmesine karşı çok güçlü bir silah olarak kullanmak ve bu mücadeleyi yeniden yaratma, yeniden düzenleme ve kurma olarak ifade edilen sanata dönüştürmek, böylece estetik, etkileyici bir ürün yaratmak devrimsel nitelikte bir çalışmadır. Bu fazlasıyla gereklidir, olmazsa olmaz kabilinde bir zorunluluktur.

Buna kültür devrimi de diyebiliriz. Yani kitlelerin sınıf bilinci bağlamında sosyalist bir eğitime tabi tutulması, doğru ve yüksek bir kültürel yapılanmanın yaratılması, toplumsal faaliyetlerin her alanına halkın özgür iradesiyle katılımının sağlanması, yani demokrasinin bir yaşam biçimi olarak içselleştirilmesi ve böylece yeni bir kültürün topluma taşırılması gereklidir, ki bu kendi başına bir kültür devrimidir. Halkın kültürel, sanatsal faaliyetlerine ağırlık verilmeden ne demokrasi mücadelesi tamamlanmış olur, ne de kitlelerin egemen kültürden koparılıp aydınlatılması sağlanabilir.

Önderlik, *"Devrim sanatla beslendiği gibi, sanatın da temel kaynağıdır"* der. Güçlü bir kültür, sanat etkinliği ve edebiyat çalışması, özellikle insanlıkla kucaklaşacak denli evrenselliğe uzanan özellikleriyle yaşam bulması, devrimin garantiye alınması demektir. Aynı zamanda devrimin kendisi de bunun en temel kaynağıdır. 15 yıllık savaşla geçen süreç, en kaliteli, verimli Rönesans'ı icra ettiği gibi, aydınlanmanın da güçlü zeminini yaratmıştır. Acılarıyla, sevinçleriyle, direnişleriyle ve halkın yaşadığı duygu ve ruh şekillenmesiyle büyük bir potansiyeli de bu anlamda yaratmıştır.

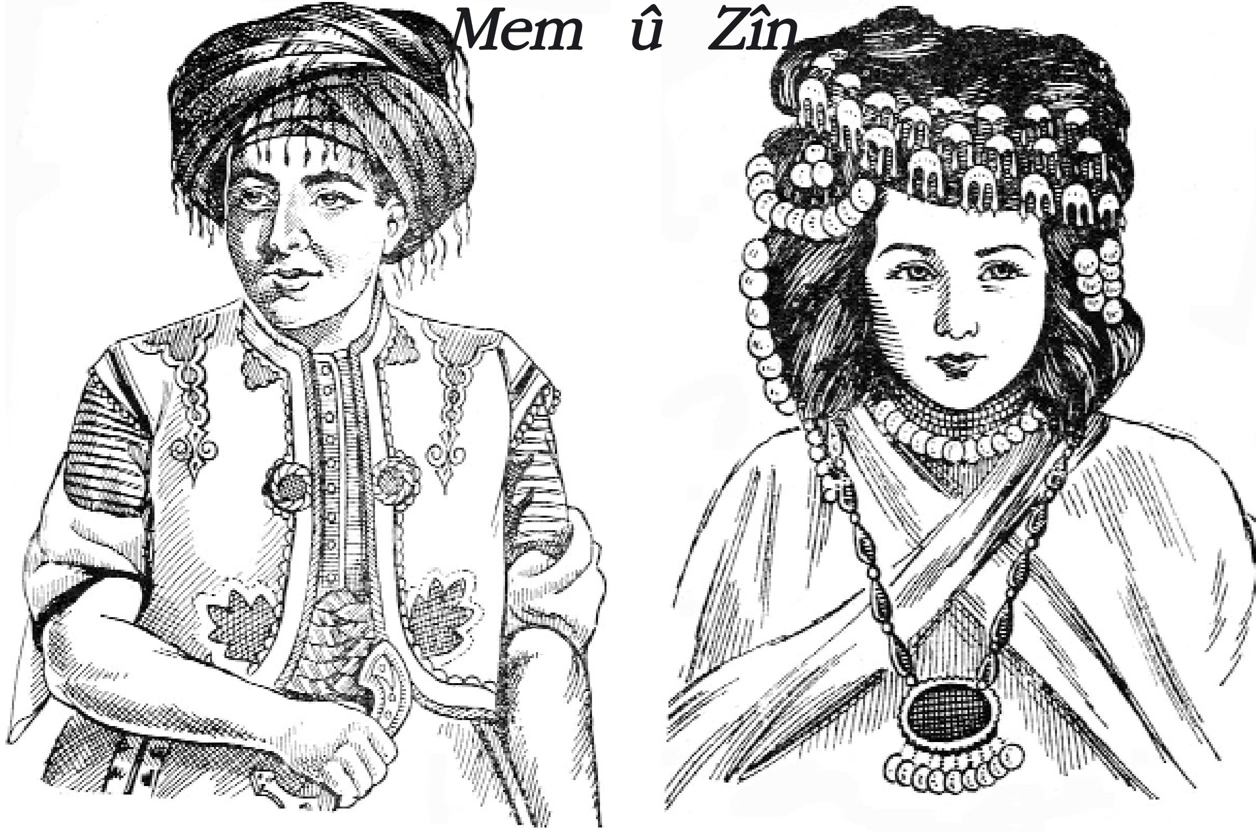
Bu noktada çalışmaların yeni süreç açısından aciliyetini bir kez daha incelemek, oynayacağı rolü tekrar ele alıp değerlendirmek ve gereklerine uygun gerçekçi, yaratıcı çalışmaya kavuşturmak; hem aydınların, hem sanatçıların ve hem de bütün devrim çalışanlarının görevi olmaktadır.

Bu bağlamda Kürt ve Türk aydınları ve devrimcileri başta olmak üzere 15 yıllık süreçte boy veren bütün Kürdistani sanat kurumları ve yine Türkiye ve Kürdistan'da bu alanda yoğunlaşan ilerici, demokratik kurum ve kişiler, müzik grupları, tiyatro ekipleri, yazarlar ve edebiyatçılar, yine MKM, Kürt Kültür Akademisi ve ismini sayamayacağımız bütün kültür ve sanat çalışmalarının demokratik devrim amacına uygun, ona hizmet edecek aydınlanma çalışmalarına göre kendisini tekrardan mevzilendirmesi gerektiği açıktır.

15 yıllık savaşın önemli bir veri olduğunu dikkate alarak ona yaratıcı, eski tarzını aşan, tekrardan veya taklitten kaçan, popülizm ve slogancılığa girmeyen, yenilikçi çalışmayı esas alan bir formasyon gereklidir. Özellikle karşı devrim cephesinin de bu alanı değerlendirdiği, kitleleri yabancılaşma ve hayvanlaşma düzeyine ulaştırmak için inanılmaz bir çaba harcadığı bilinmektedir. Bu alandaki çalışmalar bir taraftan yeniyi yaratırken, diğer taraftan eski olanı, yozlaştıranı etkisizleştirmeyi de amaç edinmelidir. Bu noktada önemli yetersizliklerin olduğu bilinmektedir.

Sanatın yeniden yaratma özelliği bu anlamda hayatidir. Delocoiks, sanatı çocuğun dünyayı yeniden kurma oyununa benzetir. *"Çocuk her oyununda dünyayı yeni baştan kurar, sanatçı her ediminde dünyayı yeni baştan kurmakla kalmaz, aynı zamanda onu açıklar." (Estetik)* Kendisini çevreleyen olayları, en güzel, en etkili, aynı zamanda en gerçekçi tarza biçime kavuşturup kitlelere aktaran sanatçı özünde *"alışılmışın aşıldığı yerde"* sanatın başladığını bilmek durumundadır. Kısır döngüyü ve tekrarı aşmayan, kitlelerin ruhsal, düşünsel ve duygu dünyasını doyuma uğratmayan, dahası manevi dünyalarda bir imge yaratmayan sanat anlamsızdır, estetiksel bir eser değildir. Sanatı, soyut bir düşünce olarak ele alamayacağımız gibi, özünde bir eylem olduğunu da bilmek durumundayız. Eylem ise harekettir, motive eden, yönlendiren, anlatan, izah eden bir olgudur.

Dolayısıyla yalnızca tasarlamak, düşünmek yetmiyor, aynı zamanda yapmak gerekiyor. Yapılanın ne olduğunu bilmek kadar, geçmişi ve geleceği ne oranda kucakladığı ve açıkladığı da sanat açısından önemli bir sorundur.

"Başkan Apo'nun da dediği gibi, *"Kürt olayında aydınlanma şeref, onur kazanmadır; yüzyıllardır kaybettiğimiz değerleri bulmadır."* Bu kazanılmıştır. Dünya insanlık ailesi içerisinde ileri bir düzeyi yakalayan, kendine onur-şeref kazandıran ve bir o kadar da güç ve kuvvet sahibi olan Kürt, nereden bakılırsa bakılsın bir Rönesans'ı yaşamaktadır."

Devamı 31'de

MAHMUT BAKSİ VE KÜRT AYDINI

"PKK'nin ilk oluşumu gerçek aydın ve aydınlanma, ideolojiyi oluşturma ve yayma hareketidir. '90 serhildanları gerilla ile birleşince, bu, Kürt toplumunun aydınlanması, dirilişi ve Rönesansı anlamını taşıyordu. Bu, aynı zamanda Kürt aydın hareketini geliştirip güçlendirmeyi de ifade eder. Bunun için Başkan Apo, Kürdistan devrimciliğinin yarı yarıya eğitim olduğunu belirtiyordu."

Yeni yüzyıla girerken aramızdan ayrılan Mahmut Baksi, içinden geçtiğimiz olağanüstü dönemde aydın olmanın gereklerini zirveye taşımaya çalışmıştır. Bu konuda bütün gücünü ortaya koyarak Kürt aydını olma sıfatına layık olmuştur. Onun vefatı ardından yapılması gereken, mirasını halka ve Kürt aydınına mal ederek, onda ifadesini bulan aydın olma bilincini, onurunu ve direnişi aydınlanma hareketinin harcı yapmaktır.

En başta şunu belirtmek gerekiyor: Kürt halkı, cenazesi Amed'e götürülen Mahmut Baksi'ye karşı gösterdiği büyük ilgi ve sahiplenmeyle tavrını ortaya koymuştur. İlk kez bir Kürt aydını halkı tarafından geniş bir sahiplenmeyi onun şahsında yaşamıştır. Bu çerçevede halkın da onay verdiği aydın kişiliği ortaya çıkarmalı, onu Kürt aydınının tutumu olarak geliştirmeliyiz. Bu yapılmadıkça, ulusal özgürlük mücadelesinin her zaman ciddi zaaflar taşıması kaçınılmazdır. Eğer Kürt ulusal özgürlük hareketinde zaaflar yaşanıyorsa, bir neden olarak da doğuşu ve gelişiminde düşünsel hareketin zayıf olmasını görmeliyiz. Büyük bir düşünsel faaliyete dayanmayan her hareket kaçınılmaz olarak zaaflar taşır. Böylesi bir hareketin sapmalara düşmesi, o sapmalar içerisinde çoğu kez zarar verici olması kaçınılmazdır. Gerek tarihte, gerekse de günümüzde ulusal özgürlük mücadelemizde ortaya çıkan zaaflar bu gerçekliği çok netçe ispatlıyor. Kürt halkının özgürlük mücadelesine vurulan en büyük darbe hiç kuşkusuz iç çatışmalardır. Defalarca iç çatışmalar yaşanıyor ve bunlar her zaman da Kürt halkının zararına, egemen güçlerin çıkarına sonuçlar veriyorsa, burada durup düşünmek ve sonuç çıkarmak gerekiyor.

'Nasıl oluyor da Kürt halkı kolay kolay kendi içerisinde çatıştırılıyor, zararları bilinmesine rağmen her an çatışmaya çekilebiliyor' sorusu akla geliyor. Burada şunu görüyoruz: Kürt halkı hala bütün kesimleriyle olumluyu ve olumsuzu, dayanaklarına bağlı olarak ayırt edecek duruma gelmemiştir. Genel bir gelişme olsa da, kısa, orta ve uzun vadeli çıkarlarını bir arada görüp ona göre tutum takınabilecek düzeye ulaşmamıştır. Sınırlı sayıdaki aydının tutumu, fikri yeni ve muğlaktır. Dış etki yoğun yaşanıyor, bilinci sınırlı ve yüzeyseldir. Bilincindeki sınırlılık ise, onu dış güçlerin çıkarlarına hizmet ettirebiliyor. Egemen güçlerin hizmetindeki işbirlikçi güçlerin varlıklarını devam ettirmesine olanak sağlıyor. 20. yüzyılda olup bitenler bu gerçeği çok çarpıcı bir biçimde ortaya koymuştur. Yani bir biçimde "dur" diyebilecek bilinci oluşturamamıştır. Önemli gelişmeler yaşanmakla birlikte, tarihten kaynaklanan bilinçsizlik ve bilincin çarpıtılması olayı bütünüyle aşılmaktan uzaktır. Bu nedenle Kürt halkı, çoğu kez çıkarlarına karşıt bir konumda hareket ettirilebiliyor. Bilinci erken saptırılabiliyor ve yine sık sık aldatılabiliyor. Son on yıllık süreç bu gerçeği daha çarpıcı biçimde gözler önüne sermektedir. Olup bitenlerden çıkardığımız sonuç, Kürt halkının düşünsel alanda kaydettiği gelişmenin yetersiz olduğudur. Kısa, orta ve uzun vadeli çıkarlarını savunurken, onun çıkarlarıyla ters düşen, ona düşmanlık eden tüm güçlere tavır takınabilecek düzeyde bilinçlenme konumu yakalanmamıştır.

Hareketin çekirdeğinde bile bu zaaflar hala zorlayıcı oluyor. Partimiz bu durumu aşmak için mücadeleyi bir aydınlanma hareketi olarak da geliştirdi. PKK'nin ilk oluşumu gerçek aydın ve aydınlanma, ideolojiyi oluşturma ve yayma hareketidir. '90 serhildanları gerilla ile birleşince, bu, Kürt toplumunun aydınlanması, dirilişi ve rönesansı anlamını taşıyordu. Bu, aynı zamanda Kürt aydın hareketini geliştirip güçlendirmeyi de ifade eder. Bunun için Başkan Apo, Kürdistan devrimciliğinin yarı yarıya eğitim olduğunu belirtiyor. Sadece belirtmekle de kalmıyor, kendi çabasında bunu ortaya koyup başarılı sonuçlar da alıyor. Burada şunu görebiliriz: Ulusal özgürlük hareketi, bilinçsizlik denilen zaafiyeti gidermek için en başta bir eğitim hareketi olarak gelişmek zorundaydı. Başkan Apo'nun çabalarının ağırlıklı yönü budur. Eğitim ile mücadeleyi geliştirebilmiştir. Eğitim, mücadelenin her alanında temel çalışma haline getirilmiştir. Nerede eğitim zayıflatılmışsa, orada her türlü olumsuzluk ortaya çıkmıştır. Yani mücadelenin gelişimi zorlanmıştır. Bütün yanlış anlayışlar eğitimin olmadığı zeminlerde güç bulabilmiş, eğitimin güçlü kılındığı yerlerde yanlış eğilim ve anlayışlar gelişme olanağı bulamamıştır. Mücadelenin öncülüğünde ortaya çıkan gerçeklik kitleler için de geçerlidir. Parti, ulusal kurtuluşçu düşünceleri halka götürdüğü oranda mücadeleyi geliştirebilmiştir. Görsel, yazılı ve sözlü propaganda faaliyetleri geliştirildiği oranda ulusal özgürlük mücadelesi de yeni mevziler kazanarak gelişmesini sürdürmüştür. Mücadelenin zorlandığı zamanlarda ise propaganda ve ajitasyon faaliyetinin yeterince örgütlenemediğini, içerik bakımından güçlendirilemediğini görmekteyiz.

Kürdün düşünce geliştirmesi engellenmiştir

Mücadelemizde temel ilerletici çalışma, ideolojik, örgütsel çalışmadır. Düşünsel faaliyet ile zayıf kişilik aşılmış, onun yerine mücadelenin ihtiyaçlarına cevap verebilecek bir kişilik yaratılmıştır. Öncüde ve halkta mücadeleci kişiliğin gelişmesi bu temeldedir. Geride bıraktığımız mücadele süreci iyi irdelendiğinde ideolojik mücadelenin her şeyi belirlediği netçe anlaşılır. Uzağa gitmeye gerek yok. Önderliğimizin esaretinin ardından dışta ve içte ortaya çıkan tasfiyeci hareketlerin tümü en başta halkın, kadronun bilincini çarpıtmayı esas almıştır. Bu çarpıtmayla çalışmalarını yürütürken, bir taraftan da güçlerimizi ve halkımızı ideolojik mücadele olanaklarından yoksun bırakma yolunu seçmişlerdir. Çoğu yerde eğitimi sabote etmişler, kadroların eğitimini, halkın eğitimini ve yine mücadelenin insanlığa tanıtılması faaliyetlerini amaçlarından koparmak istemişlerdir. Öncüyü ve halkı eğiten araçları etkisiz kılmak için çaba göstermişlerdir. Bu da gösteriyor ki, partinin ideolojik mücadelesini sabote etme, düşman faaliyetlerinin esası oluyor. Anlaşılan odur ki, düşünsel faaliyet gelişmenin esası olduğundan, her zaman halkımızın düşmanlarınca engellenmek istenmiştir.

Bunlar çok açıkça anlaşılan durumlardır. Sadece içinde bulunduğumuz süreçte değil, daha önceleri de bu vardır. Halkımız ne zaman bazı doğruları dile getirmek istemişse ağır cezalara çarptırılmış, Kürdün düşünme kabiliyeti egemen güçlerce yok edilmek istenmiştir. "Kendisi için düşünmeyen Kürt kendisi için eylem yapamaz" ilkesinden hareketle, Kürdün düşünce faaliyetinde bulunmaması için ne gerekiyorsa o yapılmış, buna rağmen çaba göstermek isteyenler olmuşsa da büyük cezalarla üzerine gidilmiştir. Günümüzde bu çok çarpıcı biçimde karşımıza çıkıyor. Her kim ki ulusal özgürlük mücadelemize düşmanlık etmek istemişse, o ya halkımızın bilincini çarpıtmaya çalışıyor, çarpıtmaya yöneliyor, ya da halkımızın bilinçlenme faaliyetini sabote etmeyi kendisine görev biliyor, o noktada ulusal özgürlük mücadelemize saldırıyor. Gerçekler bu yaklaşımın yeni olmadığını ortaya koyuyor.

Mücadelemizin başlangıç yıllarına baktığımızda Kürdün bilinçsizliğe mahkum edilmesi ve bilincinin çarpıtılmasının ne denli tehlikeli bir hal aldığı çok netçe anlaşılabilir. Bu bilinçsizlikten dolayıdır ki, Kürt halkı mücadeleye geckmeli başlamıştır. Ulusal kurtuluş hareketlerinin tümü '60'lı yıllarda başlar, '75'lerde sonuç alır. Diğer halklar kurtuluş mücadelelerini sonuca götürdükleri yıllarda Kürdistan'da kurtuluş hareketi doğar. 'Neden böyledir' sorusu kaçınılmaz olarak insanın karşısına çıkıyor. Bunda en büyük rolü Kürt halkının bilinçsizliğe mahkum edilmesi oynamıştır. Geç kavrayış ve geç hareket etme halkımızın kaderi haline gelmiştir. Denilir ya "bıçak kemiğe dayandığında Kürt harekete geçer." Aslında Kürt gerçeği iyi incelendiğinde varacağımız sonuç şudur: Diğer halklarda başlayan, gelişen ve sonuca giden süreçler bizde daha gecikmeli yaşanmaktadır. '60'larda dünya genelinde ezilen halklar ulusal kurtuluş hareketine başlar, '60'lı yıllar boyunca aktif mücadeleler geliştirilir. '70'lerin ortalarında ise sonuca götürülür. 1973-74-75'ler artık zaferdir. '75'lere gelindiğinde ulusal kurtuluş hareketlerinin başarıyla sonuçlandığını, klasik sömürgeciliğin yanı sıra yeni sömürgeciliğin de tasfiye edildiğini görürüz. İşte tam da böylesi koşullarda, sömürge konumunda olan büyük bir halkı dünya gündeminde göremiyoruz. Bir Filistin sorunu var, Güney Afrika sorunu var; bu sorunlar da kendi içinde özgünlükler taşıyor. Yani neredeyse tek çözümlenmeyen ulusal sorun Kürt sorunudur. Büyük bir ulus, bırakalım ulusal kurtuluşunu gerçekleştirmeyi, hala ulusal kaderiyle ilgilenen bir düzeye bile ulaşamamıştır. Güney Kürdistan'daki zayıf olan hareket de yenilgiye uğramıştır. '75'lerde dünyanın ezilen ulusları bir bir kurtuluşlarını gerçekleştirirken, Kürdistan'da mevcut statüyü sorgulayan bir gelişme bile fazla yaşanmıyor. Daha yeni yeni tartışmalar yürütülüyor: 'Kürtler ulus mudur, değil midir? Ulusal kurtuluş gerekli midir, değil midir? Mücadeleyi hangi yöntem ve araçlarla geliştireceklerdir?' vb. tartışmaların dünya gündemine girmesi uzun bir geçmişe sahip değildir.

Bu yaşanan gecikmenin nedeni nedir? Kürtler, üzerlerindeki baskının daha ağır olmasına karşılık, ezilen diğer halklarla aynı zamanda özgürlük mücadelelerini başlatamamışlar, geliştirip zafere götürememişlerdir. Bu soruya verilecek cevap, Kürt halkının bilinçsizliğe mahkum edildiği, bilinçlenme çabalarının gelişmesi durumunda ise onun çarpıtıldığıdır. Kaldı ki Kürt ulusal hareketi diğer ezilen uluslardan farklı bir yol izlemiştir. Dönemin ezilen uluslarının tümünde ulusal kurtuluş hareketi bir aydınlanma hareketinin ardından şekillenir. Ulusun aydın kesimleri yoğun bir tartışma, araştırma ve sonuçlara ulaşma çabasına girerler, yani bir kültürel faaliyet vardır. Bir aydının, bununla da kalmayarak bu topluma yayılması çabalarına tanıklık ediyoruz. Bu aydınlanma hareketi bir dönem yaşandıktan sonra kendisini siyasallaştırır. Gelişmenin bir aşamasında bu bir siyasal karakter kazanır. Bu düzeyi kazandıktan sonra ulusal kurtuluş hareketi, ulusal özgürlük hareketi gelişme gösterir.

Yani temelde aydın tabakasının çabaları üzerinden siyasallaşmaya gidilir. Kürdistan'da böyle bir gelişme yaşanıyor mu? Böyle bir gelişmeyi görmek zordur. Unutmayalım ki, bizim mücadelemiz daha başta siyasal bir karakter kazanmak zorunda kaldı. Hem mücadelenin düşünsel hazırlığı, hem de onun pratikleştirilmesi geniş bir aydın hareketi olarak değil, daha başta Başkan Apo'nun çabalarında ifadesini bulur. Ulus, kendi sorunlarını, aydın diyebileceğimiz bir toplumsal kesimle ifade edebilecek olanaklara sahip değildir. Çünkü Kürdistan'da aydın denilen bir tabaka yoktur. Ulusun hizmetinde olabilecek bir aydın tabakasının doğmasına olanak tanınmamıştır. Varolanlar da ulusun çıkarlarını ifade edebilecek güce kavuşmamıştır. Nerede ise ulus adına düşünebilecek kimse yoktur. Böylesi bir durumda, dünyanın ezilen halklarının izlediği yolu Kürt halkının izlemesi düşünülemez. Ulusal özgürlük mücadelesi daha başta siyasal bir karakter kazanmak durumunda kalmıştır.

Diğer tarafta aydınlanma hareketi toplumun aydınlanmış bir kesiminden, ülkenin aydınları tarafından geliştirilmekten daha çok, bir bireyin sahiplenmesiyle, onu topluma mal etmesiyle başlatılmıştır. Başkan Apo'nun, daha başta iki görevi de karşılaması, hem hareketin kültürel-düşünsel boyutunu, hem de siyasal-pratik boyutunu bir arada geliştirmesi gibi son derece zor bir görevle karşı karşıya gelmesi var. Bu da halkımızın aydınlardan yoksunluğundan kaynaklanır. İşte işin başından itibaren mücadelenin iki aşaması bir arada ele alınmak durumundadır. Aydınlanma süreci ile siyasal hareket haline gelme süreci bir aradadır, iç içedir. Başkan Apo'nun çabasıyla başlayıp, O'nun çabalarına bağlı olarak da topluma mal edilmiştir. Bunun böyle olduğu biliniyor.

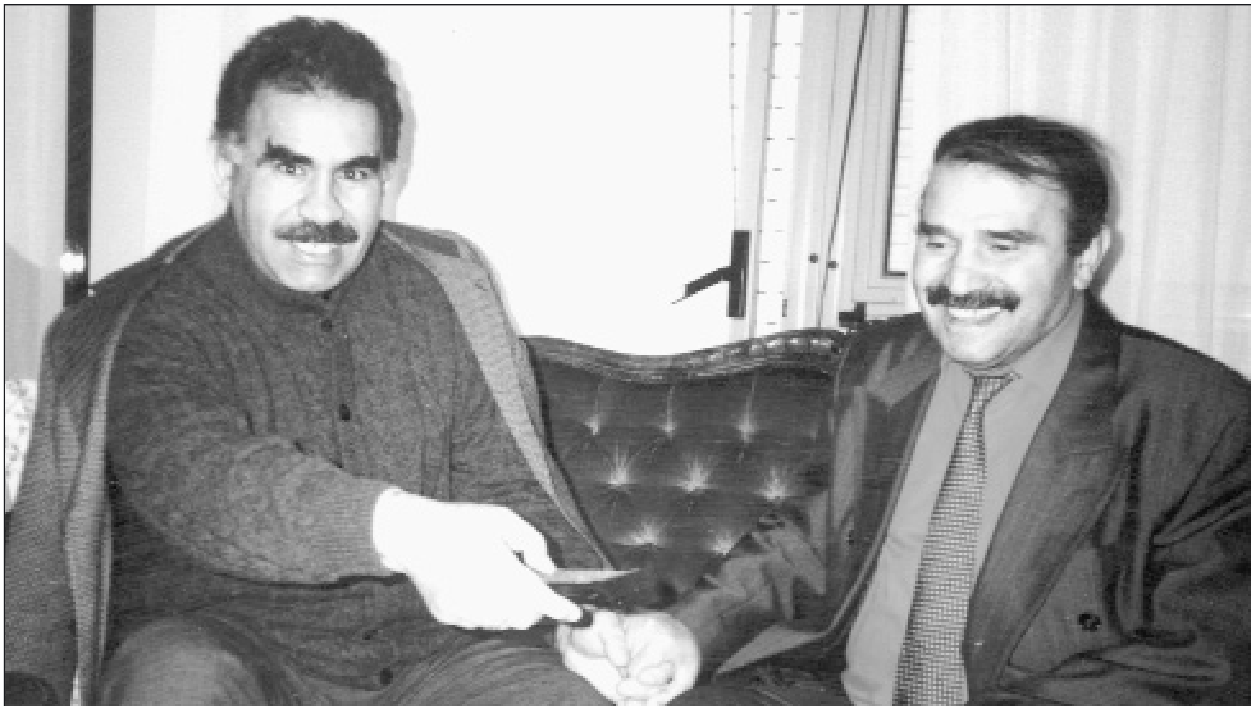
Bu gerçek Kürt aydınının durumunu da izah ediyor. Kürt toplumunda her zaman bir aydın kesimin gelişmesi engellenmiştir. Aydın olma çabalarına yönelen ise etkisiz bırakılmıştır. Dolayısıyla Kürt toplumunda düşünsel faaliyet her zaman zayıf kalmıştır. Başkan Apo PKK somutunda bunu aşmanın mücadelesini verir. 1975'lerden günümüze kadar hareket, Kürt halkının çıkarlarını ifade edecek bir düşünsel gelişmeyi, bir düşünce sistemini ortaya çıkarma mücadelesidir. Nitekim 25 yıllık tarih sürecinde kendisiyle beraber Kürt aydınının gelişme olanaklarını da yaratmıştır. Çünkü 25 yıllık mücadelenin kazanımları Kürt toplumunu eski konumundan çıkarmış, yeni bir konuma sokmuştur. Yeni konumuyla çıkarlarını temsil edebilecek bir niteliğe kavuşturmuştur.

Burada kaçınılmaz olarak Kürt aydınında gelişme fırsatları doğuyor. Bir aydın hareketi olarak Kürt aydınının yaratılması ve bunun bir aydın hareketine dönüşmesinin ilk aşamasını yaşıyoruz. Mahmut Baksi bu sürecin en etkili katılımcılarından birisiydi. Daha yeni yeni doğan Kürt aydın hareketinin öncülerindendi. Baksi, PKK'nin yarattığı olanakları değerlendirip, ulusun aydın ihtiyacına kendini katarak yanıt olmak istemiştir.

En son iki yıllık süreci değerlendirdiğimizde, 'aydının, Kürt aydınının doğru tutumu nasıl olmalıdır' sorusuna çok netçe bir cevap vermiştir. Son iki yıllık durumun değerlendirilmesiyle, ulustan yana olanla, ulusa karşıt olan tutumları belirlemek mümkündür. Her şeyden önce ulus bir tehlikeyle karşı karşıyadır. Uluslararası komplo Kürt halkının geleceğini tehdit ediyor. Komplo sadece güncel bir gelişmeyi engellemeye dönük değildir; aynı zamanda Kürt ulusunun geleceğini karartmaya dönüktür. Karartma amacı taşıyor. Komplo, 20. yüzyılda olduğu gibi 21. yüzyılda da Kürt ulusunun insanlık ailesi içerisinde yerini almaması amacını gerçekleştirmeyi önüne koymuştur. Kürtler 20. yüzyıla girerken, Kürt ulusal özgürlük mücadelesinde artık "ben yadsınamam, insanlık ailesinde bana da yer olmalıdır" iddiasında bulunabilecek düzeye yakalanmıştır. Egemen güçler iç ve dış destekle bunu reddetmişler, 21. yüzyılın da 20. yüzyıl gibi Kürtler için karanlık geçmesini sağlayan, tamamlanmayan inkar ve imhanın tamamlanmasını esas alan saldırıya girişmişlerdir. Uluslararası komplonun özü budur. Başkan Apo'nun şahsında PKK, PKK'nin şahsında ise, bütün Kürt ulusal hareketinin imhası ile sınırlı olmayan, işbirlikçi karakterde olanların dahi imha edilmesi komplonun kapsamıdır.

Başkan Apo'ya saldıranlar komplocuların hizmetindedir

Neden Başkan Apo ve O'nun partisi ilk elden hedef oluyor? İyi biliyoruz ki, Kürt ulusal hareketi içerisinde en etkili olan ve değiştirme gücü en yüksek hareket, Başkan Apo'nun önderlik ettiği harekettir. Sadece dönüştürme gücünün ileri olmasıyla da sınırlı değil; Kürt ulusal hareketi PKK'de ifadesini

Demokratik çözüm halklarımızın özgürleşme seçeneğidir

Serxwebûn'dan

Baştarafı 2'de

Türkiye solu Kürt sorununa ilgisiz kalmamalıdır

Türkiye'nin Güney'e girişi bununla çok bağlantılı. Aslında solculuk adına geliştirilen bu saldırılar, bize karşı Güney'deki durumu göz ardı etmeye yöneliktir. Halbuki işin esası daha fazla Güney'de olmuştur. Daha politik bir yaklaşımla rejimin yüzünü teşhir eden, demokratik halk muhalefetini geliştiren bir politikayı Türkiye içinde uygularken, esas olarak rejimin Güney'deki askeri harekatlarına karşı çıkmak, demokrasi mücadelesini bununla birleştirmek esas tutum olmalıydı. Bunu göz ardı etmek, toplumun dikkatini başka bir noktaya çekme kabilinden içeride mücadeleyi çıkmaza sokuyor ve bize saldırıyor. Çeteci-rantçı çevrelerin üstümüze geldiği böylesi bir süreçte aynı saldırı tutumunu göstermek bir cephenin ifadesidir. Buna sosyalist politika diyebilir miyiz? Yirmi yıl boyunca PKK olağanüstü bir mücadele verdi, Türkiye'nin birçok çevresi bunu politikaya döktü. Çeteler, rantçılar çıktı ve rant elde ettiler. Demirel mahkum edilen birisiyken cumhurbaşkanı oldu. Herkes bunu değerlendirdi, politikaya dönüştürdü. Fakat bu çevreler politikaya dönüştüremediler. Sürekli kendine göre bir politika izleyip saldırdılar. Mücadeleyle bütünleşip onu Türkiye'ye taşıracak, onun politik etkinliğini Türkiye'de demokratik devrim çerçevesinde örgütleyen bir ittifaka gidecekken, hep ayrı durup saldırmayı, devrimci bloğu zayıflatmayı, kamuoyu nezdinde itibarsız hale getirmeyi esas aldılar. Çabaları bu yönlü oldu. Türkiye demokrasi güçlerinin bu siyaseti iyi tanıyıp aşmaları gerekiyor. Onun için Kürdistan'daki ve Türkiye'deki demokratik mücadeleyi iyi bir cepheye kavuşturmak lazım. Bu, doğru bir tutumla olur. Bu doğru yaklaşım nedir? Bu güçler ne kadar ulusal-demokratik hareketle birleşiyorlar? Politikaları saldırıyı yürüten çevrelerle ne kadar örtüşüyor? Ya da saldırıyı yürüten çevrelerle bir olan Kürtlerle mi birleşiyorlar? Bu yanlış tutumda olan solculuk, Kürdistan'daki ilkel milliyetçilik ile flört halindedir, hatta çoğu zaman onları destekler konumdadır.

Türkiye sosyalist ve demokratik hareketi kendi içerisindeki yanlış eylem çizgisinden, ona yol açan politikalardan, Kürt ulusal demokratik hareketine yaklaşımlarındaki yanlışlardan kurtulmalıdır. Mevcut eylem çizgisi küçük burjuva çizgisidir. '82'de Amed zindan direnişçiliği Kürt ulusunun doğuşunu, PKK'nin yönlendiren bir parti haline gelişini yaratırken, bu eylem neyi yaratabilir? Yaratmak bir yana, varolan dinamikleri de ezdirmeye götürdü. Bu yanlış politikadan kurtulmak gerekir. Diğer yandan tabii Kürt ulusal demokratik hareketiyle doğru bütünleşme olmalı. Doğru bütünleşme nasıl ifade edilebilir?

İlk önce ilgisizlik aşılmalı. En azından emperyalist çevreler kadar, Türkiye'nin demokratik, sosyalist politikacıları da Kürt sorunuyla ilgilenmelidirler. Diğer yandan Türk ordusu, burjuvazisi, rejimi halkların devrimci öncülüğüne soyunan bu güçlerden daha fazla Kürt sorunuyla ilgileniyor. Türk ordusu gelip Süleymaniye'ye kadar yerleşti; bu demektir ki, Musul ve Kerkük sorununu çözmek istiyor. Bunun zemini cumhuriyetin kuruluşundaki Misak-ı Milli sınırlarına dayandırılıyor.

Türk milliyetçiliği buraya yöneliyor. Böyle bir politika değişikliğine gidiliyor. Kemalizm buna karşı direndi, ama artık bu tutum da aşılıyor. '93'te Özal bu yaklaşımlarının bedelini hayatıyla ödedi. Ama 2000'li yıllara geldiğimizde bütün katmanları bu politikaya yöneliyorlar. Artık TC'nin Güney'e yönelik eski politikası değişmiştir. Dolayısıyla bu, Kürt sorununa, Kürdistan'a yaklaşımda değişiklik anlamına geliyor. Demokratik çevrelerin, sosyalist çevrelerin yaklaşımlarında da değişiklik olmalıdır. Herkes bu kadar ilgilenirken, bu çevrelerin ilgisiz kalmaları kabul edilir bir durum değildir. Diyebilirler ki, "ilgisiz değiliz, bazen konuşuyoruz, değerlendiriyoruz." Bazen konuşmak, değerlendirmek değil de, bütünleşmek gereklidir. Herkesten daha fazla buradaki mücadeleyle, Kürt ulusal demokratik mücadelesiyle, Türkiye'deki demokrasi mücadelesini birleştirmeleri gerekir. Birleştirmek için her türlü çabayı harcamaları gerekir. Çünkü Kürt ulusal demokratik mücadelesi ve Türkiye devrimci-demokratik hareketi ortak stratejik güçlerdir. Arada bir sözünü etmekle bu yürümez, buna ilgi denemez; doğru, yeterli yaklaşım bu olmaz. Her şeyden önce bu tutumda bir değişiklik kesinlikle gerekli.

İkincisi; Kürt ulusal demokratik hareketinin demokratik muhtevasını iyi tanımalıdır. Kürt sorununda hiçbir özü olmayan ilkel milliyetçiliği esas almak demek, mevcut statükocu Türkiye rejimiyle bütünleşmek anlamına gelir. O açıdan da ilkel milliyetçi, antidemokratik, feodal-aşiretçi güçlere karşı tavır sahibi olunmalı. Bu anlamda Türkiye'deki tüm demokratik-sosyalist güçler Kürt halkıyla bütünleşmeyi bilmeliler.

Üçüncüsü; bir demokratik blok oluşturmanın gerekliliğidir. Kürdistan ve Türkiye'nin bütün demokratik güçlerini içine alan bir demokrasi bloğu ile ancak demokratik dönüşüme gitmek mümkündür. Bunun programı, eylem çizgisi, eylem birliği olmalıdır. Artık bunun zamanı gelmiştir.

Dördüncüsü; ortak eylem birliğidir ve bu temelde bir mücadeleye yönelim olmalıdır. Biz, zindanlarda parti olarak Türkiye'de demokratik değişim için mücadele eden güçlerle birlikte nasıl birleştiğimizi gösterdik. Birleşmenin gerekliliğine inandığımızı da gösterdik. Doğru bir çizgi de izledik.

Türkiye'nin sosyalist-demokratik güçleri, Güney'de, Kürt ulusal-demokratik hareketi üzerine gelen saldırılara karşı, ulusal-demokratik güçlerle birleşmeyi, birlikte mücadele etmeyi gerçekleştirebilmeliler. Kendilerini ona ulaştırabilmeliler. Böyle bir eylem gücü haline gelebilmeliler. Oysa böyle bir eylem çizgileri, değerlendirme düzeyleri yok denecek kadar azdır. Bir karşı çıkış, protesto bile görülmüyor. Kürt ulusal-demokratik hareketine ciddi biçimde destek verme yok. Bütün bu konularda çok gerilerde kalıp seyrediyorlar; zayıf kalma var. Bunu mutlaka aşmaları gereklidir. Türkiye'nin demokratik güçleri, sosyalist-sol güçleri böyle bir politik değişimi ve gelişmeyi yaşarlarsa, o zaman hem kendileri doğru bir eylem çizgisi tuttururlar, hem de Kürt ulusal-demokratik hareketiyle Kuzey'de ve Güney'de iyi bir stratejik bütünleşmeyi sağlarlar. Bu, demokrasi bloğunun daha da güçlenmesi olur. Rantçı-çeteci faşist çevreler, yine oligarşinin tutucu çevreleri karşısında, Türkiye'nin geleceğini yaratan 2000'li yıllarda Türkiye için bir gelecek oluşturan ve toplumu yönlendiren güç haline gelirler. Toplumun demokratik çizgisini çizen programı, örgütü, öncü gücün gerçekleştiricisi haline gelirler.

Yine Güney'deki gelişmeleri değerlendirip tartışıyoruz. Güney'deki gelişmeler karşısında, 'Türkiye'de nasıl bir tutum olmalı' sorusu bizim için önemlidir. Şu an Türkiye'nin iç siyasi tablosunda kim atak yapacak, bu süreçte belli değildir. Eğer doğrudan bir askeri operasyon saldırısına girerlerse, bu, demokratik değişim sürecini sabote etmek isteyen güçlerin bir atağı olacaktır. Onu da böyle değerlendirmek en doğrusu olur. Yeni politik hamleler, gelişmeler oluyor çeşitli güçler tarafından. Türkiye'de de durum böyledir. Bu anlamda da hem çok gergin bir siyasi ortam var, hem de bu yoğun tartışmalara yol açıyor. Fakat çok şiddetli eyleme de yol açıyor. Sokakta böyle, zindanda böyle, Güney'de böyledir. Bizim mevcut durumumuz bu yönüyle bunun bir parçasını temsil ediyor. Kendimizi de içinde böyle görüp değerlendirmek yerinde bir tutum olacaktır. Demokratik değişim ve dönüşümün yönlendirici gücü olarak mücadelemizi yükseltmek yaşamsal önemdedir. Bu temelde hazırlanmak, örgütlenmek ve hareketlenmek gerekir.

Kültür sanat ve aydınlanma

Edip YALÇINKAYA

Baştarafı 28'de

Sanat çalışmalarımızda ortaya çıkan en temel sorunların başında, sanatla gerçekleşen izahın, yani açıklamanın yetersizliğidir. Birçok sanat faaliyeti, büyük özveri ve çabayla ve büyük bedellerle yaşam bulmasına rağmen, eksiksiz anlatım söz konusu olduğunda, henüz yaşanılanlar tüm boyutlarıyla yansıtılamamıştır. Estetik adlı kitapta, Maupassant *"Bir sanat yapıtı ancak, aynı zamanda hem simge hem de bir gerçekliğin eksiksiz anlatımı olduğu zaman yetkindir"* der. İşte bu noktada sanatçının ruhsal, düşünsel ve duygu dünyası ve bunun mevzilendirme düzeyi önemli ve belki de belirliyici bir olgu olarak gündeme gelmektedir. Duygu ve düşünce yapısı, kendisini çevreleyen olaylara, yani halkın çektiği acılara ve yaşadığı sevinçlere göre, onu dikkate alarak mı mevzilenmiştir, yoksa ruhsal, düşünsel bir göç ve yabancılaşma mı söz konusudur. Bugün Kürdistan'da yaşanan savaşın sonuçlarını yeterince sanatsal bir yapıta dönüştürememenin nedenini ruhsal, düşünsel yabancılaşmalardan, egemen kültürün etkisine girmiş kişilik yapısından soyut, bağımsız ele alamayız. Aksine büyük oranda bununla bağlantılı bir verimsizlik söz konusudur. Esin kaynağı, veri, sanatı gerçekçi, sonuç alıcı kılan en temel olguların başında gelir. Çünkü esin kaynağı amacın ve eylemin rotasını belirler. Dış koşulları ve mevcut yaşananları gerçeklerden kopmaksızın özümsemek gerekir ki, bu da tümüyle kişilik, ruh ve duygu dünyasıyla bağlantılıdır. Tüm bunlar eksiksiz ve bütünlüklü kılındığında, kitleleri derinden etkileyen, yönlendiren ölümsüz eser de yaratılmış olacaktır.

Sanatçılık adına gündemde olanlar, sanat adına icra ettikleri çalışmalarda içeriksizliği ve toplum dışılığı temsil ediyorlar. Bunların yaptıkları sadece içeriksizlik değil, bu eylemlerinin topluma şırınga edilmesidir. Bunun önüne geçebilmek başlı başına bir sanat ve aydınlanma çalışmasıdır. Önderliğin dediği gibi, *"her yönüyle bir sanat savaşı vermek gerekiyor."* Kürdistan zemininde egemenlerin sanatı öldürdüğü, kuru ve çorak bir toplumsal yapıyı körüklediği bilinmektedir.

Yine edebiyat söz konusu olduğunda, egemenlerin toplumu edebe, terbiyeye kavuşturma yerine, onu zıvanadan çıkardığı, çarpık ve özellikle de halktan kopuk karakteriyle ön plana çıktığı biliniyor. Buna karşı toplumla buluşan, ona dil ve edep veren, kısaca ruh veren edebiyatçılığı yaratmak ise bugün açısından tarihsel bir görevdir. *"Bu kadar zindanı yaşayan, bu kadar dağı yaşayan kişi kesinlikle edebiyatın zeminidir. Bu kadar teoriyle uğraşan, bu kadar güç olayıyla uğraşan kişilik, müthiş bir edebiyat imkanını ortaya çıkarmıştır."* İşte bunu topluma mal etmek, çoraklaşmış ruhlara nefes vermek edebiyatçıların işidir. Zira edebiyatın Önderliğin dediği gibi, yaşamın güzelleştirilmesi, yaşamın esprisi, ruhu, zenginliği olduğunu bilerek bu görevlere sarılmak gerekiyor. Buna hizmet etmeyen hiçbir eserin edebiyatla, dolayısıyla sanatla ilgisinin olmadığını da kabul etmek durumundayız.

Lenin'in dediği gibi, *"Sanat halkın malıdır. Sanat geniş emekçi halk yığınlarının derinliğine kök salmadır. Bu kitleler tarafından anlaşılabilmeli ve sevilmelidir. Bu kitlelerin duygularını, düşüncelerini ve iradelerini birleştirmeli ve onları yükseltmelidir. Onların içindeki sanatçıyı uyandırmalı ve geliştirmelidir."* Sanat sloganla, eklektik ve tekrarla ne icra edilebilir, ne de bu çaba halka mal edilebilir.

Kaldı ki, bugün Kürdistan ve Türkiye coğrafyasında yaşananlar böylesi bir edebiyatın, sanatın zeminini de yaratmıştır. Yaşam, ölüm, yurtseverlik, hümanizm, ideoloji, sosyalizm, kültür, savaş, barış, siyaset, estetik, özgürlük vb. gibi tüm değerlere verilen önem ve bunların karşısında alınan tutum, –ister gerici, ister ilerici olsun– insanları çeşitli sanat etkinliklerine itmeye yeterlidir. Tüm bunların her yönüyle Kürdistan'da yaşam bulduğu da açıktır.

Bu konuda geniş bir yelpazede sanatın en ince estetiğiyle, kazanımları, değerleri yeterince işlememek, açığa çıkarıp topluma taşırmamak, aydın, sanatçı ve yazarların en temel yetersizliği olmaktadır. Sanatçı ve aydınlar ya da bu çalışmalara yeterli bir hassasiyeti gösterme gereği duymuyorlar, ya devrimsel süreci duyguda, ruhta yaşamadıkları için yaratıcı olamıyorlar, ya da mevcut olanla yetinen kendiliğindenci bir tarzı esas almakla yetiniyorlar. Ne yazık ki, potansiyel hem değerlendirilememiştir, hem de hiç yaşanmamış gibi sayılmıştır. Örneğin yıllardır Başkan Apo'nun ısrarla dayattığı ve bizzat taslağını kendisinin oluşturduğu Kürt romanını ne işleyecek bir yazar, ne de bir edebiyatçı çıkabilmiştir. Aynı durum Kürdistan'da yaşam bulan tüm sanatsal çalışmalar için geçerlidir.

Savaşın sonuçlarını, halkın acılarını, sevinçlerini ve direnişlerini çarpıcı bir biçimde sanata dönüştürmek, en güzel müzikle dillendirmek, en güzel resimde ifadelendirmek, en güzel romanda konuşturtmak ve böylece ölümsüz kılarak geleceğe aktarmak, özellikle de halkımızın arayışına ışık olabilecek bir düzeyi yakalayabilmek, aydın ve sanatçı vasıflarını kazananların temel görevi olmasına rağmen, yaşananlar, mevcut potansiyel dikkate alındığında oldukça yetersiz kalmıştır.

Her sanatçı kendince bir ürün yaratıyor, bir şeyler yapmaya çalışıyor. Sonuçta eserini bir biçime kavuşturarak kitlelere yansıyan bir ürüne dönüştürüyor. Kişinin niyet ve amacından çok ürünün bu anlamda içeriği ve esin kaynağı önemli bir veri oluyor ki, bu da biçimin kendisinde saklıdır. Gerek yazın, edebiyat ve tiyatro sanatı, gerekse resim ve müzik alanlarında ortaya çıkarılan yenilikler ve yapıtlar sonuçta bir biçim olduğundan her biçimin bir içeriği, bir özü anlatması gerekiyor. Dolayısıyla biçim ve içerik hem birbirine bağlıdır, hem esin kaynağını anlatır, hem de yapıtın değerini, niteliğini ortaya çıkarır. Biçim ve içerikten yola çıkılarak hem yapıtın estetiksel değerini ortaya çıkarabiliriz, hem de sanatçının dünyasını. Biçimden yola çıkıp yapıtların içeriğine ve özüne ulaştığımızda sanatçı ve aydının karakteri de kendiliğinden ortaya çıkmış olur. Dolayısıyla yanılgılar, yetersizlikler kadar olumluluklar da böylece sezilebilir.

Kürt aydınının toplumsal aydınlamayı yaratıcı bir şekilde icra edememesini bu noktada aramak gerekir. Yaratıcılık düzeyinden uzak kalındığı ortadadır. Evrensel sanat ve insanlığı kucaklama adına inkarın ve yabancılaşmanın da yaşandığı bilinmektedir. Bazen dar ulusal ve örgütsel çıkarlara hapsolmamak adına yapılanlar, özünde egemen kültüre ve sanata hapsolmanın ötesine gidememektedir. Elbette dar ulusal çıkarlar kabul görmeyeceği gibi, inkar ve yabancılaşma da, yine popülizm ve slogancılık da kabul görmeyecektir. İçeriksiz ve verimsiz çalışma dönemin aydınlanma hareketine hizmet sunamayacaktır. Sanatsal imge; insanın doğa ile, toplumla ve kendisiyle ilişkisinin somut, özel, tikel biçimlerinin doluluğu içinde estetiksel olanın biçimi olmalıdır. Kim ne derse desin sanat kurulu düzenlere yerleşmiş, düşünmeyen ve düşünmemeyi öneren insanların değil, yarını arayan ve hep yaratan insanların elinde biçimlenecektir. Yine sanat taklidi ve tekrarı esas alan, insanları alay konusu yapanların değil, insanları yücelten, duygularını ve düşüncelerini güzelleştiren, ruh veren kişilerin elinde biçimlenecektir.

Bu noktada Türkiye ve Kürdistan'da sanat, edebiyat ve kültür çalışmaları söz konusu olduğunda oynanması gereken rol, karanlıkları aydınlatma niteliğinde olmalıdır. Yeni bir milenyumlu yılları yaşarken bunun bilincinde olmak, Kürdistan merkezli büyük aydınlanma hareketini, tarihi tekrardan canlandıracak biçimde ayaklandırmak ve bu günleri ve yaşanan rönesansı geleceğe taşırmak temel görevdir.

Bu görev ise, istisnasız tüm aydın, sanatçı, demokrat ve ilerici olanların işidir.

Savaş gelişirse Güney'in tümünü kapsayacaktır

Kürdistan ulusal demokratik mücadelesi hassas ve kritik bir süreçten geçiyor. Bu süreçte sorunların gelip dayandığı ve düğümlendiği tek nokta vardır; Güney Kürdistan.

Parti olarak öteden beri *"Kürdistan sorununun çözümü Kuzey'den geçer"* diye bir tespitimiz vardı. Bu gerçek, gün geçtikçe daha fazla açığa çıkıyor. Kürt sorununun Kuzey Kürdistan'da çözülmesi halinde diğer tüm parçalarda da çözüleceği bugün daha iyi anlaşılmaktadır. Ancak Kuzey Kürdistan'daki sorun da bugün Güney Kürdistan'da düğümlenmiştir. Çünkü Kürdistan üzerindeki bütün oyunlar, bugün Güney sahası üzerinde tezgahlanmaktadır. Bu açıdan bugün Güney'de yaşanan sorunları ulusal bir sorun olarak ele almak gerekiyor. Herkesin Güney'le ilgilendiği görülüyor. Bölge devletleri, Kürdistan'ı sömürgeleştiren emperyalist ülkelerin tümü Güney Kürdistan üzerinde çeşitli plan ve hesaplar peşindedirler.

Bir yandan Güney'de bir gelişme düzeyi olmakla birlikte, halkımızın özgürlük özlemleri ve taleplerinin ifadesi olan özgürlük hareketi burada boğdurulmak isteniyor. Bu açıdan Güney sorunu deyip geçmemek gerekiyor. Mevcut durumda Güney sorunu Güney sorunu olmaktan çıkmış, Kürdistan ulusal demokratik mücadelesinin bir sorunu haline gelmiştir. Güney'in kaderi bütün Kürdistan'ın kaderine bağlıdır. Günümüzde Güney'de düğümlenerek kördüğüm haline gelen sorunun çözülmesi halinde diğer parçalarda da sorunun çözüm yolu açılabilir. Kördüğümün çözülmesi kuşkusuz ki kolay olmayacaktır. Çünkü ciddi handikaplarla dolu bir zemindir.

Bilindiği gibi Güney Kürdistan üzerinde varlık sürdüren ve bugün yerel düzeyde hükümet olan güçlerin çizgisi ilkel milliyetçi bir çizgidir. İlkel milliyetçiliğin temel karakteri ise halka ve öz güce dayanmaktan ziyade dışarıya güven duyup bel bağlamadır. Dolayısıyla o da dışarıya bağlanıyor, tüm umutlarını egemen devletlerin insafına bırakıyor. Halka yer vermeme, demokrasiden, çağdaş anlayış ve yaklaşımlardan uzaklık, sorunu büsbütün ağırlaştırmıştır, ağırlaştırmaktadır. Ulusal çıkarları ve stratejiyi esas almaktan ziyade, kendi dar örgüt çıkarları çerçevesinde sorunların çözümüne yaklaşan bu anlayış, hiçbir zaman ulusal birlik ve bütünlüğü sağlayamamıştır. Çünkü bu çıkarlar onların temel ekseni değildir. Onlar için temel eksen dar örgüt, aile ve aşiret çıkarları olmaktadır.

Durum böyle olunca kendi dar çıkarları için her an herhangi bir dış güce dayanıp iç çatışmaları geliştirmeye ardına kadar kapıyı açık tutuyorlar. Nitekim gerçekleşen de bundan başkası değildir. Güney Kürdistan'da sürekli gündemde tutulan iç çatışmalar esasen dış güçlerin çıkarlarının çatışması sonucudur veya bir dış gücün çıkarlarının gereği olarak teşvik edilmiş, geliştirilmiş, planlanmış ve beslenmiştir.

Bu handikapın en önemli özelliği, ulusal çizgi ve ulusal çıkarların dışında hareket eden yapılanmaların egemen olmasıdır. İşin bir boyutu bu olurken, diğer boyutu da dış güçlerin alana nüfuz etmesini sağlayan, oldukça politik ve diplomatik bir yaklaşımın egemen olmasıdır. Dolayısıyla herhangi bir devletin veya dış gücün Güney'e el atması, burada kendi çıkarlarını birtakım mali yardım ve benzeri nedenlerle ifadelendirmesi çok kolaydır.

Güney'de geçerli olan İngiliz siyasetidir

Bu temel yaklaşımdan hareket eden ilkel milliyetçi anlayış, ümidini daha çok Batı'ya, esas olarak da ABD ve İngilizlere bağlamış bulunuyor. On yıldan bu yana Güney'le daha fazla ilgilenen, bu temelde Irak rejimine karşı alternatif oluşturma çabası ile Kürtlere yeşil ışık yakan İngiliz-ABD siyaseti; Kürtlerin değil, kendi çıkarlarına olan bir politik yaklaşımın sahibidir. Buna rağmen bu güçler on yıldan bu yana doğru dürüst bir Kürt politikası oluşturmuş değildir. Halen geçerli olan siyaset İngiliz siyasetidir. İngiliz siyasetinin özü de Kürtleri bir taktik araç olarak kullanmadır. Irak-Arap rejimine karşı Kürtleri gerekli olduğunda bir taktik araç olarak kullana gelmiştir.

Şimdiki politik yaklaşımları da bunu aşmış değildir. Dolayısıyla Güney Kürdistan'da adeta bir statüsüzlük hakim hale gelmiştir. Sözümona orada bir Kürt inisiyatifi vardır. Ama bu Kürt inisiyatifini kadavraya çevirmişlerdir. Neredeyse Güney'le oynamayan devlet kalmadı. İşte en ciddi durum ve handikap buradadır. Zaten Kürdistan ulusal demokratik mücadelesine karşı bu zeminde çok çeşitli komploların ve planların tezgahlanmasının nedeni ve dayandığı zemin de budur. Bunun için burada Kürt halkının başına çorap örülmek istenmektedir. Çünkü zemin ve egemen olan siyasi anlayışlar buna müsaittir. Bu noktada belli bir düzey var ve bu düzey suni biçimde yaşatılmak isteniyor. Ancak hiçbir zaman güçlenip gerçek anlamda bir Kürt oluşumunun gelişmesine imkan vermeyecek bir tarzda, o sürekli iç çatışmalarla tökezletilip kendi amaçları doğrultusunda kullanılmaya hazır halde tutuluyor. Eğer gerçek anlamda Kürdistani bir oluşum, kurumlaşma, devletleşme ve sistemleşme gelişirse, bu kendisiyle birlikte ulusal çizgi ve ulusal çıkarlar doğrultusunda bir perspektifi de getirebilir. Ama bugün geleceği gözeten bir siyasi yaklaşımın olmadığını görüyoruz. Daha çok güncel politikalarla işi götürme anlayışı hakimdir.

Bu konuda geçmişin kötü deneyim ve hatalarına rağmen KDP'nin orta vadeli, geleceği gözeten politikaları şu veya bu düzeyde gelişmektedir. YNK denilen oluşumun bu konuda geleceğe yönelik bir politikası yoktur. Tamamen güçlere göre kendini uyarlayan, sürekli günlük politikalarla durumu kurtarmaya çalışan, kendini böylelikle yaşatmayı öngören bir yaklaşıma sahiptir. Böylesine güdük siyasetlerle işi götürmeye çalışan YNK, '93'ten bu yana siyasetsizliğinden, ilkesizliğinden ve çözümsüzlüğünden dolayı gerileme sürecini yaşayan bir hareket durumuna gelmiştir. Bu hareketin politikaları 2000 yılına girildiğinde öz itibariyle çözümsüzlüğü derinleştirmekten, kendi kendini tekrar etmekten başka sonuç vermemiştir. Dolayısıyla oldukça gerilemiştir, hem örgütsel bünye olarak küçülmüş, hem kitle tabanı, hem de denetiminde tuttuğu alanlar itibariyle oldukça daralmıştır. İşte bu çözümsüz siyasetin ayıbı olan grubun lideri, bu darboğazdan çıkmak için daha fazla dışa bağlanma, daha fazla dışa dayanma ile bugünkü boyutlara gelmiştir.

Bir parti ulusa ve halka hizmet etmek, onun değerlerine değer katmak için parti ve örgüt olur. Bu değerleri geliştirmek için mücadele eder. Ama şimdi zorlanan, daralan ve dar boğaza giren bu örgüt, halkın davasına hizmet etmek şurada kalsın, halkın kazanım ve değer yargılarıyla oynama, bunları sömürgeciliğe peşkeş çekme, halkımızın otuz kırk yıllık kazanımlarını pazarlama yönünde kendisini ayakta tutmaya yeltenmiştir. Kendi dar örgüt çıkarlarını kollamak ve örgütü yaşatmak için sonuna kadar ilkesiz, geleceğin siyasetinden yoksun bir örgütün yapamayacağı olumsuzluk yoktur. Nitekim YNK şahsında da görülen budur.

Bugün Soran bölgesinde YNK tabanında ve hatta birçok kadrosunda şoke olma durumunun yaşandığı belirtiliyor. Yaşanır tabii. Bu kadar ilkesiz ve zikzaklı bir çizgiyi, hatta bir çizgisizliği yaşayan bir oluşumun "denize düşen yılana sarılır" misali sarılmayacağı güç yoktur. YNK yılana sarılmıştır. Türk devleti mevcut siyasetiyle Kürt sorununun çözümü açısından gerçek anlamda bir kobra yılanıdır. Ama YNK ona sarılmış, sarılmakla kalmamış bütün Kürdistan'ın kaderini belirleyecek kirli bir ihanetle, Kürt sorunu ve Kürt sorunundaki inisiyatifi tümüyle TC'nin eline vermeyi esas alan bir çizgiyi izlemiştir. Bu tabii çok açık biçimde bir ihanettir, başka bir izahı yoktur. Ulusallıkla, demokratlıkla hiçbir alakası ve gerekçesi olmayacak bir anlayışın kendini dışa vurmasıdır. İlkel milliyetçi çizginin varacağı son nokta burasıdır. Bunun ulusal sorunu çözemeyeceği, ulusal birliği oluşturamayacağı ve ulusal çıkarları savunamayacağı YNK'nin pratiğiyle bir kez daha anlaşılmıştır. Yani ilkel milliyetçi çizginin, bırakalım ulusal değerleri kollama ve geliştirmeyi; ulusallaşma, ulusal birlik ve ulusal değerler toplamının oluşmasının önünde engel olduğu görülmüştür.

"Kürdistan üzerindeki bütün oyunlar, bugün Güney sahası üzerinde tezgahlanmaktadır. Bu açıdan bugün Güney'de yaşanan sorunları ulusal bir sorun olarak ele almak gerekiyor. Herkesin Güney'le ilgilendiği görülüyor. Bölge devletleri, Kürdistan'ı sömürgeleştiren emperyalist ülkelerin tümü Güney Kürdistan üzerinde çeşitli plan ve hesaplar peşindedirler."

Şimdi örgütün buna yatması, buna karar vermesi, yukarıda bahsettiğimiz anlayışın ve gelişmenin bir sonucudur. Yoksa PKK ile yürüttüğü çatışmalar, herhangi bir zorlanmadan veya herhangi bir çelişkiden kaynaklanmıyor. Bunlarla kesinlikle hiçbir alakası yoktur. Bu sürecin önü; daralan, sıkışan, darboğazı ve çözümsüzlüğü yaşayan düşmüş bir örgütün, kendini en üste çıkarmanın yolunu ihanette bulmasıyla açılmıştır. Buna yönelim geçen yılın ocak ayında başladı. Çünkü bu örgüt kendisini yıllarca Amerika'nın siyasetine yatırarak, Amerika'nın gelip Saddam'ı alaşağı edeceği zamanı bekleyerek ve hayal ederek yaşatmıştır. Bunun gerçekleşmeyeceğini gören bu anlayış, İran üzerinde birtakım hayaller kurmaya başlamıştır. İran devleti de onu ancak belirli bir destek ve takviye ile idare etme yoluna gitmiştir. Onun temel sorunlarını aştıracak düzeyde bir yaklaşım geliştirememiştir. Çünkü bu hem İran devletinin temel politikalarını, hem de gücünü aşan bir durum olurdu. Dolayısıyla bu örgütün arayışları bula bula Türk devletini bulmuştur.

Türk devletinin de, PKK'yi geliştirdiği yeni süreçten alıkoymak, gelişmesinin önüne geçmek ve imha sürecini imkan dahiline sokmak için yapamayacağı şey yoktur. YNK kendi örgütsel gerçekliği karşısında nasıl bir çözümsüzlüğü ve tıkanmayı yaşıyorsa, Türk devleti de Türkiye'deki temel sorunlarının ve Kürt sorununun çözümünde benzer düzeyde, hatta daha derinlikli bir tıkanmayı ve çözümsüzlüğü yaşıyor. Özellikle Parti Önderliğimiz tarafından geliştirilen ve VII. Kongremiz tarafından kararlaştırılan yeni stratejik dönemin açılımlarıyla birlikte, oligarşik-rantçı anlayışta ısrar eden Türk devlet gerçeği ve rejimi daha fazla çözümsüzlüğe düşmüştür. Partimizin geliştirdiği yeni çözüm, öneri ve perspektifler karşısında çözümsüz kalan oligarşik anlayışın yaşadığı çözümsüzlük daha da ağırlaşmıştır. Partimizin öngördüğü çağcıl çözüm perspektifi, barış planı ve demokratik çözüm çizgisinin Türk devlet rejimini oldukça zorladığı görülüyor.

Devamı Sayfa 22'de